සංවර්ධනයේ මූලික ප්‍රශ්නයයි

පාඨලී චම්පික රණවක

මේ කුඩා සංක්ෂිප්ත කෘතිය ලියැවෙන්නේ ප්‍රායෝගික ලෙස සමස්ථ ලෝකයම මුහුරුදෙන අර්බුදයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසය. මෙතෙක් පැවැති ධනවාදී මතවාදයන් හා විද්‍යාත්මක සමාජවාදී මතවාද හා ක්‍රියාවන්ගේ උනන බව හා පටු බව මෙමගින් හෙළිදරව් කෙරේ. එය දාර්ශනික හා ප්‍රායෝගික ලෙස අතීතයේ පිවත් වන සැමට අභියෝගයකි.

පරිසරය සමඟ බැඳුනු මානවයාගේ අවියෝජනීයත්වය පිළිබඳ දැඩි විශ්වාසයක් සහිත අපි අර්බුදය සමස්ථ සංවර්ධනයේ අර්බුදයක් ලෙස දන්නා අතරම හුදු විමේචනයක් නොව 'සදිස සමාජවාදී' හෙට දවස උදෙසා විකල්පයක්ද යෝජනා කර ඇත.

මානවයාගේ සජීවිය තෙට් ලිඛිත හා සටහන් සහිත ඉතිහාසය අපට මිනු පිළිබඳ පූර්ණ චිත්‍රයක් ලබා නොදේ. අතීතයේ නටඹුන් ලෙස ඉතිරිව ඇත්තේ පරිසරයට එරෙහිව මිනු කල ක්‍රියාවන් පමණි. පරිසරයේ නොනවතින ස්වභාවික චක්‍රිය කරන ක්‍රියාවලියට මනුගේ ස්වභාවික පිවිතය වැ සී ගොස් ඇත. එහෙයින් මනුගේ ලිඛිත හා සටහන් සහිත ඉතිහාසය අසම්පූර්ණ වුවද ස්වභාවිකත්වයේ නියාම දන්නා අපට එය විශාල ප්‍රමාණයකට අපෝහනය කරගැනීම අසීරු නැත.

සමාජයේ ක්‍රියාවලිය හුදු මානව අරගල වලින් පමණක් අපි නොදකින්නෙමු. අපේ විශ්වාසයට අනුව පවතින්නේ විවිධ සංවර්ධන ආකෘතීන්ය. මේ සංවර්ධන ආකෘතීන් තුල විවිධ මානව සමාජත්‍රම. පැවැතිය හැකි අතර අරගලද පවතී.

යුරෝපය තුල රාජ්‍ය ලෙස දඩයම් හා සරල ගෝගයන්ගෙන් ඇරඹුනු මුල් සංවර්ධන ආකෘතියක් විය. ග්‍රෝත්‍රික, ප්‍රාග් නෙමියුනිස්ට් හා වහල් සමාජ ඒවායේ වාසය කලහ. ඉන්පසු පිට ක්‍රියාවලීන් කැරැහැන්වීමේ සංවර්ධන ආකෘතිය, එලෙසිරා. එනම් එඬේර හා ගොවි යුගයය. වහල්, වැඩවසම් ආදී සමාජ ත්‍රම මෙහි බිහි විය. මේ සංවර්ධන ආකෘති දෙකෙහිම පොදු ගුණය වූයේ ඒවා කිසි විටෙක පරිසරය ආක්‍රමනය නොකිරීමය.

ආසියාව තුල වූයේ වෙනම සංවර්ධන ආකෘතියකි. පිට ක්‍රියාවලීන් උපරිම ලෙස ස්වභාවික නියම් තුල පාලනය කල සංවර්ධන ආකෘතියක් එහිවිය. විවිධ වෙනස්කම් සහිතව ඉන්දියානු, චීන හා ශ්‍රී ලාංකික ගිණ්ඩාචාර ගැටුම් මැද්දේ මේ සංවර්ධනය තුල පිවත් වූහ.

ධනවාදය පිලිබඳ අභිගය වැරදි විග්‍රහය වනුයේ එය හුදු සමාජත්‍රමයක් ලෙස සිතීමය. ඒ ලෙස එය වෙනස් කරන්නට යෑමය. එය මානවයා පීඩාවට පත්කරන සමාජ ත්‍රමයක් පමණක් නොව පරිසරය පීඩාවට පත්කර යටස් කෙරුමට කැත් කල සංවර්ධන ආකෘතියක්ද විය. අපිව ක්‍රියාවලීන් අපදිමිත ලෙස පරිවර්තනය කෙරුම එහි ආකාරය විය. එතෙක් පැවැති සියළු සමාජ හා සංවර්ධන ත්‍රම පරිවර්තනය සඳහා මූලික ලෙස භාවිතා වලේ යන්ත්‍ර හා මානව ශ්‍රමය වුවද මෙය ඒ වෙනුවට බලශක්තිය (ප්‍රධාන වශයෙන් පොසිල ඉන්ධන) යොදාගෙන මානවයා වෙනුවට ශ්‍රමයද සංවර්ධනයේ ඇණ කොනකට පලවා හැරියේය.

සූරාකෑම් අහේසි කෙරුම, පරාර්ථකමය, සියළුදෙනා ශ්‍රමය වැගිරීම ආදී පරමාදර්ශයන් මුල්කරගත් මනෝරාජික සමාජවාදය පරදවා විද්‍යාත්මක සමාජවාදය පෙරට ආවේ එය මේ සංවර්ධන ආකෘතිය තුලම ඉදිරිපත් කල නියාය. පරිසර ආක්‍රමනයේ නියැලෙන නිෂ්පාදන බලවේග වල ජයග්‍රහය අවුරා කැබීමට කරවී ධනවාදී දේපොල සබඳතා පටුවන හෙයින් ධනවාදය පුපුරා 'සංවර්ධනය' පෙරට හෙනැගීමට සමාජවාදය බිහිවන බව එම ප්‍රවාදය විය.

අදවන විට ධනවාදී සමාජත්‍රමය – වෙළඳ පොල– මේ සංවර්ධන ආකෘතිය හෙනැගීමට වඩාත්ම සුදුසු සමාජත්‍රමය බව මධ්‍යගත සමාජවාදී රාජ්‍ය පද්ධතියේ පරාජයෙන් පෙන්නුම් කෙරේ. මේ පරාජය ස්වාලින්, මාඕ සේ ලෙනින් වැනි පුද්ගලයින් මත පටවා කිසිවෙකුට කිසි මතවාදයකට ජයග්‍රාහී විය නොහැක.

විද්‍යාත්මක විධිත්‍රම, චින්තන හා මතවාද, ආගමික විධිත්‍රම, ආර්ථික විද්‍යාව හා සමාජ විද්‍යාව ආදී ඒවාටම අනන්‍ය වූ විෂය පථයක් මේ සංවර්ධනය තුල බිහිව මතුව අවුත් අධිපතිත්වය දරා බිඳවැටී යමින් සිටී.

ධනවාදය වෙනස් කල යුත්තේ සංවර්ධනයේද නව වෙනස් ආකෘතියක් බිහිකර ගැනීමෙන් බව මේ පොතෙහි අදහසය. ඒ සඳහා පරිසරය සූරාකෑමක නව සංවර්ධනයක් අවශ්‍යය. මේ සංවර්ධනය පවත්වා ගැනීම සඳහා සැලසුම්ගත විමධ්‍යගත සමාජවාදී සමාජ ත්‍රමයක් මෙහි

.....

යෝජනා කෙරේ. ඒ සඳහා අනාගත සමාජය තුළ බිහිවිය යුතු විද්‍යාත්මක විධික්‍රම චින්තන සහ මතවාද, ආගමික මතවාද, ආදර්ශ හා සමාජ විද්‍යාව පිළිබඳ ආකෘතීන් රැසක් මෙහිදී යෝජනා කර ඇත.

නව සංවර්ධන ආකෘතියන් සෝයා නොගතහොත් ධනවාදය විසින් අවසන් කරනු ඇත. මේ ශිෂ්ටාචාරයේ විනාශය මුලින්ම අත්විඳින්නේ උතුරුදිග ආක්‍රමණිකයන් නොව ලොවේ දකුණු දිග පිඩිතයන්ය. එහෙයින් විකල්පය මතුවන්නේ ද මවුන් අතුරෙන් විය යුතුය.

ආක්‍රමනයට ගොදුරුව සෝමාලියාවේ ඉරණම කරුණක අපේ වර්ගීවාදී අනුව මේ විකල්පය යෝජනා කෙරේ.

මේ තනි මගේ නිර්මාණයක් නොවේ. එය අපේ නිර්මාණයකි. එනම් විශාල දුෂ්කරතා මැද අප සමඟ විකල්පය වෙනුවෙන් සිය බුද්ධිය, සඳවත හා ශ්‍රමය කැපකල ජනතා මිතුරන්ගේ නිර්මාණයෙකි. එය ඔවුන් සිදුනලේ ලෝකයේ හා දේශයේ විවිධ දා ඊගාමීනයන්ගේ පිටිදවිව නිසාය. ඔවුනගේ ලේඛනයන් වෙනම ලැයිස්තුගත ඇත.

මෙය රැසේ එක පදනව්ව හෙට වෙනුවෙන් අද ලියැවෙන්නෙකි.

කෘතිය	ලේඛකයා	කෘතියේ අරමුණු
1. ප්‍රාග්ධනය	කාල්මාක්ස්	ධනවාදී ආර්ථිකය අංග ලෙසද්, සමාජයක් ලෙසත් හැසිරෙන නියාමයන් හා එහි අර්බුදය සෙලිදරව් කෙරෙන කෘතියකි.
2. චුරින්ග් විරෝධය	ප්‍රෙඩ්රිච් ඒංගල්ස්	මාක්ස්වාදී දර්ශනය අනුව මනෝරාජික සමාජවාදීන් හා ඉයුජින් ඩුරින්ග්ගේ විද්‍යාත්මක වාදයට එරෙහිව ආර්ථික, සමාජීය ලෙස හා අනාගත සමාජය පිළිබඳ විස්තරාත්මක කෘතියකි.
3. ඉෙයාර්ටහ් සිසිස	කාල් මාක්ස්	ඉෙයාර්ඩහ් ගේ ද්‍රව්‍යවාදයේ නිරපේක්ෂ ස්වභාවය සහ විසංවාදය පෙන්වන ලේඛනයකි.
4. ශුද්ධ වූ පවුල	කාල්මාක්ස්/ඒංගල්ස්	ඉතිහාසය පුද්ගල ඉතිහාසයක් නොව හෙගීල ගේ පදනම් වන ගොඩනගාගෙන සමාජ බලයක් බව පෙන්වීම පිරිස
5. ජර්මන් සංකල්ප විද්‍යාව	මාක්ස්/ඒංගල්ස්	ඉෙයාර්ඩහ්, බිරුනෝ බවර්, ස්ටිර්නර් ගේ පුද්ගලවාදී, නිරපේක්ෂවාදී, විඥානවාදී මතවලට එරෙහිව ගෙතුන පදනම් සමාජයේ පදනම ලෙස ඉදිරිපත් කළ කෘතියකි.
6. දර්ශනවාදයේ දුගීබව	මාක්ස්	ප්‍රූදොන්ගේ දුගීබවේ දර්ශනයට එරෙහිව දයලෙක්තික ගෙතුනවාදය හඳුන්වා දුන් කෘතියෙකි.
7. යුරෝපියාව	නෝමන් වුවර්	සියවසෙන වැඩහරන ප්‍රීතිය හා පොදු දේපොල සහිත රාජ්‍යයන් පිළිබඳ කෘතිය.
8. ස්වභාවයේ දයලෙක්තිකය	ඒංගල්ස්	ස්වභාව දහම තුල දයලෙක්තික ක්‍රියාවලිය යෙදෙන අයුරු හා නූතන විද්‍යාව එය සනාථ කර ඇති අයුරු පිළිබඳ ලේඛනයකි.
9. පවුල, පුද්ගලික දේපොල හා රජය ඇතිවූ අයුරු	ඒංගල්ස්	නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුව විසින් පවුල, ගෝත්‍ර, සමාජ, දේපොල හා රජය බිහිවූ අයුරු පිළිබඳ කෘතියකි.

කෘතිය	ලේඛකයා	කෘතියේ අරමුණු
10. එකතුකල කෘති වෙළුම් -	වී.අයි. ලෙනින්	මෙහිදී විශේෂයෙන් කලයුත්තේ කුමක්ද, රජය සහ විප්ලවය, ලෙනින් විප්ලවයේ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ උපාමෝ දෙසක්, අප්‍රියෙල් තීසිස යන ලිපි එකතු කලා බලා ඇත.
11. මාක්ස්වාදයේ ආරක්ෂාව සඳහා 1923 පක්ෂ සම්මේලනය (12) ඉදිරිපත් කල වාර්තාව	ට්‍රොට්ස්කි	ස්ටාලින් විශේෂයෙන් බුඛාරින් සහ සිනොවියෙව් ගේ මතවාදවලට එරෙහිව නගරය ගමටද, කර්මාන්ත කෘෂි කර්මාන්තයටද කම්කරුවා ගොවියාටද නායකත්වය දිය යුතු බව හියැවෙන විග්‍රහයකි.
12. එකතුකල කෘති	මාඕ සේතුන්ග්	විශේෂයෙන් ආමිලියැන්ග් සමග කෘෂිකරුය අරබයා වූ විවාදය.
13. ලිපි හා කථා එකතුවක්	චේ ගුවේරා (ඩේවිඩ් ඩොයිම්මන්)	අරගලය මතවාදය හා නිෂ්පාදන බලවේග අතුරින් තවරත් ප්‍රාථමික වේදැයි යන්න විග්‍රහ කරලීමයි.
14. විද්‍යාත්මක චින්තනය	චැල්මර්ස්	විද්‍යාත්මක චින්තනයේ ඉතිහාසය පිලිබඳ විස්තරාත්මක කෘතියක්.
15. විධික්‍රමයට එරෙහිව	පෝල් පෙයරබන්ඩ්	නිශ්චිත විධික්‍රමයක් විද්‍යාවට කැතිබවක් අංජනම්, මන්ත්‍ර යන්ත්‍ර ආදීන්ද විද්‍යාත්මක ආකෘති ලෙස සැලකිය හැකි බව ප්‍රකාශ කල කෘතිය.
16. ත්වන්ටම් යථාර්ථය	නිල් හර්බට්	ගැඹුරු වාස්තවික යථාර්ථයක් නැත, යථාර්ථය වෙන්කල නොහැකි සමස්ථයකි, යථාර්ථය නිරීක්ෂණයේ නිර්මාණයකි. යථාර්ථය බහු ලෝක විවිධ අය සඳහා ගොඩ නගයි. ත්වන්ටිපි තර්කය ආදි පුලුල් මේත්‍ර උදෙසා නිල්ස් බෝර්, හයිසන්බර්ග්, ඔයූ එදෙට ඩි ග්‍රොග්ලේ, ෂ්‍රඩින්ගර් ආදීන් ගේ මත ඇතුලත් කෘතියකි.
17. පදනම්	වොන් නියුමාන්	යථාර්ථය මනසින ආකෘතීන්ගේ නිර්මාණයක් බව.
18. බටහිර දර්ශනය	ඒ.ඩී.පී. හලන්සුදිය	ඇරිස්ටෝටල්, ඔයුම්, කාන්ට් සහ හේගල් පිලිබඳ හොඳ විග්‍රහයකි.
19. ඉන්දියානු දර්ශනය	හිරියන්න	වේද, උපනිෂද්, මහ ඍෂිවරුන්, බුදු දහම පිලිබඳ කෘතියකි.
20. පුංචි නම් ලස්සනයි	යුමානදී	විකල්ප ආර්ථික-කෘෂිකර්ම පද්ධතියක් විමධ්‍ය ගතව බිහිකල යුතු බව හියැවෙන කෘතියකි.
21. පරිසරය, ශක්තිය සහ සමාජය	'විඩම්'	ශක්ති ප්‍රවාහය සමාජයේ පදනම බව හියැවෙන කෘතියකි.
22. බුදු දහම විද්‍යාවට සම විසඳ වනඇයුරු බුදු දහමේ 'හරය	ආර්.පී.ද එස් වෙත්තසිංහ	බුදු දහමේ හරය, තර්කය, විධික්‍රමය පිලිබඳ දාර්ශනික කෘතියකි.

..../

කෘතිය	ලේඛකයා	කෘතියේ අරමුණ
23. මගේ ලෝකය	නලින් ද සිල්වා	යථාර්ථය මනසේ නිර්මානයයි යන්න ඒවන්ට්ගේ සන්ත්‍රාසය හා ඔටු දඟම ඇසුරෙන් සාධනය කරන කෘතියකි.
24. නිෂ්පාදාධිකාරය	අර්ජුන සොයිසා	වත්මන් වටිනාකම් වැනීමේ ක්‍රමවල අර්බුද පිලිබඳ ලිපියකි.
25. එකතුකල් කෘති	ඩෑල්වින් ව්‍රෑම්සිංහ	ද්‍රව්‍යයය හා විඥානය පිලිබඳවත් බෞද්ධ හා සිංහල සංස්කෘතියම එහි ඇති දායකත්වය පිලිබඳවත් ලියැවුනු කෘතීන්ය.
26. අනඟාටිත ධර්මපාල	ගුනදාස අමරසේකර	ජාතික සංස්කෘතියක ස්වාධීන ක්‍රියාවලිය
27. ගනදුර මැදියම දකිනෙමි අරුනළු	ගුනදාස අමරසේකර	සමාජයට හා දේශපාලනයට බලපාන අයුරු පිලිඹිඳ කෘතීන් දෙකකි.

නාමලී සමිංගා රාජාවක

ශ්‍රීමතී සිතුලක් — නව ශ්‍රීමත් ආකෘතිය

ඉතිහාස අධ්‍යයන අංශය

හැඳින්වීම:

ලාංකීය සමාජය බලවත් දේශපාලන අර්බුදයක් අභියස බව පැහැදිලිය. එක් අතකින්, ලේ නොසොල්වා ගත් නිදහස බිඳ දමමින් 1953, 1971, 1989, වසර වල රටපුරා විවිධ පරිමාණයෙන් ඇතිවූ කැරලිය. 1953 දී 9 දෙනෙක්ද, 1971 දී 10,000 ක් පමණද, 1989 දී 1,00,000 ක් පමනද සංහාරය කරනු ලැබීය. පෙරලා 1983 සිට උතුරු - නැගෙනහිර ඇවිලී යන යුධ ගිනිකය. 1987 - 90 යුගය තුල දසැහ ඇවිලී යද්දි නිහඬ වූ උතුර 90 න් පසු නැවත ඇවිලී ගියේය. රටේ දේශපාලන අර්බුදය එබඳු ලේ වලින් ලියැවෙන නොනවතින යුද්ධයකි.

එපෙන්ම, රට පාරිසරික ලෙස විනාශය කරා යමින් සිටී. කියාගය, ගංවතුර ආදී සරළ තත්ත්වයන්ගේ සිට කාන්තාරකරණය, රසායනිකකරණය, පීට් විවිදත්වය වැනසීම ආදී වූ භයංකර පාරිසරික ප්‍රහිවල දක්වා රට ගමන් කරමින් සිටී.

රටේ ජනතාවගෙන් අඩක් පමණ දෘෂ්ටිපෝෂිතව පවතින අතර, සාගතය නිසා මරණය පවා සිදුවන තත්ත්වයක් වාර්තාවී ඇත. ඒ රටේ ජනතාවගේ මූලික අවශ්‍යතා මෙන් 10% ක් රටතුල නිපදවෙද්දීමය. රටේ ජනතාවගෙන් සුපිරි පරිභෝජික 10% රටේ ජාතික ධනයෙන් අඩක් කා දමනා අතිශය විනාශකාරී පරිභෝජනයකට රට ගමන් කරනවා ඇත.

සංස්කෘතික ලෙසද, ගත්කල දේශීය සංස්කෘතිය ආධිපත්‍යය සංස්කෘතිය විසින් යටපත් කර නගීනකාමය ගුලිකර ගත් විපරුවක් ජනිත කර ඇත. පෙරලා පැරණි දේශීය සංස්කෘතික ප්‍රවාහයන් දෙක වන සිංහල - දෙමල අතර ලේ වැසිරෙන ප්‍රතිවිරෝධයක්ද ජනිත වී ඇත.

මේ සියල්ල සංවර්ධනයේ අර්බුදයකි. සංවර්ධනයේ අර්බුදය පාරිසරික - ආර්ථික - සංස්කෘතික හා දේශපාලනික ලෙස විතුර්විධ ආකාරයෙන් මතුව පීමකි.

මෙය ලාංකීය සමාජයට පොදුවූ තත්ත්වයක්ම නොවේ. එය ලෝකයටද විශේෂය. ධනවාදය හෝ මධ්‍යගත සමාජවාදය යියා වෙනසක් නොවැතිව ලෝකය පුරාම දේශපාලන කුණාටුවක් ඇති යයි. තූඃ පරිමාණ සිට මධ්‍ය පරිමාණ දක්වාවූ යුද්ධ වලින් ලෝකය ගිනි ගනිමින් පවති.

ලෝක පරිසර අර්බුදය අද ශ්‍රිව අතට හැරී ඇත. සිදීයන බලශක්ති හා සම්පත්, වැනසී යන ජීවාශ්‍රව ධර්මතාවයන්, ආදිය විසින් සමස්ත ලෝකයම අර්බුදයකට හෙලා ඇත. කාන්තාරකරණය, අපද්‍රව්‍ය - හරිත ආවරණය, ඕසෝන් වියන සිදීයෑම, පිවීන් වැනසීයෑම ආදිය මතුව ඇති අර්බුදයන්ය.

ලෝකයේ ආර්ථික අර්බුදයද මෙලෙසෙමය. වැඩිවන ජනගහණයේ මූලික අවශ්‍යතා සැපයීමත්, පොදු ජනගහණයේ එදෙනා අවශ්‍යතා සැපයීමත්, ලෝක ආර්ථිකයේ නොවියදුණු ගැටළුය. මෙය උතුරුදිග ධවල ධනපති රටවල සිය ආර්ථිකයන් වර්ධනය නොවීමේ ප්‍රතිවලයක් ලෙසත් දකුණු දිග පිටිය රටවල අවම මානව පැවැත්ම පවා ලබාගත නොහැකි වීමක් ලෙස පැහිර පවති.

මේ සියල්ල අතරේ ලෝක සංස්කෘතික අර්බුදයද වැඩි වයි. එක් අතකින් බටහිර යුරෝපීය සංස්කෘතිය ලෝකයේ සංස්කෘතික විවිධත්වයන් යටපත් කරමින් ආධිපත්‍යවාදීකාමී ලෙස පෙරට යයි. මේ ආධිපත්‍යය සංස්කෘතිය සතු සීමා විසින් එය ස්වයංවම බිඳ වැටෙමින් පවති. වෙරළා සංස්කෘතික විවිධත්වය අන්ත පැසිස්ට්වාදයන්ගේ සිට ජාතික විමුක්තිය දක්වා වූ පරාසයක පිබිද එමින් පවති.

මේ සියල්ල පටහින් සංවර්ධනයේ අර්බුදයය.
මේ සංවර්ධනයේ අර්බුදයට ධනවාදී සංස්කෘතිය හා වෙළඳපොල තුල විසදුම් ඇතැයි ප්‍රකාශ වේ. එහෙත්, මේ අර්බුදය සමස්ථ ධනපති සංස්කෘතියේම අවියෝජනීය සබඳතාවයක ප්‍රතිවලයකි. එහෙයින්, පවත්නා සංවර්ධනය හා ධනපති වෙළඳපොල සංස්කෘතිය අතර සබඳතාවය ගැඹුරින් දත යුතුය. මේ විවේචනය ගොඩනැගිය යුතු සංවර්ධනය පිළිබඳ අඩක් ගොඩනැගීමකි.

ධනපති සංවිධානයට විපක්ෂව පෙනී සිටියේ මාක්ස්වාදී මධ්‍යගත සමාජවාදයයි. මධ්‍යගත සමාජවාදී ලේඛකයෝ, වෙළඳපොල ව්‍යාමෝහය ලෙස පිළිගනිමින් සිටී.

මෙහිදී මාක්ස් ප්‍රකාශ කළේ තුමන ආකාරයක සමාජවාදයක්ද, යන්න පිළිබඳ මාක්ස්වාදීන් අතරවත්, විවාද ඇතිවී ඇත. සමාජවාදී විප්ලවය ඇතිකිරීම සඳහා සිදු කරන ලද අසාර්ථක ප්‍රයත්නය පිළිබඳ ලෙනින් හා කඳුළින් සිදුවූ අරගලය, මෘතව වාදය ආදිය පදනම් කරගත් මාක්ස්වාදී සංස්කෘතියක්ද බිහිවී ඇත. එහෙත්, විප්ලවීය අර්බුදය පිළිසිඳ ගැනීමට නම් මාක්ස්වාදී සංස්කෘතියේ සම්පිළි ඉරාදමා එහි දාර්ශනික හරය වෙත ගමන් කළ යුතුයි. එවිට සෙසු සියළු මනොරූපිත සමාජවාදයන් වෙනුවට මාක්ස්ගේ සමාජවාදය විද්‍යාත්මක වූයේ එය පවතින තාක්ෂණය - නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුව හා සංවර්ධනයෙහි හරය පිළිගත් බිහා බව පෙනී යයි.

මෙසේ හෙයින්, සමාජවාදය පෙන්වූ ප්‍රායෝගික ජයග්‍රහණයන් හා සිමාකාරීත්වයන්ද, ග්‍රහණය කර ගනිමින් සමාජවාදය සඳහා නව දාර්ශනික - දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාත්මක හා සමාජ සංස්කෘතික වූ දැක්මක් අවශ්‍යවී ඇත.

ගරිත සමාජවාදය ලෝකයටද, ලංකාවටද, යෝජනා වන්නේ එබඳු සන්දර්භයකිනි. මේ සමාජයේ අරමුණ ධනවාදයේ මෙන්ම මධ්‍යගත සමාජවාදයේ පදනම් වන සංවර්ධනය පිළිබඳ මුලාව දෙහිට කරලීමටය. ඒ සඳහා විකල්ප විරස්ථායී සංවර්ධනයක පදනම් හෙළි කරලීමය.

ගරිත සමාජවාදී විරස්ථායී සංවර්ධන මාවත පෙන්වා දීමටය.

සලඹ ශික්ෂාපදය

දුර්ශනයේ මූලික ගැටළුව - අව්‍යවාදියෝ සහ විඥානවාදියෝ,

දර්ශනයේ මූලික ගැටළුව නම් මූලික වන්නේ ද්‍රව්‍යමය ලෝකයටද, නැතහොත් විඥානයද යන්නය. මේ අනුව ඉතිහාසය පුරාම දර්ශනවාදියෝ ප්‍රධාන ගුරුකුල දෙකකට, එනම් ද්‍රව්‍යවාදය හා විඥානවාදය ලෙසට බෙදී ගියහ. මෙහිදී විවිධ ප්‍රභේද ඇත.

නිරපේක්ෂ ද්‍රව්‍යවාදය:

නිරපේක්ෂ ද්‍රව්‍යවාදය පදනම් වනුයේ මානවයාගේ විඥානයෙන් වියුක්ත වූ ස්වාධීනවූ ද්‍රව්‍යමය පැවැත්මක් ඇති බවය. මතුපිටින් වේදනය කරනා ද්‍රව්‍යමය ලෝකයට යටින් වාස්තවික වූ ද්‍රව්‍යමය යථාර්ථයක් පවතින බවය. එය එයටම ස්වාධීන වූ නීති පද්ධතියක ක්‍රියා කරන බවය. විඥානය යනු මේ ද්‍රව්‍යයේහි නිෂ්පාදනයක් බවය. එනම්, විඥානය නොතැකිව වුව මේ ද්‍රව්‍යමය ගැඹුරු යථාර්ථය පවතින බවය.

නිරපේක්ෂ විඥානවාදය:

නිරපේක්ෂ විඥානවාදය පදනම් වනුයේ එනම්, නිරපේක්ෂවූත්, වියුක්ත වූත්, ස්වාධීනවූත්, ක්‍රියාවලිය මානව විඥානය බවය. එය ද්‍රව්‍යය විරහිතව පවතින බවය. ද්‍රව්‍යය මේ විඥානයේ නිෂ්පාදනයකි. ආත්මවාදය, දේවවාදය ආදී මෙහි ප්‍රභේද ඇත.

සාපේක්ෂ ද්‍රව්‍යවාදය:

සාපේක්ෂතාවාදය නිරපේක්ෂ වියුක්තතාව ප්‍රතික්ෂේප කරයි. පෙරලා එය ද්‍රව්‍යය හා විඥානය අතර සම්බන්ධතාව සාපේක්ෂතාවය දකී. නිරපේක්ෂ ද්‍රව්‍යවාදය ශ්‍රාව්‍ය හෞතිකවාදයක් ලෙස විස්තර කරන එය විඥානයෙහි වූ සාපේක්ෂ ස්වාධීනභාවය පිළි ගනී. එහෙත්, අවසාන වශයෙන් විඥානය යනු උපයි ලෙස සකස් වූ මොළයේ හා සෙසු ඉන්ද්‍රියයන්යේ ක්‍රියාකාරීත්වයක් බව පිළි ගනී. විඥානය යනු වලනය නිසා ඇතිවන ද්‍රව්‍යමය ක්‍රියාකාරීත්වය පරාවර්තනය කරන්නෙකු බව මේ මගින් කියැවේ. එනම්, ද්‍රව්‍යය හා විඥානය නම් ගුණාංගයන් දෙකක් ඇතිවුත්, විඥානය යනු ද්‍රව්‍යය මගින් පමණක් වෙනස් වන ද්‍රව්‍යයෙහිම ආකාරයක් බව පිළිගැනීමය.

සාපේක්ෂ විඤ්ඤාණවාදය:

සාපේක්ෂ විඤ්ඤාණවාදය ද්‍රව්‍යයෙන් තොර විඤ්ඤාණයක් නොදනී. ද්‍රව්‍යය හා විඤ්ඤාණය වෙන්කල නොහැකි සාපේක්ෂතාවයකින් ~~වෙන්කල නොහැකි සාපේක්ෂතාවයකින්~~ වෙලී ඇති බව පිළි ගනී. එහෙත්, අවසාන විශ්ලේෂණයේදී ද්‍රව්‍යය පිලිබඳ දකින්නේ විඤ්ඤාණයෙනි. (එනයෙහි) වූ ආකෘති වලින් හෙයින් ද්‍රව්‍යමය යථාර්තය විඤ්ඤාණමය ආකෘතිවල නිර්මාණයක් ලෙස පිළි ගනී. විඤ්ඤාණයෙන් තොරව පවතින ද්‍රව්‍යමය යථාර්ථයක් නොවැති බවත්, (හෝ එවැන්නක් වල විරහිත බවත්) මේ මගින් විශ්වාස කෙරේ.

භෞතික විද්‍යාවේ සිදුවූ ඵලිපර්යේෂණ වල සීමා (ක්වන්ටම් යථාර්ථය) සාමාන්‍ය සමාජ භාවිතාව දෙස්වා පෙනී ගොස් ඇත්තේ ද්‍රව්‍යය හා විඤ්ඤාණය වෙන් කල නොහැකි සත්‍යස්ථයක් බවය. ඒ අනුව නිරපේක්ෂ ද්‍රව්‍යවාදය හා විඤ්ඤාණවාදය එක විටම බිඳ වැටේ. පෙරලා ද්‍රව්‍යය හෝ විඤ්ඤාණය යන කවරක්වත් ප්‍රාථමික නොවන බව වැඩි වැඩියෙන් පැහැදිලිවී තිබේ. වාස්තවික වූ ගැඹුරු යථාර්ථයක් පිලිබඳ දාර්ශනික මෙන්ම ආත්මයක හෝ දේව විඤ්ඤාණයක පැවැත්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බිඳ වැටී ඇත. ඒ වෙනුවට ද්‍රව්‍යය හා විඤ්ඤාණය යනු වෙන්කල නොහැකි ස්වභාවයක විශේෂතා දෙකක් පමණක් බව පැහැදිලිවී ඇත.

පවතින ද්‍රව්‍ය ලෝකය තුල තුනකදී මානවයාට සාපේක්ෂ වේ. පළමුව මානවයාගේ පංච ඉන්ද්‍රියන්ය. මේ වේදනයන්ගේ ප්‍රමාණය අඩු වුවානම් හෝ වැඩි වුවානම් එකම ද්‍රව්‍යමය පදිංචිය බරපතල ලෙස වෙනස් වනවා ඇත. දෙවනුව මානව ආකෘතින්ය. මෙය තුල දෙකකදී විවිධ වේදනයන් මානවයාට ගෙන එයි. පළමුව එය ඔහුගේ සමාජ – සංස්කෘතික – සන්නිවේදන – අත්දැකීම් එක පදනම් වේ. මේ අනුව පොදු මානවයා අතර විවිධ සමාජ – සංස්කෘතික – සන්නිවේදන – දැනුම් අත්දැකීම් එක එකම ද්‍රව්‍ය ධර්ම ස්දහා විවිධ සංවේදන ඇති කරයි. දෙවනුව පුද්ගලික දැනුම හා අත්දැකීම් ය. මානව නිර්මාණශීලීත්වය මෙහිම විශේෂ ආකාරයකි. මෙලෙස මානව සමාජ – පුද්ගලික ලෙස තුන තුනකදී පවතින ද්‍රව්‍ය ලෝකය – පරිවර්තනය වේ. එය අනෙක් අතට ක්‍රියාකාරී වේ. එනම්, පුද්ගල නිර්මාණ – ආකෘතින් සමාජ හා මානව අත්දැකීමක් වේ. මේ ක්‍රියාවලි දෙකෙහි වෙන්කල නොහැකි සම්බන්ධතාවයෙන් ද්‍රව්‍යමය දෑ අවසාන වශයෙන් පරිවර්තනය සම්පූර්ණ වේ. ද්‍රව්‍යය ප්‍රාථමිකයැයි ප්‍රකාශ කරන්නේ මේ පරිවර්තනය නොසලකා හැරිය හෝ එය ද්‍රව්‍යයෙහිම ගුණයට ඌනනය කළහ. විඤ්ඤය ප්‍රාථමික යැයි ප්‍රකාශ කරන්නෝ මේ 'පරිවර්තනය' නිෂ්පාදනය බවට ඌනනය කළහ.

එහෙයින්, දර්ශණයේ ඵලික ප්‍රශ්නයට අප ප්‍රවිෂ්ඨ වනුයේ ද්‍රව්‍යයත් – විඤ්ඤාණයත් වෙන්කල නොහැකි සත්‍යස්ථයක් බවත්, ඒ දෙකටම එහිනෙක කෙරෙහි බලපෑ හැකි බවත්, පෙරලා එවාට අනන්‍යවූ පුවිශේෂී –භාවයක් ඇතැයිද පිළිගනිමි.

තර්කය හා තර්කයේ සීමාව:

තර්කය නම් ලොව සිදුවන සියළු ක්‍රියාවලීන්ගේ ගුණාංගයන් වටහා ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා සීමා සහිත මානව ආකෘතියකි. වාස්තවික වූ ගැඹුරු යථාර්ථය එයටම ආවේණික නිශ්චිත නියාමයන් වල ඇයිරෙන හෙයින්, මානව දැනුමේ වර්ධනය ඊසිඳ එකී නියාමයන් පොයා ගැනීට හෝ ඒවාට මුලයෙන් සන්නිකර්ෂණයවීට සිදුවන බව විශ්වාස කෙරේ. මේ ද්‍රව්‍යවාදී තාර්කික ආෂ්ඨිය පසුපස සැඟවුණු විඤ්ඤාණවාදයන්ද ඇත. එනම්, වාස්තවික යථාර්ථය විඤ්ඤාණයේ උසස් ආකෘතින් මගින් ග්‍රහණය කරගත හැකි බවය. මෙයින් පෙනෙන්නේ විඤ්ඤාණය වාස්තවික යථාර්ථයට වඩා උසස් බවය. විඤ්ඤාණවාදයට අනුව ලෝකය විඤ්ඤාණයේ (එනයේ) නිර්මාණයක් බැවින් ලෝකය සපුරා දතගැනීවීම් මය විඤ්ඤාණික ආකෘතිවල ආධිපත්‍යයට යටත්වීම අනිවාර්ය්‍යයක් වෙයි.

අපට අනුව තර්කය අවශ්‍යකම් ලෙස පිළිගනී. එනම්, මානව ආකෘතින්වල පුවිශේෂීතාව පිළිගැන්මය. එහෙත්, ලෝකයේ සිදුවන සියළු ක්‍රියාවලීන් තනි තර්කයකට –, සිද්ධාන්තයකට ඌනනය කල හැකි යයි – නොපිළි ගනී. එනම්, ද්‍රව්‍යයවය ලෝකය හා මානව ආකෘතින් වෙන්කල නොහැකි සම්බන්ධයක් නියැය.

එනම්, එකම ද්‍රව්‍යමය ක්‍රියාවලීන් සඳහා එකකට වැඩි යුක්ති සහගත මානව ආකෘතීන් වල පැවැත්මද පිළිගන්නේය. එනම්, ක්‍රියාවලි විවිධත්වය මෙන්ම මානව ආකෘතීන්ගේ පරිවර්තන ගැබියාවේ විවිධත්වයද පිළිගන්නේය. එය සිදුවන්නේ - සංස්කෘතික - පුද්ගල නිර්මාණ විවිධත්වය විසිනි. එහි විශ්වනීයත්වය රඳී ඇත්තේ (එක් ආකෘතියක් තවත් ආකෘතියකට වඩා) ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් හෝ ධෛදනය මත්ය.

එනම්, තර්කය එහි සීමා සහිතභාවට හා විවිධත්වය පිළිබඳ දෘෂ්ටියකින් යොදා ගැනීමය.

පෙරලා එක් තර්කයක් තත් ගිට ගනිමින් විවිධ දැනුම් පද්ධති බිහිකළ හැකි බවද පිළිගන්නේය. බොහෝ විට මේ දැනුම් පද්ධතිවල විවිධත්වය තර්කයේ විවිධත්වය සමඟ පටලවා ගත යුතු නැත. මානව දැනුම විසින් ප්‍රාථමික සංකල්ප තලයේ හෝ ද්විතියික පද්ධති තලයේ හෝ තර්ක කිහිපයක් පමණක් බිහිකර ඇති නමුදු, එකී තර්ක මත පදනම්වූ අති විශාල දැනුම් ආකෘතීන් ගණනාවක් බිහිකර ඇති බවද පිළිගනී.

ස්ථිතික (ආකාරගත) දෘෂ්ටිය හා ද්විකෝටික තර්ක ක්‍රමය:

ප්‍රාථමික සංකල්ප ගත තර්ක ක්‍රමයක් වන ද්විකෝටික තර්කය කෙටියෙන් සළකා බැලීම මෙහි අරමුණය.

ද්විකෝටියකට පදනම් වනුයේ ද්‍රව්‍යමය ලෝකයේ පැවැත්ම පිළිබඳ තත්ත්වයයි. එනම්, වස්තූන් අවකාශය හා කාලය පිළිබඳ ආකල්පයයි.

වස්තූන් හා අවකාශය පිළිබඳ එක් නිගටනයක් වුයේ වස්තූන් පවතින වාස්තවිකත්වය බවත්, ඒවා අතර හිදැස අවකාශය වන බවත්ය. මේ ප්‍රවාදය ප්‍රතික්ෂේප කරමින් මතුවුයේ අවකාශය ප්‍රාථමික බවත්, වස්තූන් යනු එහි පවතින දෑ බවත්ය. මේ අන්ත දෙකෙන්ම ඵලැඹුණු යම් පොදු ගුණයක් විය. එනම්, සංකල්පීය ලෙස වස්තූන් හෝ අවකාශය වාස්තවිකත්වය වන බවය.

මේ අන්ත දෙකටම ප්‍රතිපක්ෂවම අප ප්‍රකාශ කරනුයේ වස්තූන් හෝ අවකාශය ප්‍රාථමික නොවන බවය. ඒ දෙකට එකිනෙක විසින් අර්ථ දක්වනු ලබන වෙන්කළ නොහැකි සමස්ථයක් කාලීන සුවිශේෂතාය. මෙකී වස්තු - අවකාශ පද්ධතිය සමස්ථ අවකාශය ලෙස හඳුන්වමු.

ආකාර ගත දෘෂ්ටියේ දෙවන පියවර වුයේ කාලය අරභයාය. වස්තු අවකාශය තුල කාලය මැනීමෙන් ස්වායත්තව අතීතයේ සිට අනාගතය කරා ගලා යන බව මේ දෘෂ්ටිය විය. එනම්, දෙනස්වීම් තුලින් පැනිය හැකි කාලය සැබෑ කාලය නොවන බවත්, එය වාස්තවික කාල පද්ධතියක හුදු පරාවර්තනයක් පමණක් බවත්ය.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව අපි ප්‍රකාශ කරනුයේ කාලය වාස්තවික නොවන බවය. එය සමස්ථ අවකාශයට සාපේක්ෂ බවය. මෙනයින් සමස්ථ අවකාශය - කාල පද්ධතිය ගොඩ නැගෙන්නේය.

මේ ලෙසින් වස්තූන් - අවකාශය හා කාලය පිළිබඳ ආකාරගත දෘෂ්ටිය ගොඩනැගේ. මෙකී ආකාරගත දෘෂ්ටිය තුල සිට ද්විකෝටික තර්කය බිහිවේ. එයට පදනම් වන නියම තුන හා එහි සමස්ථය සළකා බලමු.

(1) අනන්‍යතා නියමය: $(A = A$ බව$)$

විවිධ සංසිද්ධි (වස්තු- අවකාශය තුල) අතුරින් එක් සංසිද්ධියක් (A යැයි සිතමු.) අනන්‍යවන්නේ එම සංසිද්ධියටම පමණි. එනම් $A=A$ පමණක් වේ.

මෙකී නියමය මගින් සංසිද්ධියෙහි ගෝතිය වෙනස්වීම් හෝ එහිම ස්වයං වෙනස්වීම් නොගොස් වලනය ඉවත් කරයි. එය ඒ වේනුවට කිසියම් නිශ්චිත වාස්තවික කාල ක්ෂේත්‍රයක් තුළ සංසිද්ධිය අචල කරයි. "වලනය" එනාහි වස්තු - අවකාශ - කාල පද්ධතියේ අවශ්‍යම එකකි. "කාලය" නිරූපණය වන්නේ වලනයෙහිය. මෙහෙයින්, ද්විකෝටිකය. වලනය එක් කරන්නේ අචලව සංසිද්ධිය වටහා ගැනීමෙන් පසුවය.

(II) අවියංවාදී නියමය: A සත්‍ය නම් A හා ~B ම සත්‍ය නොවේ.

තෝරාගත් සංයෝජිය (A) වෙනත් සංයෝජියකට (B) සමාන නම් එම කාල ප්‍රාන්තරයේදී එය (B) තෙවැනි සංයෝජියකට ද (C) සමාන වේ නම් පළමු වැන්න තෙවැන්නට අනිවාර්යයෙන් සමාන වේ. එනම් A=B හා B = C නම් එවිට A = E විය යුතුය.

මේ විධි ත්‍රිත්වය රූපිත තර්කයෙහිදී ප්‍රාථමික අවස්ථාව නිරූපනය කරයි. මේ පිහිටි කරුණු දෙකක්, අපේක්ෂිතය. එනම්, වලනයෙහි යෙදෙන සංයෝජි වල අනන්‍යතාව තාර්කික ඒකකයක් වෙදවීමය. දෙවැනි අරපුණ වෙනස් වකුනි. එනම්, එකම සංයෝජියක් සඳහා වෙනස් ආකෘති දෙකකදී එකවිට අර්ථදීම් දෙකක් නොපැවතීම පිළිගැන්මය. වෙනයින් ආකෘති විවිධත්වය ප්‍රාථමික අවස්ථාවේදී ද්විකෝටිකට බැහැර කරයි.

(III) මධ්‍ය බහිෂ්කාර නියමය: A + ~A = සත්‍යම්ලිය

කිසියම් සංයෝජියක් අර්ථ දුන් විට ප්‍රවර්තිත අනෙක් සියළු සංයෝජි, තෝරා ගත් සංයෝජිය (A) හා එහි නිෂේධය (NA) අතර සියළු සංයෝජි තීරකව – මැදක් නොමැති ලෙස – වෙන්කරලිය යුතුවේ. සංකල්පය පරිපූර්ණ ලෙස අර්ථ දෙන්නේ එවිටය.

මේ මගින් තෝරාගත් සංකල්පයේ පැවැත්ම පමණක් පිළිගනී. එනම්, යුවිශේෂතා පමණක් වෙන වෙනම හඳුනා ගැන්මය. වෙන්කල නොහැකි ලෙස සාපේක්ෂක පද්ධති විවිධ සංයෝජි වල සමස්ත සංශ්ලේෂන ඵලය මේ මගින් ව්‍යුක්ත කෙරේ.

මෙකී නියම තුන සටහ්ටයක් ලෙස ගත්විට ද්විකෝටික තර්කය ලැබේ. එනම්:

A සත්‍ය නම් NA අසත්‍ය අවස්ථාව.

A අසත්‍ය නම් NA සත්‍ය අවස්ථාව, ලෙස කෝටික (අන්ත) දෙකකිනි. මෙයට අමතරව සංකල්ප ගොඩනැගිය නොහැකි වස්තු – අවකාශ සංයෝජි අර්ථ නොදුන් නිසා වේ.

ද්විකෝටික තර්කය කරුණු දෙකක් නිසා වැදගත් වේ. පළමුව එය ප්‍රාථමික ඉන්ද්‍රිය පිළිබඳ ගැටලුවකි. එනම්, වරකට එකක් පමණක් සංවේදනයූ කරලීමේ මානව ජීව ස්වභාවය. වගෙන්ම, එය ප්‍රාථමික අවස්ථාවේ සංකල්ප එකක් අනෙකෙන් වෙන්කර ගැනීම සඳහා පමණක් යෙදෙවෙන්නෙකි. එනයින්, ද්විකෝටිකය යනු ප්‍රාථමික සංකල්ප හඳුනා ගැනීමේ සීමිත විධිත්‍රමයකි.

ද්විකෝටික/ඒ අර්බුදය වනුයේ ද්විකෝටිකය මේ සීමාවෙන් ඔබ්බට පද්ධති දැන ගැනීමේ විශ්ලේෂනවාදී – ඍයිකවාදී තර්ක ත්‍රිත්වයක් කරා වර්ධනය කරලීමේදීය. ද්විකෝටිකය ලැබෙන්නේ ආකාරගත ලෝක දෘෂ්ටිය සවිඥය. එහෙත්, පද්ධති සඳහා ආකාරගත දෘෂ්ටිය බලංගු නැත. සංකල්ප වෙන්කර ගැනීමේ සීමිත සීමානයේ සිට ආකාරගත දෘෂ්ටිය ඔස්සේ පද්ධති විශ්ලේෂනය කරා ගමන් කරවීමේදී ද්විකෝටික තර්කය ප්‍රතිඵලනිෂ්ඵල අවලංගු වේ. වලනය, සංයෝජීන්හි විවිධත්වය – ආකෘතින්හි විවිධත්වය සංයෝජි අතර සාපේක්ෂතාව – සටහ්ටය වැනි ඵලික කරුණු සඳහා ද්විකෝටික තර්කය එකයින් හවදුරටත් වලංගු නොවේ.

ගතික ලෝක දෘෂ්ටිය හා දයලෙක්තික හොතිකවාදය:

මෙහිදී සළකා බලනුයේ ගේගල්ගේ පදනම මත මාක්ස් හා එංගල්ස් විසින් වර්ධනය කරනු ලැබූ ලෝක දෘෂ්ටියයි. මෙහි තර්ක ත්‍රිත්වය කෙලින්ම පද්ධති විශ්ලේෂනය සඳහා යෙදවෙන්නකි.

ගතික ලෝක දෘෂ්ටිය වස්තූන් හා අවකාශය අතර විග්‍රහයෙන් ගැලවී ගනී. එය ඒ වෙනුවට ගතිකත්වය එනම් වලනය පදනම් ලෙස සලකයි. ඊ අනුව පවතින්නේ ක්‍රියාවලින්ය. තව දුරටත් දය-ලෙක්තික ක්‍රියාවලින්ය. එනම්, ඇරඹුමක් සහ අවසානයක් සහිත පරිවිත ක්‍රියාවලින්ය. මේවා ප්‍රපංච ලෙස හැඳින්විය හැකේ. වස්තු – අවකාශය. වෙනයින් ඇරඹුමක් සහ අවසානයක් සහිත පරිවිත ප්‍රපංච වල එකතුවක් ලෙස ස්ථාපනය කෙරේ. හවදුරටත් විස්තර කළහොත් මෙකී ප්‍රපංච වස්තූන් ප්‍රාථමික වූ වස්තු – අවකාශ පද්ධතියෙහි වලනයට යටත් වාස්තවික වූ වස්තූන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිගැන්මකි.

මෙහි තර්කයේ කාලය පිළිබඳ ආකල්පය නම් එය වලනයෙහි සංකල්පීය ගුණයක් බවය. අපිරිමිත අවකාශයේ නිසඟ ගුණයක් ලෙස විශ්වීය ගුනයක් ලෙස කාලය ඥප්තිවා තිබේ. සෑම සිද්ධියක්ම ආවර්තය හෝ අනුයාත සිදුවීම් විසින් හෝ මේ විශ්වීය ගුනය එලි දැක්වෙන බවට ප්‍රකාශවී ඇත.

මෙහි භෞතිකවාදී දෘෂ්ටිය ස්ථිතික (ආකාරගත) දෘෂ්ටියෙන් වෙනස් වැඩිනේ වලනය වහි ප්‍රාථමික ගුණයක් කරලීම විසිනි. මෙය ඉතා වැදගත් ලක්ෂණයයි. කෙසේ වෙතත් එය වස්තුන්ගේ ප්‍රාථමිකතාව මත සිටගනී. එවෙන්ම, කාලය පිළිබඳ ප්‍රාථමික නිවැරදි දෘෂ්ටියක් එනම් වලනයෙහි ගුණයක් ලෙස දුටුවද එය වස්තූන්ගේ පැවැත්ම සඳහා ඇති වෙන්කල නොහැකි සබඳියාව නොදක්. කාලය වලනයේ ගුනය වටහා දෙන සංකල්පය මෙන්ම එය වස්තූන්ගේ වලනය හා පැවැත්මෙහි වෙන්කල නොහැකි එකතුවකි. එකයින් කාල ආකෘතීන් වස්තූන්ට යාපේක්ෂව විවිධ විය හැක.

මෙකයින් ගණික - අගේතර දෘෂ්ටිය ස්ථිතික දෘෂ්ටියෙන් වැදගත් ලෙස වෙනස් වුවද, එනම්, වලනය සැලකිල්ලට ගත්තද එය වස්තූන්ගේ හා අවකාශයේද, සවස්ථ අවකාශයේ හා කාලයේද වෙන්කල නොහැකි සවිස්ථය දැක්වීමට අසමත් වේ. කාලයෙහි වලනය සඳහා වූ සරල ජෛවීය ගුනය ලිය එය සවස්ථ අවකාශයේ දක්වන යාපේක්ෂ විවිධත්වය, එනම් වස්තුයකාව නොදක්.

මෙලෙස වූ ගණික ලෝක දෘෂ්ටිය වලනයෙහි ආකාරයන් නියම තුනකින් ඉදිරිපත් කරයි.
(I) ප්‍රතිවිරෝධයන්ගේ අරගලය හා ඒකත්වය පිළිබඳ නියමය:

"ප්‍රපංච" විශාල ප්‍රමාණයක් ලොවෙහි පවති. එහෙත්, සළකා බලනවිට ඉන් එකක් පමණක් ප්‍රධානය. මෙලෙය තෝරාගත් ප්‍රපංචය තුල එකිනෙක හා ගැටෙමින් පවතින ප්‍රතිවිරෝධතා දෙකක් දැකිය හැක. ඒවා වෙන්කල නොහැකි ලෙස එකට අරගලයේ නියැලේ. ඒ නමින් ඒවායේ ඒකත්වය ඇතිවේ. මෙකී අරගලයේදී මේ එක් ප්‍රතිවිරෝධයක් පමණක් නිරපේක්ෂනය ලෙස තවදුරටත් ක්‍රියා කරයි.

" ප්‍රධාන ක්‍රියාවලිය හා අභිරේඛය අතර වෙවැසිවිට ප්‍රතිවිරෝධයන්ගේ අරගලයක් හා ඒකත්වයක් පවති."

ගැඩිධ හෙගල වාදයට අනුව මේ ප්‍රතිවිරෝධයන් දෙක (වාදය හා ප්‍රතිවාදය) එහි ඒකත්වය සමඟ (සහවාදය) ත්‍රිවිධාකාරයෙන් සෑම විටම පවති. එනම්, එකම කාලයකදී අවස්ථා තුනම පැවතිය හැක. එහෙත්, මාක්ස්වාදය මේ ත්‍රිවිධාකාරය මේ ලෙම දකියි. හෙගල් මේ ත්‍රිවිධාකාරය යෙදුවේ සංකල්පීය ලෙස ස්ථිර පද්ධති ස්ඳහාය. මාක්ස්වාදය මෙයද ඉවත ලයි. එය වී වෙනුවට ප්‍රතිවිරෝධයන් දෙකින් එකක් ප්‍රාථමික කරයි. පෙරලා සහවාදය ප්‍රතිවිරෝධයක් දෙකින් කාල ප්‍රාන්තයෙන් ඉදිරියට ගෙන යයි. (වාදය + ප්‍රතිවාදය ---- සහවාදය) ලෙස්ය. හෙගල් සංකල්පීය ලෙස අනන්‍ය පද්ධති ස්ඳහා යෙදු මෙය මාක්ස්වාදය වෙනස් කරයි.

මෙකී නියමය පද්ධති විග්‍රහය ස්ඳහාය. එය ඊවිනව පැවැත්මක් පිලිගැනීමෙන් ඊවිතෝරීය සංකල්ප බලයෙන් ඉවතට ගමන් කරයි. එහෙත්, එයින් එකක් පමණක් ප්‍රාථමික ලෙස ගැනීමෙන් එය අවිතෝරිතයේ පැවැත්ම පිළිබඳ සංස්කෘතියේම සිරවේ. පෙරලා ත්‍රිවිධාකාරය එකම කාල ප්‍රාන්තවයක නොදැක්මෙන් එය ඊවිත්වයේ සීමාවලම සිරවේ. පේරලා එය ඒකත්වයෙන් නිරූපනය වූ ඵලිතෝෂකාවල සවස්ථය දැනීමට අපෝයක් වේ. එවෙන්ම, වරකට දෙක බැගින් ක්‍රියාවලීන් බෙදා ගැනීම හා එයින් එකක් නිරපේක්ෂ ලෙස නැවත ගැනීමද නිරපේක්ෂ (ප්‍රධාන) ක්‍රියාවලිය තුල එක් ප්‍රතිවිරෝධයක් පවතින් නිරපේක්ෂ (ප්‍රාථමික) ලෙස ගැනීමද විසින් විශ්ලේෂනවාදී - ඌහිතවාදී විධිශ්‍රුතයෙන් එයට ගැලවිය නොහැකි වෙයි.

(II) ප්‍රමාණය ගුනය වීමේ නියමය:

මෙකී නියමයේ අදහස නම් "සෑම ගුනාත්මක වෙනස්කමකම පදනම ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්කමක් යන්නය."

මේ නියමයේ යෙදීම විසින් කරුණු දෙකක් ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. පුලිනව එය ප්‍රතිවිරෝධයන්ගේ අරගලය කියා පැන නගින සහවාදයෙහි ඇති ගුනාත්මක වෙනස අවධාරනය කරයි. මේ ගුණාත්මක වෙනසෙහි පදනම ප්‍රමාණාත්මක වෙනසක් බව ප්‍රකාශ කරයි. දෙවනුව එය අයන්තයික වෙනසවීම් (එනම්, වස්තුවක වන පිපුරුම් සහගත වෙනස්වීම්) වල පැවැත්ම හා එහි පදනම විස්තර කරයි.

එහෙත්, මේ නියමය කාලය පිළිබඳ අංකල්පය විසින් අභිගයින් චිත්‍රතව ගොඩ් තිබේ. (ශාවිතාව තුල) පලමුව ශක්තිය (කෘපය) වැනි ක්‍රියාවලි වල යිදුවන ප්‍රමාණාත්මක වෙනසකින් තොර ගුණාත්මක පරිවර්තන එයට පැහැදිලි කල නොහැකිව ඇත. පෙරලා කාලයෙහි රේඛීය ගමන් මග ඉදිරියෙන් සමගර පුයංචි (සමාප් ප්‍රසංථ) වල චලනය වර්ධනය (ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක) ලෙසම අර්ථ දක්වා තිබේ. චලනයෙහි ඉදිරි අංශාරය වර්ධනයම නොවේ. එමෙන්ම, එය විනාශයද නොවිය හැක. ස්වාභාවික යාන්ත්‍රික ස්වභාව විද්‍යාව සඳහා මෙහි නියමය අකාරගතව චලාගුකාවයක් පෙන්වුවද, තරංග හෝ වැදගත් පරිණාමික ක්‍රියාවලියක් වන ශක්තිය සඳහාද එය එසේ නොවේ.

මෙයින් පෙන්නුම් කරන්නේ සිදුවන සෑම ක්‍රියාවලියකම ගුණාත්මක වෙනස්කම් එකම නියමයක් යටතට ආනතය කල නොහැකි බවය. එමෙන්ම, ගුණාත්මකභාවය විවිධ ආකෘතිවල විවිධ විය හැකි බැවින්, එක් ආකෘතියකට එය පැහැදිලි කල නොහැකි බවය. එගෙයින්, තර්කයේ සීමාව මෙන්ම භාෂාවික ආකෘතිවල විවිධත්වය තර්කය විනිවිදන අයුරුද පැහැදිලි වේ.

(III) නිෂේධයෙහි නිෂේධය පිළිබඳ නියමය:

කිසියම් වාදයක් තුල ප්‍රතිවාදය ගටගැන්මෙන් එය නිෂේධනය වී යයි. දැන් මේ අලුත සහවාදය තුල කැවතත් දෙවැනි වාදය සහ ප්‍රතිවාදය ඇත. වාදය එනාහි පැරණි නිෂේධයයි. නව ප්‍රතිවාදය විසින් පැරණි නිෂේධය නිෂේධනය වීම දැන් සිදුවීම ලෙස මෙමගින් විග්‍රහ කරයි.

මෙකී නියමය වැදගත් කරුණු දෙකක් ඉදිරිපත් කරයි. එනම්, ප්‍රතිවිරෝධයන්ගේ ඒකත්වය හා අරගලය පිළිබඳ නියමය දිගින් දිගටම සිදුවන ක්‍රියාවලියක් බවය. එමෙන්ම, එක් අරගලයක සිට නවන් අරගලයකට ඔරුවී යන්නේ නිෂේධය (ප්‍රතිවාදය) පමණක් බවය. මෙය මාක්ස්වාදයේ විශේෂයෙන් අවධාරනය වුවකි. එනම් සහවාදය (ඒකත්වය) යනු වාදයෙහි හා ප්‍රතිවාදයෙහි සටියටයක් නොව ප්‍රතිවාදයෙහිම (නිෂේධකයෙහිම) ගුණාත්මක අවස්ථාවක් බවය.

මෙලෙස මෙකී නියමය මගින් පලමු නියමය කාලය ඉදිරියේ පෙරට ගෙනයනවා පමණක් නොව එය එක් ක්‍රියාවලියකට ආනතය කරලීම සිදු කෙරේ.

<u>නියට තුන සටස්ථයක් ලෙස:</u>

දයලෙක්තිකයේ මේ නියම තුන වෙන් වෙන්ව යෙදෙන්නක් නොවේ. එවා එකම ක්‍රියාවලියක වෙනස් අවස්ථා නිරූපනය කරයි.

"සමස්ථයක් ලෙස ප්‍රසංථ වල්දී ප්‍රධාන ක්‍රියාවලිය තෝරා ගැනීමද එය සහ අතිරේක ක්‍රියාවලිය අතර, දයලෙක්තික සම්බන්ධයද දකී. පෙරලා ප්‍රධාන ක්‍රියාවලිය තුල වාදය සහ ප්‍රතිවාදය අරගලයේ පවතී. මෙයින් ප්‍රතිවාදයේදී ගුණාත්මක අවස්ථාවක් උදාවේ. නව දෙය - පැරණි දෙය සමඟ අරගලයෙන් මිදුණු වහාම එහි අභ්‍යන්තර අරගලය නැවත හට ගනී. මෙය දිගින් දිගටම සිදුවේ."

<u>දයලෙක්තික හෙතිනවාදයේ අර්බුදය:</u>

I. පළමුව ඕනෑම තර්කයකට ක්‍රියාකට ඇති සීමාය. සෙසු සමාජවාදීන් අතරින් මාක්ස්වාදය විද්‍යාත්මක වුයේත්, වඩා දාර්ශනික වුයේත්, එය තර්කයක් ගොඩනැගූ හෙයිනි. එහෙත්, එය සීමාවිරහිතව සෑම ක්‍රියාවලියක්ම පැහැදිලි කෙරුමට යෑම තුල සිය තර්කයේ සීමාව මෙන්ම යොදු ඕනෑම තර්කයක සීමාව අභිමතය කරයි. වැරදි අපේක්ෂකයන් හා අනාවැකීන්ද, වැරදි අර්ථකථනයන්ද, මෙකී තර්කයෙන් සිදුවුයේ එහෙයිනි.

II. ලෝකයේ ක්‍රියාවලි විවිධත්වයන් මෙන්ම ආකෘති විවිධත්වයන්ද පවතී. දයලෙක්තිකය ප්‍රසංථ සංඛ්‍යාවක් දොහට ආනතය කරන අතර (ඊවිත්වය පිළිගන්නා අතර) එය එකහට (ඒකත්වය පිළිගන්නා) කවදුරටත් ආනතය කරයි. දයලෙක්තිකය විවිධත්වය සහිත පදධතියි, වරහට දෙක බැහින් වූ ආනතයකට හසු කරන අතරම තර්කයේ ඵලික විෂයෝදය ලෙස <u>ඒවිත්වය පිළිගන්නා අතරම එහත් ප්‍රාථමිකාරණය</u>" සිදු කරයි.

මෙලෙස දයලෙක්තිකය අවසාන වශයෙන් දයලෙක්තිකද නොවේ. එය ඒකාන්ත වාදයකි. එසේනම්, එය දයලෙක්තික හෝතිකවාදය (හෝතික පදනම් ප්‍රාථමික නිරලේක්ෂවීම) බවට පත්වීම, එහිම විසංවාදයකි. යොදා ඇති වඳුන් දෙක තුලම මේ විසංවාදය පවතී.

ආකෘතිවල විවිධත්වය දයලෙක්තිකය ප්‍රයෝජ්‍ය කරයි. ආකෘති විවිධත්වයට දයලෙක්තික තර්කයේ ඕයවයෙන් හෝ ස්ථානයක් නැත.

III. ක්‍රියාවලීන් අතර සාපේක්ෂතාව හෙවත්, අන්තර් සම්බන්ධයද දයලෙක්තිකය තුල ඌනකය වී ඇත. පූර්ණ සමස්ථය සහිත සංකල්පීය පද්ධති තුල ගැටලුවේ දිනන වර්ගයේ ස්වාභාවික සබඳතා නැත. ඒවායේ ඇත්තේ ඇල්ලෙන් පවතින වර්ගයේ සබඳතාවයන්ය. දයලෙක්තිකය තුල මෙවැනි සබඳතා වලට ස්ථානයක් නැත. පෙරලා ප්‍රස්තුත තුල ඇත්තේ ගැටෙන ප්‍රතිවිරෝධයන් පමණක් නොවේ. එනට ඇලී පවතින සහ සම්බන්ධතා සහිත ප්‍රතිබද්ධයන්ද ඇත. ප්‍රතිබද්ධතය ගුනය ලබාගැනීම යදහා දයලෙක්තික හෝතිකවාදය ඒකාන්තවාදයේ යරන ගොඩ් ඇත. එනම්, වෙන්කල නොහැකි ප්‍රතිබද්ධ සබඳතාවය දීර්ඝත්වයෙහි ඒකාන්තය තුල නිරූපනයට නැත්තර ඇත. (ගොඩියා පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී එය ප්‍රතිඝාතික නොවන – ඒකතුරු ප්‍රතිවිරෝධිතා ලෙස අර්ථ දැක්වා ඇත.) මේ ඒකාන්ත, සංශෝධකයකින් හෝ ප්‍රතිබද්ධතා පිළිබඳ සැබෑ තත්ත්වය ලැබෙන්නේ නැත. එක්නිසාද යත්? පූර්ණ සමස්ථය සහිත සංකල්පීය පද්ධතිවල ඵලිත පරුණ ප්‍රතිබද්ධතා නොයිනි.

IV. දයලෙක්තිකය තුල සමස්ථයට ඇත්තේද සීමිත තැනකි. විවිධ ක්‍රියාවලීන් වල වීජ එකතුවට වැඩි යමක් සමස්ථය ලෙස අර්ථ දේ. දයලෙක්තික විධි ක්‍රමය තුල වරකට දෙ බැගින් ගත්තා නියා ඵලිත සමස්ථය හා සංශ්ලේෂන විධි ක්‍රමය ඉවත් වේ. පෙරලා දෙ බැගින් ගත් ප්‍රපංචයන්ද එක් සංසිද්ධියකට ඌනකය වරක නියා සමස්ථය නැවතත් ඒකත්වයට ඌනකය වේ. දයලෙක්තකය තුල ලැබෙන්නේ පාර්ශවීය සමස්ථයක් පමණි.

මෙලෙස පූර්ණ සමස්ථය වෙන්ව සංශ්ලේෂන විධික්‍රමයද මෙනයින් දයලෙක්තකය තුල නිරූපනය නොවේ.

දයලෙක්තිකයේ මේ අසම්පූර්ණතාව හානතාවාදය පෙරලා එහි ගතික ලෝක දෘෂ්ටියටද බලපායි. එනයින් ගතික ලෝක දෘෂ්ටියද එහි යම් සාධනීය අංගයන් ඌනක අංගයන් බවට ඌනකය යෙදේ. ඒ අනුව වස්තූන් හා අවකාශය අතර වස්තූන් නිරලේක්ෂවූ ප්‍රපංචයන්ද, කාල ආකෘතිවල විවිධත්වයද අහෝසිවී රේඛීය කාලයක පිළිබඳ ආකල්පයටද කැඹුරු වේ.

මෙලෙස දයලෙක්තිකය දීර්ඝෝචිත තර්කයෙන් වෙන්වුවද එය දීර්ඝෝචිත යන්ත්‍රණය තුලම තවදුරටත් සිරවේ.

<u>චතුර්විධ තර්කය:</u>

පැරණී ඉන්දියාව තුල නිහිවූ තර්ක විධියකි. මෙය සවිඥානී සත්‍යයන් ගවේෂනයේලා බොද්ධ මාධ්‍යපථිකවාදය විසින්ද යොදා ගන්නා ලද්දකි. වෙහිදී විශේෂයෙන් සලකා බලනුයේ එහි වගය. එහි නවීකරණයන්ද එක්කර ඇත.

පළවුව ලෝකය පිළිබඳ දෘෂ්ටිය ද්‍රව්‍යය හෝ විඥානය වත පදනම්ව සිට නොගෙරේ. ඒ වෙනුවට එහි සමස්ථය පිලිගැනේ. පෙරලා ස්වභාව ද්‍රව්‍යමය ලෝකයෙහි නියම ගුනය අනිත්‍යතාව නොහොත් චලනය ලෙස ගනී. විඥානයේ ක්‍රියාකාරීත්වය විසින් අනිත්‍යය සංකල්පීය නිත්‍යයන් බවට පෙරලේ. අවයවයේ සංකල්පය පවා අනිත්‍යයේ ක්‍රියාකාරීත්වයට හසුවේ.

මේ අනුව පවතින්නේ ක්‍රියාවලීන් පමණි. එනම්, වස්තූන්ගේ හා අවකාශයේ සමස්ථ ප්‍රතිඵලය වන සමස්ථ අවකාශය හා කාලයේ වෙන්කල නොහැකි සබැඳියාවය. මේ ක්‍රියාවලීන්ට ඇරඹුමක් හෝ අවසානයක් නැත. ක්‍රියාවලීන් හා කාලය අතර සබැඳියාවද, එලෙසම සමස්ථයක් ලෙස පිළිගැනේ. කාල ආකෘතීන්ගේ විවිධත්වය හා එනයින් විවිධ ක්‍රියාවලීන් වලට සාපේක්ෂව කාලයෙහි විශ්වසනීයත්වයද පිළිගනී. සමස්ථ අවකාශ – කාලයෙහි නිරූපනයක් ලෙස මෙලෙස ක්‍රියාවලීන් පිළිගනී.

වස්තුව හා අවකාශය පිළිබඳවත් - අවකාශය හා කාලය පිළිබඳවත් හෙතිත යොයාගැනීම් වලට බොහෝ කලකට පෙර මෙය දැනීමට අති විශේෂ වෙයි. නව දැනුම සමඟ එය වඩාත් පරිනත වෙයි.

චතුර්විධ තර්ක ක්‍රමය එක් අතකින් ද්විකෝටිකයේ දීර්ඝ කෙරුමක් [illegible] සටස්ථයක් ලෙස එය ද්විකෝටිකයෙන් වෙනස්ය. එය වෙනම තර්ක ක්‍රමයකි. ද්විකෝටිකයේ කියම වලින් වටවූ සීමා එයට නැති අතර, ඒවා අතික්‍රමණය කර ඇත. එමෙන්ම, එය සංකල්ප වටහා ගැනීමට සීමා නොවී පද්ධති විශ්‍රහය දක්වා ගමන් කරයි.

චතුර්විධ තර්කය සිතෑම ක්‍රියාවලියක් යටි/ආකෘතියකින් වටහා ගත් විට එය අවස්ථා හතරක එතවිට පවතින බව පිළිගනී.

I. අවස්ථාව:

ක්‍රියාවලිය තුල වූ විශේෂිත සංයිද්ධියක පැවැත්ම පිළිගැනීම - සත් - වාදය පවති.

මෙහිදී ක්‍රියාවලිය තුල වූ එක් සුවිශේෂත්වයක් හඳුනා ගන්නවා ලබන්නේය. එය සංකල්ප ගතවූ විට එය පවතින බව පිළි ගැනේ.

II. අවස්ථාව:

විශේෂිත සංයිද්ධියේ නිෂේධයේ පැවැත්ම පිළිගැනීම - අසත් - ප්‍රතිවාදය පවති.

මෙහි විශේෂත්වයක් ඇත. පද්ධතිය පූර්ණ සමස්ථ සංකල්පීය පද්ධතියක් නම්, (විශේෂත්‍ය දෙකට සංකල්පීය ලෙස සිටින පද්ධතිය වෙන්කල හැකි පද්ධති පූර්ණ සමස්ථ පද්ධති ලෙසත්, එසේ නොවන වීවා පාර්ශවීය සමස්ථ පද්ධති ලෙසත් හඳුන්වවූ.) එය කෙලින්ම නිශේධනය වේ. පාර්ශවීය සමස්ථ පද්ධතියක් නම් නිශේධයෙහි සළකා බලන කවර හෝ අවයවයක් විය හැක.

III. අවස්ථාව:

වාදය හා ප්‍රතිවාදය පවති. - සත් - අසත්.

මෙය ඉතා වැදගත්ය. සමස්ථය පිළිබඳ අදහස ලැබෙනුයේ මෙයිනි. සුවිශේෂතා වල වීජ ඵලයෙන් සමස්ථය නොලැබෙන නිසා එක් ගුණය පෙන්වීමට මේ තුන්වන අවස්ථාව යොදවා ගෙන ඇත. එය සළකා බලන ආකාරය අනුව පූර්ණ සමස්ථය හෝ පාර්ශවීය සමස්ථයක් විය හැක. එනයින්ම එහි සබඳතාවයි ආකාරය ප්‍රතිබද්ධමයද, ප්‍රතිවිරෝධමයද, යන්න තීරණය නෙරේ.

IV. අවස්ථාව:

වාදය හා ප්‍රතිවාදය නොපවති.

මෙය ඉතා වැදගත් අවස්ථාවකි. මෙය බහුවිධ තේරුම් සඳහා යොදා ගැනේ. පූර්ණ සමස්ථ පද්ධතියකදී මෙයින් අදහස් වනුයේ ආකෘති විවිධත්වයය. එනම්, එකම අනුභූතික අත්දැකීමක් සඳහා විවිධ සංකල්පීය ආකෘතීන් විවිධ වේදනයන් දෙන බවය. දෙවනුව පවතින ආකෘතිය තුළට වෙනසක් පද්ධතිය තුල සිදුව ඇත්නම් නව සංකල්පයක් නිගමන තෙරී පද්ධතිය පරිනාමවේද ගියය.

පාර්ශවීය සමස්ථ පද්ධතියකදී ඉහතින් තේරුම් වලට අමතරව සළකා බලන ක්‍රියාවලියේ නොවන වෙනත් ක්‍රියාවලියක ගේ බලපෑමද වෙනයින් නිරූපනය වේ.

චතුර්විධ තර්කය මේනයින් දයලෙක්තික හෙතිකවාදයෙන් වෙන්වේ. ඇත්තවශයෙන්ම එය පරිපූර්ණ ද්විත්ව වාදයයි.

චතුර්විධ තර්කයේ අර්බුදය නම් එය බහුවිධ විවිධත්වයක් සහිත පද්ධති සඳහා අයාර්ථක වීමය. එවිට අපට බහුවිධ තර්කයක් අවශ්‍ය වේ. එහෙත්, තර්කයට සීමා ඇත. නොඑසේනම්, එය තර්කයක් නොවේ. මෙයින් පද්ධති විශ්‍රහයේදී චතුර්විධ තර්කය වඩාත් සීමාසහිත වන අතර විශ්වසනීය වේ.

සංකල්ප සඳහා අවිනිශ්චිත බවද, වෙස්කල නොගැසී ක්‍රියාවලියක් ලෙස එස්කල සප්ත භංගී තර්ක මූලයන්ද ඉන්දියාවේ විය. එහෙත්, අවිනිශ්චිතභාව චතුර්විධ තර්ක ප්‍රවේශේ සිව්වෙනි අවස්ථාවෙන් පෙන්නුම් කරන ආකෘති විවිධත්වය තුල තිරූපනය වන හෙයින්, එය චතුර්විධ තර්කනය තුලට සීමාසහිතව තිරූපනය කල හැක.

මේ අනුව ක්‍රියාවලීන් සඳහාගැනීමේදී ඒවායේ පහත සඳහන් ලක්ෂණ හඳුනාගැනීම අත්‍යවශ්‍යය.

විවිධත්වය — ක්‍රියාවලීන් විවිධය. සිසියම් පද්ධතියක පවතින ගුවිශේෂතා වෙනට හඳුනා ගැනීම අවශ්‍යය.

ගුවිශේෂතා — එමෙන්ම, එකම ක්‍රියාවලියක සඳහා ලබාදෙන වේදනයන් විවිධය. එනම්, ආකෘතිවල විවිධත්වයයි. මෙය පිලිගැනීමද අත්‍යවශ්‍යය. (මෙහිදී සලකා බලනුයේ ප්‍රායෝගික භාවිතාවෙහි අවිච්ඡිදිය හැකි ආකෘති විවිධත්වය පිළිබඳවය.)

සාපේක්ෂතා — සෑම ක්‍රියාවලියක්ම අනෙක් ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධය. මේ සම්බන්ධයෙහි ආකාරයද සාපේක්ෂත දෙයකි. විවිධ ආකෘති වලින් එය විවිධ ලෙස ග්‍රහනය කර ගත හැක. වෙස්කල නොගැසී ලෙස එකිය ලෙස ඇල්ලෙන්නේ පවතින සම්බන්ධතා ප්‍රතිබද්ධතාය සම්බන්ධතා ලෙස හඳුන්වනු. පැහැදිලිවීමේ පහසුව සඳහා මෙතැන්හිදී බව අපි විශ්වාස කරමු. එහෙත්, වලනය - ඉදිරියේ සංකල්ප අර්ථදැක්වීමේ රැකුවෙන් ඉවත්වීමෙදී අවධි ලක්ෂ්‍ය කරා - එනම් යෂ්ටිකීන්-ත්වයෙන් අයෂ්ටිකීන වෙනස්වීම් කරා - තව දුරටත් ගුණීය වෙනස්වීම් වල සිට ඛණ්ඩීන වෙනස්වීම් කරා වෙනස්වීම් සිදුවේ. මෙවිට ඇල්මේ ක්‍රියාවලියේ ඕඝතා වෙනස්වේ. එය ස්වභාවයෙන්ම ගැරීමත් කරා ගමන් කරවයි. එවිට ප්‍රතිබද්ධතා ප්‍රතිවිරෝධතා බවට පරිවර්තනය වේ.

එමෙන්ම, විශේෂයෙන් මානව ආකෘතීන් විසින්ද, ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වය විසින්ද, පද්ධති - ධැවතය - තෙවත් ආන්තියකරණයට බඳුන්වේ. එහෙත්, මේ මානව ක්‍රියාව විසින් සිදුකරන ධැවතයට එරෙහිව සමස්ථ ප්‍රතිබද්ධතය සබඳතාවය ක්‍රියාකාරී වේ. එවිට වය එක් අන්තයක සිට අනෙක් අන්තය දක්වා ධැවතය වේ. මෙවැනි ධැවතය වූ පද්ධතියක සම්බන්ධ අනිවාර්යයෙන්ම ප්‍රතිවිරෝධතා වේ. මෙයයේ සිටරූපය රේඛීය - ගැටුම් ආකාරයක් ගනී.

ප්‍රධාන පූර්ණ සමස්ථ පද්ධති තිහිපයක් මෙසේය.

ද්‍රව්‍යය - විඥාන පද්ධතිය, ඵස්තු - අවකාශ පද්ධතිය, සමස්ථ අවකාශ - කාල පද්ධතිය.
පරිසර - මානව පද්ධතිය, ආර්ථික - සාධ්‍යකෘතික පද්ධතිය, සමාජ - පුද්ගල පද්ධතිය
ආත්ම - ආත්මයන්තර පද්ධතිය ආදී වශයෙනි.

සමස්ථය — සමස්ථයෙහි අර්ථය නම් ගුවිශේෂතාවල වීර චතුරවට අසමානවූ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක තත්ත්වයක් ඔද්ධතියට හිමිවෙන බවය.
මානව සංකල්ප වල සීමා විසිතුරුකම් ක්‍රියාවලීන් දෙකකටම සමස්ථයක් ඇත්තේය. ක්‍රියාවලීන් දෙකකට වැඩි විට, ඒ සියල්ලටද සමස්ථයක් ඇත්තේය. පූර්ණ සමස්ථය නම් පූර්ණ පද්ධතියක් සංකල්පීය ලෙස ගුවිශේෂතා දෙකකට පමණක් බෙදිය හැකි අවස්ථාවල ඵලතය වන්නකි. (උදා : ද්‍රව්‍යය - විඥාන පද්ධතිය) පාර්ශවීය සමස්ථය කම් විවිධ ක්‍රියාවලීන් අතර ක්‍රියාවලි දෙකක පවතී සමස්ථයයි. (උදා- තේතරු, ගොවි, විරසිය, ධනපති, ආදී විවිධත්වය තුල දෙකක පවතී - ධනපති, තේතරු සමස්ථය සලකා බැලීමය.

විධි ත්‍රමයක් ලෙස විශ්ලේෂනය මගින් සිදුකලේ පද්ධතියක ගුවිශේෂතා වෙන්කර ගැනීමය. සංශ්ලේෂනය මගින් සිදුකලේ මේ ගුවිශේෂතා වල සමස්ථය හේරුම් ගැනීමය.

අද විධි ත්‍රමයක් ලෙස අවශ්‍ය වනුයේ පූර්ණ වශයෙන් සමස්ථය හේරුම් ගැනීමය. දෙවනුව සමස්ථයෙහි වෙස්කල නොගැසී අංග ලෙස ගුවිශේෂතා හේරුම් ගැනීමය.
මෙලෙස ඉහත සඳහන් ගුණාත්මක ලක්ෂණ මතුවන ආකාරයට චතුර්විධ තර්කය මගි සීමා දැන ගනිමින් භාවිත කෙරුම් වඩාත් විශ්වාසනීය තර්ක ත්‍රමය ලෙස පිලි ගනිමි.

පළමු කොටස

දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාව

හරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ දර්ශනය:

(I) සමස්ථය:

සමස්ථය කථි පරිසරයය. එය විහිගොලයෙන් සිහාවුවෙකැයි සිතවු. පරිසරය මානව හා මානව නොවන (සාමාන්‍යයෙන් පරිසරය ලෙස ලියැවුනේ මේ සාධකයය) ගුනයන්ගෙන් යුක්තය. එහෙයින් එය පරිසර - මානව සමස්ථය ලෙස හඳුන්වවු.

පරිසර - මානව පද්ධතිය චතුර්විධ තර්කයට යටත්ය. පළවු අවස්ථාවේ මානව සාධකයද, දෙවන අවස්ථාවේදී මානව නොවන පරිසර සාධකද, තුන්වන අවස්ථාවේ ඒ දෙකෙහි වෙන් කල නොහැකි සමස්ථයද, සිව්වෙනි අවස්ථාවේ මානව - පරිසර පද්ධතියට ඇති සංකල්පිය වෙනත් අර්ථකතනද, බාහිර ග්‍රහචක්‍ෂූන්ගේ බලපෑම් ආදියද නිරූපනය වේ.

මානව - පරිසර සමස්ථය පිළිබඳ හැදෑරීම පරිසර විද්‍යාව විය යුතුය. එය මුලිකවම **පූර්ණ වෙන්කලනොහැකි** සමස්ථයක් ලෙස ගත යුතුය. එහි සවිබන්ධය ප්‍රතිබද්ධතය ඇලීමෙන් යුතු මුලික වශයෙන් වශ්‍ය වූ සම්බන්ධයකි. අවධි ලක්ෂ්‍යයන්හිදී එය රේඛීය ගැටුමක් බවට පත්වේ. **ප්‍රතිවිරෝධයක්** වේ. එහෙත්, පූර්ණ සමස්ථයෙහි අර්බුදය නම් සමස්ථය ප්‍රතිවිරෝධයන් බවට මානව ක්‍රියාකාරිත්වය විසින් ධාවනය කරලීමය. ඒ නිසා සීමිත පද්ධතියක් තුල සිදුවන්නාක් මෙන් තුල් වටයේදී මානව ප්‍රයත්නය පෙලක් සමඟ දෙවන වටයේදී වෙනා විනාශ කරන වඩා බරපතල පරිසර විනාශයක් අනිවාර්යවී ඇත. මෙලෙස වට වඩා විනාශකාරී ලෙස දෙපසට අවලම්බනය වේ. එයින් සමස්ථය ත්‍රාසජනින් බිඳ වැටිය හැක. එහෙයින්, පූර්ණ සමස්ථයෙහි ප්‍රතිබද්ධතය සවිබන්ධතාව එලෙසෙම දැකීම අත්‍යවශ්‍යය.

මේ පූර්ණ සමස්ථයම තුල පාර්ශ්වීය සමස්ථයක් ඇත. එනම්, විවිධ මානව පරිසර පද්ධතිය. එනම්, ස්වයංපාලිත හා නිශ්චිත පාරිසරික සීමා සහිත වූ මානව පරිසර පද්ධතියය. පූර්ණ සමස්ථය ගොඩ නැගෙනීයේ මේ මානව පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වයේ හා අනුලංඝනීය සම්බන්ධතාවයෙහි එකතුවෙන් ලෙසය.

පරිසර පද්ධතියේ සමස්ථය පිළිබඳ නියමය නම්, එය ගොඩ නගන ඒකක වලින් අඩු තරමින් එකක පූර්ණ විනාශය සමස්ථයේ **විනාශය** බවය.

(II) විවිධත්වය - සුවිශේෂීතාවයන්:

මානව පරිසර සමස්ථය තුල සිට එහි විවිධත්වයන් දැකිය යුතුය. ප්‍රධාන වශයෙන් එය අජීවමය හා ජීවමය ලෙස වූ ගැල්වී ඒකක දෙකකට වෙන් වන්නේය.

අජීවමය යැ-

ඝනද්‍රව්‍ය - විහිගොලය - වශාකල හැකි ඉධමී - පාෂාන - බනිජ හා ලෝහ වර්ග ඇතුලත් අඝුද්‍රව්‍ය මෙයට ඇතුළත්ය. මේවා ප්‍රමාණාත්මකව සීමා සහිත වන අතර විවිධ ක්‍රියාකාරුන්ට යටත්ය, ගුණාත්මක පරිහරණයේදී සීමා ඇත.

ද්‍රව්‍යයන් - ජලගෝලය - භූගත ජලය - කරදිය - ගිරිදිය - ශීතීකරනු හා ඝනාකාර ගත ජලය මෙයට ඇතුලත්ය. මේවා ප්‍රමාණාත්මකව සීමා සහිත වන අතර විවිධ ක්‍රියාකාරුන්ට යටත්ය. ගුණාත්මක පරිහරණයේදී සීමා ඇත.

වායූන් - වායුගෝලය - සෑම ආකාරයකම වායූන් ආකාරයන්ය. මේවා ප්‍රමාණාත්මකව සීමා සහිත වන අතර, විවිධ ක්‍රියාකාරුන්ට යටත්ය. ගුණාත්මක පරිහරණයේදී සීමා ඇත.

මෙහි අජීවමය පද්ධති තුන තුලම පවතින තවත් විශේෂතාද ස්ථිතිකව නැත. ඒවා වශ්‍ය ගතික ක්‍රියාකාරිත්වයක පවතී. ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක නිශ්චිත සීමා පවතී.

ශක්ති ප්‍රවාහය -

සාර්ව විශ්ලේෂණයකදී සියළු ශක්තියෙහි ප්‍රභවය සූර්ය ශක්තියයි ගත්තෙමු. ඒ අනුව පොසිල ඉන්ධන සහ පුනර්ජනනය කළහැකි ශක්ති ප්‍රභවයන්ද සූර්ය ශක්තියේ සමස්ථ ප්‍රවාහයේ නිර්මාණ වෙයි. සමස්ථයක් ලෙස ගත්විට ශක්තියට අනුව සමීපව - පරිසර පද්ධතිය (අභ්‍යවකාශයෙන් දිස්වන) සංවෘත මෙන්ම, විවෘත පද්ධතියකි. කෘෂගති පළමු හා දෙවන නියාමයන්ට අනුව ගුනයෙන් ඉහළ ශක්තිය උකහා ගනිමින් ගුනයෙන් වඩාත් පහළ ශක්තිය පිටකරමින් ගතික සමතුලිතතාවයක පවතින්නකි. ඒ අනුව එය විවෘත පද්ධතියක් වුවද, සමතුලිතතාවයෙහි බිඳවැටීමෙකින් (ථෘනවයාට අකුලව) තොරව උකහා ගැනීමේ හා පිටකෙරුවේ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක සීමා පවති.

ශක්ති ප්‍රවාහයේ අතිශය ඵැදගත්කම නම් එය සමස්ථ පරිසර පද්ධතියෙහිම ගුවමාරුවේ පදනම වීමය. මූලාශ්‍රය වීමය. මෙනයින් ගුවමාරු සිදුනා යාදහාද නිශ්චිත සීමා නියම වේ.

මෙලෙසින් අපිව පද්ධතිය තුල විශේෂතා පවතින බවත්, ඒකායේ වශීය ගුවමාරුවලින් සමස්ථයෙහි ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක සීමාවන්ද පැහැදිලි වේ.

මේ සෑම විශේෂිත දෙකක් අතරම චතුර්විධ සම්බන්ධතා ඇත.

ජීවමූලයන්ගේ:

නිෂ්පාදකයෝ - ජීව නිෂ්පාදනය මේ නයින් හැඳින්වේ. අපිව පදනම් ගත්හි ප්‍රදේශයේ බලපෑම, උපයෝගී කරගෙන ජීවමය පදනම් ඔවුන්ට පරිවර්තනය කරලීමේ 'හැකියාව' ඇත්තාවුන්ය. ජීව ලෝකයේ පදනම් වෙවුන්ය.

පරිභෝජකයෝ - ඇලින්මේ ජීව නිෂ්පාදකයන් අහාරයට ගෙන ජීවත්වන්නන් (ශාක භක්ෂක) හෝ දෙවැනි හෝ තෙවැනි වටයේදී එසේ කරන්නේය. (ථෘ භක්ෂක) එනුවයා ජීවයෙකු ලෙස මෙලෙස යුපිරි පරිභෝජකයෙකු වී සිටී.

විඝෝජකයෝ - විඝෝජකයෝ යනු ජීවමය දෑ මල පසු නැවතත් අජීවමය දෑ බවට පරිවර්තනය කර දෙන විශේෂ පරිභෝජක කොටසයි.

මේ අනුව පෙනී යන්නේ ජීවලෝකය අජීවමය පදනම් එහ බිහිවන බවත්, එහි පවතින විශේෂතා ජීවමය පැවැත්මේ අවශ්‍යතාවයක් බවත්ය. ජීව විවිධත්වය මේ නයින් පැවැත්මේ අවශ්‍යතාවයක් වේ.

මේ සෑම ජීව විවිධත්වයන් අතරම චතුර්විධ සම්බන්ධතා පවතී.

III. සාපේක්ෂතාව:

ජීවමය දෑ හා අජීවමය දෑ අතර නිශ්චිත චතුර්විධ සම්බන්ධතාවයක් ඇත. ඒවා අතර පවතින ප්‍රතිබද්ධතාවය - චලිත ස්ථානගත ක්‍රියාවලිය එවා ගැනීම අභ්‍යවකාශය.

ජීවීන් මිය යන්නේ ඇයි? ජීව ලෝකය ගොඩ නැඟී ඇත්තේ සීමිත අජීවලෝකය එහය. සියළුම අජීවමය දෑ ජීවමය දෑ බවට පරිවර්තනය වුවහොත්, සිදුවන්නේ කුමක්ද? බිහිවූ පරපුරට පැවැත්ම අහෝසි වීමත්, අනාගත පරපුර බිහිවීම අහෝසිවීමත්ය. පරිසරයේ නියාමයන්ට අනුව, ඒ අනුව ජීවීන් ස්ථානගතව උපත ලබන්නේද, මිය යන්නේද, පරිසරයේ පැවැත්මේ නියාමයක් ලෙසය. ඒ අනුව අජීවය දේ ජීවමය දේ බවටත්, පෙරලා ජීවමය දේ අජීවය දේ බවටත් පරිවර්තනය විය යුතු චලිත ප්‍රතිබද්ධතාවය සම්බන්ධතාවය ලැබී තිබේ.

පරිසරයේ වලනයේ නියාමය මෙයය. මේ ගතිකත්වය තුල ථෘනව - පරිසර පද්ධතිය සමතුලිතව ඇත. එය ගතික සමතුලිතතාව එම්දුය.

මේ අනුව ස්ථානගත උපත ලබන්නන්ට පවතින්නටත්, පවතින ජීවීන් ගතිකත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අනාගත පරපුරේ උපත දෙනුවෙන් තැප වෙන්නටත් (මිරණයටත්) සිදුවීම ස්ථානගතයය.

මානව පරිසර පද්ධතියේ පැවැත්මේ නියාමය එයයි.

නිෂ්පාදනය හා ගුවටාරුව:

මෙහිදී සළකා බලනුයේ මානවයා පුද්ගලයන් නිෂ්පාදනය හා ගුවටාරුව පිළිබඳවය. ජීවමය පදධතිය තුල පුටිගේෂී පරිභෝජකයෙක් වන මානවයාගේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියද එහෙයින් පුටිගේෂී වෙයි.

මානවයා කරුණු දෙකක් සඳහා නිෂ්පාදනයේ යෙදෙයි. එකක් ඔහුගේ හෝ ඔහුයේ පුද්ගල බැඳීමේ ආසන්නව ඒකකයේ(පවුල විය හැක) ජීවයං පරිභෝජනය සඳහාය. දෙවැන්න ගුවටාරුව සඳහාය. සාමාන්‍ය ආර්ථික විද්‍යාවේදී මෙය සළකා බැලුනද, ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවකට එය සවස්ථ නිෂ්පාදනයට වේ.

පරියර විද්‍යාත්මක අර්ථයෙන් ජීනියා නිෂ්පාදකයෙකු නොවේ. පොදුවේ ආර්ථික විද්‍යාව තුල මානව නිෂ්පාදනය ලෙස හඳුන්වන දෑ ආකාර දෙකකි.

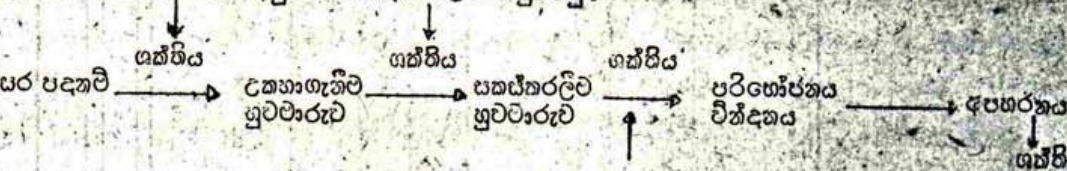
පළවුව මානවයා ජීව නිෂ්පාදනය (ජීව නිෂ්පාදකයන්ගේ) සැපයුම් ටයින් තුළ ගන්වයි. එය ගෘහ නිෂ්පාදනයේ සිට සත්තීව නිෂ්පාදනය දක්වාම සිදුවන ක්‍රියාවලියකි. කෘෂි විප්ලවය මෙයයි.

දෙවනුව ඔහු අජීව ද්‍රව්‍ය පරිවර්තනය කරයි. බොහෝ පාරිභෝගික භාණ්ඩ හා සෙවාවන් අජීවමය දේ වන අතර, මානවයාගේ ජීව පරිභෝජනයට අදාල නොවේ. මේ අජීව පරිවර්තන මෙරලා ජීව නිෂ්පාදනය කරා ගන්වන යෙදවුම් ලෙසද භාවිතා කෙරේ. කාර්මික විප්ලවය මෙයයි.

මේ ක්‍රියාවලි දෙකටම මානවයා පරිහරනය කරන්නේ ශක්ති ප්‍රවාහයේ පදනමය.

මෙලෙස සාමාන්‍ය ආර්ථික විද්‍යාවේ නිෂ්පාදනය ලෙස අර්ථ දැක්වෙන දෑ සඳහා නියිවිත අර්ථදීමක් ඇත. (කෙසේ වෙතත් මේ ක්‍රියාවලීන් දෙක සඳහාම නිෂ්පාදනයයි පින්පසු යොදවමු.) පරිභෝජනයද මෙසේය. එය ජීව පරිභෝජනය (ආහාර) හා චින්දනය ලෙස ආකාර දෙකකි.

ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව මානවයාගේ මේ "නිෂ්පාදනය" සවස්ථ නියාමයන්ට යටත්ය. ඒ අනුව එය මානව - පරිසර පදධතියේ සවස්ථ සබඳතාවයන් එහි වලනයේ නියාමයට එහි විශේෂතා වල පැවැතීමට යටත්ය. මේ අනුව නිෂ්පාදන එලය ඝඩුන්වමු.

මෙලෙස මානව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සවස්ථයක් ලෙස ආකාර දෙකකින් යුක්ත වන අතර පරිභෝජන ක්‍රියාවලියද එලෙස වේ. මෙහා අතර චතුර්විධ සබඳතා ඇත.
එසේනම්, මානව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය එක්ක ක්‍රියාවලියක් විය යුතුය. (පරිසර පදධතියේ වලනයේ නියාමයට අනුව) එය ගතික සමතුලිතතාවයෙන්ද යුතුය. එහි වලනය ශක්ති ප්‍රවාහයයි.

වටිනාකම:

ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව භාණ්ඩ හෝ සේවාවල වටිනාකම නියම කරනුයේ සවස්ථ නිෂ්පාදනයටමය. නිෂ්පාදන එලයට හා එහි ගතික සමතුලිතතාවයට අනුව මේ සවස්ථ වටිනාකම් අගයනු ලැබේ.

වටිනාකමෙහි සවස්ථය ගැන සළකා බලන විට ඕනෑම මානව නිෂ්පාදනයකට (භාණ්ඩ හා සේවාවන්ට) වටිනාකම් දෙකක් ඇත.

භාවිත අගය - භාවිත අගය ආකාර දෙකකි. ප්‍රාථමික භාවිත අගය හා අතිතියික භාවිත අගය ලෙසය. මේ දෙක අතර වෙනස නිර්නය කරනුයේ පරිසර පදධතියේ පැවැතුමේ නියාමයයි. ජීව පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රාථමික භාණ්ඩ වේ. එයින් පිටස්තර භාණ්ඩ හා සේවා ද්විතියික භාණ්ඩ හා සේවා වේ. එහෙයින්, ද්විතියික භාණ්ඩ හා සේවා ජීවෙක පරිසර ගතික සවතුලිතතාවයටද, නිෂ්පාදක ගතික සවතුලිතතාවයටද, හේතුවීය හැක.

එහෙයින්, මේ වටිනාකම් වෙනස භාවිත අගය තුල පවතී. පෙරලා ඒ දෙක අතර වතුර්විධ සම්බන්ධතා ඇති අතර, ඒවා නිර්නය කරලීම විදෙක අදාල සංස්කෘතියටද,- පරිසර පද්ධතියටද, සාපේක්ෂ විය හැක. එමෙන්ම, එය භාණ්ඩයෙහි හා සේවාවල අන්තර්ගත අපිවමය - පිටමය පදනම්ද, උකහා ගැනීම් සකස්කරලීම් හා හුවමාරුවට වැයවන ශක්ති ප්‍රවාහයේ අගය අනුවද, තීරණය වේ.

<u>පරිවර්තන අගය:</u>

සෑම භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක්ම පරිභෝජනයෙන් හෝ විනිදනයෙන් පසු ස්වභාවිකව හෝ වාණිජමය ලෙස අපද්‍රව්‍ය වේ. එමෙන්ම, මෙහි ආකාර දෙකකි. පිට නිෂ්පාදන කටගැන්වීම මගින් නිපදවන භාණ්ඩ හා සේවාවන් නැවත භාණ්ඩ හා සේවාවන් බවටම හෝ ඵලික අපිට පදනම් බවටම හෝ ස්වභාව ශක්ති ප්‍රවාහය විසිරීම් පරිවර්තනය කරලීම පහසුය. එය තිප්පාදනයේ ක්‍රියාකාර හා ගණික සමතුලිතතාවයට එකඟව සිදුකල හැකි නම්, එවැනි භාණ්ඩ හා සේවාවල පරිවර්තනය, පහසුය. එහෙයින්, පරිවර්තන අගය - වටිනාකම අඩුය.

අපිව පරිවර්තන මගින් නිපදවන භාණ්ඩ හා සේවාවන් නැවතත් ඵලික අපිවමය පදනම් බවට හෝ බොහෝවිට නවාතැන් උකහාගත හැකි පරිසර පදනම් බවට පරිවර්තනය කළ යුතුය. සමහර විට ගණික සමතුලිතතාව බිඳ නොදමමින් එවැනි අපද්‍රව්‍ය පරිවර්තන සිදුකල නොහෙකිව භාණ්ඩ හා සේවා ඇත. මේවායේ පරිවර්තනය අපහසුය. එහෙයින්, පරිවර්තන වටිනාකම වැඩිය.

මේ සමස්ථ වටිනාකම් දෙකද වතුර්විධ වේ. මේ අගයන් දෙකෙහි සමස්ථ අගයද ඉතා වැදගත්ය. මේ වටිනාකම් දෙක අනුලංඝනීය ලෙස බැඳී තිබේ. පරිවර්තන අගය ඉහල භාණ්ඩ ස්වභාවික අගයද ඉහල යන්නේ උකහා ගැනීමේ අසීරු වන නියාය. එමෙන්ම, ඉතා වැදගත් අගයන්ද ඇත. එනම්, නධර්තුවේ අගයයි. සමහර භාණ්ඩවල නධර්තු අගය වෙනත් භාණ්ඩයක භාවිතා අගය තුල හෝ පරිවර්තන අගය තුල හෝ නිරූපනය විය හැක. අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී එය විශේෂයෙන් දැකිය යුතුවේ.

පෙරලා භාණ්ඩ හා සේවාවන් වල වටිනාකම් ස්වභාව වෙනත් ආකෘතීන්ද පැවතිය හැක. (මෙය වතුර්විධ ක්‍රියාවේ සිවුවෙනි අවස්ථාවය.) වටිනාකම් නියම කරලීමේදී මේ විවිධත්වයද සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

සමස්ථයක් ලෙස මෙලෙස ගුනාත්මකව සලකා බලන විට භාණ්ඩ හා සේවාවලට යැකිය හැකි වටිනාකම් හා යැනිය නොහැකි (සංකල්පීය) වටිනාකම් ඇත. යන්න සාධනය වේ. මෙය භාවිත අගය තුලත පරිවර්තන අගය තුලත් නිරූපනය වේ.

වටිනාකමෙහි ගුනාත්මක විවිධත්වය දැන් සලකා බලමු.

<u>යැකිය හැකි ගුනයන්:</u>

භාවිත අගය හා පරිවර්තන අගයද එහි සමස්ථයක් තීරනය කරන යැකිය හැකි ඵලික පදනමක් නම් ශක්ති ප්‍රවාහයෙහි අගයය.
ශක්ති ප්‍රවාහය ඵලික ආකාර දෙකකි.
ශ්‍රමය - ඵල් යුගයේදී පිට නිෂ්පාදන කටගැන්වීමකට හෝ අපිව පරිවර්තනයකට යෙදවුනේ ශ්‍රමයයි. ශ්‍රමය ආකාර දෙකකි. එකක් නම් බුද්ධිමය ශ්‍රමයයි. ශ්‍රමය සාමාන්‍ය බලශක්තියෙන් වෙනස් වන්නේ එහි සබුද්ධික බව විසිනි. මේ සබුද්ධික ශ්‍රමය සාමාන්‍ය ශ්‍රම කාලයෙන් නිරූපනය කල හැක්කක් නොවේ. සබුද්ධික ශ්‍රමය පෙරලා යන්ත්‍රෝපකරණ දායාදයක් ලෙස සමාජය තුලත් පරපුරෙන් පරපුරට සන්නිවේදනය කල හැක. මෙය ඉතා විශේෂිත ලක්ෂණයකි.

සාමාන්‍ය ශ්‍රමය පෙරලා ජීවමය ගුනයකි. එය ජීවමය ලෙස නැවත නැවතත් නිපදවන අතර, යෙදිනම් ශ්‍රම කාලයෙන් යැනිය හැක. සබුද්ධික ශ්‍රමය හා සාමාන්‍ය ශ්‍රමය අතර -

-විටෙක භාරයංගුනක යොදා ඕනිය හැකි ශ්‍රමයක් බවට පත්කල හැක.

නිෂ්පාදන චක්‍රයේ සෑම පියවරහදීම අවශ්‍ය කරන (භාවිත අගයේදී හා පරිවර්තන අගයේදී) සාමාන්‍ය ශ්‍රමය හා සබුද්ධික ශ්‍රම කාලයන් ගණනය කළ යුතුවේ.

ශක්තිය - කාර්මික විප්ලවයෙන් පසු සිදුවූ මහා පරිමාන පිට නිෂ්පාදන යෙදවුම් හා අවිව පරිවර්තන වලටද, පාදක වූයේ බලශක්තියයි. එය සබුද්ධික ශ්‍රමයට ආනතය කළ හැකි නොවේ. එහෙයින්, එය වෙනම සලකා බැලිය යුතුය. ශක්තියෙහි ආකාර දෙකකි.

පුනර්ජනය කළ හැකි ශක්තිය හා පුනර්ජනය කළ නොහැකි ශක්තිය ලෙසය. පුනර්ජනය කළ නොහැකි ශක්තිය සඳහා වෙනම භාර යංගුනක යෙදිය යුතුවේ. මෙය නිර්නය කළ යුත්තේ ශක්ති භාවිතය සඳහා වන ශක්ති දුප්පතයද සමගය. මෙය නිර්නය කළ යුත්තේ ශක්ති ප්‍රවාහයේ ආවෘත හා සංවෘත පද්ධතිය පිළිබඳ නිර්නයකයකිනි.

ශක්ති ප්‍රවාහය මෙලෙස සිසියවි භාණ්ඩයක (භාවිත අගය හා පරිවර්තන අගය) ඕනිය හැකි විහුමක් ලෙස සොදා ගත යුතුය. මේ චීකක දෙකම අනන්‍ය හෙයින්, ඒවා අතර ආනති වතුයක් ලබා ගැනීම මගින් එය සිදු කළ හැක. මෙය ශ්‍රමයේ හා ශක්තියෙහි යම්ස්ථ අගය නිරූපනය කරයි.

ශ්‍රමය හා ශක්තිය මෙලෙස වතුර්විධ වේ. මේ ලෙස නොවන මැනිය හැකි අගයන්ද ඇත. භාණ්ඩයක ද්‍රව්‍යයමය අගය - එය භාවිතා කෙරුමෙන් පෙර පරිසරයට සිදුවන හානිය ආදිය විශ්ලේෂිතව විස්දිය නොහැක. සම්ස්ථයක් ලෙස එය ගනනය කර භාවිත අගයට - පරිවර්තන අගයට හා එහි යම්ස්ථයට එක්කල යුතුය.

විටිනාකමෙහි ඕනිය නොහැකි පදනම්ද ඇත. භාණ්ඩ හා සේවාවල විත්දනීය අගයන් තෙලිවීම සංස්කෘතියට සාපේක්ෂය. එහෙයින්, විටිනාකමෙහි විවිධත්වය මෙහැනින් එළඹේ.

ඕනිය හැකි පදනම්ද, විතිය නොහැකි පදනම්ද අතර වෙනස්කම් නොහැකි සාපේක්ෂතාවයක්ද පවතී. මේ සාපේක්ෂතාව ප්‍රතිපත්තිමය සම්ප්‍රදානයක් බවට පත්කෙරුම සංස්කෘතියක අවශ්‍යතාවයකි. එහෙයින්, හරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ විටිනාකමෙහි පදනම් මෙලෙස පරිසර පද්ධති වල විවිධත්වය - සංස්කෘතික විවිධත්වය - විටිනාකම්වල විවිධත්වය බවට පිලි ගනී.

<u>ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාවට විවේචනයක්:</u>

<u>(1) ධනවාදයේ හැදින්වීම - සාමාන්‍ය සම්ස්ථය:</u>

නිෂ්පාදනය - ශ්‍රවමාරුව:

ධනවාදය තුල සියළුම ආකාර භාණ්ඩ හා සේවා බිහිකෙරුම නිෂ්පාදනය ලෙස ගනී. එයට පරිසර විද්‍යාත්මක අර්ථයේ පදනම් නැත. පෙරලා ධනවාදය, ස්වයං පරිභෝජක භාණ්ඩ හා සේවා වෙනුවට ශ්‍රවමාරුව සඳහා නිෂ්පාදනය වුලික කර ගනී. ධනවාදී නිෂ්පාදකයේදී සත්‍ය වගයෙන්ම විටිනාකම් ලැබෙනුයේ ශ්‍රවමාරු භාණ්ඩ පමණි. ධනවාදය තුල නිෂ්පාදනය කරන ශ්‍රවමාරු භාණ්ඩ, නිෂ්පාදනය මිස අන් කිසිවක් නොවේ.

මෙය ධනවාදී ආර්ථිකයේ පවුබව හඳුනාගත යුතු සම්ස්ථ ක්‍රියාවලියකි.

<u>II. ධනවාදී සංවර්ධනය:</u>

සම්ස්ථයක් ලෙස නිෂ්පාදනය (ශ්‍රවමාරු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය) වැඩි පරිභෝජනයට (පිට පරිභෝජනයට හා විත්දනයට) බලපෑමෙන්, වැඩි පරිභෝජනය පෙරලා වැඩි නිෂ්පාදනයට බලපෑමක් විසිනි නිෂ්පාදන - පරිභෝජන චක්‍රය ලැබේ. මේ චක්‍රය එන්න එන්නම වර්ධනය වන සර්පිලයක් බවට පත්වර්ලීම ධනවාදයේ අරපුණය. මෙය පොදු සංවර්ධන සර්පිලය ලෙස හඳුන්වමු.

මේ සංවර්ධන සර්පිලයේ වර්ධනය සඳහා ධනවාදය යොදා ගන්නේ පුද්ගලික දේපොල වල වර්ධනයයි. සංවර්ධන සර්පිලය යනු සමස්ථයක් ලෙසම පුද්ගල දෙපල වල අනවරත වර්ධනයක් බවට ධනවාදය විසින් එනයින් පත්කර ඇත.

III. සංවර්ධනයේ සීමා:

දිගින් දිගටම සංවර්ධන සර්පිලයට වර්ධනය විය හැකිද? එසේ විය හැක යන්න එක සමස්ථයක් ලෙස ධනවාදය හා ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රකාශ කරයි. එහෙත්, මේ සංවර්ධන සර්පිලයට ඉතාම නිශ්චිත සීමා මානව - පරිසර පද්ධතිය විසින් නියම කර ඇත. මෙයට හේතුව ඇත්තේ නිෂ්පාදනයේදී හා පරිභරය සමඟ සබඳතා වලදී ධනවාදී යාන්ත්‍රණය විසින් නියම කර ඇති සීමිත සමස්ථය ඉක්මවා අදහස පුර්ණ සමස්ථය සමඟ ගැටීමය. ධනවාදී සංවර්ධන සර්පිලයේ සමස්ථ විෂමතාවය එයයි. මේ විෂමතාවයේ විශේෂිත අවයවය දැන් සලකා බලමු.

අපිටමය සීමා:

මානව පරිභර පද්ධතියේ තැනුම් ඒකකයන් වශයේ අපිටමය පදනමයි. මෙහි ඇති සීමිතභාව විසින් අපිටමය සීමා පනවා ඇත. එය සැපත් හිඟය ලෙස හඳුන්වමු.

සැපත් හිඟය - පෙරමුණු අර්බුදය:

සැපත් යනු මානවයාගේ ජීව නිෂ්පාදන කටයුතුවලට සඳහා යෙදෙන යෙදවුම් හා අපිටමය පරිවර්තන සඳහා යොදාගන්නා අපිටමය පදනමයි. මේ අපිටමය පදනම් වෙන වෙනමත් සම්බන්ධිතවත් ගණික සමතුලිතතාවයෙන් ප්‍රභාතාත්මකව හා ගුණාත්මකව සීමිතව පවතී. සීමා විරහිතව මේ පදනම් වලින් උකහා ගැනීමත් සිදුවේ නම් ඒවා නියතවම සිදි ගොස් අවසන් විය යුතුය. සැපත් හිඟය පිළිබඳ ක්‍රියාවලික පදනම එයයි. විශේෂයෙන් ඝාතීය ලෙස සිදුවන සංවර්ධනයක්ද මෙය බියජනක අවසානයක් සනිටුහන් කරයි.

වගාකල හැකි ඉඩම්, භාවිතා කල හැකි ජලය, භාවිතා කල හැකි වායුන්, ඛනිජ ද්‍රව්‍ය, ලෝහ වර්ග හා පොසිල ඉන්ධන මෙලෙස සීමාකාරී වන සැපත්ය. විශේෂයෙන් පරිසර පද්ධතියේ මූලාශ්‍රය වන ගැඹුරු ප්‍රවාහයේ ඵලිය හා ප්‍රයුක්ත අංගය වන පොසිල ඉන්ධන වල අවසානය ධනවාදී සංවර්ධනය ඵලදායීව බිඳලනු ඇත.

එමෙන්ම, සැපත් හිඟයීම සඳහා සැපත් සඟවුලින් නැතිවීමට අවශ්‍ය නැත. සැපත් පහසිඳීම් ඒවා උකහාගැනීම ශක්තිමය ලෙසයේ අනාවරිත තත්ත්වයක් කරා සැපත් (ඛනිජ - පොසිල ඉන්ධන) නිදි වඩා වඩා විසිරි යනවා පවතී.

ධනවාදී සංවර්ධනයේ ඵලදායී යුගවලදී පහසු ගුණාත්මක අයින් ඉහල සැපත් නිධි වෙනුවට වඩා විසුරුණු ගුණාත්මක අතින් පිරිහුණු සැපත් නිධි අනිවාර්යයක් වී ඇත.

පරිභර පදනම් වලින් උකහා ගැනීම මේ අනුව අහෝසිවෙමින් පවතී. සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා පෙරමුණු අර්බුදය සැකසෙමින් පවතී.

පරිභර දූෂණය: (පසුමුණ අර්බුදය)

සෑම ආකාරයකම පරිභෝජනයක් විසින් අතුරුඵල නිර්මාණය වේ. අපහරණය කරන ලද මේ අපිට -ජීව පදනම් උකහා ගැනීම සඳහා හෝ ඵලිය පරිභර පදනම් කරා හෝ නැවත පරිවර්තනය වෙනුවෙන් "අපද්‍රව්‍යකරණය" සිදුවේ. එනයින් නිෂ්පාදන ක්‍රමය බිඳ වැටේ. එහි ගණික සමතුලිතතාව බිඳ වැටේ. සෑම අපිට පදනම්ම සතුව ඵලීය ගණික සමතුලිතතාව බිඳවැටේ. පරිභර දූෂණය නම් එක්තේ මානවයාට ආපෙක්ෂව සිදුවන මේ සමතුලිතතාව බිඳවැටීමය.

මෙලෙස පාංශු ක්‍රමය බිඳවැටී පාංශු රසායනිකකරණය - කාන්තාරකරණය, ජල ක්‍රමය බිඳවැටී ජලය රසායනිකකරණය - භූගත ජලය විෂාගවීම, වායු ක්‍රමයන් බිඳවැටී වායුන් දූෂණයවීම හෝ ඝටහර -

-වියුහ්ගේ දරාගත නොහැකි අපටතුලින් විර්ධනය, තෘප්තිය බිඳවැටීම්, ශා තෘප දුෂනය වහි ප්‍රතිඵලයන් ලෙස අපටතුලින් විධායන උපකල්පය ඉහළ නැඟීම. (සමහර තැනෙක පහල බැසීම) අභිසාර විකිරණ පාලනය කරන ස්වායත්ත විධි කුම විනාශවීම ආදිය ප්‍රධාන වේ. තෘප දුෂනය ඉතාමත් බිරණාත්මක වනු ඇත. මුල් වරයේ අස්වාභාවික කාලගුණ ශා දේශගුණ තත්ත්වයන් යටතේ වුහුදු ගොඩගැසීම අයිස් තඳු දියවීම ශා පිට උෂ්ණත්ව යන්දනා බිඳවැටී සමහර ජීවීන් විනාශවීම නියත වී ඇත.

සංවර්ධන වලයේ පයුවුනෙහි සිදුවන මේ අර්බුදය එහෙයින් පයුවුන අර්බුදය ලෙස හඳුන්වනු.

පෙරලා මේ පෙරවුන ශා පයුවුන සම්බන්ධිතය. වර්ගයතරනය වී සම්පත් නැවත කොළැබීම නිසා සවිපත් ජීවී අනාගත පරපුරේ උපත වලක්වා ඇත. මේ සඳහා පුනර්ජාවිතය හා පුනර්වලය පරලිපට උත්සාහයක් දරලීම් ඇත. එහෙත්, කිසියම් තත්ත්වයක පවතින අපිවලය පදනමක් ඔස්සේ හාවිතයට ගෙන් තත්ත්වයකට පත්කර නැවත වුල් අවස්ථාවේ යෙදවුන ශක්තියට වැඩි ශක්තියක් ගුනාත්මකව යෙදවිය යුතු බව ශාපගතියේ නියමයකි. ඒ අනුව පුනර්වලය වුව සීමාසහිත කරනුයේ බලශක්තිය විසිනි. අපිවලය ද්‍රව්‍ය සඳහා මේ පුනර්වලය පරලීම් සඳහා යෙදවෙනුයේ (වුලිකට) විසිඳා පුනර්වලය නොවන පොසිල ඉන්ධනය.

එහෙයින්, මේ පෙරවුන හා පයුවුන අර්බුද දෙක විසිඳී පුවිගේෂිත ලෙසද, සවස්ථාවන් ලෙසද අපිවලය පද්ධති වල සීමා පෙන්නුම් කරයි.

<u>ජීවලය සීමා:</u>

පරිසර පද්ධතියේ අනුලෝමිය අනෙකී තැනුම් වීකෘතය මානවයාද ඇතුලත් ජීවලය ලෝකයයි. මානවයා තවදුරත් ජීවියෙකි, එසේනම්, ඔහු අනෙක් ජීවීන් සමඟ බැඳී ඇත. එහෙයින්, ජීවලය අර්බුදය මානවයාගේ අර්බුදයමය වේ. මෙයි අත්‍යාවශ්‍ය කිරීපයයි.

<u>ජීව විවිධත්වය අහෝසිවීම:</u>

ජීව විවිධත්වය පරිසර පද්ධතියේ අත්‍යවශ්‍ය පැවැත්මේ කොණ්ඩෙඩියකි. මානවයාගේ ගමන් මඟහරි එක් යුගයකදී ඔහු මේ ජීව විවිධත්වය පෝෂනය කළා පමණක් නොව එහි ස්වාභාවික ගතිකත්වයෙන් මනා ප්‍රයෝජන ලැබුවේය, එහෙත්, සංවර්ධන සර්පිලය වෙනුවෙන් පලපුව මානවයා කෙවෙන සෙසු ජීව විශේෂ හයානක ලෙස විනාශ කරනු ලැබුවේය. ඊයිය හෝගකරනය වැනි අවිද්‍යාතීවුක උපකුම හරහා ගෙඩ නැගුන භෝග විවිධත්වය පටු වනයන ලදී. ස්වාභාවික වලෙකුගේ එක අවධිමය වෙනස්වීම් (ක්ෂණික උපදාව ....) වලින් ජීවය පැවතුනේ ජීව විවිධත්වය නියාවෙනි. සමස්ථයේ නියමය අනුව එක් තීරක ජීවියෙකුගේ අවසානය මානව පරිසර පද්ධතියේම අවසානය විය හැක. සංවර්ධන සර්පිලය අද එතරමිම දුරගොස් තිබේ.

<u>මානව ජීව අර්බුදය:</u>

මානවයා තවමත් ජීවියෙකි. ඔහු ප්‍රවිශේෂ ජීවියෙකි. මානවයන් එන් අපට සියළු වරිනාකම් ලැබෙන්නේ ඔහුට සංජ්ඤාත්වය. මානවයාගේ මේ පුවිගේෂත්වය ඔහු අධිපතියාය. පරිසරයට ඉගලින් වූ දෙටියාය යන ඵාසාර්ථය බවට පත්කර තිබේ. මේ නිසා මානව පරිසර පද්ධතිය ධ්‍රැවනයවී ඇත්තේ මානවයා හා පරිසරය (මානව නොවන) ප්‍රතිවිරෝධතා දෙකකිනි තිබේ. මේ ධ්‍රැවනය එන්න එන්නට විර්ධනය වන සංවර්ධන සර්පිලය විසින් සිදු කරයි. කෘෂිම පරිසර පද්ධතියක ආධිපත්‍යයට ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතිය පත්වෙරුළ වහි ප්‍රතිවලයවී ඇත. එහෙත්, මානවයා ජීවියෙකි. ඔහුට තමා විසින් ගොඩනගන කෘතිම පරිසරය සමඟ වෙනස්විය හැප්‍රය වඩා අවුරු වේගයකිනි. වෙලෙස මානවයාගේම කෘතිම ලෝකය හා ඔහුගේම ස්වාභාවික ජීව රිදීමය ගැටුමකට ගමන් කරයි. ස්වභාව පරිනාමය අනුව මේ කෘතිම පරිසර පද්ධතියට හා විකෘතිවී බිඳවැටුණු පරිසර පද්ධතියට ඵරොත්තු දිය හැකි වෙනත් සත්ත්වයෙක් නිර්මුවනොවේ, ස්වභාව වරනය අනුව මානවයා අගෝසි වන්නේය. මේ මානවයාගේ වුලිකම ජීව අර්බුදයය.

එහෙත්, ධනවාදය යනු වෙසට් නොවේ. පෙරලා යුපිරි පුද්ගල දේපල පද්ධතියකට මානව සමාජය උනනය කරනු ලබයි. ඒ අනුව පැවැත්ම සඳහා නිත්‍යීත ජීවිතය අයිතියක් ඇති එහෙත් දේපොල අහිමි පීඩිත මානව බලවේග සඳහා කඩිනම් විරණය උදාකර දී තිබේ. පෙරලා මේ සම්පත් උපත සඳහාවූ -

-අපිවමය පදනව් විනාශ කර තිබේ. මෙලෙස මානවයා අයරද ධැවතය හා ආත්මිකතරණය සිදුකර ඇත.

මෙනයින් ධනවාදි පුපිරි පුද්ගල දේපල සංසේන්ද්‍රනය හා එහි අනවරත වර්ධනය මුල් වටයේදි පීඩිත මානවයාද, දෙවන වටයේදී අනාගත පරපුරද අවසානයේ ධනපතියාද ලෙස සලස්වා මානවයාම පිවිතය වඳුයෙන් අතුගාවී යන අවධිලක්ෂ්‍යය දක්වා ගමන් කරවා තිබේ.

<u>මානව විවිධත්වය අහෝසිවීම:</u>

පරිසර පද්ධති විවිධය. මේ අනුව මානවයාගේ සංස්කෘතීන්ද විවිධය. ඒතුගේ දැනුම් පද්ධතිද විවිධය. **විවිධ** මානව ආකෘතීන් දැකුවේ මානව අවභාසය අංගයකි. ඒ පරිසරාවබෝධයෙන් තියිදු ආකෘතියකට ලෝකය දත නොහැකි නියාය. (දත හැකියැයි සිතීම විඥානවාදියෙකි.) ඒ අනුව එක් මානව ආකෘතියක් සිදුවැටෙන විට කවෙකුත් ඒ මගින් ස්ථාපනයවීම මානවයාගේ ගමන් වැහෙයි. ආකාරය විය. එකවාදය වුව බිහිවුයේ එසේය. එහෙත්, අද අර්බුදය නම් යියා ස්ලේෂ්ඨවල පිරිවරා ගෙයි දැකි ඒකාධිකාරී මානව ආකෘතියක ආධිපත්‍යය විසින් ලේ විවිධත්වය අහෝසි වීමය.

මේ අනුව වැදගත් අයුරින් ගතුයතා හිඟයකට එගොඩදා තිබේ. තාක්ෂණික ස්ථෛර්යයේ පසුගිය තිස්වසර තුල තියිදු බැරතාක්ෂණික නිවැරුමක් සිදුවී නැත. බලශක්ති ස්ථෛර්ය ගතගොත්, ගල් අඟුරු වලින් තෙළි වලට එයින් පරමාණු බලයට දඟස සිහිපත්වදි මාණුවී ගියද, ඉන්පසු විකල්පයන් ගෙයා ගොත නැත. මහා බලාපොරොත්තු තැබූ විලයනය ප්‍රායෝගික නොවුවාගේ විබන්ධකය ශක්තිමය ලෙස අනාවරිත බව ඝාතනයවී ඇත. එහා පරිසරාන පුරියබල දක්ෂාදනයන් අභ්‍යවකාශ ගවේෂනයන් ත්‍රිවර්තනීට නතරවී තිබේ. වර්ධනයවී ඇත්තේ ඉලෙක්ට්‍රොනික් තාක්ෂනය පමණි. එයට සිදුපල යැක්තේ බැරී තාක්ෂණය පාලනය කරලීම හා තියැවී දුරකථ සුක්ෂම කර එනයින් කාර්යක්ෂමව කරලීම පමණකි. එය ඝරය ඉලෙක්ෂෙම තාක්ෂණය තනු පිරීන් සිදුකරන රෝන්ස් වීමකි. ඒකාකාරය ප්‍රවුඛ ඝරල - ප්‍රායෝගික - ආකෘතිකගිදි "කඹ" සංස්කෘතිය තුල මේ "වෙළඳ තාක්ෂණය" වර්ධනය වුයේට ප්‍රධාන දොරටු (ඇමෙරිකාව - යෝරියට්) බැර තාක්ෂණ අර්බුදය විසිනි. බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාවද, කෘෂි විද්‍යාවද, මෙයට සමානතර අර්බුදයක පවතී. එය කේන්සියන් පසු දැක ආර්ථික විද්‍යාවටද පුළුල්ව ඇත. මෙහි අහසින් නව නිර්මාන බිහි නොවීමය. අනෙක් අතින බිහිවුනු නිර්මාන සැබෑ ලෙසට ප්‍රායෝගිකකරනය කෙරුවට නොහැකි වීමය.

ධනවාදය තුල නිර්මාන බිහිවන්නේ හා ඒවා පිලිගන්නේ ලුද්ධය හා ලාභය විසිනි. එහෙත්, නව නිර්මාන බිහිවුනද, ඒවා පිලිනොගැනේ. මේ සඳහා ලාභදායී ලෙස ආයෝජකයන්ද, සිදු නොවේ. මන්ද? නව යොයා ගැනීම් සඳහා ආයෝජනයේ අනතුරුදායකත්වය ඌඩි ගෙයිනි. මේ සියල්ල පරාජූ විසින් මානව ගතුයතා හිඟයකට ධනවාදය වුහුණදී ඇත.

එමේන්ම, වර්ධනයේ ඇනගිවීම - කාසිව පරිභරයේ පීඩනය - පිව පැවැත්මේ නොහෙසියාව ආදිය විසින් මෙය තවත් පුළුල් මානසික අර්බුදයක් ජනිතකරවා ඇත.

මෙලෙස පිව - අපිව සීමා විසින් වෙන වෙනම සංවර්ධනයට සීමා පනවන අතර, එවා අතර සමස්ථය විසින්ද, මේ සීමා පැනවීම යථිරකරනය කරනු ලැබේ. පරිසර දුෂනය විසින් මානව පිව වරනය ඉක්මන් කරවන අතර, ගතුයතා හිඟය විසින් සම්පත් හිඟය උග්‍ර කරවනු ඇත. පෙරදී තර්කය වුයේ සම්පත් හිඟය - පරිසර දුෂනය ආදිය කාටහාලික ප්‍රශ්න බවය. ඒවාත්‍රික පාටලී උගෙනගන්නා මානවයාගේ දැනුම විසින් මේ ප්‍රශ්න විසඳනු ලබන බව විශ්වාසය විය. දැනුම අසීමිත හෙයින් සම්පත් සීමිත වුවාට කමී නැත. වෙනත් සම්පතක් සොයාගතහැකි හෙයිනි. මේ විඥානවාදී මතය විසින් ගෙන ආ ධ්‍රැවතයට දැන් පිලිතුරු ලැබෙමින ඇත. එවැනි ත්‍රියාවලියක් මානවයාට නොවැති බවත්, මේ දැනුම් ආකෘතිය තුල තවදුරටත් ඇත්තේ විනාශය පමනක් බවත්, පැහැදිලිවී ඇත. ඒ අනුව සම්ස්ථයක් ලෙස ප්‍රතිබද්ධතාව වූ මානව - පරිසර සබඳතාවය ප්‍රතිවිරෝධයක් බවට පත්වූ ධනවාදී සංවර්ධන දෘෂ්ටිය එහි ප්‍රතිවාදයේ බලඇතිව යුගයට අවලම්භනය වීමේ අනතුර ඉදිරියෙන් ඇත. එය කැවත ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතාවයක් බවට පත්කරවන සංවර්ධන දෘෂ්ටියක්. නොවුනහොත් මානව ආධිපත්‍යය වෙනුවට මානව නොවන භාධක වල ආධිපත්‍යය හෝ විනාශය නියතව ඇත. යිහිත පද්ධතියක ධ්‍රැවතයේ ප්‍රතිඵලය එයය.

පෙරලා ධනවාදී පුද්ගල දේපල අධිකාරිය මෙනව. - මෙතට ප්‍රතිබද්ධමය සම්බන්ධතාවයද බිඳ දමා ධනපතියන් අතට ධැවනය කර පිටිහයින්ම වනසපින් ඇත. මෙය මෙනවයේන්දී නියා මෙනවයා සටිනකට මේ ආන්තිකකරනය පරාජය නොවුලගොඩ් පලවුව පිටිහයින්ද, දෙවනුව අනාගත පරපුරද, අවසානයේ ධනපතියාද ලෙය සටස්ථට පද්ධතිය විනාශවීමට නියතිය.

සංවර්ධනය හා ධනවාදය:

එත්තුම් සංවර්ධනයේ සීමාකාරීත්වය සලකා බැලීමේදී එය සටස්ථට සංවර්ධනයක් නොව ක්ෂණික සංවර්ධනයක් බව පෙනී යයි. මේ ක්ෂණික සංවර්ධනය ලබාගෙන ඇත්තේ වෙනත් තැනෙක - දීර්ඝකාලීන අනාගතයේ විශාල හානියක් ලබාගනිමිනි. එනම් පුරාකෘතියිනි. ඒ අනුව සීමිත පරිසර පද්ධතියක අසීමිත වර්ධනය සිදුකල හැක්කේ ස්වල්පයකට බවත්, සෙසු අය (අනාගතයද සමගින්) එහි වර්ධනය වෙනුවෙන් සිය පැවැත්ම විනාශ කර ගත යුතු බවත් පැහැදිලිය. මේ අනුව මේ ක්ෂණික සංවර්ධනය හා ධනවාදය සමස්ථයක් ලෙය එකම වීම අහම්බයක් නොවේ. මේ ක්ෂණික සංවර්ධනය ක්‍රියාත්මක කරලීම සඳහා ධනවාදය පමණක් එකයින් ප්‍රායෝගික වේ.

ධනවාදයේ සංයුක්ත අංගයන්:

සාම්භාව්‍ය සමස්ථයක් ලෙය ධනවාදී ආර්ථිකයේ ප්‍රධානතා ලක්ෂණ බලා ඇත. දැන් අපිත්‍ය වනුයේ සමස්ථයෙහි ඇති විවිධ සුවිශේෂතා පිළිබඳ ඇගයීමයි.

(1) වටිනාකම් ධැනිම:

ධනවාදය තුල වටිනාකම ලැබෙනුයේ භුවමාරුව සඳහා පමණි. එහෙයින්, සෑම නිෂ්පාදනයක්ම භුවමාරුවක් බවට පරිවර්තනය වෙරුවටත්, පෙරලා භුවමාරු භාණ්ඩ පමණක් නිෂ්පාදනයටත්, පෙළඹවීමක් ඇතිවේ. අනෙක් අතින් දැනටමත් නිර්මාණයවී ඇති භාණ්ඩ හෝ සේවාවල භුවමාරු වටිනාකම් පමණක් එහි "වටිනාකම" බවට පෙරලනු ලැබේ.

හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව වටිනාකම් දෙවනු ලබන්නේ සමස්ථ නිෂ්පාදනයටමය. පෙරලා භුවමාරුව සඳහා පමණක් නිෂ්පාදනය ස්වයං පරිසර පද්ධති ඒදගතා සම්පත් හා ශක්‍යතා අකාර්යක්ෂමව විනාශ කරනා ප්‍රවාහනයට තුඩු දෙන්නක් ලෙස සලකයි. එමෙන්ම, වටිනාකම යනු මැනිය හැකි (ද්‍රව්‍යමය) මෙන්ම මැනිය නොහැකි (යංත්‍රණාත්මක) සමස්ථයන්ද වේ. මේ අනුව විවිධ යංත්‍රණාත් සඳහා සමස්ථ වටිනාකම විවිධ විය හැක. මෙහෙයි, භුවමාරුව සඳහා පමණක් සිදුවන නිෂ්පාදනයේදී ආධිපත්‍ය පරිසර පද්ධතියේ යංත්‍රණයේ වටිනාකම එකම වටිනාකම බවට පත්වේ. පෙරලා එය මැනිය හැකි වටිනාකම් වුව නොගෙවන විනාශියක් විය හැක.

- මේලෙයින් ධනවාදය තුල වටිනාකම නියට කරලීමේ වුලිත අර්බුදය නම් එය භුවමාරුවට පමණක් වටිනාකම් නියටකරලීමත්, එයද ආධිපත්‍යය පරිසර පද්ධතියක බලපෑමට නතුවීමත්ය.

සාම්ප්‍රදායික ධනවාදය තුල භුවමාරු ජාලය එනම් තරඟකාරී ඉල්ලුමේ හා තරඟකාරී සැපයුමේ වෙළඳ ජාලය පරිපූර්ණ වෙළඳ පොල ලෙස අර්ථ දැක්වේ. පරිපූර්ණ තරඟය තුල නිෂ්පාදනය සඳහා යෙදවෙන මෙනව හා මෙනව නොවන සියළු සාධක සඳහා ස්වභාවික වටිනාකමක් නියම වී ඇති බව ප්‍රකාශ වේ.

එමෙන්ම, එහිදී සංවර්ධක අර්බුදයේදීද, එනම් සටිපත් හිඟය, පරිසර දූෂනය, පිට - මානසික අර්බුදයේදීද - වෙළඳපොල ඉන්ධනජාලයකින් මෙන් වියදුම් ගෙන දෙවන බව ප්‍රකාශ වේ. ධනවාදීන් සිය සියළු අනාගත බලාපොරොත්තු ධනුත් විසින්ම නිර්මානය කරනා ලද වෙළඳ පොල මත තබා ඇත. දැන් දැන් "ධනවාදය" ප්‍රකාශ කරන්නේද වෙළඳපොල ආර්ථික ක්‍රමය ලෙසිනි.

එහෙයින්, පරිපූර්ණ වෙළඳපොල යනු සීමා හා එය මෙතෙක් අර්බුදයට ඇති අවියෝජනීය සබැඳියාව සලකා බැලිය යුතුයි.

<u>පරිපූර්ණ වෙළඳපොළෙහි සීමා - කාරණ වටිනාකමට ප්‍රවේශීය යථාර්ථ වටිනාකම:</u>

වෙළඳපොල නොවැහි දෑ සඳහා අගයක් නැත.

නිෂ්පාදන වනුයේ පරිසර පදනම් වල පුලිනීම හවුවත්තේ අපිටමය පදනම්ය. නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය අවුලුවය හා බලශක්තිය යන ආකාරවලින් පවත්නා මේ අපිවමය පදනම් සඳහා ඒවායේ යන්ත්‍ර වලට කිසිදු අගයක් නැහි, පෙරලා වෙළඳ පොල යනු හුවමාරු ක්‍රියාවලිය වීම විසින් නිෂ්පාදන වනුයේ -හුවමාරුව යන සොයාගේදී පවත්නේ ඒවා පාර්ශ්වීය ලෙස වටිනාකම් ලබයි. මෙය අර්බුදයක් වනුයේ අපපු දිවසින් තොරව සිටින අපිවමය පදනම් දිගින් දිගටම පුරා ගැනීම නියාය. මෙලෙස වෙළඳපොල තුල ස්ථායං හුවමාරු හැසියාවක් නොවැහි අපිවමය පදනම් වටිනාකමට අර්ථාරිත කරනු ලබයි.

නිෂ්පාදන වනුයේ දෙමිනුව නම් පිවමය පදනම්ය. මානවයා නොවන සෙසු පිව පදනම් පිව විවිධත්වය හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව නම් මානවයා සඳහා නිරන්තර හුවමාරුවේ ගනුදෙනුවයේ පවතී. එහෙත්, ධනවාදී වෙළඳපොල තුල ඒවාට කිසිදු හුවමාරු අගයක් නොවැත. මේ නයින වෙළඳපොල මානවයා යනු පිව ක්‍රියාවලින් වලින් වියුක්ත කර, එසි පිව ක්‍රියාවලින වටිනාකම් විරහිත කරනු ලබයි.

මෙලෙස අපිව - පිව සීමාකාරීත්වයට වෙළඳපොල තුල සහය වශයෙන්ම කිසිදු නිරූපනයක් නැත.

එහෙත්, ධනවාදීන් ප්‍රකාශ කරන්නේ සම්පත් හිඟය - පරිසර දූෂනය - පිව විවිධත්වය වැනසීම ආදිය වෙළඳපොල යාන්ත්‍රනයට යටත් බවය, එනම්, සම්පත් හිඟවන - පරිසර දූෂනය වනවිට - පිව විවිධත්වය වැනයෙන විට ඒ ඒ අපිව - පිව පද්ධති වල වටිනාකම් ස්වාභාවිකව ඉහල යන බවය. විශේෂයෙන් සම්පත හිඟය අරඹයා මෙය එධාත්ම ප්‍රකාශවේ. එහෙත්, සිදී යන සම්පත් වල වටිනාකම ඉහල යන්නේ ඒවායේ දුර්ලභතය අගය වෙළඳපොල තුල නිරූපනය වීම නියා නොවේ. එසි සම්පත් සංචිත වල තත්ත්වය ගුණාත්මකව පහල වැටීම හා විසිරීම නියා ඒවා උකහා ගැනීමට අනෙක් සම්පත් හා ශක්තීන් වැඩි වැඩියෙන් යොදවීම විසිනි. ධනවාදයේ සම්පත් කාර්යක්ෂමතා නියමය ව්‍යුහයේ වෙළඳපොලී අනුපාතයකට සමානුපාතිකව සම්පත් අනිවාර්යයෙන් පුරාගත යුතු බවය. මෙය ලාභය හා වර්ධනය සඳහා අනිවාර්යයෙන් බැඳී ඇත්තකි. එහෙයින්, වටිනාකම් ඉගලයාම තුල වෙනත් විකල්ප සම්පත් මාධ්‍ය හෝ විධිනම වෙනට ඇදී ගියද වැඩි වැඩියෙන් ඉල්ලන වෙළඳපොලට සම්පත් සංචිත සුරාකෑම පාලනය කල නොහැක.

පරිසර දූෂනය හා පිව විවිධත්වය වැනසියෑමට නම් වෙනැති වෙනු බලපෑමක් හෝ නැත.

ඊළඟට සළකා බැලිය යුතු වන්නේ ධනවාදී නිර්මාණයක් වන වෙළඳපොල මානවයාට වටිනාකම් ලබා දෙන ආකාරය පිළිබඳවයි. පළමුව හුවමාරුව සඳහා නිෂ්පාදනය නොකරන භාණ්ඩ හා සේවා වලට කිසිදු වටිනාකමක් නැත. ඒ සඳහා යෙදවෙන මානව ශ්‍රමයටද වටිනාකමක් නැත. ගෙදර දොර ශ්‍රමයට වෙළඳපොල වටිනාකම් ලබානොදීම පිළිබඳ බොහෝ ස්ත්‍රීවාදී විද්‍යාපාරවල ආර්ථික පදනමක්වී ඇත්තේ මෙයය.

මානව නිර්මානාත්මක ක්‍රියාවලිය පවතින්නේද, මැනිය යුතු හුවමාරු වටිනාකමක් ලෙසම නොවේ. එය විවිධත්වයෙන් යුතුවන අතර බොහෝ විට මැනිය නොහැකි අගයක් ගනී. එහෙත්, වෙළඳපොල පිළිගන්නේ පොළි අනුපාතිකයට සමාන්තර ලාභයක් ඉපයිය හැකි නිර්මාණ පමණකි. ධනවාදීන් කියන්නේ මෙමඟින් නිර්මානකරනය වර්ධනය වන බවය. එහෙත්, නිර්මානකරනය මෙවැනි හුවමාරු ක්‍රියාවලියට ඒකාබද්ධ කල හැක්කක් නොවන නියා සමස්ථ නිර්මානකරනය වටිනාකම් විරහිත කරනු ලබයි.

මෙහිදී භාවාත්මක හා අධ්‍යාත්මික සංස්කෘතික කරනු සම්බන්ධයෙන් ද තත්ත්වය මෙයමය. සංස්කෘතිය යනු මැනිය නොහැකි වටිනාකමකි. පෙරලා එය මැනිය හැකි වටිනාකම්වලටද බලපෑම් එල්ල කරනු ලබයි. එහෙත්, වෙළඳපොල ආධිපත්‍යය දරනා සංස්කෘතිය විසින් සියළු වටිනාකම් තීරණය කරලීම විසින් සංස්කෘතික විවිධත්වය එක් සාංස්කෘතියකට ඒකාබද්ධ කරනු ඇත. පෙරලා එය මැනිය හැකි අගයන් පවා මතිනු නොලැබේ.

මෙලෙසින වෙළඳපොල තුළ වටිනාකම් නියමකරලීම අපිව - පිව මානසික සිද්ධාවන් තවත් ශ්‍රිව වීමේ යන්ත්‍රනයක්ම බව පෙනේ.

ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ භාවිතා අගය - පරිවර්තන අගය හෝ නිෂ්පාදන වියදම කිසිදු අයුරකින් යැලකිල්ලට නොගත් වටිනාකමක් එයින් ප්‍රකාශනයවී ඇත.

වටිනාකම නියම වනුයේ වෙසෙසින්ම වස්තුනට පමනි.

වෙළඳපොලෙහි සිද්ධාවක් ලෙස මේ කාරණය මුල් කරුණ සවිය අවියෝජනීය ලෙස බැඳුනකි. එහෙත්, එයට විශේෂත්වයක්ද ඇති හෙයින් එය විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතුය. මෙහිදී සලකා බලනුයේ වෙළඳපොල පවතිනදෑ වටිනාකම නිරූපනයේ ලා දක්වන විකෘතියයි.

සිනෑම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් ස්ථිතිකව සිදු නොවේ. එයට පරිසර පදනම් වල සිට විවිධ අතීත නිෂ්පාදන පියවර ඇත. මේවා විවිධ කාල - අවකාශ ප්‍රාන්තර වල පැතිර පවති. එහෙත්, සියළු අතීත නිෂ්පාදන ක්‍රියා අවසාන නිෂ්පාදනයෙලා අගයනු ලබන්නේ වටිනාකම නියම කරනා ස්ථානයෙයි වෙළඳපොල සාධක මත පමණකි. මෙයින් ප්‍රයෝජකවත් ලෙස අතීත නිෂ්පාදන පියවර අගයනු නොලබනු අතර, සමහර විටෙක එය බරපතල විකෘතිකම්ද ප්‍රදර්ශනය කරනු ඇත.

දෙවනුව වස්තුන් භාණ්ඩ සඳහා වටිනාකම නියමකරලීමෙදිද බලවත් විකෘතියක් පවති. එනම්, වෙළඳපොල විසින් මානව අවශ්‍යතාවල විවිධ අවස්ථා නොසලකා හැරීමය. මානවයාගේ පළමු අවශ්‍යතාව පැවැත්මය. පිවිමය පරිභෝජනයය. එනම්, ප්‍රාථමික භාණ්ඩයය. දෙවනුව වර්ධනයය. එනම්, විඥඳනයය. ද්විතියික භාණ්ඩයය. වෙළඳ පොල විසින් මේ සියළු දෑ එකම මට්ටමක ලා සලකනු ලබයි. මෙයි ප්‍රතිඵලයවී ඇත්තේ සමාජ වගයෙන්ම ප්‍රාථමික භාණ්ඩ ලැබිය යුතු ප්‍රමාණ කොටස් අතරද, ද්විතියික, භාණ්ඩ සඳහා ඉල්ලුම් ප්‍රත්‍යක්ෂතාවයක් ඇතිවීමය. එය එවැනි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය වේගවත් කරනු ඇත. මෙය එක් මානව කොටසක පිවිසුම් පැවැත්මට අවශ්‍ය පරිසර පදනම් අහෝසි කෙරුම වේගවත් කරනු ඇත. එනම් මානව පිව පැවැත්මේ නියාමය වෙළඳපොල විසින් බිඳලනු ලබන බවය.

තුන්වනුව පරිභෝජන වල පිළිසිඳුටය. භාණ්ඩයකට අනාගතයක්ද පවති. මේ අනාගත අගය නිෂ්පාදන වනුයේ අවශ්‍යම සාධකයකි. ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ පරිවර්තන අගය තමින් නිරූපනය කරන්නේ මෙයය. එහෙත්, වෙළඳපොල මෙය ප්‍රමාණයින් නොසලකා හැර ඇත. අපේ පියවරුන්ගේ පරිභෝජනයට අපි අද වන්දි ගෙවමින් සිටිමු. අපේ පරිභෝජනය විසින් අපේ දරුවන්ට කෑම. අපට වමෙන් කිහිප ගුනයක වන්දියක් නියම කර ඇත.

එහෙත්, අනාගතය සඳහා වන්නේ සංකීර්ණ බුද්ධිමය කලාපයක දත්ත හා දැනුම නොවිලසේ යැවෙන හෙයින්, වෙළඳපොල අනාගතය නොසැලකීම වැරදි සහගත නොවන බවට තර්ක මතුවේ. එහෙත්, අතීත පරපුර වන්නනට දායාද කල "විද්‍යාත්මක සංස්කෘතිය" වර්ධනය වන්නේ නොව සන්නතික වුවකි. එයට ප්‍රතිපක්ෂව එහි සීමාකාරිත්වය නිසා ජනිත වූ හානිකර ඵල වඩා වේගයෙන් වර්ධනයවී ඇත. එහෙයින්, මෙය අවලංගු කර්තෘයක් වේයි.

වේ අනුව අනාගත පරපුර සතු සවිපත් ශක්තීන් හා පරිසර ශක්ත්‍යංශයක් සුරාකෑමේ ආවරණයක් ලෙස පරිපූර්ණ වෙළඳපොල ක්‍රියාකරවීන් ඇත. ඒ අනාගත පරපුරට වස්තුන් වෙළඳපොලින් මිලදී ගත නොහැකි නියාය. වෙළඳ පොලට ආරක්ෂ ප්‍රේමය අගිමි වුවද මානව පැවැත්මට එය අවියෝජනීය අංගයකි.

ඉතාම පරිපූර්ණ ලෙස තරඟය හා සියළුදෑ සිදු වුවද වෙළඳපොලෙහි සීමා වස්තුය. එය වෙසෙසින්ම ආධිපත්‍යවාදී ලෙස මානව සේවීදී වෙයි. එසේනුත් එය වස්තුන් මානවයා පසුපස් බවට උනතය වේ. එනැනිත්ද, එය මිලදී ගැනීමේ - යැපයීමේ හැකියාවක් ඇතතුන් සඳහා උනතය වේ. වස්තුන් සංවර්ධනයේ අපිව - පිව - මානුෂික සීමාවල වටිනාකමෙහි කාරකයා වෙළඳපොලය. එහෙයින්, අර්බුදයෙන් ගොඩ වීම සඳහා එය පිළිසිඳ විඝටනය වල යෙදුම ගොරාගේ අවිමානෙන් පේන ඇයිමසි.

මේ අනුව ඉතාම පරිපූර්ණ වෙළඳපොල පවා නියම කරන්නේ හුවමාරු නටිනාකමේ පමණි. එයින් නිදහස් කරන නිෂ්පාදන වියදම් ඇත්තේ හුවමාරුව යන කොටසට පමණි. සමස්ථ නිෂ්පාදන වියදමට වටිනාකම් විරහිතය. එහෙයින්, මේ කාරණ වටිනාකම හා සමස්ථ වටිනාකම අතර විසංයෝදයක් ලෙස ගණිතයේ අර්බුදය පරිපූර්ණ වෙළඳපොල තුල පවතී.

- පරිපූර්ණ වෙළඳපොලක් නැත. -

ඉහතින් සළකා බැලුයේ නිදහස් තරඟකාරී පරිපූර්ණ වෙළඳපොලේ ප්‍රතිඵලය. එහෙත්, පරිපූර්ණ වෙළඳපොලක් නොමැත. හුවමාරු වටිනාකම් සේන්ද්‍රගතවීම විසින් වඩාත්ද බලවත් හුවමාරු වටිනාකම් සහිත ඒකක වලට වෙළඳපොල නිර්මාණය කරලීමේ අවස්ථාව ලැබේ. එනම්, පවතින්නේ ඒකාධිකාරී වෙළඳපොලයි. වෙළඳපොලට පහර දෙන්නන් කොහේ වුව පහර දෙන්නේ වෙළඳපොලෙහි මේ අංගය සඳහා පමනයි.

මේ අනුව ඒකාධිකාරය විසින් වෙළඳපොල විවිධ තලවල නිර්මානය කර පවත්වා ගනී. පිටත රටවල් සඳහා එන් වටිනාකම් පද්ධතියක්ද, පිටත රටවල් යැදහා තවත් වටිනාකම් පද්ධතියක්ද පවත්වා ගනී. මෙය ජාත්‍යන්තරය දේශසීමා සහිත රටවලද එසේය. ඒ අනුව ඕනෑම ගුණයට හා සෙසු පරිසර පදනම් වලට ආර්ථීය ලෙස හෝ වටිනාකම් දෙවනු ලබන්නේ ඒ ඒ මට්ටම් වලට අනුවය. මෙය මෙලෙස විවිධ මට්ටම්වල පවත්වා ගැනීම සහතික කරලීම සඳහා මූල්‍ය අරමුදල, ලෝක බැංකුව, ආදිය ඒකාධිකාරයේ ස්වරූපය ලෙස පහලව ඇත. අවසානයේ ධනවත්, එනම්, හුවමාරු අගයන් වඩාත් වැඩියෙන් හිමිකර ගන් රටවල් හෝ ආර්ථික පද්ධති වලට වඩා ශිල්පාදායීකත්වයන්, වඩා ලාභයන්, වඩා කාර්යක්ෂමතාවයන් ලැබෙනවා ඇත්තේ ඔවුනට යාවේක්ෂව පිටත රටවලට හා පිටත ආර්ථික පද්ධති වලට අඩු වටිනාකම් ලබාදීමෙනි.

එහෙයින්, යුධ ධනපතියාට පිටතයා පුරාගන්නාක්, නගරයට ගම පුරා ගන්නාක්, පිටත උතුරුදිග ලෝකයට දකුණු දිග ලෝකය පුරා ගන්නාක් ගැසියාව ලැබී ඇත. මෙය වත්මන් පරපුර සිය පීව පැවැත්මෙන් පහලටද පුරා ගැනීම දක්වා වර්ධනයවී ඇත. එනයින් මෙනව පැවැත්මේ නියාමය ලුහුබඳින් බිඳදමා ඇත. සංවර්ධනයේ අර්බුදය ලෙස අපීව – පීව සිටා වතුවන විට ඒකාධිකාරය වධාත් නිර්මූල ලෙස සිය පුරාණයේ පරිමානය ත්‍රීවකරනු ඇත.

මේ අනුව වත්මනෙහි පුරා ගන්නට අප ලුව්‍ය ගෙලන්නට පිටත ලෝකයක්ද, අනාගත පරපුරක්ද නොවී නම් මේ ඊතියා දියුණුව හා සංවර්ධනය් නොවෙත.

මෙසේ හෙයින් ධනවාදයේ වටිනාකමේ පදනම වන ඒකාධිකාරී වෙළඳපොල වත්මන් හා අනාගත මානවයා පුරාණ යන්ත්‍රයක් වී ඇත. එය පෙරලා පවතින සංවර්ධනයේ අර්බුදයේ කාරකයාද වන්නේය.

ප්‍රාග්ධනය:

ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාවේ වැදගත් කොටසක් නම් ප්‍රාග්ධනය හා ප්‍රාග්ධන වත්‍රයයි. එය පාර්ශ්වීය ලෙසත්, සමස්ථයක් ලෙසත් සළකා බැලීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ප්‍රාග්ධනය කුමක්ද?

සාමාන්‍ය ආර්ථික විද්‍යාව අනුව වෙළඳපොල විසින් නිෂ්පාදනයේදී ඉඩම (සාමාන්‍ය සම්පත් ඇතුළුව) ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය හා ව්‍යවසායදායකයාට ගෙවීම් සිදු කරනු ලබයි. සාමාන්‍යයෙන් ව්‍යවසායදායකයා – ප්‍රාග්ධනයේද හිමිකරු හෙයින් ඔහුට ලාභය තුළින් අත්වන කොටසද ප්‍රාග්ධනයේම අනාගුරුදායක ආයෝජනයේ වත්දියක් ලෙස සැලකිය හැක.

හුවමාරු වටිනාකම ප්‍රකාශ කරන්නා මුදලය. එහෙයින්, ප්‍රාග්ධනය මුල්‍යමය ප්‍රාග්ධනය ලෙස මුලිකව පෙනී සිටී. පෙරලා නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය, භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රාග්ධනය ආදී ලෙසද මෙය නිරූපනය වේ. භූමියද මේ ප්‍රාග්ධනය.

සාමාන්‍ය ආර්ථික විද්‍යාව අනුව නම් ප්‍රාග්ධනය යනු වඩා වැඩි හුවමාරු වටිනාකම් නිෂ්පාදනය සඳහා යෙදවෙන සහුවිධිත වූ හුවමාරු වටිනාකමය.

එය වැඩි හුවමාරු වර්ගයකට "ලාභය" ලෙස හැඳින්වෙන අතර එය සඵලදායී වන ප්‍රාග්ධනයටම එක්වේ. ඒ අනුව ප්‍රාග්ධනය නම් සංයෝජනය වූ ලාභයම බව පැහැදිලි වේ. ලාභය යනු කුමක්ද?

හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව උපත ලබන සෑම ජෛවයෙකුටම සිය ජීව පැවැත්ම සඳහා ඵලදායී හා සේවා ප්‍රමාණයක් පරිභෝජනය කරලීමේ ශූද්ධවූ පීඩනය අයිතියක් ඇත. මෙය විවිධ පරිසර පද්ධති (හා සංස්කෘතීන්) සඳහා විවිධ වුවද ඵලදායී වගයෙන් පරිමිත හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණයකි. මේ සීමාවේ නිෂ්පාදනයේ යෙදීම නිෂ්පාදන වත්‍රයේ අවශ්‍යතාවයකි. මෙයින් ඵලදායී සියලුම සෑම නිෂ්පාදනයක්ම සුරක්ෂණයක් ලෙස හරිත ආර්ථික විද්‍යාව අර්ථ දක්වයි. මේ සුරක්ෂණය විසින් සමස්ථ නිෂ්පාදන වත්‍රය බිඳ වැටෙන හෙයින් එය අනාගත පරපුර සුරක්ෂණය ලෙස අර්ථ දක්වනු. එහෙත්, නිෂ්පාදනයේ ස්වභාවික හෝ එසේ නොවන සීමාකාරිත්වය විසින් පීඩ පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍යකාරක අවම පරිමිත හාණ්ඩ හා සේවා පවා කොළැබී යමින් එක් මානව කොටසක් හෝ සුපිරි පරිසර පද්ධතියක් තවත් මානව කොටසක් හෝ පරිසර පද්ධති සුරක්ෂණ ලබන්නේය. මෙය වත්මන් පරපුර සුරක්ෂණය.

මෙලෙස හරිත ආර්ථික විද්‍යාව සුරක්ෂණ අර්ථ දක්වන්නේ සාමාන්‍ය සමාජ ආර්ථික අර්ථයෙන් නොව නිෂ්පාදන වත්‍රයේ ගතික යටතුලිතතාවට හා පරිසර පද්ධතිවල සමස්ථය හා විවිධත්වය අනුවය.

වත්මන් සුරක්ෂණ හා අනාගත සුරක්ෂණ යන ක්‍රියාවලි දෙකෙන්ම සමස්ථ සුරක්ෂණ සමන්විත වන අතර, ඒවා අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකිනෙකට වර්ධනීය ලෙස බලපායි. "ලාභය" නමින් හාණ්ඩ හා සේවාවන් ගොඩගැසෙන්නේ ඒකාධිකාරී වෙළඳපොල විසින් වත්මනට හා අනාගතයට සමස්ථ වටිනාකම් නොගෙවීම නිසාවෙනි.

වෙළඳපොල යාන්ත්‍රණය ප්‍රාග්ධනය බිඟිසරණයේ මේ නොගෙවන ලද හාණ්ඩ හා සේවාවල ද්‍රව්‍යමය අගය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා යෙදවෙන මොහොතේ ඒවා 'කාරක වටිනාකම්' බවට පෙරලීමෙනි. ඒවා හුවමාරු වත්‍රයේ යෙදවී ඇතිකෑ ඊටත් මේ කාරක වටිනාකම් පවතී. හුවමාරුවෙන් ඵලදායී විගස ඒවා යතු වටිනාකම ශූන්‍ය කරා යයි. හරිත ආර්ථික විද්‍යාව මූල පැහැදිලිවූ ලාභය ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාව මූල ලාභයක් වන්නේ එය හුවමාරු වත්‍රයේ පවතින තෙක් පමණි. යංයෝජනය ගතවූ මෙවැනි කාරක ලාභාංශ "ප්‍රාග්ධනය" ලෙස මතුවේ.

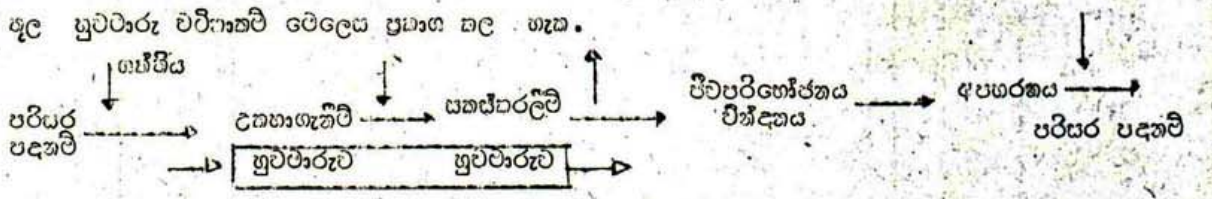
මෙලෙස ප්‍රාග්ධනය ද්‍රව්‍යමය ලෙස බිහිවී එය හුවමාරු වටිනාකම් ලබයි. එහෙත්, හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව මේ ද්‍රව්‍යාත්මක සුරක්ෂණයට සීමා පවතී. එය සමස්ථය විසින් අභියෝග කරනු ඇත. නිෂ්පාදන වත්‍රයේ නැවත නොලැබෙන මේ සුරක්ෂණය නිසා එහි ගතික සමතුලිතතාව බිඳ වැටේ. මේ අනුව සම්පත් හිඟය - පරිසර දූෂණය,- පීඩ විවිධත්වය අහෝසිවීම ආදිය විසින් තතු කරනුයේ මේ ක්‍රියාවලියයි. එනම්, ප්‍රාග්ධනය ලෙස ද්‍රව්‍යමය දෑ චලනයකරණයට යටත් නොවෙමින් ගොඩ ගැසීමට එරෙහිව පරිසර ජානව ප්‍රතික්‍රියාව මතුවේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාවට විටෙක වෙළඳපොල මූල සහකාරක වටිනාකමක් ලෙස මතුකර ගැනීමට දැන් දැන් ධනපති ආර්ථික විදිවතුන් උත්සුක වෙයි. එහිදී ඩවුන්ට ලැබෙනවා ඇත්තේ පවතින කාරක ප්‍රාග්ධනයට විරෙහිවූ අව ප්‍රාග්ධනයයි.

හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව සවස්ථ වර්ධනයක් නිෂ්පාදන වත්‍රය මූල ඇතිතර ගත හැකි නම් පවතින්, "ලාභයක්" ඉපයිය හැක. එය ආයෝජනය සඳහා උකහා ගැනීම් කරන්නේද, පරිසර ගතික සමතුලිතතාව නොබිඳෙන ලෙසය.

ධනවාදය මූල ඉන ඉපයීම් විෂයෙහි තවත් පැහැදිලි කිරීම් ඇත. එනම්, වෙළඳපොල යාන්ත්‍රණයෙහි වටිනාකම් මූලට අංගික ලාභ ලැබුවද, බරපතල සවස්ථ අකාර්යක්ෂමතාවයන් ගැබ්වර ගැනීමයි. මෙය මෙසේ පැහැදිලි කරමු.

ධනවාදී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ එන් එන් සම්බන්ධිත පියවර වල යෙදෙනුයේ වෙන වෙනමය. මෝටර් රථ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය මූල යපයි නිර්‍යාරනය – එනම් නිෂ්පාදනය – බලගැන්වී නිෂ්පාදනය– මෝටර් රථ නිෂ්පාදනය – ආදි ලෙය වෙන වෙනවය. මෙහි සෑම නිෂ්පාදන පියවරකම සිටින ධනපති ව්‍යවසායදායකයා කටයුතු කරන්නේ තම තමන්ගේ අංගික ලාභ උපරිමකරණය සඳහාය. අංගික ලාභ යියදීලේ එකතුවක් ලෙස සමස්ථ ලාභයක් සමස්ථ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට ලැබෙන බව යරල විජ්ගණිතයෙන් එවිට ප්‍රකාශිත වේ. එහෙත්, යෙදවුවු අමුද්‍රව්‍ය – බලගැන්විය – ශ්‍රමය ආදිය සමස්ථ පද්ධතියක් ලෙස ගෙන ආධාන හා ප්‍රතිධාන අගයන් ගන්නට පෙනෙනු ඇත්තේ සතිපති හා ශක්‍යතා අතිශය විනාශකාරී ලෙස අකාර්යක්ෂමව යෙදවී ඇති බවය. මෙය ජාත්‍යන්තර ජනපති වෙළඳපොල තුළද වෙන වෙනම පුපිරි වෙළඳපොල පවත්වා ගෙන යන රටවල් සම්බන්ධයෙන්ද සත්‍යයකි. මෙලෙස අංගික ලාභ උපරිමකරණය සමස්ථයට ලාභයක් නුපදවන බවක් එය අනාගත පරපුර සතු සම්පත් විනාශ කරනා බවත් පැහැදිලි වේ.

මේ අනුව පෙනෙන්නේ ප්‍රාග්ධනය හා ලාභය ඇතිවීම වෙන්ම වීම වෙන වෙනම ලබාගැනීමද විසින් පරිසර පද්ධතියේ චලනයේ නියාමය හා ගතික සමතුලිතතාව බිඳදැමිය බවය. නිෂ්පාදන චක්‍රය මූල හුවමාරු වර්ගයෙන් වෙලෙසෙ ප්‍රකාශ කල හැක.

වෙනයින් නිෂ්පාදන චක්‍රයේ ධනවාදය වර්ගයක් ක්‍රියාත්මක කරන්නේ (කොටුකර ඇති ස්ථානයේ) හුවමාරුව සඳහා පමණි. එහි ඇති හුවමාරු හැඩය හා සේවා ප්‍රමානයට අනුව වෙළඳපොල කාරක වර්ගයක් – ද්‍රව්‍යමය ලෙස – ක්‍රියාත්මක කරයි. මේ කාරක වර්ගයක් ධනවාදය විසින් ඵලිත තුන් ආකාරයකට ගෙවීම් ලෙස වෙන් කරයි. පළවුව ඉදිරි ආයෝජන සඳහා වූ හුවමාරු වර්ගයකි. ප්‍රාග්ධනය වන්නේ මෙයය. දෙවැනිව ධනපතියාගේ පරිභෝජනය සඳහා වූ ගෙවීමය. තුන්වෙනුව ශ්‍රමිකයන්ගේ වැටුප්ය. මේවා අතර අනුගතයන් තීරණය කරන්නේද ඒකාධිකාරීවූ වෙළඳ පොල විසිනි.

මේ ආකාර තුනෙන් අනාගත අගය පවතින්නේ ඵලී ආකාරයට පමණි. සෙසු ආකාරවල වර්ගයක් වෙළඳ සිදුහා වලින් ඈතයි යයි.

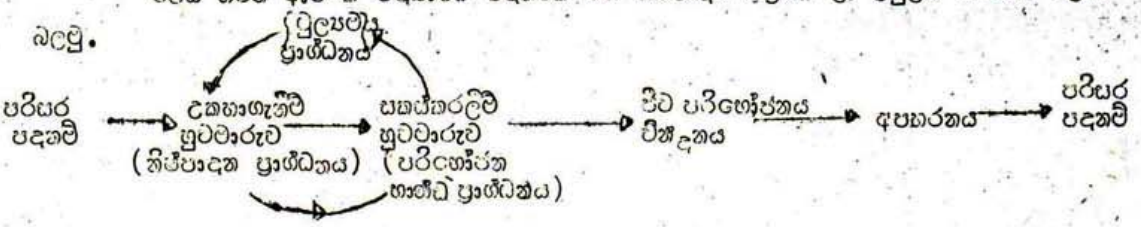
මේ අනුව හරිත ආර්ථික විද්‍යා මූලධර්ම වලට අනුව ප්‍රාග්ධනයෙහි කාරක ස්වරූපය හා එය නිෂ්පාදන චක්‍රයෙහි ලා උපුලන ස්ථානයද අංගික ලාභය – සමස්ථ ලාභය හා සුරාකෑමද – එයට වඩාහිව නැගී සිටින සමස්ථයද පැහැදිලි වේ. ප්‍රාග්ධන නිර්වාතයේ ඵලිත ව්‍යංගෝදය ලෙස ඒ අනුව කාරක ආයෝජන වර්ගයක් වලට වඩාහිව සමස්ථ නිෂ්පාදන වර්ගයක් පෙනී සිටී.

<u>ප්‍රාග්ධන චක්‍රය:</u>

ප්‍රාග්ධන චක්‍රය ලෙය හඳුනාගෙන්නේ ඵලියමය ප්‍රාග්ධනය – නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය – පරිභෝජන හැඩැති ප්‍රාග්ධනය – ඵලියමය ප්‍රාග්ධනය ලෙස වූ ඵලියමය ප්‍රාග්ධනයෙන් ඇරඹී ඵලියමය ප්‍රාග්ධනයම නිෂ්පාදනය කරනා වර්ගය ක්‍රියාවලියයි.

ධනවාදී වෙළඳපොල විසින් කාරක වර්ගයක් ලෙස නියම කරනා යංයුක්ත හොඳේ තුනෙන් අවසාන අනාගත අගය සහිත එකම හොඳය වන ප්‍රාග්ධනයෙන් මෙය ඇරඹේ. එයින්ම අවසන්වේ. එන්න එන්නම වර්ධනය වන ප්‍රාග්ධන චක්‍රය – සම්මිවිත ප්‍රාග්ධනය – ධනවාදයේ හොඳම බලයයි. සංවර්ධනයේ කිරුපනයයි. එන්න එන්නම වැටෙන සංවර්ධන සර්පිලය ඒ අනුව ප්‍රාග්ධන සර්පිලයටම උකහනය වේ.

මෙය හරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ පදනමක් වන නිෂ්පාදන චක්‍රයේ ලා උපුලන ස්ථානය සලකා බලමු.

මෙයින් කරුණු දෙකක් පෙනී යයි. පළමුව සමස්ථ නිෂ්පාදන වනුයේ එහි සම්බන්ධයක් හරහා යන අවිච්ඡින්නයක් ලෙස ප්‍රාග්ධන වනුය ක්‍රියා කරන බවය. මෙයින් ධනවාදයේ ආනත වර්ධනයේ වැඩිදුර පැහැදිලිය. එය සමස්ථ නිෂ්පාදන වනුය අංගික පොටවක් හරහා පවතින්නාවූ අපි වනුයකට ආනතය කර ඇති බවය.

දෙවැනි කරුණ නම්, සෑම ශ්‍රමිකයෙකුම වර්ධනයක්ම ප්‍රාග්ධන වනුය නොවන බවය. ධනපති හා ශ්‍රමික පරිභෝජනය නොවන ආයෝජන ශ්‍රමිකයන් වර්ධනයේ--පවණක් මෙයට ඇතුලත් වේ. අවසාන වශයෙන් ධනවාදය වර්ධනයේ තීරණය කරන්නේ ශ්‍රමිකයන්ගේ තුලට නොවේ. ප්‍රාග්ධන වනුයේ අන්වර්ථයෙන් පවතින ශ්‍රමිකයන් වර්ධනයේ ගැන පමණය. ප්‍රාග්ධන වනුයේ නොපවතින හෝ ඉවත්වූ ලැබූ ශ්‍රමිකයන් වර්ධනයේ වෙළඳ සිඹුන් වලින් ඒපයරී වර්ධනයේ වීරධිය කරනු ලබයි.

මේ අනුව සමස්ථයක් ලෙස වෙළඳපොල සිඹුව නිෂ්පාදනයන් අතරින් ශ්‍රමිකයන්වට පමණක් වර්ධනයේ දෙයි. තව දුරටත් ශ්‍රමිකයන් වර්ධනයේ අතරින් සෑම වර්ධනයේ දිගින් දිගටම දරන්නේ ආයෝජන වර්ධනයේ එමයි. ධනවාදයේ ආනතිවාදය හා වෙළඳපොලෙහි කාරක වර්ධනයේ ස්වරූපය තව තවත් මෙහිදී පැහැදිලි වේ. සමස්ථය අපිව-පිව-ථනට ලෙස මේ ආනතවාදයට විරෙහිව තැරලි ගසනින් ඇත.

ප්‍රාග්ධන වනුයේ කලාවර්ථය එමයට නිෂ්පාදන වනුයේ කාලය විෂයෙහි දක්වන සම්බන්ධතාවය ඊළඟට යලකා බලමු. ප්‍රාග්ධන වනුයේ පුර්ණ වනුයක් තුල එනම්, ඵලදාමය ප්‍රාග්ධනයෙන් ඇරඹී නැවත එහනටම පැමිණෙන කලාවර්ථයේදී ඵලදාමය ප්‍රාග්ධන වර්ධනයක් නොහොත් ලාභයක් උපදින ආකාරය. කාල ථෙනය සලකින් බලන්නේ වර්ධනය අනිවාර්යයක් වෙයි. කාලය හා ඵලනය පිළිබඳ ධනවාදී සංස්කෘතියේ දෘෂ්ටියේ මෙයය. මෙහිදී වර්ධනය විශාල කරගැනීම මෙන්ම කාලය කෙටිකරගැනීමද විසින් තර්කය උපදී. එනම්, ධනවාදයේ අරමුණ ලාභය නොවේ. ලාභ සිඹුකරනයයි. (කාලය විෂයෙහි) වෙළඳ තර්කයෙහි පදනම එයයි. වෙළඳපොලෙහි පවතින ක්ෂණික වර්තාකරෙහි පදනම එයයි. ලාභ සිඹුකරවල අර්බුදය හරිය ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව මූලයේද?

සියළුම පිව නිෂ්පාදන ක්‍රියා හා අපිව පරිවර්තන ථානව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ නිෂ්පාදන වනුයට -අපිව - පිව - වනුයට අනුකූල විය යුතුය. මෙයට විරුද්ධව කලාවර්ථයක් ඇති අතර, යෙදු පිව - අපිව - ක්‍රියා යථාර්ථයේ බැඳී පවතී. ථානව ක්‍රියාකාරීත්වයට වඩාත් ධනවාදී ආර්ථිකයේදී සිදුව ඇති අර්බුදය නම් මේ ක්‍රියාවලියෙහි ජීවාහාරිත සිඹුකරණ සහ සිය ලාභ සිඹුකරණ ප්‍රමාණාන්තරතරණය කල නොගැනීමයි. එහෙයින්, කලාන්ථරව වූ ආනතය කල වෙළඳපොලෙන් නිර්මානය කල ධනවාදය වෙළඳ ලාභ සිඹුකරණ ප්‍රාථමික කර ගත්තේ යථාර කාර්ය හා සේවා විෂයෙහි ප්‍රවාහාරික කලාවර්ථය වඩාත් දීර්ඝ කලේය. (දිරා පොයන අපද්‍රව්‍ය ආදී)

මෙනයින් ජීවාහාරිත සිඹුකරණ හා ලාභ සිඹුකරණ එනම් සමස්ථය හා ආනිත කාරක අගය ප්‍රතිවිරෝධිකරණ වීමය.

පළමුව පිව නිෂ්පාදනය සලකා බලමු. ථානවයා සිදුකරන්නේ පිව නිෂ්පාදනය ඵලදායීවීමය. පිව නිෂ්පාදනය එක් අතකින් ථානවයාගේ අත්‍යවශ්‍ය පිව පරිභෝජනයේ අත්‍යවශ්‍යයකි. අනෙක් අතින් පිව නිෂ්පාදනයට ඇත්තේ ජීවාහාරිත සිඹුකරණයයි. මෙය ධනවාදී ලාභ සිඹුකරණවලට-සිමාසහිතය. ධනවාදය වෙළඳ සිදු කලේ හරිත විප්ලවය ඵලදායීවාදීමය. එවගින් පිව නිෂ්පාදනයේ සිඹුකරණ ධනවාදී වෙළඳ ලාභ සිඹුකරණ යටතේ යටාන්තර කරන්නට උත්සාහ දරනු ලැබීය. එවිට සිදුවූ අවිද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය විසින් සමස්ථය ආනිත කාරක අගය හා වූ ගැටීම වඩාත් උත්සන්න කලේය. මෙමගින් හරිත විප්ලවයේ ප්‍රභාව පහව යනින් යලිත් අවශ්‍යයට වූ පිව නිෂ්පාදනයේ ජීවාහාර සිඹුකරණය හා ලාභ සිඹුකරණ අතර ගැටුම ඇරඹෙනු ඇත. මෙය කෙලවර වල හැකියේ එනම වගසින් පමණි. එනම්, ජීවාහාර සිඹුකරණ වේගවත් කරලීමකින් නොව ලාභ සිඹුකරණ අවසන් කරලීමෙනි.

දෙවනුව අජීවී පරිවර්තන හෙවත් කෘත්‍රිම නිෂ්පාදනයය. මෙහි පැහි දෙනේ ඇත. පලමුව හා වුලිතව සියළු අජීව පරිවර්තන නිෂ්පාදන වනුය යළිත් විය යුතු බවය. අපලුව්‍ය තැවතත් නිෂ්පාදන පදනම් බවට හෝ පරිසර පදනම් බවට පුනර්වනුය කලහැකි වීමය. මෙයට අවතර ශක්තියක් මෙන්ම කලාවර්ථයක්ද පවතී. මෙලෙස සමාජට නිෂ්පාදන වනුයේම වූ කලාවර්ථය හා ලාභ සීමාව සඳහාවූ ප්‍රාග්ධන වනුයේ කලාවර්තය ගැටුමකට යයි. මේ ගැටුම අවසන කල හැකි වනුයේද කෘරක වරිතකම් තවත් ඉහල යවන අජීව පරිවර්තන කරලීමෙන් තොව සමාජට වරිතකම නිසිකර ලීමෙනි. ඒ සඳහා වූ ලාභ සීමාව අවසන් කරලීමෙන් හා සමාජයක් ලෙස ඒකාධිකාරී මෙළඳපොල අයෝසි කරලීමෙනි.

මෙහි ද්විතියික පාරිභාෂිකයක්ද ඇත. කෘරක වරිතකම් අතර පරිභෝජන (ධනපති හා ශ්‍රමික) වරිතකම්ද ඇත. එවා පරිභෝජනය (ප්‍රාථමික හෝ ද්විතියික) ලෙස ආයෝජන – ප්‍රාග්ධන වනුයෙන් මෙන්වූ එහාට වීවා හුවමාරු ජාලයේ මෙළඳපොලින් පාරිභව්‍ය ලෙස ඉවත් වේ. මේ අතර මෙළඳපොල සතු හුවමාරු වරිතකම් ප්‍රාග්ධන වනුයට සම්බන්ධිත හුවමාරු වරිතකම් නිසා අඛණ්ඩව වර්ධනය වේ. එවිට ප්‍රාග්ධන වනුයට සම්බන්ධ නොවූ පරිභෝජන හෝ හුවමාරු වරිතකම් ඒවායේ ස්වභාවික සීමාවලින් තොව මෙළඳ සීමාවලින් වරිතකම වියයුතු යයි. ප්‍රයෝජනවත් අගයක් පවතිද්දීම වරිතකම් ශූන්‍ය වේ. ධනවාදී වර්ධනයේ අභ්‍යවශ්‍ය කොන්දේසියක් වන ප්‍රාග්ධන වනුයේ පැවැත්ම – හා හාණ්ඩ හා සේවාවල වර්ධනය හා විවිධත්වය – ලාභ සීමාව – හවුවේ බොහෝ පාරිභෝගික හාණ්ඩද, නිෂ්පාදන උපකරණ පවාද, ස්වභාවික සීමාවලට වඩා වැඩි මෙළඳ සීමාවලින් විනාශයට යයි. සීමිත සම්පත් හා ඔන්තෝ තත්ත්වය යටතේ මෙය පලදී මෙළඳ අර්බුදයට ගෙන එයි. ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාවේ අර්බුදයට උදාහරණ ඇති වරිතකම් අනුපාතික අර්බුදය වැදගත්. හරිත ආර්ථික විද්‍යාව මේ අර්බුදය දකින්නේ මෙලෙසය.

<u>වරිතකම් අනුපාතික අර්බුදය – (වර්ධනය හා වරිතකමට පිරිහීම)</u>

ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාවේ අර්ථයෙන් වේ අර්බුදය ප්‍රකාශ වන්නේ මෙසේය.

"ආර්ථික වර්ධනය ආරම්භ පැවැත්මක අත්‍යවශ්‍ය කොන්දේසියකි. වැඩෙන ජනගහනය හා වැඩෙන අවශ්‍යතා විසින් මෙය අනිවාර්ය කර ඇත්තේ. එනම්, හුවමාරු හාණ්ඩ ප්‍රමාණයෙන් ගුණයෙන් හා විවිධත්වයෙන් වර්ධනය වේ. මේ අනුව පරිපූර්ණ මෙළඳපොලක එයට සමානව සංඥාරණය වන ධූලය අගයද වර්ධනය විය යුතුය. එවිට සමාජයේ සෑම අයෙකුටම තමන්ට ඕනි ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණයට අනුව වර්ධනයේ ප්‍රයිලාභ ඔවුනගේ ප්‍රාග්ධන ගාස්තියට අනුව සමානුපාතිකව බෙදී යා යුතුය. මේ ගතවරණය ලබාදෙන්නේ බැහැර හා වෙනස් පද්ධතියයි. පරිපූර්ණ තත්ත්වය යටතේ නිෂ්පාදකයාගේ පොදි අනුපාතිකය නියෝජනය කරන්නේ මේ වර්ධනයේ අවම සීමාවය්. එනම්, සමාජමය ලාභයේ අවම සීමාවය.

මේ අනුව ධූලයමය ලෙස ආයෝජනයේ තොයෙදවන හුවමාරු වරිතකම්ද, දැනටමත් නිෂ්පාදිත, එහෙත් ආයෝජනයේ නොයෙදෙන හාණ්ඩ හා සේවාද, දැනටමත් නිෂ්පාදිත ආයෝජනයේ යෙදවෙන එහෙත්, ලාභ සීමාව අධූ හාණ්ඩ හා සෙවාවන්ද ලෙස වූ හුවමාරු වරිතකම් ඒවායේ ස්වභාවික සීමාවලින් තොව මෙළඳ වරිතකම් සීමාවලින් (පොදි අනුපාතිකයට සමානුපාතික) වලින් පිරිහී වරිතකම ශූන්‍ය වේ. වර්ධනයේ අනිවාර්යයක් ලෙස මෙලෙස ස්වභාවික අවසාන කාලයට පූර්වම මෙළඳ වරිතකම සීමාවේ වරිතකමට අහෝසි වේ.

..." මේ තත්ත්වය යටතේ ප්‍රවේශ දෙකක් බිහිවී ඇත. සීමාවීමේ වරිතකම් සීමාවට පොදි අනුපාතිකය තොව ශූන්‍ය හෝ අවශ්‍ය තරම් ඉහළ අගයක් දක්වා පහු බැස්සවිය යුතු බව එක් මතයකි. විශේෂයෙන් විශාල යෝජනා ප්‍රමාණවලට බැසවෙන සම්පත් හා ශක්තිය විසින් මෙය මෙසේ සිදුවිය යුතුය. මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව තර්ක කරන අය ප්‍රකාශ කරනුයේ මෙයින් ධූලයමය කාර්යක්ෂමතාවය නීඳ වැටෙන බවත්, සමහර විට වැලැක්වීමට යන්න දරන හානිදායක ආයෝජන (පරිසර විනාශකාරී) සඳා ගැන්වෙන බවත්ය."

මෙයේ මෙළඳපොල රාවුව තුළම මේ අර්බුදයට විවිධ මෙහෙයි යෝජනාවී ප්‍රතිකර්මයන්ද යෝජනා වේ. එහෙත්, හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව මේ අර්බුදයේ පදනම් මෙළඳපොල ලාභ සීමාව හා අවසාන වශයෙන් ධනවාදයයි.

ප්‍රාග්ධන වනුයේ පුවිගේෂ ලක්ෂණ:

සමස්ථයේ ලෙස ප්‍රාග්ධන වනුයේ ඌනිතතාව හා එය සමස්ථය සමඟ ඇති ගැටීම සංක්ෂිප්තව සාකච්ඡා කර ඇත. මෙය එතෙක් පුරුළි ලෙස සළකා බැලීමට නම් ප්‍රාග්ධන වනුයේ පුවිගේෂ්‍ය අවස්ථාවන්ද, සළකා බැලිය යුතුය.

මූල්‍යමය ප්‍රාග්ධනය - නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය - නිෂ්ඡාදනය - පරිභෝජන හාණ්ඩ ප්‍රාග්ධනය මූල්‍යමය ප්‍රාග්ධනය ලෙස ප්‍රාග්ධන වනුය වඩාත් විධිමත්ව ඉදිරිපත් කල හැත. ධනවාදය ප්‍රධාන කරනුයේ නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය හා පරිභෝජන හාණ්ඩ ප්‍රාග්ධනය අතර වර්ගකෘතිම වෙනස සිදු කරනුයේ එහායේ. සම්බන්ධීකාරකයා වන නිෂ්පාදනය කිරීමට තිබෙන්නේ නිෂ්පාදායිතාව (නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුව) විසින් බවය. එහෙයින්, ලාභය යනු තාක්ෂණික වර්ධනයන ප්‍රතිඵලයන් මිස දක්ෂ පිසිටෝ කෙවෙනි බවය. වෙළඳපොල තුල වඩාත්ම තරඟකාරී ව්‍යවසාය තෝරාගනු ලබන්නේද මේ නිෂ්පාදායිතාව (ඕනෑව ගුමයට අදාලව) හෝ කාර්යක්ෂමතාව (බලශක්තියට අදාලව) වඩාත් හොඳින් ඉහළ යවන්නා ලෙසය. ධනවාදී ආර්ථිකය තුල බලවත්තයා තෝරාගන්නේ ඒ අනුව වන අතර, එය සමාජ වෙනසක පදනමද ලෙස සළකනු ලබයි. ලාභ ශ්‍රේණිගත වල පැවැත්ම යහපත් කරන ධනවාදී සංස්ථානය තුල සමාජයේ පදනම් වූ නිෂ්පාදායිතාව කාර්යක්ෂමතාව හෝ නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුව පිළිබඳ යථාර්තය විමයා බලපු.

නිෂ්පාදායිතාවේ - කාර්යක්ෂමතාවේ (නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුව) පිළිබඳ අර්බුදය:

නිෂ්පාදායිතාව අර්ථ දක්වා ඇත්තේ එක්ක කාලයකදී මානවයාට නිපදවිය හැකි හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය ලෙසය. කාර්යක්ෂමතාව යනු ආධාන හා ප්‍රතිඵල, ශක්තියේ සවලතාව පෙන්වන ගුණයකි. නිෂ්පාදායිතාව වැඩි වන්නට වැඩි වන්නට වැඩ ප්‍රමාණය අඩුවී විවේචය අඩුවන බවත්, මේ විවේචය වඩා හොඳ තිරීමණ කිහි කරමින් නිෂ්පාදායිතාව තවත් ඉහල යන බවත් විශ්වාස පෙරිත. එහෙත්, පිටත ධනපති රටවලත්, පිටිත රටවලත් සංඛ්‍යාලේඛන වල පෙන්වන නිෂ්පාදායිතාවේ - නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුවේ ප්‍රමාණයට සරිලන තරම් විවේචයක් අඩුවී නැත. මේ සඳහා හේතුයාධක කිහිපයක් පවතී.

1. ජනගහන වර්ධනයෙහි ශ්‍රේණිගත වෙනසක් විසින් නිෂ්පාදායිතාවේ ශ්‍රේණිගත උනන්දු ගැන්වීම.
   විශේෂයෙන් විශාල විධියා බලවේගයක් නධාරිතු කරලීමට නිෂ්පාදායිතාවේ ප්‍රයෝගයන්වීට.
2. මානවයාගේ පරිභෝජන අවශ්‍යතා, (ද්විතියික හාණ්ඩ) නිෂ්පාදායිතා ශ්‍රේණිගත උනන්දු ගැන්වීම.
3. නිෂ්පාදායිතාව මිනිමි පිළිබඳ දෝෂයක්.

පළවු හා දෙවන කරුණු සඳහා උදාහරණ කිහිපයක් පවතී. එහෙත්, ඒ දෙකටම වූ ආර්ථික තත්ත්වයන් හා නිෂ්පාදායිතාවේ වර්ධනය අතර විශාල අසමානතාවයක් දිගටම පැවතීන. එහෙයින්, තුන්වන හේතුව ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස පැන නගී. හරිත ආර්ථික විද්‍යාව මෙය මැනවින් පෙන්වා දෙයි. සරල උදාහරණ දෙකකින් මෙය පැහැදිලි කරමු. පැරණි කාමි උපකරණයක් කාල ඒකක 10 කින් කරන කාර්යයක් කෙරුමට නූතන කාමි උපකරණයක් (ට්‍රැක්ටර් වැනි) කාල ඒකක 1 ක් ගන්නවා යැයි සිතමු. නූතන අර්ථ දීම අනුව නම් නූතන උපකරණය පැරණිනට වඩා දස ගුණයක් නිෂ්පාදායිතාවයෙන් වැඩිය. කාල ඒකක නවයක විවේකයක්ද ලැබේ. මෙය කෙසේද?

වෙළඳ පොල මෙන්ම එය විසින් ගොඩනගන ලද සංස්කෘතිය - තාක්ෂණය විසින්ද, අගයන්නේ මේ ක්ෂණික කාරක අගය පමනි. නමුත්, නූතන උපකරණයක් යනු සංකීර්ණ සමාජකරනය වූ - ආනයන්තරකරනය වූ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියකි. ඒ අනුව නූතන උපකරනය සඳහා සම්පත් - ශක්තීන් නිස්සාරනය කරලීම - ඌ නිපදවීම - නිපදවීම සඳහා යන්ත්‍රාගාර හා අධෝ ව්‍යුහයන් සැකසීම - විශේෂඥ දැනුම සඳහා සම්පත් හා ශක්තීන් යෙදවීම - නධාරිතුව ආදී යියඳ කරුණු සඳහා වෙනත් තැනෙක ගුමය වැඟිරෙනීන් පවතී. එහෙත්, වෙළඳපොල මේ අතීත නිෂ්පාදන පියවර ඉයල්ල අගයන්නේ එම්මත් සාධක අනුව විසින් වීම නියා මේ සමස්ථ ගුමයේ අගය වෙලඳ වර්ගකම තුල නිවැරදිව නිරූපනය නොවේ. කාරක හා ආර්ගවීය ලෙස පමණක් නිරූපනය වේ.

මානවයාගේ ස්වභාවික පීඩා-මානසික අවශ්‍යතාව පැටැන්වය. එහෙත්, ඔහුගේ මානසික වේගය සීමාවිරහිත වර්ධනයක රැඟෙන යා හැක. මේ ගුනය ඍජුභාවය මූලම පවතින මානවයාගේ ප්‍රවිශේෂිතාවයකි. එනම්: අතෘප්තකර තත්ත්වය. ධනවාදය පදනම් වන්නේ මානවයාගේ මේ ප්‍රවිශේෂිත්වයට වේගවත් කරලීම් ස්වභාවය.

එහෙත්, මේ මානසික අවශ්‍යතාව ආකාර දෙකක් ගත යුතුය. පළමුව එයට පීඩා අවශ්‍යතාවයට රහිතව ප්‍රවිශේෂ වර්ධනයක් පෙන්විය නොහැක. දෙවනුව එය ද්‍රව්‍යමය හෝ ආර්ථිකමය දේ ලබා ගැනීමෙන් පමනක් නොව මානවයාගේ විඥානික හෝ සංස්කෘතිමය විවිධත්වය හා වර්ධනය නිරූපනය කළ යුතුය.

ධනවාදය මේ පදනම් දෙකට බිඳ දමා ඇත.

පළමුව එය මානවයාගේ සියළු ක්‍රියා ද්‍රව්‍යමය කරුනුට ආනතය කර, දෙවනුව මේ ද්‍රව්‍යමය තණ්හාව විසින් සිටින ලොවක අපීපිත විඤ්ඤාණනට ගොස් සිය පීඩා පදනමද අභියෝග කරගෙන ඇත. එමෙන්ම මේ ද්‍රව්‍යමය විඤ්ඤය ඒදහා ධනවාදය විශ්වාසය තබන්නේ එය විසින්ම යටපත් කරනා විඥානයේ විඤ්ඤයන් මතය.

මෙය ධනවාදී යන්ත්‍රයේ විමසා බලපු.

ධනවාදය වර්තමානේ ප්‍රකාශ කරන්නේ ලාභය උපයන ප්‍රාග්ධන වර්ගයට පමනය. එහෙයින්, සමස්ථ සමාජයම මහි සෑම වර්තමානයක්ම (මැනිය හැකි - මැනිය නොහැකි) ප්‍රාග්ධනයට වසඟ වේ. මෙලෙස සමස්ථය ප්‍රාග්ධන වර්ගයට - ලාභ සීමාවලට වසඟ කරවනු ලබයි.

ප්‍රාග්ධන වසඟතාව විද්‍යාව හා තාක්ෂණය තුලද විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ලාභය විසින් මානව ශක්තියාවන් - නිර්මාන - විද්‍යාත්මක ආකෘති - යනාදිය එක් අතකින් විවිධත්වයෙන් කුඩා ගන්වයි. මෙය විවිධත්වය කුඩාගැන්වීමේ හා පිලිගැන්මේ ධනවාදී නිහතමානීත්වයේ සීමාවය. එහෙත්, මේ නිර්මාන ආකෘති හා තාක්ෂනයන් අතුරින් 'ප්‍රාග්ධනය' පිලිගන්නේ වධාත්ම වැඩි කාරකලාභ සීමාව ඇති එවා පමනි. ඒ අනුව ලාභය නම් සරල - මාංගගත - තර්කයට ඇඳ දමන ලුඩ ක්‍රියාවලිය විවිධත්වය අවුරවන අතරම එය සීමාද කරනු ලබයි. පුරී යුගයේ ධනවාදීන් මේ සීමාකාරිත්වය අභිබවා ගියද - එත්තන් ධනවාදය අනතුරුදායක ආයෝජන (පර්යේෂණ ආදිය සඳහා) වලින් වැළකී වධා ඉක්මන් කාරක වර්තමාන සහිත විනාශකාරී ආයෝජන වලට ඇදි යමින් සිටී.

මෙය පෙරළා දර්ශනවාදයන් හා තර්ක ක්‍රමයන් දක්වා පැතිරී යයි. උරගිත විධික්‍රමය එකව තර්ක ක්‍රමය ලෙස වැඩි වැඩියෙන් භාවිත වීමද ලාභ සීමාවල වසඟතාවයෙහිට ප්‍රතිඵලයකි.

ලාභ සීමාවල ගැබිවූ ද්‍රව්‍ය-විඥාන ව්‍යාංශාදය විසින් නැවතත් ද්‍රව්‍යමය සීමා පැනවෙන විට පැරණි දෙවිවරුන් වෙනවම ගැරී යන ප්‍රවනතාවයක් ධනවාදය තුලට බිහිවී තිබේ.

ධනවාදයේ අර්බුදය:
==========

ධනවාදය හා සංවර්ධනය සමස්ථයක් ලෙසත් එහි සීමාවන් සමඟ සලකා බැලුයෙවු. ඉන්පසුව ධනවාදයා තුල විශේෂතා ලෙස එය වර්තමානයි නියම කරන වෙළඳපොලත්, ප්‍රාග්ධනය හා ප්‍රාග්ධන වර්ගයන් ධනවාදයේ මානසික මෙහෙයුමත් සලකා බලා ඇත. ඒ අනුව පෙනී යන්නේ ඓතිහාසික ධනවාදය බිහි වුයේත්, වර්ධනය වුයේත්, එය අර්බුදයට ගෙනයනු ලබන්නේත්, ධනවාදී සංස්කෘතියේ සිට පොදු පරිසර පදනම් දක්වා වූ හේතු කාරකයන් රැසක් විසින් බවය. ධනවාදයේ විශේෂතා එහි සමස්ථ අර්බුදයේ පාර්ශවීය කොටසක් හා සමස්ථය පෙරලා විශේෂතා වල අර්බුදයේ සමස්ථය බවය.

මේ අනුව සංවර්ධිත ලෙස ධනවාදය තුල හරිත ආර්ථික විද්‍යානුකූල අර්ථයෙන් අර්බුද දෙකක් ව්‍යාංශාදයන් දෙකක් ඇත.

පළමුව එය සමස්ථ පරිසරය, එය සුවිශේෂයක් වූ මානවයාගේ ඌනිත ආක්‍රමනයට එරෙහිව වූ ව්‍යාංශාදයකි. ප්‍රගති ආක්‍රමනයකි.

සමස්ථ මානවයා සිය ජීව - මානසික පැවැත්ම සඳහා ධනපති අධිපතිත්වයට වෙරෙහිව නැගි සිටීමකි.

මේ අර්බුද දෙක එකිනෙ අනෙක මත යැපෙනින් ඇත. එය අවස්ථානයේ වශයෙන් පරපුර හා අනාගත පරපුර පුරාකෑමේ විලිබැඳුවේ වූ පුළුල් මානව අර්බුදයක් ජනිත කර ඇත. එයෙයින්, ධනවාදය තව දුරටත් වර්ධනය වීය යහපැවැත්ම කත්තීවයකට ගමන් කර ඇති අතර එය ඔවුනගේ පුරාකෑමේ වධයේ නිර්දය හා නිරුවත් කර ඇත.

මෙමගින් සමාජ ප්‍රශ්න ගරාවක් මතුකර ඇත. ඒවා කෙරෙයෙන් සළකා බැලිය යුතුය.

<u>විපත් ආයෝජනය:</u>

ප්‍රාණ්ධන වශයේ අවශ්‍යතාව ලාභ සීමාවට වඩාත් ක්ෂණික හා වේගවත් කරලීමය. ඒ අනුව අවශ්‍යතා නොවන බොහෝ ප්‍රදේශවල ආයෝජන සිදුවෙනින් පවතී... මෙය විපත් ආයෝජනයයි.

<u>යුධ අවි හා යුධසූරකම:</u>

යුධ අවි ඒකීකලෙන සංවිත භාණ්ඩයක් - පරිභෝජන භාණ්ඩයක් වූ අතර, ඒගෙයින්, ප්‍රාණ්ධන වශයේ කොටසක් නොවීන. එය ධනවාදයේ වූළි යුගයේ සිටම සිය සංවිත - විනාශකාරී අගය විසින් ක්ෂණිකව සම්පත් හා ශ්‍රමබලය භාණ්ඩ මංකොල්ල කෑමට යොදා ගන්නා ලද්දේය. මෙනයින් යුද්ධය ක්ෂණික පුරාකෑම හෙවත් ආක්‍රමණික මංකොල්ලය ධනවාදී විප්ලවවල අවශ්‍යම අංගයක් විය. එහෙත්, එය දැන් සිය සංවිත විනාශකාරී අගයේ සිට ශ්‍රමබලය භාණ්ඩයක් දක්වාම පැමිණ ඇත. වධාත් ක්ෂණික ලාභ සීමාවන් අතිප්‍රාප්තකර ගැනීමටත්, අවිප්‍රාප්තබල දැ යක ගැනීමටත් ප්‍රාණ්ධන ආයෝජනයේ අවියෝජනීය කොටසක් ලෙස මෙලෙස යුධසූරකම පෙනී සිටී.

යුධ අවි සඳහා බලවත් තාක්ෂණික පදනමක්ද ඇත. ප්‍රයෝජනවත් තාර්කණිකී ලා වූ යන්ත්‍රවල නිෂ්පාදනයනාව ඉහල නැංවීම - බැර ශක්තිනය අරභයාවූ ගකයතා සිඟය විසින් අතිගයින් සීමාකාරී කර ඇති අයුරු අපි දුටුවු. අශ්‍යථාභාගහරනය - පරමාණුක ගක්තිය ආදිය මෙලෙස අසාර්ථක වූ ව්‍යාපෘතීන්ය. එහෙත්, මේ ක්ෂේත්‍රවලද, වෙනයි ක්ෂේත්‍රවලද විනාශකාරී උපකරන - යුධ අවි වල නිෂ්පාදනයනාව භයානක ලෙස ඉහල නංවා ඇත. (ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා වූ කාරක නිෂ්පාදනයනාව 80 ගුනයකින් වැඩිවන විට විනාශය සඳහා වූ සමස්ථ නිෂ්පාදනයනාව 1,30,000 කින් වර්ධනයවී ඇත.

පෙරලා යවිපත් සීමිතනාව - පරිසර සීමිතනාව ඉදිරියේ ප්‍රාණ්ධන වේගවත් කරලීමට යුධ අවි වැනි වැඩියෙන් අවශ්‍ය වේ.

මෙය සමාජ සාංඛ්‍යානික ලෙසද ප්‍රාණ්ධනයේ අවල කොටසක් ලෙස වර්ධනයවී ඇත. මෙසේ යුධ අවි සඳහා වූ ආයෝජනය වේගවත් වූ අතර, ඉදිරියේදීද වධාත් තීරණාත්මක ලෙස පැන නගිනු ඇත.

ලෝක පරමාණු යුද්ධ තැවත ඵලංගුව කොවත ගරටට යුධ අවිවල සමස්ථ සිඟිපාදනයනාව වර්ධනයවී ඇති හෙයින් පුරාකෑමේ අංග වේගවත් කරනා වධයට හා ඇඩා යුධ අවි ශ්‍රමබලය භාණ්ඩයක් ලෙස වේගවත් ප්‍රසාරණයක් පෙන්නනවා ඇත.

<u>සදාවාර විරෝධී භාණ්ඩ:</u>

මානව පරිභෝජනයේ අංග දෙකකි. එකක් ජීවමය වූ ප්‍රාථමික පරිභෝජනයය. අනෙක චින්තනය වුලින කරගත් ඊවිතයික පරිභෝජනයය. ප්‍රාණය විසින් ද්‍රව්‍යමය ලෙස මාංශගත ලෙස ක්ෂණික තෘප්තියට මෙහෙයවන සාංඛ්‍යානියක් ධනවාදය තුල හටගනී. මෙය ක්ෂණික ජීවමය තෘප්තිය - චින්තනය දක්වාද - මානවයාගේ ඇට පිදුලු දක්වා ගිදා බසී. මෙහි ප්‍රතිඵලය තමි සදාවාර විරෝධී භාණ්ඩය.

මේවායේ ක්ෂණික තෘප්තිය විසින් ජීවයේ ඉල්ලුම අධික වේගවත් හෙයින් අතිවිශාල ලාභ සීමාවක් ඇති ශ්‍රමබලය භාණ්ඩ වශයේය. මත්ද්‍රව්‍ය - ලිංගික උපකරන ආදියෙන් සමන්විත වන මෙය අවස්ථානයේ මානව මස් මාංශ පවා ශ්‍රමබලය භාණ්ඩ බවට පත් කරයි.

මේ සඳහා පසුගිය යුගය තුල රසායනික හා ජාත විද්‍යාවේදී - ඖෂධ විද්‍යාවේද - විද්‍යුත් යන්ත්‍රවේදන විද්‍යාවේද ආදිය වූ 'වෙළඳ තාක්ෂණය' ප්‍රධාන පිටුබලයක් ලෙස පෙනී සිටී. සමාජ අර්බුද වසන් කරලීම සඳහා පීඩිත ජනතාව වෙතට ථේවැනි හාණ්ඩ නිපයීමට සමාජය දැඩිතුලක්ද ජනිත කර ඇත.

දීර්ඝ කාලීන චිනෘෂයට එරෙහිව තාවකාලික ප්‍රහාව එත රැඳෙන ධනවාදී ප්‍රාග්ධන වලයට වහෙයින් මෙම හාණ්ඩ අවියෝජනීය ඒකකයක්වී ඇත.

අධි සුඛෝපභෝගී හාණ්ඩ:

මෑතට පරිභෝජනයේ පිට පරිභෝජනයට සහසුලිනම් වරෙහිව අධිඳිවිතියික හාණ්ඩ පිළිබඳ වේගයක් ජනිතවී ඇත. එතිමනී හා අනාගත පරපුරු වලින් සුරාකනු ලැබූ අතිවහත් පරිසර - සම්පත් මේ අවශ්‍යතාව සඳහා යෙදවෙමින් පවති. ධනවාදියාගේ පරිභෝජනය සඳහා වෙන්කරන හුවමාරු වටිනාකම් සැදුම්ලන්නේ මෙකී හාණ්ඩ වලිනි.

බැර තාක්ෂනයේ එකතැන පල්වීම විසින් නිහිටු වෙළඳ තාක්ෂනය මේ අධිසුඛෝපභෝගී හාණ්ඩ සඳහා වූ තාක්ෂනය එක් අතකින් විවිධත්වයට පත්කල අතර, අනෙක් අතින් එවායේ කාර්ය කාර්යක්ෂමතා -තාව ඉහළ නැඟුවේය. ධනපතියාට සිය සමාජය තුල සිය ප්‍රාග්ධන හැසිරවීන්ගේ ආධිපත්‍යය සමාජයට පෙන්නුම් කරනා සංඥා ලෙස මෙකී හාණ්ඩ අත්‍යවශ්‍යවී ඇත. ප්‍රාග්ධනයෙහි වස්තුතාව විසින් පිඩිතයින් පවා සිය ආර්ථික හැකියාවෙන් ඔබ්බට මේ හාණ්ඩ සඳහා ඉල්ලුම් ප්‍රත්‍යක්ෂීතාවක් ජනිත කර ඇත.

මෑතට - පරිසර - සම්පත් භයානක ලෙස විනාශ කරන අධි සුඛෝපභෝගී හාණ්ඩ සඳහා වූ ආයෝජනය බියකරු ලෙස වර්ධනය වෙමින් පවති.

විෂම පරිභෝජනය:

වෙළඳපොල විසින් පරිභෝජනය සඳහාද හුවමාරු වටිනාකම් ලබාදේ. සෑම ආයෝජන -කම ප්‍රතිඵලය පරිභෝජනය සිදුකරලීමය. පරිභෝජනය ආකාර දෙකකි. ඒ ඒ ප්‍රාථමිකතාවට අදාලව අවම පීව අවශ්‍යතා සඳහාවූ හාණ්ඩ හා සේවා පරිභෝජනය එනම්, ප්‍රාථමික පරිභෝජනය හා පුද්ගලික වර්ධනය වුල්කරගත් හාණ්ඩ හා සේවා පරිභෝජනය - විනිදනය - එනම්, ඳිවිතියික පරිභෝජනයයි.

අධි පරිභෝජනය:

අධි පරිභෝජනය නම් ඳිවිතියික හාණ්ඩ හා සේවා පරිභෝජනයයි. මෙකී අධි පරිභෝජනයට දුව්‍යාත්මක සීමා නොමැත. එහෙයින්, පවතින අධිපරිභෝජනය එයාත් වැඩි පරිභෝජනයකට ඔගපාදයි. මෙලෙස එන්න එන්නම වර්ධනය වන අධිපරිභෝජන - පුද්ගල වර්ධන වලය බිහිවේ. මෙයට සීමා විරහිත හෙයින් අධිපරිභෝජන ශ්‍රේණීන් අතර එය බලවත් අර්බුදයක්ව පැනනඟී.

අද උතුරුදිග ධවල ධනපති රටවල ආර්ථික අර්බුදය නම් මේ අධිපරිභෝජන වලය පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ අර්බුදයය. සම්පූර්ණ ධනවාදී අර්ථික ප්‍රශ්නය මෙයට ඌනනයවී ඇත.

අවපරිභෝජනය - නිරපේක්ෂ දාරිද්‍රතාව:

අවපරිභෝජනය නම් ප්‍රාථමික පරිභෝජනය පවා අහිමිවීමය. එනම්, පීව පැවැත්ම අහෝසිවීමය. අවපරිභෝජනයද ප්‍රාග්ධන වලයේ අයිතිය අහෝසිවීම නිසා වන්න වන්නම වර්ධනයවේ. මෙය පොලය වැඩීම නතරවීම - මන්දඛුද්ධිකතාව - අර්ධ මරණය හා සම්පූර්ණ මරණය දක්වා වූ අවපරිභෝජන වලයක ඔපන් කරයි.

මෙය මෑතට පීව පද්ධතියේ පැවැත්මේ නියාමය උල්ලංඝනය කරලීමකි.

ධනවාදයේ මුල් යුගයේදී අනාගත පරපුර සුරාකෑමට වේගවත් වීම හෙයින්, අවි පරිභෝජනය ලැබූ ජනතාවටද, යම් යම් පරිභෝජන ප්‍රතිලාභ අත්විය. අරිද්‍රතාව නැතිකරලීම සඳහා වර්ධනය වන ධනවාදය තුල ස්වයං යාන්ත්‍රනයක් ඇතැයි ධනවාදය තර්ක කලේය. එහෙත්, අනාගත පරපුර සුරාකෑමේ ප්‍රවනතාව අපීව - පීව සීමා වීසින් සීමා කරන විට ධනවාදයට වර්ධනය සඳහා පදනම් වන්නට වන්නේ එකම සුරා කෑමක් පමණය. එනම් වත්මන් පරපුර සුරාකෑම පමණය.

මෙහි අර්ථය අවපරිභෝජන වලය වඩාත් වර්ධනය වීමය. මෙය අධිපරිභෝජන වලයේ වර්ධනය සඳහා ධනවාදය තුල අත්‍යවශ්‍යව ඇත. පීඩිත දකුණු දිග ලෝකය තුල ආර්ථික අර්බුදය මෙයය.

පන්ති ප්‍රශ්නය - යාපේක්ෂ දාරිද්‍රතාව:

ධනවාදය ආර්ථික පරිහෝජනය පදනම් කරගෙන සමාජය බෙදනු ලබයි. මෙසේ හෙයින්, ජීව පැවැත්මට අවශ්‍ය තරම් පරිභෝජන භාණ්ඩ නිබෙන මානව ශ්‍රේණීන් වල පවා අධි පරිභෝජන ශ්‍රේණීන් වෙතට ඇදියාමේ ප්‍රවනතාවය හටගනී. එහෙත්, සෑම දෙනාටම මෙයට ඇතුලත් වීය නොහැකි හෙයින්, යාපේක්ෂ දාරිද්‍රතාව සමාජය වෙලා පවතී. මෙයින් කෙළවර නොවන තරඟයක් එක් අතකින් ජනනය වන අතර, එය ධනවාදයේ වර්ධනය සඳහාද යෙදෙවේ. පෙරලා මෙයින් අසහනයක්ද ජනිත වන අතර, එය ධනවාදයට එරෙහිව නැඟී සිටී.

මෙය පිඩිත ලෝකය තුල මෙන්ම පීඩක ලෝකය තුලද පවතින අරිද්‍රතාවේ ආකාරයයි.

විරැකියාව:

යන්ත්‍රීකරණයෙන් මානවයා පිටස්තරකරණය විරැකියාවයි. මෙය පූර්ණ විරැකියාව හා සුදුසුකම් එත රැකියාවක් නෝලැබීමේ අර්ධ විරැකියාව ලෙස ආකාර දෙකකි.

මේ සඳහා තාක්ෂණික පදනමක් ඇත. එනම්, ශ්‍රමය - බලශක්තිය විසින් ආදේශනය වීමය. බලශක්තියට ගෙවීමක් වෙළඳපොල විසින් නොකරන නිසා බලශක්තිය ලුහුබ වූ උපාංග පවත්වා ගැනීම් ධනවාදයේ අවශ්‍යතාවයක්වී ඇත. ඒ අනුව කාරක නිෂ්පාදායිතාව පෙන්වන තරම් ශ්‍රම ඉතුරුවක් නොවුවද, මානවයා ගුවමාරු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයෙන් පලවා හරිමින් සිටී.

මෙහි තවත් අංගයක් ඇත. ධනවාදය වර්තාකම් දෙන්නේ ගුවමාරු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනට පමණකි. එහෙයින්, ගුවමාරුව සඳහා නිෂ්පාදනය නොකරන බලවේග පවා සිය නිෂ්පාදන අතහැර ගුවමාරු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට ඇතුලුවීමට තැත් කරති. ඔවුන් උතහා ගැන්මට ධනවාදී ප්‍රාග්ධනය අසමත් වන ඊට විරැකියාව ජනිත වේ.

ශ්‍රමයෙහි අගය අවප්‍රමාණය කරලීම සඳහාද, ධනවාදයට නිශ්චිත විරැකියා ප්‍රතිශතයක් අවශ්‍යය. විශේෂයෙන් පීඩිත ලෝකයේ ශ්‍රමයෙහි වර්තාකම තවත් පහල දැමීමට ධනවාදය මෙය උපයෝගි කරගනිමින් සිටී.

එහෙත්, විරැකියා බලවේගය ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මකවද වර්ධනය වේ. අභිමියාව විසින් මේ පිටස්තරයින් යන්ත්‍රීකරණයට එරෙහිව කැරලි ගැසීමක් කරා ගමන් කරයි. එක් අතකින් ශ්‍රමය වැහිරීම පීවත්වීම අවශ්‍යතාවයක් වන අතර, එය මානසික අවශ්‍යතාවයක්ද වේ. එහෙයින්, පසුගිය ඉතිහාසය පුරා පීඩක හා පීඩිත රටවල යමාජ අර්බුදයට ධනවාදයේ පිටස්තරයින් දක්වා ඇති දායකත්වය සුවිශාලය.

මෙසේ හෙයින්, මේ ජනතාව 'අතිරික්ත ජනගහණය' ලෙස හැඳින්වීමට ධනවාදීන් පුරුදුව සිටිති. එහෙයින්, සෑම කැයිල්ලක් පාසාම අතිරික්ත ජනගහණය කිසිදු ලෝභයකින් තොරව ධනවාදය ඝාතනය කරයි.

හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව අතිරික්ත ජනගහණයක් හෝ විරැකියාවක් නැත. මෙය ධනවාදී තාක්ෂණයේ හා වෙළඳපොලේ අර්බුදයකි.

අධිරාජ්‍යවාදයේ ගමන් මග:

පරිසර විද්‍යාත්මක අර්ථයෙන් අධිරාජ්‍යවාදය යනු එක් විශේෂ පරිසර පද්ධතියක් සෙසු පරිසර පද්ධතීන් මත දරන්නාවූ ආධිපත්‍යයයි. එය ආර්ථික - සංස්කෘතික පුරුකැමක් හෝ ආධිපත්‍යයක් වනු ඇත.

පරිසර පද්ධතිය තුල පවතින සංස්කෘතිය අභිබවා නිෂ්පාදනයක් සිදුවීම යුධ සංස්කෘතියක එක් පදනමකි. ආක්‍රමණික යුධ සංස්කෘතියක් විසින් පරිභෝජනය මෙන්ම සංස්කෘතියද බරපතල ලෙස ඉහල කවනු ඇත. පරිසර පද්ධතියක් තුල වත්මන් හා අනාගත පරපුර පුරුකැමෙන් තොරව - ගතික සමතුලිතතාව බිඳලීමකින් තොරව - වෙනත් පරිසර පද්ධතියක් ආක්‍රමණය කල නොහැක.

එනම්, අධිරාජ්‍යවාදයේ පදනම පුරුකැම නිසා ඇතිවන අතිරික්තයයි. අධිරාජ්‍යවාදයේ පැතිරීම අනුව මේ පුරුකැම විවිධ ප්‍රමාණයන්ගෙන් හා ගුණයන්ගෙන් වර්ධනය වනු ඇත.

මානව ඉතිහාසය පුරා පරිසර පද්ධතියක යටත්වීම සිදුවී ඇත්තේ 'කාරක ශක්තිය' අනුවය. එක් කලෙක එය කාරක විනාශකාරීත්වය වැඩිම අවි ආයුධ සහිත බලවේගයේ ජයග්‍රහණය පිළිබඳ කතාවක් විය. තවත් කලෙක එය කාරක නිෂ්පාදායීතාව වැඩිම නිෂ්පාදන ව්‍යුහයේ ජයග්‍රහණය පිළිබඳ කථාවක් විය. එවා පරාජය වුයේ කාරක විනාශකාරීත්වය හෝ නිෂ්පාදායීතාව වැඩි වෙනත් බලවේග ඉදිරියෙනි.

මානව ඉතිහාසය පුරා අධිරාජ්‍යයන් බිහිවුයෙන් එවා පැහිර ගියේ හෝ පරාජය වුයේත් ඉහත රටාවටය. එහෙත්, මෙවර ධනවාදී අධිරාජ්‍යය බිඳවැටෙන්නේ මෙයට වෙනස්වය.

වෙනත් අධිරාජ්‍යයන් පිහිටුවීමට වෙනත් කිසිදු පරියර පද්ධතියකට වඩාත් හා අනාගත පරපුර පුරාකෑම පිළිබඳ සීමා පැනවී ඇත.

ඒමෙන්ඒට පවත්නා ධනපති ආධිපත්‍යය යනු කාරක විනාශකාරීත්වය හෝ කාරක නිෂ්පාදායීතාව පරදවන සුළු කාරක විනාශකාරීත්වයක් හෝ කාරක නිෂ්පාදායීතාවක් වෙනත් පද්ධතියක් අත්පත් කරගැන්මටද සීමා පැනවී ඇත.

එහෙයින් 'මෙවර අධිරාජ්‍යවාදය අභියෝග වන්නේ එහි පදනමින්ය. එනම්, එය මෙතෙක් පැවති අධිරාජ්‍යයන්ගෙන් වෙනස්වූ කරුණ විසින්මය.

මෙවර අධිරාජ්‍යයේ වෙනස නම් එය පරිසර පද්ධති කිහිපයක් අත්පත් කරගත්, තවත් පරිසර පද්ධතියක් නොවී සමස්ථය අත්පත් කරගත් ආංශික පරිසර පද්ධති කිහිපයක් හෝ එකක් වීමය.

ඒ අනුව එය බිඳ වැටීම සඳහා අරගලය ඵළඹෙන්නේ සමස්ථය තුලින්මය. ධවල ධනපති අධිරාජ්‍යවාදයේ යුවිශේෂත්වය හා අර්බුදය සමස්ථයෑ ලෙස එයේය.

ධනවාදී ආර්ථිකය බිහිවුදා සිට අධිරාජ්‍යවාදය විවිධ යුග කිහිපයක් හරහා ගමන් කළේය.

පළවු යුගය වුයේ වැඩවසම් ක්‍රමය තුල රාජ්‍ය කීර්තිය සඳහා වූ රටවල් කොල්ලකෑම, සම්පත් කොල්ලකෑම සඳහා මාරුවී වෙළඳ අධිරාජ්‍යවාදය වීමය. පිඩිත ලෝකය සතුවූ මානව පරියර සම්පත් වලින් උතුරුදිග ලෝකයේ පුපිරි පරියර පද්ධති කිහිපයක් නිර්මිය.

ගොඩ ගැසෙන වෙළඳ සම්පත් අතිරික්තය ගමුවේ ධනවාදී – සංවර්ධන සංස්ථානය බිහිවීය. පළවු යුගය අවසන් වුයේ පළවු හා දෙවන ලෝක යුද්ධ වීසින් විශාල සම්පත් විනාශයක් කැටිකර ගැනීමෙන් පසුවය.

අධිරාජ්‍යවාදය දෙවන යුගය ඇරඹුම් කළේ මේ ඉදිරියේය. දැනටමත් ධවල ධනපති රටවල සමහර භාණ්ඩ සඳහා පවතින අතිරික්තයන් පිඩිත රටවලට අලෙවිකරලීමේ 'කේන්සියානු යුගය' ආරම්භ විය.

සම්පත් සුරාගැනීමට අමතරව වෙළඳපොල පිහිටුවීම මේ යුගය විය. මේහි ලක්ෂණ කිහිපයක් විය.

පළවුව එය පිඩිත ලෝකය සතුව පවතින කාර්මික හා කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ශාකියාවන් අඩපන කලාගෝ යටත් කර ගත්තේය.

දෙවනුව එය පිඩිත ලෝකය සතුවූ අතිරික්ත භාණ්ඩ විලද් ගැනීම සඳහා වෙළඳපොලක් බවට පිඩිත ලෝකය පත්කලේය. වෙළඳපොල සෑකයුම් හා අඩෝ ව්‍යුහයේ වෙනස්කම් සඳහා විශාල වශයෙන් ණය ආධාර ලබාදෙනු ලැබීය.

පිඩිත රටවල යේහා ආර්ථිකය ප්‍රවුඩවීම මේනයින් ප්‍රවනතාවයක් විය. සංවර්ධනය ලැබීම ලෙස පිඩිත ලෝකයට මේ ප්‍රවනතාව හඳුන්වාදෙනු ලැබීය.

ඇතිතැව [illegible]යේ ඇතිවූ සම්පත් හිඟය – පරිසර දූෂන අර්බුද ඉදිරියේ ධනවාදය තවත් යුගයකට ගමන් කළේය.

එනම්, සම්පත් සුරාකෑම – වෙළඳපොල පිහිටුවීමට අමතරව මහා පරිමාන වශයෙන් නිෂ්පාදනාගාර පිඩිත රටවල පිහිටුවීමය. සිය දෙවන යුගයේදී පිඩිත රටවල කාර්මික හා කෘෂිකාර්මික –

-නිෂ්පාදනය ඇතහිටවීමට කටයුතු කළ බලවේග ග්‍රුවෝරුව හා අපනයනය යැදහා කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික නිෂ්පාදනය කූඩගන්ටන්නට විය.

මෙහි අවශ්‍යතා තිහිපයක් විය.

- පිටිත රටවල ඉඩම් - ජලය -- බලශක්තිය ආදී අවුදුව්‍ය පහසුකම්වල ලාභ විතිනාකම්,
- පිටිත රටවල ඛනිජිය අයිතින් විරහිත උගත් - ගෘහනා සහිත ලාභ ශ්‍රමය.
- පිටිත රටවල සංස්කෘතික විවිධත්වයේ විවිධ හැකියාවන් ධනවාදී වෙළඳපොලට උකහා ගැනීම.
- පරිසර දූෂක - අපද්‍රව්‍ය - නිෂ්පාදනාගාර හරහා පිටිත රටවලට පැටවීමට හැකිවීම.

මේ යැදහා වසුගතය සැකසුම් යැදහා විශාල ලෙස ණය ආධාර සකස් කරමින් සිටී. පිටිත ලෝකය කෘෂිකාර්මික ලෙස යංවර්ධනයට ගමන් සුදානම් යැයි පිටිත ලෝකය ප්‍රකාශ කරමින් ඇත. අධිරාජ්‍යවාදය ඉදිරියේදී තවත් යුගයක් හරහා ගමන් කෙරුමට සුදානම් විය. එනම්, තම දෙවන යුගය තුල පිටිත ලෝකයේ පරිභෝජනය තමන්ට අවශ්‍ය ලෙස වැඩි කරමින් තම ගෘහෝ යැදහා සකස් කළ වෙළඳපොල අයෝජිතකරලීමය. පිටිත සවිපත් හා පරිසරය ඉදිරියේ යංවර්ධනයට සිටිය පනවන විට එකී සීමා කාටකාලිකව පිටිත ලෝකය මත පැටවීමය. එනම්, ලබාදෙනවා කියා 'පොරොන්දු වූ යංවර්ධන දේශය' පවා අහිමිකරවීමය.

මෙය පරිසරයේ නාමයෙන් සිදුකරලීම යැදහා ව්‍යාජ පරිසර පංවිධානද පිහිටුවමින් ඇත.

අධිරාජ්‍යවාදයේ මේ ක්‍රියාකලාපය සිදුවන්නේ අහිංසක උපායශීලී ලෙසය. මේ යැදහා පිටිත ලෝකය තුල කළමණාකරන උපත්‍රම පෙළක් අනුගමනය කෙරේ.

ආර්ථික කළමනාකරණය - සංස්කෘතික - අධ්‍යාපනික හා යන්ත්‍රිවේදන කළමණාකරනය, දේශපාලනික කළමණාකරනය මෙහි අංගයන්ය.

පවතින රජය - විපක්ෂය හා රජයේ නොවන සංවිධාන හරහා මේ ක්‍රියාමාර්ගය යටෙත යනු ලබයි.

යුද්ධය වෙන්ම, මානව හිතිකවාදය, ඒකාධිපතිවාදය වෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියද, පරිසර විනාශය වෙන්ම පරිසර සංරක්ෂණයද වෙලෙස එකම ගෘහයකින් කළමණාකරනය කරනු ලබයි.

- අර්බුදයට උපත්‍රම -

යංවර්ධනයේ අර්බුදය දැන් ධනවාදයට දැනෙමින් ඇත. එහෙයින්, මේ පිළිබඳ ලෝක පරිමාන උද්ඝෝෂණයක් මතුකරවාගෙන ධනවාදය හා වෙළඳපොල රැකගැනීම ධනවාදියාගේ අරමුණය. ප්‍රායෝගික පියවර වෙන්ම මේ යැදහා දාර්ශනික පියවරද ගැනීමට ධනවාදය උත්සාහ කරමින් සිටී.

නව ආර්ථික විද්‍යාවන් බිහිකරලීමින් පරිසර හානිය ගණනය කළහැකි විධිත්‍රමයක් වෙළඳපොලට එකතු කෙරුම් එයි ප්‍රවනතාවයකි.

එහා පරිමාණ ප්‍රතිලාභ ලබාදෙන නව තාක්ෂණයන් බිහිකරගැනීම තවත් අරමුණකි.

යම්ස්ථායක් ලෙස අනුපාලිත යංවර්ධනයක් බිහිකර ගැනීමද තවත් අරමුණකි.
මේවා යොදයෙන් සළකා බලමු.

පරිසරයට මිල නියම කරලීම - වෙළඳ පොලට බල ගැසීද?

පරිසර දූෂනය මිල කෙරුම් යැදහා ත්‍රමවේදයන් තිහිපයක් යෝජනාවී ඇත. සමහර ත්‍රමවේදයන් පරිසරයට මිල නියම කරනීනේ එය තාහිම පරිසරයයි බවට පත්කරලීමේ අවස්ථාවක් වියදම් ඇයුරෙනි.

සමහර යන්ත්‍රවල පරිසර දූෂනය ඇගයීමට තැත්කරන්නේ දූෂිත නොවීම විසින් තාක්ෂණයට වැය විය හැකි පුදල මගිනි.

මේ සියළු විවිධාකාරී නැවත ගණනය කරන්නට යන්නේ වෙළඳපොල හරහාය.

පළවුව වෙළඳපොල තුල පරිසර දූෂනය මිලකරන්නේ කවි එයින් වැටෙන්නේ කාරක විනා ගය පමණක් ගණනය කරන බවය.

දෙවනුව පරිසර දූෂනයෙහි වත්‍ර ආකාර මෙන්ම විෂම ජාතියද වේ. එහෙයින්, කාරක මූලික කුතුහල නිවැරදි චරිතාකථක් නැත.

තුන්වෙනුව පරිසර දූෂිත චරිතාකමට එරෙහිව සිදු කරන නාක්ෂන ව්‍යාපෘති ඔහිත්ද, නිරූපනය වන්නේ කාරක චරිතාකථිවය. මේ නාක්ෂණය යම්ස්ථායක් ලෙස පරිසරයට එකතුද නැද්ද යන්න තීරණය කරන්නේද වෙළඳපොලය.

සිව්වෙනුව පරිසර දූෂනය යම්ස්ථායක් ලෙස වුවත් මැනිය හැකි මෙන්ම ඵැනිය නොහැකි සංස්කෘතික චරිතාකමක්ද යුතුවේ. පරිසරය රැකගැනීමේ සංස්කෘතික හික්මීම සංස්කෘතිය තුලම පිස වෙළඳපොල තුල අර්ථ දිය ගැකි නො වේ.

පස් වෙනුව බාහිර බලපෑමක් මත භාණ්ඩයකට පරිසර දූෂන අගයක් එක්කලහොත් එය ඒ විල ගණුම්වලටම අතිරික්තයේ පිළිගැනීමක් සිදු වුවහොත්, සැබෑ ලෙසම වෙළඳපොල තුල පරිසර චරිතාකම නොපවතින හෙයින් එයින් සිදුවන පරිසර හානිය වැඩි දියුණු වනු ඇත.

හයවෙනුට වෙළඳපොල තුල නියමවන චරිතාකම් ආයෝජනය නොවුනහොත් සිඹුයෙන් පිරිහී යන හෙයින් පරිසර චරිතාකමද එලෙස පිරිහී යනු ඇත. පරිසරය එවැනි දෙයක්ද?

මෙයින් පෙනී යන්නේ පරිසර දූෂනයට ඵිල කෙරුම වෙළඳපොලට නොහැකි බවත්, එසේ බලයෙන සිදුකලහොත් එයින් වඩාත් අහිතකර ප්‍රතිඵල ලැබිය හැකි බවත්ය.

එහෙයින්, වෙළඳපොල බිඳලීම හැරෙන්නට වෙන මඟක් ඉහිරිව නැත.

නව නාක්ෂණයකට අපිව පරිවර්තන මේ තරම් ටේහයෙන් කියියේවී කල නොහැකිවනු ඇත. එවැනි නාක්ෂණයක් ඇත්තේ නිෂ්පාදන වත්‍රයේ යම්ස්ථාය තුල පමනි.

අනුපාලිත යංවර්ධනය යනුද කාරක චර්ධනය ඇත ගිටිනා සම්ස්ථා චර්ධනය පවතින යංවර්ධනයකි. ලාභ සම්‍යතා වය තුල අභිප්‍රාය නොවේ. එහෙයින්, අනුපාලිත යංවර්ධනයක් බිහිකර ගත හැක්කේ ධනවාදය බිඳලීමෙන් පමණකි.

-මාක්ස්වාදී ආර්ථික විද්‍යාව -

මාක්ස්වාදය ප්‍රධාන වශයෙන්ම දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාවකි. මාක්ස් සිය දයලෙක්තික භෞතික වාදය උපකරණයක් ලෙස යොදා ගනිමින් දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාවක් ගොඩ නැගුයේය. එහිම විවිධ වාන පුරනයන් මෙන්ම නවීනකරණයන්ද ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් සිදු කලේය. එහෙයින්, මෙහිදී මාක්ස්වාදය ලෙස හඳුන්වන්නේ මාක්ස් හා ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් නිර්මානය කරන ලද දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යා ආකෘතියය. ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාග්ධනය කෘතිවෙළුම් තුනද, සම්භාවදහමේ ඒවිඩ්ධනය, සම්භව්‍ය ජර්මන් දර්ශනවාදීන්ට (පෙයර්බාග් හිංස යළිහ) පිළිතුරු, ශුද්ධවූ පවුල, ජුවින් විරෝධය, දර්ශනයෙ දුගි බව ඇතුළු මනෝරාපික යම්ස්ථාදීන්ට දුන් පිලිතුරුද, කොම්යුනිස්ට් ප්‍රකාශනයද මෙහිලා යොදා ගැනේ. එනම්, මේ කෘති වලින් දැක්වෙන දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යා ආකෘතිය සංක්ෂිප්තව හදාරනු ඇත.

මාක්ස් ධනවාදයේ විවේචකයා ලෙස:

මාක්ස් හා එංගල්ස් යම් යම් සංකල්ප දුටු අයුරු සංක්ෂිප්තව මෙසේ දක්වමු.

-පරිසරය -

"පරිසරය හා මානවයා අතර ඇත්තේ දයලෙක්තික සම්බන්ධයකි. මානවයා විසින් පරිසරය අභිබවා කරන ජයග්‍රහන සීමිතයි. එක් ජයග්‍රහනයක වෙනත් පරිසර විනාශකාරී ප්‍රතිවිපාක දැනෙනු ඇති අතර එය ඊලඟ ජයග්‍රහණය යදහා මානවයාව උපස්ථම්භක වේ. මෙලෙස අසීමිතයි වුවද - මානවයා පරිසරය සමඟ ඒකාත්මතාවයට අවසානයේ එළැඹේ. එනම්; ඔහු එහි අධිපතියා, සහ දෙවියා වෙයි. එසේ වන්නේ ඔහු ආනුවංශිකයෙකු ලෙස නොව පරිසරයේ ස්වභාව නියමයන් ආනුභවික අත්දැකීම් මගින් පසක් කරගත් සවිඥානික බලවේගයක් ලෙසය. මේ ඵලිත අරගලය සෑම සටහන් ක්‍රමයකම ප්‍රධාන ක්‍රියාවලියය."

චිත්තෘකල්ප:

"මානව නිර්මාතෘන්ගේ චිත්තෘකල්ප සංකීර්ණ දෙයකි. එය එක් එක් සංස්කෘතියට සාපේක්ෂ දෙයකි. එමෙන්ම, මානව නිර්මාතෘවල පදනම වූ පරිසරයවදෑ, එයටම වූ චිත්තෘකල්ප පැවතිය හැක. එහෙත්, අප උනන්දු වන්නේ මානව යථාර්ථයෙහි චිත්තෘකල්පයෙහි නිරපේක්ෂ හෞතික පදනම් කුමක්ද යන්නයි. මානව යථාර්ථයේ සෑම නිර්මාතෘතයෙකුම චිත්තෘකල්ප ලබන්නේ ශ්‍රමය විසිනි. මානව ඉතිහාසයේදී ස්නායුගේ ආර්ථික ක්‍රියාවලිය මෙන්ම යම් ආකෘතික ක්‍රියාවලිය යථාර්ථ යථාවර්ධනය මෙන්ම පීව පරිණාමයට ඵලික වූ පොදුවූ මානව හෞතික පදනම වූ කල් ශ්‍රමයයි. මෙලෙසින් පරියරයේ වූ නිසා චිත්තෘකල්ප පවා මානව් යථාර්ථයට චිත්තෘකල්ප වන්නේ අධිංගු කලපුතු ශ්‍රමය විසිනි. "

නිර්මාදනය හා හුවමාරුව හා වෙළඳපොල:

"සෑම නිර්මාදනයක්ම හුවමාරුවක් නොවන විත්, සෑම හුවමාරුවක්ම නිර්මාදනයක් වේ. මානව යථාර්ථයේදී චිත්තෘකල්ප (ධනවාදයේදී) ලබන්නේ හුවමාරුව පමනකි.

වෙළඳපොල කෙසේ ඉල්ලුම හා සැපයුම එක සමතුලනය වූ හුවමාරු ජාලයක් නැත. ධනවාදය තුල ඉල්ලුම හා සැපයුම කෙයේවත් සමතුලනය නොවේ. එයට ප්‍රතිපක්ෂව එය එහි විපර්යාදය වේ. (සැපයුම් ඉල්ලුමට වඩා වැඩිවේ.) එමෙන්ම, අසන්තුලික වේ: (වෙළඳ අර්බුද)

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව ධනවාදය තුල සිදුවන්නේ නිර්මාදනය සමාජගරනය වීමය. ඒ සඳහා වූ හුවමාරුව සඳහා වූ සංයුක්තකරණයක් බිහිවීමය. ධනවාදය විසින් ඓතිහාසිකව සිදු කරන සමාජකරනය මෙයය. එනයින් චිත්තෘකල්පයේ පදනම වූ ශ්‍රමයද සමාජකරනය වේ....."

හාණ්ඩ හුවමාරුව පිළිබඳ නිගිය – චිත්තෘකල්ප කෘතය:

"හාණ්ඩයකට ඒවයංව චිත්තෘකල්ප දෙකක් ඇත. එකක් එහි ප්‍රයෝජ්‍ය චිත්තෘකල්පය. එනම්, හාණ්ඩය සෑදු මිල හා ද්‍රව්‍යමය සංයුතිය සතු චිත්තෘකල්පය. දෙවැන්න එහි හුවමාරු චිත්තෘකල්පය. එනම්, හාණ්ඩය තුල අන්තර්ගතවී ඇති සමාජශ්‍රම කාලයයි. එමෙන්ම, නිර්මාදන ක්‍රියාවලියේදී හාණ්ඩයකට හුවමාරු අගයක් දෙකක් පැවතිය හැක. එකක් එහි නිරපේක්ෂ අගයයි. දෙවැන්න එය වෙනත් හාණ්ඩයකට දක්වන සාපේක්ෂ අගයයි. හුවමාරුවේදී මේ අගයන් දෙකම පෙරළා නිරූපනය වන්නේ සමාජ ශ්‍රමය විසිනි.

ධනවාදය තුල හුවමාරුව සිදුවන්නේ ඉල්ලුම් සැපයුම් සමතුලිතභාවයකින් නොව සමාජශ්‍රම කාලයන්ගේ සමවිභිජනාව විසිනි. පුදළි යනු (ශ්‍රමය යොදා නිස්සාරනය කලයුතු රත්රන් මෙහිදී යොදා ගන්න) මේ හුවමාරු චිත්තෘකල්ප නිරූපනය කරන මාධ්‍යයක් පමණි.

මෙතිහාසිකව හාණ්ඩ වලට මානව චිත්තෘකල්ප ලබාදුන් සරල ශ්‍රම කාලයෙන් ධනවාදය තුල හාණ්ඩ විනිය නොහැක. යන්ත්‍ර දියුණුව විසින් නිර්මාදනය – හුවමාරුව සමාජකරණයවී ඇති නියය. ඒ නියා විත්තීරීනවූ යම්තාක් ශ්‍රම අධිංගුව හුවමාරු චිත්තෘකල්පයේ පදනම වේ. ඊ අනුව සියළු හුවමාරු ගැනියාවන් වූ හාණ්ඩ හා සේවාවල පදනම මානව සමාජ ශ්‍රමය වේ.

අතිරික්ත චිත්තෘකල්ප – සුරාගැනීම:

"කිසියම් හාණ්ඩයක්, කිසියම් මූල්‍යමය චිත්තෘකල්පයකට විකිණෙන හැකියැයි කිතුවිට එහි හාණ්ඩය අධිංගු කර ගන්නා සමාජශ්‍රමකාලයේ සාපේක්ෂ මූල්‍ය චිත්තෘකල්ප ලැබේ. එහෙත්, ධනපතියා එය අලෙවි කරන්නේ ලාභයක් තබාගෙනය. එහි පේරුම ශ්‍රමිකයාගේ ශ්‍රමයට් සමාජය තුල ලැබිය යුතු චිත්තෘකල්ප ලබාදී නැති බවය. එහෙයින්, ශ්‍රමිකයාගේ වැඩකාලය ආකාර දෙකකින් යුතුවේ. එහු එක් කාලයකදී යිය යැපිම් සඳහා වූ කොටස නිර්මාතෘ කරයි. දෙවන කොටසේදී ඔහු ධනපතියාගේ "ලාභය" නිර්මාතෘ කරයි. මෙය අතිරික්ත ශ්‍රමකාලය ටන අතර එය ශ්‍රමිකයා – කම්කරුවා – සුරාගනු ලබන ආකාරය වේ.

මේ කරුණු කිහිපය පිළිබඳ ගරිත ආර්ථික විද්‍යා දර්ශනයට අනුව සලකා බලමු.

පරිසරය පිළිබඳ මාක්ස් - ඒංගල්ස් ප්‍රධාදය පරිසරය හා මානවයා අතර සම්බන්ධය දක්නේ අතිශය වියුත්ත ලෙසය. එය දයලෙක්තික ගෞතිකවාදයේ විසංවාදයක්වූ දෙපක්ෂ පැවැත්ම පිළිගත්තද එකක් ප්‍රාථමික වේ. (එය ඒකාත්මය වේ.) යන්න මත පදනම්වී ඇත. එනයින් මානවයා-පරිසරය තුල අධිපතියා වීම ලෙස පිළිගැනීම තුලින් අර්බුද දෙකක් ජනිත කරවයි. පළමුව එය පරිසරයේ මානව නොවන සාධක සතු සුවිශේෂත්වය අවතක්සේරු කරයි. දෙවනුව එය භෞතිකවාදයට (මානව නොවන සාධක) පටහැ පටහැනිව මානවයාගේ දැනුම (මානසික ආකෘති) මත ප්‍රාථමික විශ්වාසය තබයි. පරිසරය හා මානවයා පිළිබඳ එවකට පැවතුණු දෘෂ්ටියක් මාක්ස්ට හා එංගල්ස්ට තිබුනුවුත් එයට පැවතුණු සංවර්ධන යාන්ත්‍රණයෙන් ඒකාබද්ධ ගැලවිය නොහැකි වූ බව පෙනේ.

මෙසේම, මානවයා හා මානව නොවන සාධක අතර පවතින්නේ ඒලික චලයෙන් ගැටුම්කාරී නොවන ප්‍රතිබද්ධතාය සම්බන්ධයකි. ධනවාදී සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය එය ප්‍රතිවිරෝධී අරගලයක් බවට සෑම අවස්ථාවකදීම පත් කළේය. එසේනේ, මානව නොවන සාධක විසින් මානවයාට එරෙහිව බලවේග ප්‍රති ක්‍රියාවන් ජනිත කළේය. මාක්ස්වාදයද මේ ධ්‍රැවනය දුටුවුත් එය-මිනිසා විසඳාගනු ඇතැයි විශ්වාස කළේය. එහෙත්, එය විසඳා ගත හැක්කේ ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව ධනවාදය පෙරලා දැමීමෙන් පමණි.

එසේ කල හැකි වන්නේද මානවයාගේ ආධිපත්‍යය පිළිගැනීමෙන් නොව පරිසර ප්‍රතිබද්ධතාය සඟපීවන සුවිශේෂිත්වය දැකීමෙනි.

තව දුරටත් මාක්ස් මානවයාගේ පරිසරය සමඟ වූ අරගලය සමාජ්‍යතුව වල පදනම ලෙසද ගත්තේය. එනයින් ද්‍රව්‍යගුණික ලෙස අතුරු අරගලය (මානව සමාජය තුල පන්ති අරගලය) තිබුවද එන්නේද ඒලික අරගලය නියාය. වෙනත් වචන වලින් ධනවාදය බිඳ වැටෙන්නේ එයට පරිසරය සමඟ නිෂ්පාදනය යැදහා වන මානව අරගලය පෙරට ගෙනයා නොහැකි හෙයිනි. මාක්ස්ගේ සමාජවාදයේ පදනම එයයි.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව පරිසරය සමඟ යිදු කරන විනාශකාරී අරගලය අවසන් කරලීම සඳහාය. ධනවාදය බිඳ වැටෙන්නේත් - නව සමාජවාදයේ ගරිත සමාජවාදයේ පදනම වන්නේත්.

දෙවනුව වටිනාකම පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගනිමු.

මාක්ස් - ඒංගල්ස් ධනවාදය තුල නිෂ්පාදනය ගුවමාරුව වන බව ප්‍රකාශ කලවුත් ගුවමාරුව වටිනාකම් ලබන බව ප්‍රකාශ කලවුත් ගුවමාරුව වටිනාකම් ලැබීමේ ප්‍රාථමික උත්තනතාව ප්‍රශ්න නොකලහ. ගරිත ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රශ්න කරන්නේ එයයි. පෙරලා මාක්ස්-ඒංගල්ස් උනන්දු වන්නේ ගුවමාරුවේ නියම (භෞතික පදනම) සොයා ගැනීම පිණිසය.

ගෙවන්නේ මානවයාට පමණක් හෙයින් ශ්‍රමය ගුවමාරුවේ පදනම ලෙස ඩේවිඩ් රිකාර්ඩෝ පල කළේය. මෙයින් ලාභය ඉපදෙන හැටි රොබට් ඔවේන් පෙන්වා දුන්හ. මාක්ස් මෙය අතිශයින් ගුරුළු පරාසයකට ගෙන ගියේය.

ගෙවීමට ඇත්තේ මානවයාට බව සත්‍යවුත් හැඟීමක වටිනාකම එය නොවන බවත්, එයට පිනිය හැකි පිනිය යුතු භාවිත අගයක් හා පරිවර්තන අගයක් තිබිය යුතු බවත් ගරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ පදනමය.

'ශ්‍රමය' වටිනාකම නියමකරලීම සඳහා යෙදවුනු අතිශය වටිනා මානවීය පිහුවි දන්ඩකි. එහෙත්, ශ්‍රමය ධනවාදිය තුලදී තව දුරටත් සාමාන්‍ය ශ්‍රමය නොවීය. එය යුපු ශ්‍රමය, සක්‍රිය සහිත ශ්‍රමය, උගත් ශ්‍රමය, බුද්ධිමය ශ්‍රමය, ලෙස ආකාර ගණනාවකින් යුතුවේ. 'පරිසර ගහිකත්වයේ වාලකය ලෙස ශ්‍රමයට ධනවාදී නොවන සමාජ වලදී විශාල අගයක් පැවතුන නමුදු ධනවාදය එය වෙනස් කළේය. එනම්, පුනර්වමය කල නොහැකි බලශක්තිය වියින් ශ්‍රමය ආදේශ කරන ලදී. පෙරලා පරිසර ගහිකත්වයේ මානව වාලකය ලෙස ප්‍රධාන වුයේ බලශක්තියයි. - පොසිල ඉන්ධනය.

මාක්ස් මේ සංක්‍රීණ තත්ත්වය පියවන් කරලීමට යොදා ගත්තේ විසතිරින ශ්‍රමය හෙවත් සමාජමය වූ ශ්‍රම කාලය විසිනි.

එහෙත්, කරුණු දෙකක් වියින් සමාජශ්‍රම ආකෘතිය ධනවාදී සංස්කෘතිය තුලවත් වලංගු නොවේ.

පළවුට බලශක්තියත් ලෙස පුනර්වමය කල නොහැකි පොසිල ඉන්ධන හරහා ගොඩ නැගෙන අතිරික්තය - ග්‍රහයට උපතය කල හොඳකි විශේෂයකි.

දෙවනුව සමාජකරනය නොවූ ග්‍රහයට හුවමාරුව තුලම හිමිවන්නේ අව වටිනාකමකි. පිටත ලෝකයෙ ග්‍රහය යුරාකෘත වැඩි අංගයක් වී ඇතත්ද යෙයමය.

මේ අනුව වටිනාකම් සඳහා මාක්ස් පවත්ගත්තේ මෙතැනිනි. එනම්, ධනවාදී නිෂ්පාදනය විසින් ගොඨගයනා ශාඛාව හා යෙහා මතිවන් පරපුරට අයත්වය. එමගින් මාක්ස් ධනවාදී යාන්ත්‍රණය විසින් එයනිකරනා අනාගත පරපුර සුරාකෑම ඔලෙයින්ම එයත් කරයි. අසීමිත සම්පත් හා බලශක්තිය සහිත ලෝකයක නම් මාක්ස්ගේ සමාජවාදය අවශ්‍යතිය ධනවාදයට වලංගු විය හැකිව තිබුන. එසේ නොවනා ලොවකදී එය ධනවාදයේ භයංකර සුරාකෑමේ ස්වරූපයක් ලබත් කරයි.

හරිත ආර්ථික විද්‍යාව සම්පත් හිඟය - පරිසර දූෂනය - පිට විධිඵලය අගෝසි වීම, මානව පිට පැවැත්ම සුරාකෑම යන සමයට ධනවාදී අර්බුදයම වටිනාකම තුල දකි.

මාක්ස් සිටි යුගය එක අතකින් තම දේශයන් මෙන්ම පිටත දැඩුදිග ලෝකයද කොල්ලකමින් අසීමිත සම්පත් ගොඨනඟාගත් යුගයක් විය. මේ යුගයේදී සම්පත් හිඟය, පරිසර දූෂනය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය කලවුන්ට ධනවාදී සංස්කෘතිය පිළිතුරු දුන්නේ සම්පත් පරිසරය මානව දැනුමට යාපේක්ෂ බවය. ඒ අනුව නව යොජා ගැනීම් විසින් මෙම තාවකාලික ප්‍රශ්නය විසඳන බවය. මේ සුවිශාල සම්පත් මත හිඳගෙන (එනිගලන්ත ආර්ථිකය) මාක්ස් විසිබි සමාජ ග්‍රහය වටිනාකම් ලෙස ප්‍රකාශ කලේද, ධනවාදී යාන්ත්‍රණයෙන් වෙනස් වුවද, එයින් ප්‍රුව්ටනින් ගැලවිය නොහැකි ගෙයිනි.

හාණ්ඩවල ද්‍රව්‍යමය අගයන් සිතා වීරගිතව ගක්තිය විසින් පුනර්වමය හා පුනර් හාවිතය සඳහා යෙදවිය හැකි බවත්, අපද්‍රව්‍ය ආදිය ප්‍රයෝජනවත් දෑ වන බවත්, නව සම්පත් සොයා ගැනීම අනිවාර්ය බවත්, මේවා සියල්ල මානව දැනුමට යාපේක්ෂ බවුයි, (විද්‍යානවාදී I) මාක්ස්ද නිගමනය කලේය.

හුවමාරු වටිනාකම් සඳහා සමාජ ග්‍රමය පදනම වන්නේ (භෞතික පදනම්) ධනවාදය තුල පමනක්ද, මාක්ස් විසින් ප්‍රකාශ කල සමාජවාදය හා කොමියුනිස්ට් වාදය තුල හුවමාරුවේ භෞතික පදනම් තුමක්ද යන්නද ටිටයා බැලිය යුතුවේ.

ග්‍රමය මානව සංවර්ධනයේදී කල වෙනිගයික භාර්යයත්, ධනවාදයේදී එය සමාජකරණය වන බවත්, එගෙයින්, අතීතයේ හුවමාරුව සඳහා පාදකවූ යරුළ ග්‍රමය ධනවාදය තුල සමාජ ග්‍රමය වීම මාක්ස් -වාදයේ යාමානය අදහසය. මෙය සමාජවාදය තුලද, භෞතික වටිනාකම විය යුතු බව පසුව පැහැදිලි කරන ලදී. සැමට තමාගේ ග්‍රමය අනුව ගෙවීම සමාජවාදයේ හුවමාරු පමන් පාඨය විය. සැමීම තමාගේ අවශ්‍යතා අනුව ගෙවීම කොමියුනිස්ට්වාදයේ යටත් පාඨ විය.

මානවයාගේ භෞතික අවශ්‍යතා උද්දීපනය කලගොත්, අපරිමිත හෙයින් කොමියුනිස්ට්වාදී සමාජය භෞතිකමය ලෙස හරිත ආර්ථික විද්‍යාවට ඇතිවිය හැකි සමාජයක් ලෙස පිලිගත නොහැක.

සමාජවාදය තුලද පිහිය හැකි වටිනාකම් ලෙස සමාජග්‍රමය හාවිතා කළගොත්, ධනවාදී වෙළඳ -පොල අවංගුකරගත් දුර්වලතා දෙකම එය අවංගු කර ගනිතුවා ඇත. එනම්, සමාජකරණය නොවූ සෙසු මානව පරිසර පද්ධති වලට අගය අගෝසිවන ආකාර, පෙරලා වටිනාකම් බෙදෙයින්ම එහිමතට පවත්නා සිතාවිලි ඇත. මෙය යෝවියට් සමාජවාදය තුලද යතාවූ අර්බුදයකි.

අවසානයේ මාක්ස්වාදයේ සුරාකෑම හා හරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ සුරාකෑම අතර බලවත් වෙනසක් ද පවතී. (භෞතිකමය) මාක්ස්වාදී සුරාකෑම යනු එහිමතෙහි පවතින සෑම හාණ්ඩ හා සේවාවකම වටිනාකම් සමාජග්‍රමය අනුව පුර්තව නොගෙවීම පිළිබඳවය. හරිත ආර්ථික විද්‍යාව එය පිට පැවැත්ම අගෝසිකරලීමකින් මතිනු ලැබේ. එහෙයින්, හරිත සුරාකෑම මාක්ස්වාදී සුරාකෑම අගෝසි වුවද පවතිනු ඇත. අනාගත පරපුර සුරාකෑම නම් වැය.

ප්‍රාග්ධනය හා ප්‍රාග්ධන චක්‍රය :

ප්‍රාග්ධනය පිළිබඳ මාක්ස්වාදී විග්‍රහය මෙසේය.

"යම්කිසියක ධනවාදී ආර්ථික විද්‍යාව නිෂ්පාදනයක් සඳහා ගෙවීම් හතරක් යෝජනා කරයි. ඉඩම (සියළුම සම්පත්) ප්‍රාග්ධනය හා ව්‍යවසායකයාද යටතේ ශ්‍රමය. ඒගෙන්, ඉඩම පිළිබඳ කුලියද, යන්ත්‍ර උපකරණ හා ව්‍යවසායදායකයාගේ ධුරාවලිය හැසියට යන මේවා තවදුරටත් බෙදිය හැක. නොබෙදිය හැකි දෙය ශ්‍රමය පමණිය. ඉහතින් සියළුම ගෙවීම් යුරාගනු ලැබූ වටිනාකමිය. එනම්, ප්‍රාග්ධනය යනු ශ්‍රමිකයාට නොගෙවීම් නියා ධනපතියා අත සංකේන්ද්‍රණය වූ අතිරික්ත වටිනාකම්ය.

මේ ප්‍රාග්ධනය ධනවාදය මූල ආකෘතිය වේ. සමාජ ශ්‍රමය භාවිතා කරමින් එය නිෂ්පාදනය හා ප්‍රචලනයට සිදු කරයි. ප්‍රාග්ධන චක්‍රයේ පළමු භාගය සැදුම්ලන්නේ නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනයෙනි. නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය ආකාර දෙකකින් යුක්තය. එය ස්ථිරාංග ප්‍රාග්ධනය, එනම් සමාජ ශ්‍රමයෙන් (VARIABLE CAPITAL හා අචල ප්‍රාග්ධනය (CONSTANT CAPITAL) නොගොන් නිෂ්පාදක බලවේග යම්කිසි ප්‍රමාණයකි. අචල ප්‍රාග්ධනය පෙරළා ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය (FIXED CAPITAL). එනම් නිෂ්පාදන බලවේග (යන්ත්‍ර උපාංග - අධෝ ව්‍යුහය) වලින්ද, චලිත ප්‍රාග්ධනය (CIRCULATION CAPITAL) එනම්, නිෂ්පාදන ඝාතක (අපද්‍රව්‍ය - බලශක්තිය) වලින්ද සම්පාදිත වේ.

" අචල ප්‍රාග්ධනය අර්ථ දෙවන්නේ හා නිෂ්පාදනයේ යෙදවෙන්නේ ස්ථිරාංග ප්‍රාග්ධනය විසිනි.

නිෂ්පාදන බලවේග හා නිෂ්පාදන ඝාතක යන්ත්‍රවල ගෙවීම් හා බලශක්තියේ වැයවීම් හා අපද්‍රව්‍ය වල පරිවර්තනය විසින් භාණ්ඩයට ආරූඪ අගයක් දෙනු ලබන අතර එය චක්‍රනය වේ."

පෙරළා ශ්‍රමිකයාරූ වටිනාකම් සැකසෙන්නේ හා සැබෑ වටිනාකම ගෙවිය යුතු වන්නේ ස්ථිරාංග ප්‍රාග්ධනයට පමණි.

ප්‍රාග්ධන චක්‍රයේ දෙවන භාගය සැදුම්ලන්නේ භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රාග්ධනයෙනි.(COMMODITY CAPITAL) එවා අලෙවිය හා පරිභෝජනයද, ශ්‍රමිකයාරූ වටිනාකම්ද ලබනු ඇත.

" ධනවාදී නිෂ්පාදනයේ පළමු භාගය - නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය සමාජීකරණයට් ඇත. සමාජ ශ්‍රමය - නිෂ්පාදන බලවේග හා අපද්‍රව්‍ය, උකහා ගැනීම මෙනයින් සමාජීකරනයට් ඇත."

පෙරළා ධනවාදී නිෂ්පාදනයේ දෙවැනි භාගය සැදුම්ලන්නේ භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රාග්ධනයෙහි එවා අලෙවිය හා පරිභෝජනය පුද්ගලීකරනයට් ඇත.

ධනවාදී ප්‍රාග්ධනයේ අර්බුදය නම් සමාජීකරනය වන නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය (නිෂ්පාදන බලවේග) හා පුද්ගලීකරනය වන දේපොල අයිතිය හා පරිභෝජනය පිළිබඳ අසමතුලිතතාවයයි.

" ධනවාදය තුල පුරාණයේ මිලට නම් අතිරික්ත ශ්‍රම වටිනාකම් ස්ථිරාංග ප්‍රාග්ධනයට දරනා අනුපාතය (S/V) . එහෙත්, එහි සීඝ්‍රතිය ලාභයෙහි අනුපාතය වනුයේ අතිරික්ත වටිනාකමට නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය දරනා අනුපාතයය (S/c+v) "

" ප්‍රාග්ධන චක්‍රය උත්තේජනය කරන්නේ මේ ලාභය (S/c+v) උපරිම කරන්නටය. එහිදී එය කාර්මිකරණයද, කාර්මික පද්ධතියද, සියළුම පරිසර පද්ධතියද මධ්‍යාහ්නකර සිය ලාභ සීමා අනුව පවත්වා ගනී."

" ධනවාදය තුල නිෂ්පාදන බලවේග සමාජීකරණයට් ඇති වෙයින් එවායේ දියුණුව අභිවාර්යයෙන් සිදුවේ. එනම්, "අචල ප්‍රාග්ධනය අනවරතයෙන් වර්ධනය වේ."

" ධනවාදය තුල සීඝ්‍රයෙන් භාණ්ඩ හා සේවාවන් විවිධත්වයට හා වර්ධනයට ලක්වේ. පැරණි දෙය අලුත් දෙය විසින් සීඝ්‍රයෙන් ආදේශ වෙමින් ඇත."

" බැංකු තැපය ආ වාණිජ ආයතනය විසින් සිදු කරන පොදු අනුපාතයක් ගෙවීමද, සමාජ ශ්‍රමයේ නොගෙවන ලද වන්දියක්ම වන්නේය."

ධනවාදයේ අර්බුදය:

ඉතිහාසය පුරා මානව සමාජය දයලෙක්තික සබඳතා දෙකක ප්‍රතිඵලයක් විය. පළවුවේ හා ඵලදායී එය පරිසරය හා මානවයා අතර යිදුවූ අරගලයක් විය. පරිසරය ආධිපත්‍යය දැරීමේ මානව ප්‍රයාරම්භය නිරූපණය වන්නේ අතවරයෙන් වැඩිවන නිෂ්පාදන බලවේගවල දියුණුවෙනි. ප්‍රාථමික කොමියුනිස්ට් සමාජය සිදුවෙමින් පන්ති සහිත එහෙත් සමාජය විසිවූයේ නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනය සඳහා අභිරිත්තයක් අවශ්‍යවූ ගෙයිනි. මේ විශේෂ අභිරේක ක්‍රියාවලිය වනාහි, මානව සමාජය තුල පන්ති අතර අරගලය බිහි විය. පන්ති අතර යිදුවූ මේ අරගලයෙන් පැවති විටම ප්‍රධාන අරගලය පෙරට ගියේය.

එනම්, සමාජයේ පදනම වූ නිෂ්පාදනය හා නිෂ්පාදන සබඳතා ද අවසාන වශයෙන් නිෂ්පාදන බලවේගද විය මානව විඥානයේ හෝ සංස්කෘතියේ විලයක් වනවේ. එහෙයින් ධනවාදී සමාජය වැටවහට සමාජයෙන් බිඳිවූයේද, පෙරලා ධනවාදය බිඳට වෙන්නේද, මේ ප්‍රවුඛ ප්‍රධාන හේතුන් පිහාවෙනි. එනම්, නිෂ්පාදන බලවේග දියුණු කෙරීමය.

ධනවාදී දෙපල සබඳතා එක්තරා යුගයක්දී නිෂ්පාදන බලවේග දියුණුකරලීමේ ප්‍රගතිශීලී කාර්යභාරයක් ඉටුකළද, නමුත් යුගයක්දී එය නිෂ්පාදන බලවේගවල දියුණුවට ප්‍රතිගාමී ලෙස හරස් වේ. එතැනින් ධනවාදය අර්බුදයට යයි.

එනම්, නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය විසින් ජනිත කරන වටිනාකම් සියල්ල පරිභෝජනය නොගෙවන හෙයින්, පරිභෝජන ප්‍රාග්ධනය විලද් ගැනීමට හරවා ගැනීමක් සිදුවන්නේ නැත. එහෙයින් නිෂ්පාදනය වුවද, විලද් ගැනීමට නොගැයි හෙයින්, අධි නිෂ්පාදනය ඇතිවී ධනපති වෙළඳපොල බිඳවැටී නිෂ්පාදන බලවේග පවා විනාශ කෙරෙමට ධනපතියා පොළඹවයි. ඉල්ලුම් හා සැපයුම් අතර සමතුලිතයක් ධනවාදය තුල නොවැන.

මෙය සූත්‍රගතකරනය තුල පෙන්වන්නේ නම්, s/v යුරාකෑමේ අනුපාතිකය වර්ධනය වන වේගයෙන් $s/c+v$ ලාභ අනුපාතිකය වර්ධනය නොවේ. නිෂ්පාදන බලවේග ඇතුලත් වැටීමේ වැලැක්වීය නොහැකි හෙයින් ලාභ සීමාව සමස්ථයක් ලෙස අඩුවේ. ධනවාදයේ ලාභය පිළිබඳ නියාමය වශය. (එහෙත්, මෙය මෙලෙසෙම සිදු නොවීමට වෙනත් අතුරු කරුණු හයක්ද මාක්ස් දක්වා ඇත.)

ආර්ථිකමය ලෙස ධනවාදයේ අර්බුදය අවසන් වන්නේ සමාජකරණය වන නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය වෙනිව නිෂ්පාදනය වූ පරිභෝජන ප්‍රාග්ධනයද සමාජකරණය වීමෙනි. එනම් සමාජවාදයෙනි.

එනම් නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය හා පරිභෝජන ප්‍රාග්ධනය අතර සැලසුම්කරනය හා ප්‍රාග්ධනයෙහි සමාජකරනයෙනි.

ප්‍රාග්ධනය, ප්‍රාග්ධන වත්‍රයේ හා ධනවාදයේ ප්‍රාග්ධන අර්බුදය පිළිබඳ අපේ විවේචනය දැන් සළකා බලමු.

එක්තරා ප්‍රාග්ධනය අශිෂ්ය කාරක වටිනාකමක් බවද, එය නිෂ්පාදන වත්‍රයේ ලා ඇති කරවන ඌනතාවයද, ඉරිහ ආර්ථික විද්‍යාවේලා සළකා බලනු ලැබීය. එය ප්‍රාග්ධනය ප්‍රශ්න කරනු ලැබුයේ එය පදනම්නිය. එහෙයින්, ඉරිහ ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රාග්ධනයට වෙරෙහිව කාරක වටිනාකම විපුරුවා සමස්ථ වටිනාකම වෙනුවෙන් පෙනී සිටී. පෙරලා එක්තරා ප්‍රාග්ධනයෙහි අර්බුදවල ප්‍රශ්න නොකරන් අතර, එය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට (ස්වාභාවික) දක්වන ආධිපත්‍යය පවා පිළිගනී. යහු උනන්දු වන්නේ අතලොස්සක් අත යදී ඇති ප්‍රාග්ධනය තවත් වර්ධනය වීමට අර්බුදයක් ගෙයින් සමාජ සන්නක කරලීමටය.

මෙහිදී – ටංගලයි යථාර්ථවාදියක පදනම ලෙස යලකන නිෂ්පාදන බලවේග දියුණුව පිළිබඳ ව්‍යාජය කිසි විටෙක ප්‍රශ්න නොකළහ. පවතින කාරක නිෂ්පාදාර්ථතාව සහ කාරණ කාර්යක්ෂමතාව සමස්ථ අගයක් බව ඔවුන් පිළිගැනීය. එවෙන්ම, මේ ව්‍යාජ වර්ධනය සඳහා ඔවුන් සමාජකරනය වී ඇතැයි සැලකූ නිෂ්පාදන බලවේග ධනපති වෙළඳපොල විසින් විනිවිද ගොස් ඇති අයුරු කිසි විටෙක පැහැදිලි කර නැත. ඉරිහ ආර්ථික විද්‍යාව ඒකාධිකාරී වෙළඳ පාලනේ කාරක වටිනාකම් හා නිෂ්පාදන බලවේග වල කාරක නිෂ්පාදාර්ථතාව අතර අවියෝජනීය සබඳතාව දැක්කා අතර එය සවිපිළි ගලවා හෙළිකර ඇත.

ධනවාදය අධි නිෂ්පාදනයෙන් බිඳ නොවැටුනේ ඇයි? යන්න සළකා බැලිය යුතුය.

පළවුට මාක්ස්ගේ යුගයේදී තට රටවලින් හා පිටිත රටවලින් කොල්ලකන ලද සම්පත් ඉදිරියේ ඒවා පරිභෝජනය කර ගැනීමට නොහැකිව අර්බුදයට ගිය බටහිර යුරෝපීය හා ඇමරිකන ධනවාදයේ ලදරු ඖක්ෂණිය සටන්ථයක් ලෙස යේරුම් ගැනීම නිසා සිදුවූ වැරැද්දය.

දෙවනුව ධනවාදී වෙළඳපොල තුල සිදුවූ වෙනස්කම්ය. එහිමත් ධනපතියා නිෂ්පාදනය කරන්නේ අයාලේ නොවේ. වෙළඳපොල තුල ඉල්ලුමද සළකා බලයි. වෙළඳපොලෙන් ලබාගන්නාවූ මේ ප්‍රතිඝෝෂනය ධනවාදයෙහි ශක්තිමත්ම අංගයකි. එමෙන්ම, ධනපතියා නිෂ්පාදනය කරන්නේ පරිභෝජනය කරනා පිටිතයින්ට පමණක් නොවේ. ධනපති පරිභෝජනය හා අනාගත ආයෝජනය සඳහාය. එමෙන්ම, නිෂ්පාදනය හා පරිභෝජනය එකම ක්ෂනයකදී සිදු නොවේ. එය සිදුවන්නේ වෙනස් අවස්ථාවලය. මෙය මෙලෙස සිදුවීම ධනවාදයේ පැවැත්මේම අවශ්‍යතාවයකි.

මෙයේ ගෙයින් අධිනිෂ්පාදනය ධනපති ක්‍රමයේ අර්බුදය නොවේ. පෙරලා කේන්ටියානු ප්‍රවාදය පදනම් වුයේද වියදම් වැඩිකරලීමේ මගක් මගින් අධි නිෂ්පාදනයට පෙළඹීම් කරලීමටය.

පසුකාලීන මාක්ස්වාදීන් දෙදෙනෙකු අතින් මාක්ස්ගේ මේ ආර්ථික න්‍යාය පැහැදිලි කෙරුමට සිදු විය. ධනවාදය අධිරාජ්‍යවාදය දක්වා පැතිරී වෙළඳපොල පුළුල් වූ ගෙයින්, අධිනිෂ්පාදනය ජාත්‍යන්තර කරනයෙහි ප්‍රථිඵලයක් ලෙස ලොවිස්කි ඉදිරිපත් කලේය.

අධිරාජ්‍යවාදය ධනවාදයේ උසස්තම අවධිය යන කෘතිය තුල ලෙනින් වෙනත් පාර්ශවයක් අවධාරනය කලේය. එනම්, ඒකාධිකාරී වීම විසින් ධනවාදයට නිෂ්පාදන බලවේග දියුණු කරලීමෙන් තොරව ඒකාධිකාරයේ බලයෙන් ලාභ ඉපයිය හැකි බවය. නිෂ්පාදන බලවේග වල දියුණුවට අධිරාජ්‍යවාදය හරස් වන්නේ එසේ යයි ඔහුගේ මතය විය. ඒ අනුව අධි නිෂ්පාදනයෙන් ධනවාදය බිඳවැටීම පැහැදිලි නොවේ. ලෙනින් මාක්ස් ගේ ආර්ථික ආකෘතිය පාර්ශවීය ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බව පෙනේ.

එහෙත්, ධනවාදය ලෙනින්ගෙන් පසුවත්, කාරක නිෂ්පාදායිතාව ඉහළ තබා ඇත. එහෙත්, අධි නිෂ්පාදන අර්බුදය පැන නැගුනේ නැත. ඉන්පසු නිහිටු කියිදු මාක්ස් වාදියෙක් ධනවාදයෙහි වත්මන් හුවමාරු කරන නීතිය කවරක්ද? ධනවාදී අර්බුදය කෙයේද යන්න පැහැදිලි කර නැත.

ඇත්ත මෙහයෙන්ම ධනවාදයට මේ සියල්ල කරගත හැකි වුයේ වත්මන් හා අනාගත පරපුරු වලින් ඔවුන් ලබාගත් අතිවිශාල අතිරික්තය ඒකාධිකාරියට අවශ්‍ය ලෙස වටිනාකම් නියම කර ලීමෙනි. මේ පුරාකෑටි දෙකට බාධා ඒවහාව මානව - පරිසර සම්බන්ධයෙන් එල්ල වන තෙක් ධනවාදය පෙරටම ගියේය. අද එය අර්බුදයකය.

මාක්ස් සමාජවාදයේ නිදහස්පනය ලෙස

මාක්ස්ගේ යුගයේදීම ධනවාදය තුළම විවිධ ආකාරවලින් සමාජවාදය ඉල්ලා සිටින්නෝ වූහ. ඒ සියලුදෙනාගේ විශ්වාසයන්, මතේරාවන වෙමින් මාක්ස්ගේ සමාජවාදී මතය විද්‍යාත්මක වීම කොයි බැලිය යුතුය.

"මානව සමාජයේ පදනම මානවයාගේ විඥානය තුල නොව හෙතිනය තුල සෙවිය යුතුය. සංස්කෘතිය තුල නොව ආර්ථිකය තුල දැනිය යුතුය. මානවයා සමාජයක් ලෙස ප්‍රධාන අරගලය සිදු නලේ නිෂ්පාදනය සඳහා පරිසරය සමඟය. සංවර්ධන සද්පිලය හා එයට බැඳුනු නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනය නැවැති සද්පිලය වෙයය. සෑම සමාජ්‍රමයක්ම ඓතිහාසිකව නිෂේධනය වූයේ මේ අනවරත ගෙතිහ නියමය එනම් සංවර්ධන සද්පිලය පවත්වා ගැනීමට නොහැකි වූ නියා ය. මේ ප්‍රධාන අරගලය සමඟ සතුරු අරගලය එනම් මානව සමාජයේ ප්‍රතිවිරෝධතා අතර අරගලය හමගන්නා අතර ප්‍රධාන අරගලය හා අතුරු අරගලයද ප්‍රධාන අරගලයට යටත්ව දයලෙතික වේ. ඓතිහාසික ගෙතික වාදය වෙයය.

ප්‍රාග් තොමියුන යුගය ධිඳ වැටී වහල් යුගය බිහිවූයේ, වහල් යුගය ධිඳ වැටී-වැඩ වයම් යුගය බිහිවූයේත්, වැඩවසම් යුගය ධිඳ වැටී ධනවාදී යුගය බිහිවූයේත් මේ පොදු නියමය නියාය.

ඒ අනුව ධනවාදය තුලද ප්‍රධාන ප්‍රතිවිරෝධය එනම් පරිසරය සමඟ වූ අරගලය සහ ඒනත්වයද අතුරු ප්‍රතිවිරෝධය එනම් ධනපතිය හා නිර්ධනයා අතර අරගලය හා ඒනත්වයද ලෙස ප්‍රතිවිරෝධතා දෙකක් පවතී.

මෙයට අමතරව ධනවාදය ඓතිහාසිකව නිෂ්පාදනය සමාජගතකරනය කර ඇත. එමෙයින් ආර්ථික ලෙස සමාජගතකරනය වූ නිෂ්පාදනය – පුද්ගලික හුවමාරුව හා පරිභෝජනය සමඟ විසංවාදය වේ. නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය හා පරිභෝජනය හාණ්ඩ ප්‍රාග්ධනය අතර සැලසුම් විරහිත අරාජිකත්වයක් පවතී.

මේ ගැටුම නගරය හා ගම අතරද, උගත් ග්‍රමය හා සෘජු ග්‍රමය අතරද පුරුෂයා හා කාන්තාව අතරද පවතී.

මෙලෙස සංවර්ධනයේ අවශ්‍යතාවයන් ලෙස සමාජවාදය බිහිවේ. සාමූහික දේපල අධිතිය හා සැලසුම්කරණය ඇතිවේ. අතුරු (සමාජ) ප්‍රතිවිරෝධය අහෝසි වී ප්‍රධාන (පරිසර) ප්‍රතිවිරෝධය පමණක් ඉතුරු වේ.

හුවමාරුව-අධිතිය හා පරිභෝජනයද සමාජගතකරණය වීමෙන් ආර්ථික විසංවාදය විසඳේ. සැලසුම්කරණයට ඉඩ ලැබෙන සෙයින් නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය හා පරිභෝජන ප්‍රාග්ධනය අතර ආරාජිකත්වය අවසන් වී සැලසුම්ගත මධ්‍යභාග වේ. එය සාමාන්‍ය තර්කාන්විත ඥාලාවේ සිට ශාස්ත්‍රීය ආර්ථිකය දක්වා එසේ වේ.

ප්‍රාග්ධනයේ සිවිසාරුවන් බවට බලුකරය පත්වීමත් සමඟ සූරාකෑම අහෝසි වේ. සමාජ ග්‍රමයට නිසි වටිනාකම ලැබේ. නගරය හා ගම අතර සූරාකෑම, උගත් හා නූගත් ග්‍රමය අතර ගැටුම, පුරුෂ ආධිපත්‍ය හා කාන්තාව අතර ගැටුම් අහෝසි වේ.

සෑම ව්‍යක්තිකම ග්‍රමය – සෑම කියාවන් අනුව ලබාදෙන සමාජවාදය බිහිවේ.

තවදුරටත් රාජ්‍ය අතුරුදන් වේ. මානවයා අවසානයේ සිය සමාජ සබඳතා වල සැබෑ නිදහස්පනය හා මෙහෙයවන්නා වේ. මෙනයින්ම ප්‍රධාන ප්‍රතිවිරෝධයද මානවයා මූලිකව ජයග්‍රහණයට පත්වීමෙන් මානවයා ස්වභාවධර්මයේ දෙවියා බවට පත්වේ. සෑමට කම අවශ්‍යතා අනුව ලබාදෙන කොමියුනිස්ට් යුගය එළැඹේ"

මේ අනුව මාක්ස් සමාජවාදය පැතුවේ සංවර්ධනයේ අවශ්‍යතාව මූලික කරගෙනය, ධනවාදය සාමූහිකත්වය ඓතිහාසික ලෙස බිහිකර ඇති නිසා අනාගත සමාජය සමාජවාදී විය. එනම් මාක්ස්ගේ සමාජවාදයද සංවර්ධන සංස්කෘතියේම ප්‍රතිඵලයකි.

ඔබේ ආර්ථික විද්‍යාව අරඹන්නේ සංවර්ධනයේ වර්ධනයෙහි විනාශකාරීත්වය සමඟය. සංවර්ධනයේ සමිස්ථි අද්ධුදය එයට පරිසරය ජයගැනීමට නොහැකිවීමය.

ඔබේ සමාජවාදයේ එක් පදනමක් නම් ධනවාදය පරිසරය සමඟත් මානවයා අතරත් ඇතිකර ඇති ද්වීතය අරගලය අහෝසි කර මානවයා තුලත් පරිසරය තුලත් (එනම් අනාගත මානව පරපුර තුලත්) සමාකාත්මකභාවය පතුරුවා හැරීමය.

.../

එමෙන්ම හදිත සමාජවාදය වෙනත් පිටමය වූත්, සමාරම්භයවූත් සංස්කෘතික වූත් පදනම් ගණනාවක් සමාජවාදයට පවතින බව පිළිගනී. මෙලෙස මාක්ස්වාදයට ප්‍රතිපක්ෂව සමාජවාදයට විවිධ ආකෘතීන් වලින් එලැඹීම ඇතිහාසිකව පිළිගනී.

සැබැවින්ම ලොව පුරා සිදුවූ සමාජවාදී අරගල මාක්ස්වාදයේ නාමයෙන් සිදුකලත් ඒවාට වෙනත් පිටමය ජාතිකමය හා මානව හිතවාදී පදනම් විය.

පෙරලා බිහිවුනු සමාජවාදී රාජ්‍යවල වූලික වන්නේ නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයද, දේශපාලනික සාමූහිකතාරනයද යන්න මත විවාද ඇති විය. ට්‍රොට්ස්කි හා ස්ටාලින් බුඛදින් - නමනෙවි අතර ගැටුමේ හරය එය විය. මාඕ සේතුං හෝ අන්වර්ද්, මේ ගුවේරා හා රහසෙල් රොඩ්‍රිගොස් අතරද ගැටුමේ හරය මෙයයි. එහෙයින් මැන්ස් ප්‍රකාශ තලේ තුමන්ද යන්න පිළිබඳ විවාදයක් පවතින බව පෙනේ. මධ්‍යගත සමාජවාදය බිඳවැටුනු අද වැනි දිනක තියුණුව නැගී ඇත.

පෙරලා නිෂ්පාදන බලවේග අක්පත් කරගෙන සා සමූහිකතාරනයකින් රාජ්‍යය අෂෝසි වී ගම සා නගරය අතර නූගත් හා උගත් ශ්‍රමය අතර කන්තාව හා ප්‍රරුෂයා අතර ගැටුම අෂෝසි වේ. මත්මින් සංවර්ධනය තුල පවතින නිෂ්පාදන බලවේග හා යන්ත්‍රවල පවතින්නේ හුදු අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් නොවේ. එම යන්ත්‍රම තාරක නිෂ්පාදාසිතාව ඉයලවෙමින් දාර්ශනික ලෙස බිහිවී ඇත්තේම සුරාකෑම අනිවාර්යවීමේ නොන්දේසිය මතය. එහෙයින් මේ නිෂ්පාදන බලවේග - නිෂ්පාදන ප්‍රාග්ධනය අත්පත්කර ගැනීමෙන් ඉහත කී තිසිදු අරමුණක් ඉටු නොවේ. අඩු කරමින් ආදර්ශ පන්ති පිඩනය වත් අෂෝසි නොවේ. පරිසරය සුරාකෑමේ රාජ්‍යයේ, ගම සුරාකෑමේ නගරයේ, නූගත සුරාකෑමේ විශේෂඥයාගේ හාන්කාට සුරාකෑමේ පුරුෂයාගේ තාන්ත්‍රණයක් වූ එය නිලධාරී පිඩන තන්ත්‍රයක්, බලවත් රාජ්‍යයක් තවදුරටත් වැඩෙන නගරයක් බිහිකරලීම අසම්බවයක් නොවන්නේය.

හදිත සමාජවාදය නිෂ්පාදන බලවේග අල්ලාගෙන පාලනය කරලීම පිළිබඳ උනන්දු නොවේ. බලයේ වූලික අවස්ථාවේදී ඒවා අල්ලා ගත්තද විකල්ප තාන්ත්‍රණයක් - සුරාකෑම් විරහිත තාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවීම වෙනුවෙන් එය පෙනී සිටී.

මධ්‍යගත සැලසුම්කරණය මගින් සමාජවාදය බලාපොරොත්තු වූයේ ධනවාදයේ ආරාජිකත්වය අවසන් කරන්නටය. එහෙත් විශේෂයෙන් දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු බිහිවුනු ධනවාදයේ අර්බුදයද මධ්‍යගත සැලසුම්කරනයමය විය. ඇමෙරිකානු ආර්ථික විද්වතකු වූ වෙස්ලි ලියොන්ටීන් ගේ ආධාන-ප්‍රධාන වගු සා ලියොන්ටීන් නාමය ඒකාධිපති ධනවාදයේ වෙළඳපොල සැලසුම්කරනයේ හා බැංකු ක්‍රමයේ මූලික තලමල්ලකරනයේ අත්‍යාවශ්‍ය අංග වී ඇත. ධනවාදය සිය සුරාකෑම් සිදුකරන්නේ ද අතිශය සැලසුම් ගත ලෙසය.

පෙරලා සෝවියට් දේශය ප්‍රමුඛ මධ්‍යගත සැලසුම්ගත රාජ්‍ය ප්‍රද්ධතියේ අර්බුදය උත්සන්න වූයේද ඒ නිසාමය. එයට හේතු කිහිපයක් ඇත.

1. සැලසුම්කරනයක අරමුණ සමස්ථය ගැන උනන්දු වීම වුවත් හදිත ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව නිෂ්පාදන ක්‍රමයේ පැවැතිය යුතු 'පූර්ණ සමස්ථය' කිසිවිටෙක සැලසුම්කරනයට අදාල නොවිය. මෙයින් අනාගත පරපුර සුරාකෑමේ යන්ත්‍රණය මේ රටවල ද වේගවත් විය. එනම් එය පූර්ණ සැලසුම්කරණයක් නොව පාර්ශවීය සමස්ථය සැලසුම් සැලසුම්කරණයක් විය.
2. තර්කයට සිමා මෙන්ම සැලසුම්කරනයට ද සිමා පවතී. සියල්ල සැලසුම්කරනයට උනනය කරලීම වහස් ව්‍යාපෘතියක් විය.
3. සැලසුම්කරනය මධ්‍යගතවීම විසින් අර්බුදය තවත් තීව්‍ර විය. ජනතාවගෙන් විසුන්ත වූ රාජ්‍යයක් හා දේශපාලනයක් ඇතිවිය. මෙය හුළු ක්‍රමයම විසුන්ත කරනය තල දක්වා අතිශය අනාරක්ෂිතභාවයට තල්ලේය. සිදුනල යුතුව තිබුනේ සමස්ථය මෙන්ම විශේෂයෙද, විශේෂයෙන් මිනිස් අවශ්‍යතාද තීන්දු කරලීමය. විමධ්‍යගත පරිසර පද්ධතිවලට ව්‍යාපාරනයට ඉඩදීමය. මෙය මාක්ස්වාදයේ එන මධ්‍යගත වාදය නිසා උපන් අර්බුදයකි.

හදිත සමාජවාදය සැලසුම්කරනය පිළිගන්නා නමුත් එය සැලසුම්කරනයේ සීමා පිළිගත් පූර්ණ මිනිස්-පරිසර සමස්ථය ගැන අවධානය යොමුකල විමධ්‍යගත පාලනයක් සහිත සැලසුම්කරනයකි.

.../

සමාජවාදය තුළ වටිනාකම් නිසාමකරලීමද අර්බුදයක් විය. ශ්‍රේඩවල පූර්ණ වටිනා කම් සමාජ ශ්‍රමය නම් එක පුද්ගල ලෙස ගෙවීම සිදුවුවහොත් ආයෝජනය සඳහා කිසිවක් ඉතිරි නොවේ. එහෙයින් මධ්‍යගත සමාජවාදය තුල වටිනාකම් දෙකක් විය. ආයෝජන වටිනාකම් හා පරිභෝජන වටිනාකම් ලෙසය. (සාමාන්‍යයෙන් සෝවියට් සංගමය තුල ආයෝජන වටිනාකම් 25% ක් විය) මෙයින් පෙනෙන්නේ රාජ්‍යය විසින් අයිතිවාසිකම් ප්‍රාග්ධනය වෙනුවෙන් සුරාගන්නා බවද ?

නෙසේ වෙතත් ධනවාදයේ කළමණාකරණයක් ලැබුවහි සමාජවාදය තුල සිදුවන්නේ ධනපතීන්ගේ පරිභෝජනය සමාජ සන්තකවීම පමණි. ඒ අනුව සමාජවාදී ලෝකයට පරිභෝජන ලෙසම උරුම වන්නේ ධනපතියන් (පළමු ලෝකය) හා නිර්ධනයින් (3 වන ලෝකය) අතර අතරමැදි තත්වයකි. (2 වන ලෝකයකි.;) එය වස්තුන් පරපුර සුරා නොකෑම නිසා මධ්‍යගත සමාජවාදී ලෝකයට උරුම සැබෑ කැනය. (සෝවියට් සංගමයට පළමු ලෝකය වීමට නම් ඔවුනට සුරාගැනීමට සිව්වෙනි ලොවක් සිටිය යුතුය. පළමු ලෝකය වීමට මධ්‍යගත සමාජවාදයෙන් ධනවාදයට පැරුවූ සෝවියට් සංගමයට තුන්වෙනි ලෝකයට ඇද වැටීමට සිදුවිය. ඒ අනුව අනිවාර්යයෙන් වැඩ ඇත.)

එමෙන්ම ගෙනිහාවාදී දෘෂ්ටියද මධ්‍යගත සමාජවාදය අර්බුදයට යැවූයේය. මානවයාගේ ආර්ථික ප්‍රශ්නය පමණක් එකම ප්‍රශ්නය නොවේ. යුරෝපය තුල විසුරුනු ජන හොටස් එක්තරලීමේදී ආර්ථිකය හා ගෙනිහාව බලය වැදගත් වුව නොවෙයි ඉටු නලද සමස්ථ ලෝකයේ විශේෂයෙන් ආසියාවේ එය එසේ නොවිය. එහෙයින් එය සමස්ථ ලෝකයේ සමාජ පදනම ලෙස ගැනීම අතිශයින් වැරදි සහගතය.

මානවයා ට කුසට මෙන්ම මනසටද ආහාර අවශ්‍යය. සෝවියට් සංගමය තුල ඉහත හොඳ ගෙනිහාව තත්ත්ව යටයේ වුවද නිර්මාණාත්මකභාවය සාද් ප්‍රගයටත් පස්සට ගියේ ඇයිද යන්න (දෙවැනි ලෝක සංග්‍රාමයෙන් පසු), පැහැදිලි වන්නේ මේ අර්බුදය තුලය. මෙය සෝවියට් විද්‍යා කාර්මණ ක්ෂේත්‍රයේ දැඩිව බලපෑවේය. බැර කාර්මණ අර්බුදය ඇමෙරිකාවට ආවේද සෝවියට් දේශයට සමාන කාලයකය. එහෙත් ඇමෙරිකාට ස්වභාවද, ජපානය හරහා ගිහිල්ලා වෙළඳ කාර්මණයෙන්ද අර්බුදයෙන් තාවකාලිකව ගොඩ ඇවිත්. සෝවියට් සංගමයට චීනයෙහි සහයවත් ලැබුනේ නැත.

ආර්ථිකය මූලිකව යන මතය සංස්කෘතිය මූලද, සංස්කෘතික විවිධත්වය විනාශ වීම අහින්ද සෝවියට් සංගමය තුල බරපතල අර්බුදයක් ගෙන ආවේය.

පෙරලා බැන්ස්ගේ සමාජ සංවර්ධනය සමාජවාදී සමාජයෙන් කොමියුනිස්ට් සමාජයට පරිවර්තනය වීමෙන් නවතීද ? නිෂ්පාදන බලවේගවල– සංවර්ධනයේ සීමා නොපවතීද ? ප්‍රාග් කොමියුනිස්ට් සමාජයට වූවා වෙන් නිෂ්පාදන බලවේගවල දියුණුව මූලික කරගනිමින් නවීන කොමියුනිස්ට් සමාජයද පන්ති සහිත සමාජයක් බවට පෙරළියාද ? ද්‍රව්‍යමය භාණ්ඩ හා සේවා අප්‍රමාණික ලෙස සුලභ කරලීමෙන් මානවයාගේ අර්බුදය විසඳිය හැකිද ? මහු තෘප්තිමත් පිටියෙකු කල හැකිද ? එලෙස භාණ්ඩ හා සේවා අපිරිමිත ලෙස සුලභ කල හැකිද ? යන වේ ප්‍රශ්න කොමියුනිස්ට් යුගය පිළිබඳ මතුවන ගැටලුවය. සංවර්ධන සර්පිලය අනුව කොමියුනිස්ට් යුගය අන්තයේ එළැඹෙන සීමාවන් පමණක්ද යන්න පවා සවධානයට ලෙස ඉතුරු වී තිබේ.

සරිත ආර්ථික විද්‍යාව නිෂ්පාදන බලවේගවල සහ සංවර්ධනයේ නිරවුල් සීමා දනී. පරිසර ගණික සමතුලිතතාවය රකිමින් විරස්ථායී සංවර්ධනයක් එය යෝජනා කරන්නේ එයේය.

නෙසේ වෙතත් සෝවියට් –චීන අත්දැකීම් විසින් සමාජවාදයේ අභිශය වැදගත් අංග ලෂණ හෙළිදරව් විය. විශේෂයෙන් සමාජවාදී වෙළඳ පොල තුල පරිසර විනාශකාරී අධි පරිභෝජන භාණ්ඩ නිපදීම වලක්වන ස්වයං සංස්ථානයන් ඇති බවද, සම්පත් හිඟය සඳහා මානව සම්පත් අතිශය කාර්යක්ෂම ලෙස යොදවිය හැකි බවද, මානවීය අරමුණ් හා මානව ස්වභාවිකත්වය එය තුල උදාවන බවද පෙනී ගියේය.

සෝවියට් සංගමය මුහුණ දුන් ප්‍රායෝගික අර්බුද නිසිපයක් මෙයිදීද සලකා බැලිය යුතු. පළමුව ප්‍රාග්ධන අර්බුදයය. සූරාකෑමට යටත් විරිය නොවූ යෙදීන් මානවයාගේ පීවි පැවැත්ම සුරා ගත නොහැකි යෙදීන්ද ඉතුරු වූයේ අභාගත පරපුර සූරාකෑමට පමණකි. බැර කාර්මණයේ වූ අර්බුදය

.....(

හා එකඟන පල්වීම විසින් එයද ඇන හිටිනු ලැබුවේය. මෙලෙස සම්ප්‍රදායික සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රාග්ධන ගිම්බම් සඳහා අතීතයේද ඇමැදිනාව-ජර්මනිය හා ජපානයට යටත්ව දුර්වල වීම නිසා බිඳවැටුනු සෝවියට් රාජ්‍යය නැවතත් තමන් ප්‍රාග්ධනය එක් ගැස්කරලීමේදී උතුරුදිග ලෝකයේ දුර්වලව බලය බව පෙන්නුම්නලේය. සංවර්ධනයේ ආධිපත්‍ය නියමය අනුව එහෙයින් සෝවියට් සංගමය බිඳවැටින.

දෙවනුව විෂම ආයෝජනයයි. යුධකරනය හා අභ්‍යවකාශ කරගය සඳහා යටවූ අතිවිශාල සම්පත් හා ශක්‍යභාවයන්ය. මෙය විසටිනාමය-චීනය හා තියුඩාවට ද බලපා ඇති අර්බුදයකි.

තුන්වෙනුව පදිසරය සමඟ කරගතෙරුවට බිහිතල වෙළඳපොල අර්බුදයය. සෝවියට් වෙළඳපොල මධ්‍යගත එකක්. වූ හෙයින් ධනවාදී වෙළඳපොල වෙන් තිබුදු ප්‍රතිශෝෂනයක් ලැබුයේ නැත. මෙම විසඳිය යුතුව තිබුනේ විමධ්‍යගත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයෙනි. නිලධාරී ආධිපත්‍යය එය දුර්වල නලේය. එය පදිසර සංරක්ෂණයේදී මෙන්ම සාමාන්‍ය ගාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ සාමාන්‍ය ජනතාවටද විනාශය හා ඒකාකාරීත්වය ගෙන ආවේය. මෙහ පරිමාන මධ්‍යගත නිෂ්පාදන වඩා දියුණුය යන මාක්ස්-ලෙනින්වාදී මතය මේ ඉදිරියේ විය.

පෙරලා ජාත්‍යන්තර ආයෝජනය තුල සෝවියට් ගැහි පරපුටු රුලක් වීය පිටයෙන් පුතු සමාජවාදය විවිධත්වයෙන් පෝෂණය කරන බලවේගයක් බිහිනොවීය. මෙය සෝවියට් අදහුදල් විනාශවීමක් මිස තාක්ෂණික හෝ වෙනත් ශේත්‍රවල තිබුදු ප්‍රතිලාභයක් අත්පත් කර නොදුන්නේය.

තළමණාකරන අර්බුදයද තීරනාත්මක විය. සම්පත් හා ශක්‍යතා හිඟය ඉදිරියේ තළමණාකරනය අවශ්‍යතාවයක් සෙව අනිවාර්යයකි. සෝවියට් තළමණාකරනයේ එකම දිහින් වූයේ ශ්‍රම විභජනය, මධ්‍යගතකරනය හා නිෂ්පාදන ඒකක අනුකලනය පමණි. ඒහාද මාක්ස් ගෙන් උපුටා ගත් ඒවාය, අවසානයේ පෙරෙස්ත්‍රොයිකා වුව සිදුකලේ මුලින්ම තාර්කික පද්ධතිවල පුද්ගල අසිතියය. ධනවාදයේ පදිසර පදනම් වන තාර්කික නිෂ්පාදනය මෙලෙස පුද්ගලීනරනය කරලීම ධනවාදයට පිවිසීම වේගවත් කලේය. (චීනය පටන්ගත්තේ කෘෂි ආර්ථිකයෙනි).

මේ අයුරින් පවතින සංවර්ධන අර්බුදයේ අපිව-පිව සිමා විසින් එය ඔබ ගිය මධ්‍යගත සමාජවාදය බිඳලනු ලැබිය.

මෙයින් වඩ වඩා සාධනය වනු ලැබුවේ ධනවාදී අධිරාජ්‍යයට එරෙහිව වඩා නිෂ්පාදාකී යන්ත්‍ර වඩා නිෂ්පාදාකී විනාශකාරීත්වයකින් යුතු යුධ අවි, වඩා වර්ධනය වන කාරක ප්‍රාග්ධනය ආදිය කරගතාරී ලෙස සෙදවීවට ද්‍රව්‍යමය බලය ප්‍රති ද්‍රව්‍යමය බලයකින් ගිලගත නොහැකි බවය.

ධනවාදී කාරක ශෙෂිය බලය-නිෂ්පාදන බලවේග හා යුධ අවි පරාජය කල හැක්කේ අපිව-පිව සමස්ථය සමඟ එක පෙලට සිටින අරගලයක් විසින් බවය.

<u>විකල්ප ආර්ථිකය</u>

වෙතෙක් ධනවාදී සංවර්ධන සංස්කෘතිය තුල ආර්ථිකය හා ආර්ථික විද්‍යාව නමින් වෙනම දැනුම් පද්ධතියක් පැවතින. අර්බුදය ඉදිරියේ පදිසරය හා පරිසර විද්‍යාව නමින්ද තවත් දැනුම් පද්ධතියක් ගොඩනැගින. අර්බුදය තවත් උත්සන්න වෙත්ම මේ වෙන වෙනම වූ දැනුම් පද්ධති දෙක යාන්ත්‍රිකව එක් කරන්නටද වෑයම් කෙරේ.

එහෙත් ධනවාදය තුල මේ ක්‍රියාවලිය ඉටුකරගෙන නොහෙති විසංවාදයන්ව පවතින බව අප විසින් පෙන්වා දී ඇත.

සරිත ආර්ථික විද්‍යාව යනු ධනවාදය තුල බිහිවූ පරිසර විද්‍යාවේ හා දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාවන්ගේ සරල එකතුවක් නොවේ. එය නව විකල්පයන දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත පේලනි. මේ අනුව එය ධනවාදී ආර්ථිකය විවේචනය කරන අතර එහි අර්බුදයද පෙන්වා දෙයි. එකැනින් නොනවතින එය ගොඩනඟන සමාජයේ පැතිකඩක් බවට පත්වේ. සරිත ආර්ථික විද්‍යාවේ සිද්ධාන්තික පදනම් සංක්ෂිප්තව විස්තර කර ඇත.

.....

සහ ජේෂ්ඨ ද්‍රව්‍යවාදය, සාපේක්ෂ විඥානවාදය ආදී විසින් විවිධ වෙස් ගැන්වී ඇත.

වර්තමාන ධනවාදී සංස්කෘතිය ද්‍රව්‍යමය (භෞතිකමය) ලෝකය සූරාගැනීම සහ පරිභෝජනය මත සිය සමාජීය පදනම ගොඩනගා ඇත. එයින් එය මානව-චින්තනය සහ පැවැත්ම ද්‍රව්‍යධර්ම වලට උණුසුම දෙයි. එමෙන්ම ධනවාදය මේ සූරාගැනීම ඉහල නැංවීම පිළිබඳ විශ්වාසය තබා ඇත්තේ වාස්තවික ද්‍රව්‍යධර්ම වල රහස් සොයා දෙන මානව නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාවලිය – මානසික ආකෘති මතය. එනම් ධනවාදී සංස්කෘතිය තුල සැඟවුනු විඥානවාදයන් ද පවතී. සාමාන්‍යයෙන් ධනවාදයේ විඥානවාදය විස්කර තරනු ලබ ඇත්තේ දෙවියන් සහ යක්ෂයින් වැනි නිරපේක්ෂ විඥානවාදයෙහි ප්‍රතිඵල ලෙසය. එහෙත් ධනවාදය තුල සැඟවුනු විඥානවාදය එයට වඩා පුලුල් 'විද්‍යාත්මක' විඥානවාදයකි! ධනවාදී සංවර්ධනයේ පීව-මානසික අර්බුදයෙහි පදනම එයය.

සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයෙහිද සමාජය පිළිබඳ මේ තත්ත්වයම පවතී. එය එක් පසකින් සමාජයෙහි පදනම ලෙස භෞතික ක්‍රියාවලිය – නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනය – පිලිගන්නා අතරම සමාජ විඥානය ඒ අනුව යකස්වන බව පිලිගනී. එමෙන්ම එය තවත් අවස්ථාවලදී මානව සමාජය විවරනය කරලීමට වඩා එය වෙනස් කරලීම පිළිබඳ අවධාරණය කරයි. එනම් මානව මානසික නිර්මාන මූලික බව පිලිගනී. මෙය නැවතත් අනුරූපී වන්නේ ද්විත්වය පිලිගන්නා අතර ඒකත්වය මූලික කරගන්නා දයලෙක්තික භෞතිකවාදයේ විසංවාදයටය.

සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයෙන් පසුවද මේ අර්බුදය මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුල දිගින් දිගටම මතුවී ඇත. ලෙනින් විසින් රචිත කලයුත්තේ කුමක් ද යන කෘතිය තුල කම්කරුවන් තුල සමාජය වෙනස් කරලීමේ විඥානය පහල නොවන බවත් එය නවීන යන්ත්‍ර මෙන්ම ධනවාදී බුද්ධිමය ශේෂ්ඨවලින් කම්කරු පන්තියට ලබාදිය යුතු බවත් අවධාරනය කරනලදී. නිෂ්පාදන බලවේග සමාජ කරනය වීමේ ස්වභාවික ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කම්කරුවන් තුල ඒවා අත්පත්කරගෙන අනාගත සමාජයේ නායකයන් වීම පිළිබඳ විඥානයක් පහල නොවීම පිලිගැන්ම යනු භෞතිවාදය මුළුමනින් ප්‍රතික්ෂේප කෙරුමකි. පෙළලා නිර්ධන පන්ති විඥානය බාහිරින් කම්කරුවන්ට එන්නක් කලයුතු යැයි පිලිගැන්ම ද්‍රව්‍යමය පැවැත්මකින් කෙරව වෙනත් කෙනා විඥානයක පැවැත්ම පිලිගැන්මකි. එනම් නිරපේක්ෂ විඥානවාදයට යටත්වීමකි.

මෙය ප්‍රායෝගික ලෝවියට් සමාජයේද ගැටුමක් ජනිත කලේය. නිෂ්පාදන බලවේගවල වර්ධනය මූලිකද, සමාජවාදී දේශපාලන මතවාදය මූලික ද, යන්න මත ස්ටැලින් සහ ට්‍රොට්ස්කි අතරද, මාඕ සහ ඩෙන්ෂියාඕ පෙන් අතරද, චෙගුවේරා සහ ෆෙඩ්රිගුස් රොඩ්රිගුස් අතරද ආදී ලෙස මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුල සදහටම පැවතුනු අරගලයකි. අදද එය එලෙසම පවතී. පෙරලා සමස්ථයන් ලෙස භෞතික ක්‍රියාවලිය සැලසුම්කර, මධ්‍යගතකර සාමූහිකකල පමණින්ම සාමූහික-විඥානය පහල නොවන බව ලෝවියට් සංගමය මනාව පෙන්නුම් කලේය.

හරිත සමාජ විද්‍යාව මේ දාර්ශනික අර්බුදය පිරිහිද දනී. භෞතික ක්‍රියාවලිය වෙන්ව මානව නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාවලිය සහ දේශපාලන මතවාදයද වෙන්කල නොහැකි සමස්ථයන් ලෙස එය දනී. පෙරලා මේ සමස්ථය තුල භෞතික ක්‍රියාවලියට සහ මානව මානසික ක්‍රියාවලියට සුවිශේෂතා ඇති බවද පිලිගනී. මානව සමාජය සැකසී ඇත්තේ භෞතික ක්‍රියාවලියෙන් සහ මානසික ක්‍රියාවලියෙහි චතුර්විධ සබඳතා අනුව බව පිලිගනී.

2. ආර්ථික සංස්කෘතික පද්ධතිය

මානව සමාජය වෙනත් දෘෂ්ටියකින් විග්‍රහ කරන විට ආර්ථිකමය වූ (නිෂ්පාදන සහ පරිභෝජන ගණ්ඩ සහ සේවා – දේපල අයිතිය සහ බෙදාහැරීම) කරුණු වලින්ද සංස්කෘතිකමය වූ (නිෂ්පාදන සහ පරිභෝජන විධික්‍රමවල ඇදහිලි සහ සන්නිවේදනය) කරුණු වලින්ද සමන්විත වන බව පෙනී යයි.

ධනවාදී සංස්කෘතිය ප්‍රවර්ධනය කරු ගණ්ඩ නිෂ්පාදනය – පුද්ගල පරිභෝජනය ඉහල නැංවීම යන ආර්ථිකමය පදනම මූලික කරගෙන පවතී. එය සංස්කෘතිකයන්ට ඉඩ දෙන්නේ මේ සීමාවන් ඉහල නැංවීම සඳහා පමණි. වෙලෙස ධනවාදය මූලික ලෙස සිය ධනවාදී සමාජය ආර්ථිකමය

කරුණු මූලික කර පවතියි යන් ධවට උණුහය කරයි. එමෙන්ම එය මේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා විශ්වාසය තබන්නේ ජයග්‍රාහී එන් අධිපති සංස්කෘතියන් මත සමඟය. (අද එය අෂ්ගලෝ සැක්සන් වී තිබේ.) විද්‍යාව තාක්ෂණය, වෛද්‍ය විද්‍යාව, ආර්ථික-සමාජ විද්‍යාවන්, කළමණාකරනය, ඇදගීම් හා විඥානය ආදී සියල්ලම මේ අධිපති සංස්කෘතිය මත තඩා ඇත.

මෙලෙස සමස්ථයන් ලෙස ධනවාදය සියල්ල ආර්ථිකයට උණුහය කර ඇති අතර පෙරලා සංස්කෘතික විවිධත්වය අහෝසි කරලමින් එන් තනි අධිපති සංස්කෘතියකට මානව සමාජය යටපත් කර තිබේ. ඒ සංස්කෘතියේද අවසාන අරමුණ ආර්ථික වර්ධනයයි.

මේ උණුවාදී දෘෂ්ටිය විසින් එන් අතකින් ආර්ථික වර්ධනය ඇතිවට ඇති අතර අධිපති සංස්කෘතිය – සංස්කෘතියන්ම ලෙසම අසාර්ථකවීම විසින් එය තුල විවිධ ප්‍රවනතා ජනනය කර තිබේ. එමෙන්ම අධිපති සංස්කෘතියේ ස්වයං අසාර්ථකත්වයද පෙරලා ආර්ථික වර්ධනය එය මගින් ඇන ගිටවීමද විසින් විකෘති වෙමින් සංස්කෘතික විවිධත්වයද මතුවෙමින් පවතී.

සවිභාවය මාක්ස්වාදය ආර්ථිකය හා සංස්කෘතිය දුටුවේද සිය සා පේෂ ද්‍රව්‍යවාදී දෘෂ්ටියෙනි. ආර්ථිකයේ පදනම මත සංස්කෘතික මතු මහල ගොඩනැගෙන බවද, ආර්ථිකය වෙනස් කරලීමෙන් සංස්කෘතිය ස්වයංව වෙනස් කල හැකි බවද (එහි පරස්පරය සිදුවිය නොහැක.) සමාජ ප්‍රගමනයේදී සිදුවූයේද, සිදුවන්නේද එය බව සවිභාවය මාක්ස්වාදය අවධාරණය කළේය. මෙලෙස ආර්ථිකය හා සංස්කෘතිය අතර සවිභාවය මාක්ස්වාදය දුටු දයලෙක්තික සම්බන්ධය නැවතද දයලෙක්තික තර්කය කැටිතරගත් සියලු සිතාද විශේෂයෙන් ද්විත්වය පිලිගන්නා ගමන් ඒක ත්වය පිලිගැනීම ලෝකවූ විසංවාදය පැන නංවයි. මානව නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාවලිය ආර්ථික නිෂ්පාදනයෙහි දක්වන දායකත්වයද, ඇදගීම් මොවුන් ආර්ථික පරිභෝජනයෙහි දක්වන පෙළඹවීමද ජාතික – සංස්කෘතික ලෙස ගොඩනැගෙන සමාජ සා මුහිකත්වයද – අරගලයද ආදී ක්‍රියාවලීන් මෙයින් පැහැදිලි කරගත නොහැකි වෙයි. මෙය ප්‍රායෝගික සමාජවාදී රාජ්‍යවල හා පොදු මාක්ස්වාදී සංවාදයන් තුලද නිරන්තරයෙන් සංවාදයට ලක්වූ එහෙත් නොවිසඳුනු දයලෙක්තික විංවාදයේම ප්‍රතිඵලයකි.

පැසිස්ට් හා නාසි ව්‍යාපාර මූලිකව ප්‍රතිගාමී අර්ථයෙන්ද, පීඩිත රටවල නිදහස උදෙසා බිහිවූ ජාතික විමුක්ති අරගල මූලිකව ප්‍රගතිශීලී අර්ථයෙන්ද ජනිත වූ දේශප්‍රේමී සංස්කෘතික මූලධර්මවාදයන් හා සංස්කෘතික අරගල මේ අනුව සවිභාවය මාක්ස්වාදයට පැහැදිලි කරගත නොහැක.

සරිත සමාජ විද්‍යාව ආර්ථිකය හෝ සංස්කෘතිය මූලික යයි නොගනී. ඒ වෙනුවට එය ආර්ථික–සංස්කෘතික ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතාවය සමස්ථය ලෙස පිලිගනී. එමෙන්ම ආර්ථිකමය කරුණුවලට මෙන්ම සංස්කෘතික කරුණුවලටද සුවිශේෂත්වයක් ඇති බව පිලිගනී. එමෙන්ම ඒවා අන්තර් සම්බන්ධිතය, එකිනෙ සා පේක්ෂය. සමාජය තුල ආර්ථික– සංස්කෘතික ලෙස වකුටුවීම සබඳතා පවතින බව පිලිගනී.

<u>ජාතිය හා ජාතික විඥානය:</u>

පුද්ගල විඥානයකට අමතරව සමාජ විඥානයක් පැවතිය හැකිද යන්න මතද සමාජ විද්‍යාව තුල විවාදයක් පවතී. ආර්ථිකය ප්‍රාථමික ලෙස ගන්නා ධනවාදය මෙන්ම සවිභාවය මාක්ස්වාදය ආර්ථික සාධක අනුව සමාජ විඥානයන පැවැත්ම පිලිගනී.

ධනවාදය ප්‍රකාශ කරන්නේ වෙළඳ පොළෙහි පැවිදීම විසින් පොදු සමාජ විඥානයක් බිහි කරන බවයි. වෙළඳ පොළ තුල ඉල්ලුම–සැපයුම–නිර්මාණාත්මකභාවය, හා ප්‍රගමනය රැඳී ඇත්තේ මේ පොදු සමාජ විඥානය තුල බැයි සවිභාවය ධනවාදය ප්‍රකාශ කරයි. සංවර්ධනය සඳහා වන මානව කැමැත්ත හා ඔටුනාගේ ප්‍රතිචාරය මේ අනුව වෙළඳ පොළ ආරක්ෂා ධනවාදයට ලැබෙන බව ඔවුන් තර්ක කරයි. මේ වෙළඳ පොලට ලැබෙන සමාජ ප්‍රතිචාරය ධනවාදය තුල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ලෙස පෙනී සිටියි. ආර්ථික ලෙස ඇතිවන ගැති පීඩනය හිසා පැන නගින සමාජ අසහනය – සංස්කෘතිකමය ලෙස ඇතිවන පීඩනාදීත්වය හිසා පැන නගින ජාතික ආගමික අසහනයන් ආදී සියල්ල වෙළඳ පොල තුල සංශ්ලේෂණය වී නිදහස් තරගය වෙනවත් කරන බව සවිභාවය ධනවාදය විශ්වාස කරයි.

.....

සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයද සමාජ විඥානයක පැවැතීම පිළිගනී. සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය ධනවාදය විසින් සිදුනරන වෙනිඟසින කාර්යයන් දෙනත් දනී. ප්‍රධාන වශයෙන් එය මානව සංහතියේ නිෂ්පාදන බලවේග පෙර නොවූ විරූ ශක්තියකින් වර්ධනය කරයි. එමෙන්ම එය එකී නිෂ්පාදන බලවේග ලෝක පරිමාණයෙන්ම සමාජගතකරණය කරයි." මෙලෙස සමාජගතකරණය වූ නිෂ්පාදන බලවේග හා පුද්ගලික දේපොල අතර විෂම විරෝධයට අනුව සමාජයේ ප්‍රධාන විසංවාදයය. මේ අතුරු විසංවාදය - අතුරු ප්‍රතිවිරෝධය ප්‍රධාන ප්‍රතිවිරෝධය වන පරිසරය හා මානවයා අතර ප්‍රතිවිරෝධය - එනම් නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයට බාධා පවුණුවන අතර එහිම ඵලයක් ලෙස දේපොල අයිතියද සමාජගතකරණය විය යුතු බවද, නිෂ්පාදනය සැලසුම්කරණය විය යුතු බවද සමාජගතකරණයවූ බලවේග පේරුම් ගනී. ධනවාදයෙන් සමාජවාදය බිහිවන්නේ එය අනිවාර්ය වන්නේ එහෙයින් බව සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදී ප්‍රවාදයයි. (මෙය පසුව දීර්ඝව සලකා බලමු.) මේ අනුව ධනවාදී සමාජය තුල සමාජ විඥානය ඇතිවන්නේ වෙළඳ පොළ හරහා නොව සමාජගතකරණය වූ නිෂ්පාදන බලවේග වල ක්‍රියාකරුවන් වූ නමුත් ඒහාගේ අයිතිය අභිමිවූ නිර්ධන - කම්කරු පන්තිය තුල බව සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය ප්‍රකාශ කළේය. (මෙය ලෙනින් ප්‍රතික්ෂේප කළේය.)

මේ ආර්ථිකවාදී උණිත දෘෂ්ටීන් දෙකම තුල වැදගත් ලක්ෂණ මෙන්ම එයට පැහැදිලි කර ගත නොහැකි දේද ඇත.

මෙයේ හෙයින් සංස්කෘතිය මූලික ලෙස ගන්නේ විසින් සමාජයක සමාජ විඥානය වූ කලී ජාතික විඥානය යයි ප්‍රකාශ කරති. ආර්ථිකමය කරුණු විසින් ධනවාදයද, සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයද පැහැදිලි කරන කරුණු ජාතික විඥානයට උපාංගය කර පැහැදිලි කරති.

ජාතික විඥානය කුමක්ද ?

ජාතිය හා ජාතික භාවය (විඥානය) මානව සමාජයේ පවතින යථාර්ථයක් බවත් එහි පැවැත්ම හා වර්ධනය පිළිගත යුතු බවත් හරිත සමාජ විද්‍යාවේ පදනමකි. මානව සංස්කෘතියක ප්‍රධාන වැඩ කොටසක් ස්වයං ජාතික විඥානය විසින් උසුලනු ලබයි. එය සංස්කෘතියේ කීරක සංරචකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. හරිත සමාජ විද්‍යාවට අනුව ජාතික විඥානය හුදු මානසික ක්‍රියාවලියක්ට නොවේ. එය අවියෝජනීය ලෙස ද්‍රව්‍යමය හා පාරිසරික පදනම් සමඟ වෙලී ඇත. ජාතික විඥානය සමාජයක් මානව අභ්‍යන්තර සාධක හා බාහිර සාධකවල විවිධත්වයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පැන නගින මානසික භාවිතයක් ලෙස හරිත සමාජ විද්‍යාව හඳුන්වයි.

අභ්‍යන්තර සාධකය -

සමාජයක ජාතික විඥානයට තුඩුදෙන අභ්‍යන්තර සාධකය එක් අතකින් මානව පිවිතේ විවිධත්වයය. මානවයාගේ භාවිතික හා ජානමය අංග ලක්ෂණ විසින් මේ විවිධත්වය ලෝකය පුරාවට, පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවටද රැගෙන යයි.

අනෙක් කරුණු වඩා වැදගත් වූවකි. එනම් මානසික සාධකයය. එක් අතකින් සන්නිවේදනය මානවයාගේ මූලික අවශ්‍යතාවයකි. එහෙයින් බිහිවූ හොදම භාෂාව මානව පැවැත්මේ මූලික සමාජ සබඳතාවයකි. එය මානසික ලෙස මානවයා සමාජමය ලෙස බැඳ තබන අනුලංසනීය සබඳතාවයකි. එමෙන්ම ආධ්‍යාත්මික පැවැත්මද මූලික මානව අවශ්‍යතාවයකි. එහෙයින් පුද්ගලික මෙන්ම සාමූහිකවූත් ඇදහිලි මොනවත් පැතිර ගොස් ඇත. ආගමික චකවාදය හා සාමූහික ඇදහිලි හා ඒ අනුසාරයෙන් ගොඩනැගෙන නිර්මාණ - පරිභෝජන ක්‍රියා - සිරිත් විරිත් පුලුල් සමාජ මානසිකත්වයක් ජනිත කරයි. මෙය හොදම සන්නිවේදන මාධ්‍යය වූ භාෂාව සමඟද බැඳී සංයෝජනය වේ.

මෙලෙස භාෂාමය හා අභාෂාමය ලෙස ගොඩනැගෙන සමාජ මානසිකත්වය ජාතික විඥානයේ අභ්‍යන්තර සාධක තුල කීරණාත්මක ව ක්‍රියාත්මක වේ.

බාහිර සාධකය:

බාහිර සාධක වූ තලී පරිසරයය. දේශගුණය-භූගෝලීය සීමාවන්, පිට වර්ග හා ස්වීපක් විසින් ස්වයංපෝෂිත පරිසර පද්ධති ගණනාවක් බිහිකර ඇත. සමස්ථ ලෝක පරිසර පද්ධතිය තුල විවිධ පරිසර පද්ධතිවල ස්වයං පැවැත්ම සමස්ථයේද අවශ්‍යතාවයකි. පිටමය වශයෙන් ඇතිවන

.....

ඔනව විවිධත්වය හඟව හා ආගමික මතවාද වුව ගොඩනැගෙන්නේ පරිසර ද
විඥානය සඳහා වන බාහිර සා ධනය ගොඩනැගෙන්නේ මෙලෙස පරිසර පද්ධතිවල වි

අභ්‍යන්තර හා බාහිර සා ධනවල සම්බන්ධය

පරිසර පද්ධති විවිධත්වය හා ඔනව සමාජ විවිධත්වය එකිනෙක සා බැඳී ඇත. බැඳීම සිදු කරන්නේ පරිසරයෙන් ස්වීපත් උකහා ගැනීම-පරිභෝජනය-අපහරනය ලෙස වූ නිෂ්පාදන හා පරිභෝජන විධික්‍රමය අනුවය. එනම් සංවර්ධන රටාව අනුවය. කවදුරටත් එකී සංවර්ධන රටාව තුල දේපොල හා සම්පත්වල අසමාන විසිරීගොස් ඇති ආකාරය අනුවය. මේ අනුව සංවර්ධන උපාය මාර්ග විසින්ද ජාතික විඥානය නිර්මාණය කරලීමේදී කීරන සා ධනයන් වේ. එය පෙරලා අභ්‍යන්තර හා බාහිර සා ධන දෙකේ සමබරතාව ලෙසද එමෙන්ම පෙරලා ඒවා වෙනට බලපාන්නේ ලෙසද ක්‍රියාකරයි.

අභ්‍යන්තර හා බාහිර නොවන උකහා ගැනීම්

වෙනත් විවිධ පිට ඔනව විමේචිත විසින්ද, භාෂාවන් හා ආගමික මතවාද විසින්ද, ආධිපත්‍යවාදී පරිසර පද්ධතිවල පැතිරීම විසින්ද, සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ පැතිරීම විසින්ද ආක්‍රමණික ලෙස හෝ එසේ නොවෙමින් ජාතික විඥානයන් අත්කරගනියි, මුසුවේ, වර්ධනය වේ.

මේලෙස ජාතික විඥානය යනු හුදු ඔනසිනස්වයන් නොව ඔනව පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වයේ සංවර්ධන උපායවලියේ හා අනුහලනයේ සමාජ ඔනසින ප්‍රතිඵලයකි. එය මතුවන්නේ භාෂාව හෝ ආගම මුල්කරගෙන වුවද සම්පූර්ණයෙන් ලෙස එයට පදනම් ගරණාවන් ඇත. එමෙන්ම එය සංස්කෘතියක ප්‍රධානම විටෙන සම්පූර්ණයෙන් ලෙසම වූ ක්‍රියාවලියකි.

ඓතිහාසික සම්පූර්ණයේදී පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වය පරිසරය පෙරට ගෙනයන ස්වභාවික උපායවලිය වුවාසේම, පිට සම්පූර්ණයේදී පිට විවිධත්වය පිටය පෙරට ගෙන යන ස්වභාවික උපායවලිය වූවාසේම, ඒ හා සමග බැඳී ඔනව සම්පූර්ණය අර්බුද වලින්, පෙරට ගෙන යන්නේ සංස්කෘතික-ජාතික-විවිධත්වයයි. මෙය හරිත සමාජ විද්‍යාවේ පදනමයි.

ධනවාදයේ ජාතික අර්බුදය

ධනවාදය තුල පැවැතිය හැකි එකම සමාජ විඥානය වෙළඳපොළ සමාජ විඥානය පමණි. එහෙයින් ධනවාදය ඔනව පරිසර පද්ධතිවල අභ්‍යන්තර වශයන් විවිධත්වයන් විනාශ කරමින් සංවර්ධන උපායවලිය තුළ එවට ධනවාදී සුපිරි පරිසර පද්ධතිය හා සංස්කෘතික-දේශපාලනික ආධිපත්‍යයට ලෝකය භූගතකරගෙන සිටි. ධනවාදී අධිරාජ්‍යවාදයේ එන් ප්‍රභාසදී එය අවි බලය මතම පමණක් සිදුනල ආධිපත්‍යයන් වූ අතර අදවන විට එය අභි හා ප්‍රාර්ථනය මූලික කරගත ආධිපත්‍යයන් වී ඇත. ධනවාදී වෙළඳපොලෙහි අධිපති සංස්කෘතිය වන ඇන්ග්ලෝ-සැක්සන් සංස්කෘතිය එසේ ආධිපත්‍යය දරාගෙන සිටින්නේ 'සංවර්ධනයේ' කැරටි අලය ඉදිරිපත් කරගෙනය. පිඩිත ලෝකයෙන් හා අනාගත පරපුරෙන් සූරාගන්න ලද අති විශාල සම්පත් වියදම් කරමින් මේ සංවර්ධන කැරට් අලයේ ඖෂධීය කටු ලෙහෙසියට පිඩිත ලෝකයට කෑ කිරීමට වුවද සංවර්ධන අර්බුදය පුපුරා සද්දි ධනවාදයේ ජාතික අර්බුදයද පුපුරා සම්පන්න. එන් කැන්තයින් අයරඒන වූ අධිපති සංස්කෘතිය හා ආර්ථික වර්ධනය ඇනහිටීම විසින් පීඩන රටවල් තුලට ජාතික විවිධත්වය මතුවීම අනිවාර්ය වී ඇත. ධනවාදය සංවර්ධන අර්බුදය ඇරඹුන විට අර්බුදය විසඳා ගැනීමට කැක්කලේ ජාතික අනුහලන ක්‍රියාවලියක් විසිනි. එක්සත් ඇමෙරිකාව-එක්සත් රාජ්‍යය-එක්සත් නැගෙනහිර ආසියාව ආදිය සටන් පාඨ විය. එහෙත් අර්බුදය උග්‍රවන්න ගෙම්ම ජාතික අවහලනය ප්‍රධාන ක්‍රියාවලිය වෙමින් පවතී. එය වඩාත් ප්‍රතිගාමී හා ආධිපත්‍යවාදී වෙනට යොමු වූ නව නාසිවාදයක් හා පැසිස්ට්වාදයක් බිහිකරනු ඇත.

මෙය මෙලෙස වෙන්දී පීඩිත ලෝකය තුලද ඉහත ක්‍රියාවලීන් දෙකම සිදුවේ. තෙල් සම්පත මූලික කරගෙන මතුවුවද ඉස්ලාම් මූලධර්මවාදය ප්‍රධාන ක්‍රියාවලියක් වී ඇති අතර ඉන්දියාව වැනි රටවල හින්දු මූලධර්මවාදයද පැතිර යයි. භාෂාව මුල්කරගත් ජාතික අවහලනයනට වඩා ආගම මුල්කරගත් ක්‍රියාවලියද වේගවත් වෙමින් පවතී. නමුත් වෙනත් සංවර්ධනයේ අර්බුදය වේගවත් වන විට පීඩිත රටවල ජාතික විවිධත්වය අයිතිකම් මතුවෙමින් ඇත. ජාතික විඥානයන් අයිතිකම් වර්ධනය වීම හා ඒවා ආඩිවාදයන් බවට පරිවර්තනය වීම පීඩිත ලෝකයේ දේශපාලන අභියෝගය. ලෙස

පැන නගී. මෙලෙස සංවර්ධනයේ අර්බුදය ලෙස පැන නැගෙන ජාතික විඥානයන් ධවල ධනපති ආධිපත්‍යයට එරෙහිව මෙහෙයවමින් විකල්ප සංවර්ධනයන් බිහිකර ගැනීමට පදනමක් ලෙස ජාතික තල හැකිවීම මත පීඩිත ලෝකයේ විමුක්තියන් ලෝකයේ ගැලවීමත් කිරණය වේ.

<u>මාක්ස්වාදය ජාතිය දුටු අයුරු:</u>

සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය ජාතික විඥානය හා ජාතිය පිළිබඳ සංකල්පය දකින්නේ සංවර්ධනයට එනයි නිෂ්පාදන බලවේගවල වර්ධනයට සාපේක්ෂවයි. එනයින් එය ජාතික විඥානය සඳහා වන මානව පරිසර පදනම් ඉවත් කරයි. එසේ අනුව ප්‍රාථමික කොමියුනිස්ට් (ශ්‍රීත) හා වහල් සමාජ (රෝම) කැල පැවති, ගණ ගෝත්‍ර, නිෂ්පාදන බලවේගවල වර්ධනය විසින් වැඩවසම් යුගයේදී අනුකලනය වී ජාතිකත්වය බිහි විය. ධනවාදී වෙළඳ පොළ විසින් නිෂ්පාදන බලවේග හා සුවපහරුව කවදුරටත් වර්ධනය කලේ ජාතිකත්ව කිහිපයක් එක් වීමෙන් ජාතිය බිහි කළේය. මේ අනුව පොදු භාෂාවක් - සංස්කෘතියක් - ආර්ථිකයක් සහිත ජාතිය නවැති සංකල්පය බිහිවූයේ ධනවාදී ක්‍රමය තුලය. ධනවාදය විසින් කවදුරටත් වර්ධනය වෙමින් ජාතික සීමා පවා අධිරාජ්‍යවාදී යුගය තුල අභෝසි කරයි. අවසාන නයේ සියළු ජාතීන් එක්වී 'මානව ජාතිය' සමාජවාදී ජාත්‍යන්තරවාදය තුල බිහිවේ." සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයේ වන සමාජ සංවර්ධන න්‍යාය තුල ජාතිය හා ජාතික විඥානය පැහැදිලි තලේ ඒ ආකාරයටය.

මෙකී සමාජ සංවර්ධන න්‍යාය යුරෝපය තුල ජාතිය බිහිවීම සම්බන්ධයෙන් නම් සමස්ථයක් ලෙස වලංගුය. පීඩනකාරී පරිසර තත්ව විසින් සාමූහිකත්වය ගොඩනැගුනේ පොදු භාෂාව - ඇදහිම් සහිත ජාතික සංස්කෘතිය ගොඩනැගුනේ නිෂ්පාදන බලවේගවල රහිය දියුණුව නිසා පීඩිත රටවල් වලින් සිය දේශ සහ තුලින්ද සිදුනල බරපතල මානව පරිසර සූරාකෑම නියාය. යුරෝපය තුල අන් සියල්ල මෙන්ම ජාතිය බිහිවූයේද මේ මානව පරිසර පද්ධතිවල සූරාකෑම විසිනි. එය හුදු නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයක් තුල සිදුනල ක්‍රියාවලියක් නොවීය. යුරෝපීය සමාජ සංවර්ධනයේදී සිදුවූ මේ සූරා-කෑමේ ක්‍රියාවලිය පිරිසිදු දැන ගැනීමට නොහැකිවීම සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයේ මූලික දුර්වලතාවයක් වෙයි.

එමෙන්ම විශේෂයෙන් ආසියාව තුල ජාතිය හා ජාතික විඥානය බිහිවූයේ නිෂ්පාදන බලවේගවල වර්ධනය මතම නොවේ. මානව පරිසර පද්ධතියේ විවිධත්වයද විසිනි. සැබැවින්ම යුරෝපය තුල ජාතිය බිහිවීමට පීඩිත ලෝකයේ ජාතිය විනාශ කරනු ලැබීය. සමාජ සංවර්ධන න්‍යාය එහෙයින් සමස්ථයක් ලෙස පීඩිත ලෝකයට වලංගු නැත.

එහෙත් මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුල බිහිවූ ලෙනින්, ලෙඩ්, කැස්ත්‍රෝ වැනි බලවේග වේ ක්‍රියාවලිය අරබයා වඩාත් ගේ දුටුය. එහෙත් සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය පීඩිත ජාතීන්ගේ ස්වයං නිර්ණ අයිතිය පවා දුටුවේ අතිශය චිනෘත න්‍යායාත්මක පදනමක සිටය. 'ධනවාදය පැතිරයාම විසින් අධිරාජ්‍යවාදී යුගයේදී පීඩිත රටවල වැඩවසම් වංශ බිඳවැටෙමින් ජාතියක් බිහිවීමේ පූර්ව ආර්ථික කොන්දේසි ඉටුවර ඇත. පීඩිත රටවල අධිරාජ්‍ය විරෝධී අරගලය නම් බිහිවන්නට යන නව ජාතිය පිළිබඳ අරගලයය. එහෙයින් ධනපති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ බුල් යුගයේ අවස්ථාවක් ලෙස මෙසි ජාතීන්ගේ බිහිවීමට එරෙහිව ධනපතීන් විසින් ගෙන යන පීඩනයට එරෙහිව එකී ජාතියේ ස්වයං නිර්ණය පිළිබඳ අයිතියට පක්ෂ විය යුතුය. සමාජවාදය පිළිබඳ අරගලය න්‍යායාත්මකව එළැඹෙන්නේ ඉන්පසුවය. එහෙත් සාපේක්ෂ ලෙස පසුගාමී රටවල සමාජවාදී අරගලයද ජාතිය විමුක්ති අරගලය සමඟ පෙරට යා යුතුය." සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදී මතය එයය.

පීඩිත ලෝකයේ ජාතිය බිහිවූයේ ධනවාදයටනලින්ය. යුරෝපයේ මෙන් ආසියාවේ-අප්‍රිකාවේ ඇමෙරිකාවේ පැරණි ශිෂ්ඨාචාර ග්‍රාමීණ ක්‍රියාන-වහල් වැඩ වසම් යුග ලෙසම පසුතර සිදුවීම් නැත. පීඩිත රටවල සිදුවූයේ උපත ලබන ජාතික අරගලයන් නොව අභිවිකරණ ලද ජාතිය නැවත ලබා ගැනීමේ අරගලයකි. ධනවාදය පීඩිත රටවල ජාතිය පිළිබඳ සංකල්ප පරිවර්තනය කලා මිස කිසි තලෙක නිෂ්පාදනය නොවීය. එහෙයින් ධනපතිත්‍රමය කිසිවෙකු නැත සිය ස්වයං නිර්ණය සඳහා අයිතියක් සෑම ඓතිහාසික අනන්‍ය මානව පරිසර පද්ධතියක්ම සතුය.

අනෙක් අතට ගොඩනැගෙන ධනවාදී වර්ධනය-නිෂ්පාදන බලවේගවල වර්ධනය - විසින් සමස්ථ

.....

ලෝකයට එහෙ ශාසියන් බවට පත්කරලීමට නොහැකි සංවර්ධනයේ අවිව-ජීව මානසික සීමා විසින් එවැනි ප්‍රියාවලියක් සිදු නොවිය හැක්කක් බවට පත්කර ඇත. අසීමිත භෞතික සංවර්ධනයක් නොවැතිනම් ධනවාදයට සමස්ථ ලෝකයම දිගින් දිගටම එක් ජාතික විඤ්ඤාණයක ආධිපත්‍යයකට යටත් කල නොහැක. ඒ අනුව 'මානව ජාතිය' බිහිවීමට පෙරම ධනවාදය බිඳවැටීම සඳහා ද්‍රව්‍යමය පදනම් ගොඩනැඟී ඇත.

එහෙයින් ධනවාදයෙන් පසු භෞතිකයේ අවශ්‍යතා නොන්දේසියක් වනුයේ ජාතික විඤ්ඤාණවල ආත්‍රමණිකත්වය මැඩලීම හා මානව සංවර්ධනය පිළිබඳ සමස්ථ ආකල්ප වර්ධනයයි. එමෙන්ම ජාතික විඤ්ඤාණවල විවිධත්වය එකවිට පිලිගැනීමයි. පෝෂණය කෙරුමයි. එය මැනව සමාජයේ විවිධත්වය වර්ධනය විරස්ථායිභාව සහතික කරයි.

මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය විසින් අවිඤ්ඤාණව පෙරට ගෙනගිය පීඩිත ජාතීන්ගේ විමුක්ති අරගලය සවිඤ්ඤාණිකව පෙරට ගෙනයාම අද අවශ්‍යතාවයි.

<u>ජාතිය හා ජාත්‍යන්තරවාදය</u>

ධනවාදය මූල ප්‍රත්‍යාගමනය ජාත්‍යන්තරවාදයක් නැත. ඇත්තේ ඇන්ග්ලෝ සැක්සන් ජාතිවාදයේ ආධිපත්‍යයයි. මේ ජාතිවාදය පරාජය කරලීම අද පීඩිත ලෝකයේ අවශ්‍යතා අරගලයයි.

හරිත සමාජවිද්‍යාව ජාතිය හා ජාත්‍යන්තරවාදය දකින්නේ එකිනෙක් අනෙකාට පෝෂණය වන ප්‍රතිබද්ධ යුවලක් ලෙසයි. ඒවා අතර වකුටුවිට සබඳතා පවතී. ධනවාදය මේ ස්වභාවිකව පැවතිය යුතු සබඳතාවය බිඳ දැමූ අතර එය එක් ජාතියක ආධිපත්‍යයට ලක් කළේය. ධනවාදයේ ජාත්‍යන්තර අර්බුදය එයයි.

ජාතියක සීමා පිළිබඳවද විවිධ මත පවතී. වෙනම රාජ්‍යයක් ලෙස පැවතිය හැක්කේ, වෙනම් රාජ්‍යයක් තුල ස්වයංපෝෂිතව පැවැතිය හැක්කේ තවර සබඳතා මතද යන්න සලකා බැලිය යුතුය. ජීනුම් දන්ඩ ගණවද, ශ්‍රීයද ආදර්ශයද ලෙස විවිධ අදිටන් තරහ සැපයී ඇත.

ඓතිහාසිකව අනන්‍ය මානව පරිසර පද්ධතියක් පවත්වාගෙන ගිය සෑම ජාතික විඤ්ඤාණයකටම වෙනම රාජ්‍යයක් ලැබීමේ ස්වයංනිර්ණය පිළිබඳ අසීමිත හරිත සමාජ විද්‍යාව පිලිගනී. එමෙන්ම මේ මානව පරිසර පද්ධතිය තුලද විවිධ ජාතික විඤ්ඤාණය විශේෂත්‍ව පවතින බවද ඒ සෑමටම සමස්ථ පරිසර පද්ධතිය ගැන සලකා බලමින් පාරගවීම වූ පරිසර සබඳතා ගැන සැලකිලිමත් වූ ස්වයං පාලනයක් තිබිය යුතුවේ.

එමෙන්ම අන්‍යය රාජ්‍යයන්ද කම් සීමා සහස් කරගත යුත්තේ සමස්ථ මානව පරිසර පද්ධතිය ගැන සැලකිලිමත් වෙමින් සහ ගරු කෙරුමෙනි. ජාත්‍යන්තරවාදය විය යුත්තේ එයයි.

ධනවාදී ආධිපත්‍යය සංස්කෘතිය තුල හා පවතින අසීමිත සංවර්ධනය තුල මේ ස්වභාවික ජාතික සබඳතා ලබාගත නොහැක. ධනවාදී ආධිපත්‍යය විසින් විනාශකර ඇති මේ සබඳතා ස්වභාවික හා විරස්ථායි තල හැක්කේ විකල්ප සංවර්ධනයකට පමණි. එසේ නම් පමණි.

සමස්ථ ලෝකය පුරාම සිදුවිය යුතු එවැනි විකල්ප සංවර්ධනයක ආරම්භය පදනම් පීඩිත ලෝකයේ ජාතික විමුක්ති අරගලයයි.

<u>රාජ්‍ය හා සමාජ බලය</u>

ඓතිහාසිකව මානව සමාජය තුල බිහිවූ රාජ්‍යය නැමැති සංස්ථාව කුමක්ද යන්න මූලිකව හැදෑරිය යුතුය.

හරිත සමාජ විද්‍යාවට අනුව රාජ්‍යය යනු මූලික වශයෙන් නිෂ්පාදන - පරිභෝජන චක්‍රය සඳහා පරිසර පද්ධතිවලින් සම්පත් සූරාගන්න යන්ත්‍රනයයි. බලය උපදින්නේ සූරාකෑම විසිනි.

වර්තමන් හා අනාගත මානවයා වෙනුවෙන් සම්පත් සූරාගැනීමක් හරහා අතිරික්තයක් ගොඩනැඟුම විට එම අතිරික්තයේ බලය පරිහරණය කරමින් ආර්ථික හෝ සංස්කෘතික පීඩාකාරී හෝ මෙහෙයවීම ආධිපත්‍යයක් පවත්වා ගැනීමට ඉඩ ඇත. එමෙන්ම සමාජ බලයෙහි ප්‍රත්‍යාගමනයක් ලෙසද විටෙක පුද්ගලික බ්ලැක්මේල් ලෙසද මෙම අතිරික්තය ක්‍රියා කල හැක. පරිසර පද්ධතිවලින් සූරාකෑමක් නැත්නම් රාජ්‍යයක්ද නැත. එය කළමණාකරන හා සංස්කෘතිකමය පාලනයක් පමණක් වනු ඇත.

ධනවාදය රාජ්‍යය ලෙස ප්‍රත්‍යාගත කරන්නේ සිය වෙළඳ පොළ ආධිපත්‍යයටයි. එයිනිදු

එහම වටිනාකම ලබන වෙළඳ ප්‍රාග්ධනයෙහි ක්‍රියාකාරිත්වයටය. මෙය වුවද ඒනාධිකාරී වෙළඳපොළ තුල සූරාකෑමේ ප්‍රාග්ධනය ආකාර දෙකකින් යුතුය. එනම් වෙළඳ ප්‍රාග්ධනය හා යුධබලය ලෙසය. මේ ප්‍රාග්ධනයටම යටත්ව ධනවාදී රාජ්‍යයේ තෙවැනි ආධිපත්‍යය ගොඩනැඟේ. එනම් මහවාදී ආධිපත්‍යයය. ධනවාදී රාජ්‍යය සැදුවිලන්නේ මේ ආකාර තුනෙනි.

වෙළඳ ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධනයෙහි විරස්ථායිකාව පිළිබඳ ධනවාදී සමාජයට සාහසික කරදෙයි. යුධබලය තෙලින්ම විනාශකාරී ශක්තිය ලෙස සමාජ අර්බුදවලින් ගැලවීමේ මඟ ලෙස පෙනී සිටියි. සන්නිවේදන ශක්තිය හරහා ධනවාදී සංස්කෘතිය ලාභය හා විටෙන බිය මුල්කරගත් මහවාදී ආධිපත්‍යය දරනු ලබයි. ධනවාදී රාජ්‍යය සතු මේ තවර සාධකයන් වුව තීරණාත්මකව බිඳ වැටුන විට ධනවාදී රාජ්‍යය බිඳ වැටේ.

සංවර්ධනයෙහි සීමා විසින් වෙළඳ ප්‍රාග්ධනය බිඳලන විට රාජ්‍යයෙහි එක් අවයවයක් අභියෝග නෙරේ. එයින් මහවාදී ආධිපත්‍යයද ගිලිහී යමින් සමාජ අරගලයන්ද ජනිත වේ. මෙවිට ධනවාදය සිය යුධ ශක්තිය තීරණාත්මකව යොදවයි. මේ ක්‍රියාවලිය ධනවාදයෙහි ඉහි සහය පුරාම සිදුවුනු ක්‍රියාවලියයි. එහෙත් චක්මනෙහි මහත පරිසර පද්ධතියෙහි සමස්ථාය ධනවාදයෙහි උපරිම ප්‍රාග්ධනයට – මහවාදී ආධිපත්‍යයට හා යුධ බලයට එරෙහිව නැඟී සිටිනු ඇත. ධනවාදී රාජ්‍යය බිඳ වැටෙන්නේ එයට ප්‍රතිවිරුද්ධ වූ භෞතික බලයන් ගොඩනැඟී කාරක නිෂ්පාදිකාව ටැඩිවිමෙන් නොව සවස්ථා විසින් ගිල ගැනීමෙනි. සෙසු සෑම රාජ්‍යයන් පෙරලා දැමීමකින් ධනවාදී රාජ්‍යය පෙරලා දැමීම වෙනස් වන්නේ එතැ නිති.

යම්හාවය මාක්ස්වාදය රාජ්‍යය දකින්නේ දේපල සබඳතා රැකගැනීම සඳහා ඒකීයාසිකව බිහිවූ මර්දන යන්ත්‍රනයක් ලෙසය. "මේ මර්ධන යන්ත්‍රයේ පදනම පන්ති පීඩනයයි. ධනපති රාජ්‍යය ප්‍රනාගවන්නේ නිත්‍ය යුධහමුදාව හා ඒ හා බැඳුනු නීති පද්ධතිය විනිසි. ප්‍රාග්ධනයෙහි සිමිතම ධනපති පන්තිය සතුවුවද ප්‍රාග්ධනයෙහි ක්‍රියාකරුවා සමාජකරණය වූ නිර්ධනිත්වීම විසින් ධනපති රාජ්‍යය නිර්ධනයාගට අත්පත් කරගත හැක. සන්නද්ධ භෞතික බලයක් විසින් එය වලක්වයි නම් එය නිෂේධ කරලීම සඳහා ප්‍රතිභෞතික බලයක් නිර්මාණය කර යෙදිය යුතුය. පන්ති පීඩනය අහෝසිවූ විට රාජ්‍ය අහෝසි වේ.

ප්‍රායෝගික සෝවියට් හා සියඵ මධ්‍යගත සමාජවාදී රාජ්‍යවල බලය අල්ලා ගැනීම පැහැදිලි කලේත් එය පවත්වා ගැනීමේ උපායවලිය ලෙස යොදා ගන්නේත් ධනපති භෞතිකබලයට කාරක නිෂ්පාදා සිතා වයට එරෙහිව වඩා දියුණු යුධ අවි හා කාරක නිෂ්පාදිකාවයන් පිළිබඳ උපාවලියයි. ධනපති ක්‍රමය සමඟ ඒ අර්ථයෙන් කරගෙන ගල නොහැකි බව ඔප්පු වූ අතර පන්ති පීඩනය අහෝසි වුවද එය නිලධාරී පීඩනය බවට පත්වී රාජ්‍යය වඩාත් ශක්තිමත් වූවා මිස දියවී ගියේ නැත.

සම්භාවය මාක්ස්වාදයට මෙය ප්‍රශ්නයක් වුවද හරිත සමාජ විද්‍යාවට එය ප්‍රශ්නයක් නොවේ. රාජ්‍යය පවතින්නේ මහත පරිසර පද්ධතිය සුරාකෑම නිසාය. ධනවාදයට වඩා හොඳින් එය සිදු කරලීමට සැලසුම්ගත බාවයක් – මධ්‍යගතභාවයක් – සමාජවාදයක් ඉඩ නොදේ. සීමිත පරිසර පද්ධතියක කාරක නිෂ්පාදා සීමාව වර්ධනය කල හැක්කේ සීමා සහිතවය. රාජ්‍යය නම් නෙසේවත් දියැවී වන්නේ නැත.

අතීතය තුල සෝවියට්–චීන–ඉන්දු චීන– නිදහස වැනි අත්දැකීම් වල සමඟර අංග පමණක් අද දිනයේ වැදගත් වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් ධනවාදී රාජ්‍යයේ මහවාදී ආධිපත්‍යය බිඳලීමේ තලාව අරභයා, ධනවාදයට එරෙහිව සමස්ථාය මෙහෙයවනවා විනා එයට ප්‍රතිපක්ෂව වඩා දියුණු භෞතික බලයක් ගොඩනැංවීම සිදුකල නොහැක්කකි. ධනවාදයට එරෙහි අරගලයේ චක්මන් ස්වරූපයක් ගැන පසුව කවක් තරා කරමු.

<u>සමාජ බලය හා පුද්ගලිකත්වය</u>

සම්භාවය ලිබරල්වාදය තුල පුද්ගලිකත්වය හා පුද්ගල නිදහස මහත සමාජයෙහි ප්‍රාථමික ක්‍රියාවලියි ලෙස පිලිගෙන ඇත. ඒ සඳහා පුද්ගලික නිර්මාණාත්මකතා ව නායකත්වය ආදී ක්‍රියාවලීන් උදාහරණ ලෙස පෙන්වනු ලබයි. එහෙත් ධනවාදය මේ ලිබරල් මතවාදයන්ට පිවිසුනේ යුරෝපීයන් විසින් සිදුකල මහා සම්පත් කොල්ලය විසින් ගොඩගසාගත් භෞතික බලය විසිනි. අද දන්වා උතුරු දිග ලෝකයේ නියා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට හා ලිබරල් නිදහසට ඉඩකඩ ලැබී ඇත්තේ සූරාගත්ත

.....

ලද සවිපත් සෙග හියාය. ප්‍රායෝගික ලෙස ධනවාදය තුල ක්‍රියාවට නැගෙනුයේ පුද්ගලික වර්ධනය මුල්තරගත් අධිකාරීවාදී තරඟයකි. මේ අනුව අතිබහුතරයක පුද්ගල නිදහස අහෝසි වී ගොස් ඇත. ඌරුදිග ධනපති රටවල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වෙනුවෙන් දකුණු දිග පිඩින රටවල ඒකාධිපතිවාදය හා ඊනියා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අතිවාර්ය වී ඇත. ධනවාදය තුල ප්‍රාග්ධන වයඹතාව විසින් පුද්ගල නිර්මාණශීලීත්වය හා මෙන්ම පුද්ගල නායකත්වයද මොටසර වීනාශ කරමින් ඇත. අල්පයනගේ පුද්ගලික වර්ධනය සමාර්ථයේ විනාශය බවට පත්වෙමින් ඇත. ධනවාදයේ පුද්ගල නිදහසේ යථාර්ථය එබඳුය.

සමාජවාද මාක්ස්වාදය සමාජ ප්‍රගමනයේ ලා විශ්වාසය තබනුයේ සාමූහික සමාජබලය මතය. ඉතිහාසය යනු සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වයේ ප්‍රතිඵලයන් ලෙස විස්තර කෙරී ඇත. පුද්ගල නිර්මාණශීලීත්වයහා හා නායකත්වය ආදී ගුණාංගවලට සමාජවාද මාක්ස්වාදයේ ලැබී ඇත්තේ ද්විතීයක ස්ථානයකි. එහෙත් ප්‍රායෝගික මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුල මේ තරුණ අවධාරණය වී ඇත. එනම් මෙය පෙරලා දයලෙක්තික කර්ක ක්‍රමයේම වියංවාදයකි. සමාජබලය හා පුද්ගල බලය අතර පවතින දයලෙක්තික සබඳියාව විසින් පුද්ගල බලය සතු නිර්මාණශීලී නායකත්වය ආදිය පවා ද්විතීයක වී ඇත. එහෙත් සමහර අවස්ථා වන් පැහැදිලි කරගැනීම සඳහා පුද්ගල බලය ප්‍රාථමික කරගැනීමට ද සිදුවී ඇත්තේ දයලෙක්තික වියංවාදය නිසාය.

එමෙන්ම සමාජවාද මාක්ස්වාදය විශ්වාසය තබනුයේ සරල වූ සමාජබලය පිළිබඳ නොවේ. සමාජයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාවලිය වන නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයට අනුරූපී වූ සමාජබලය පිළිබඳවය. සමාජවාද මාක්ස්වාදය විද්‍යාත්මක වුයේද, මෙන්ඩලීඵ සමාජවාදයෙන් වියෝ වූයේද මේ තරුණ විසිනි.

තරුණ සමාජ විද්‍යාව සමාජයෙහි ඇති සමාජ සාමූහිකත්වය සමාජයෙහි අවශ්‍යතාවයන් ලෙස පිලිගනී. එය දැඩිව අවශ්‍ය වනුයේ නිෂ්පාදන බලවේග විසින් යටපත් කර පිටත්තරකරනය කරන සමාජ සාමූහිකත්වය පිලිබඳ අර්බුදයේදීය. එමෙන්ම දේපල අයිතිය හා පුද්ගලික වර්ධනය නොවන නිර්මාණශීලීභාව හා නායකත්වය යන පුද්ගල ගුණාංග සමාජ බල්යෙහි අත්‍යවශ්‍ය අංගයන් ලෙස පිලිගනී. මේ පුද්ගල බලය හා සමාජ සාමූහික බලය අතර ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතාවයන් දනිමු ලබයි. ඒවාට යුවිශේෂ කාවයන් සහිත චතුර්විධ ආහාර පවතී.

පරිසරය සමඟ එක්ව ගොඩනැගෙන පීව මානව සාමූහිකත්වය ධනවාදය නිෂ්පාදන බලවේග වලට යටත් තලේය. පෙරලා එය සමාජ සාමූහිකත්වය පුද්ගලික වර්ධනයෙන් විස්ථාපනය තලේය. තරුණ සමාජවිද්‍යාව පදනම් වන්නේ පරිසර සහජීවන පීව සාමූහිකත්වය මතය. එහෙයින් එය ධනවාදී නිෂ්පාදන බලවේග වලට මෙන්ට සමාජවාද මාක්ස්වාදයේ නිෂ්පාදන බලවේග තේරුම් කරගත් සාමූහිකත්ව යෙන්ද වෙනස් වේ. අහිමී කරන ලද ස්වභාවික සමාජ සාමූහිකත්වය නැවත ලබාගන්ම වෙනුවෙන් තරුණ සමාජ විද්‍යාව පෙනී සිටී.

<u>සමාජ ශ්‍රේණි:</u>

ධනවාදය තුල ආකෘර දෙකක සමාජශ්‍රේණීන් පවතී. පලමුව ආර්ථික පරිශෝජනය හා දේපොල අයිතිය විසින් ගොඩනැගෙන ශෝෂණ බලය විසින් එය සමාජය බෙදයි. දෙවැනිව එය සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය විසින් ගොඩනඟන විඥානික ආධිපත්‍යය විසින් ද සමාජය බෙදයි. මෙලෙස ආර්ථික වූද සංස්කෘතික වූද පීඩනයන් දෙකක් එකවිට ධනපති ක්‍රමය තුල පවතී. ආර්ථික පන්ති පීඩනය මෙන්ම සංස්කෘතික පන්ති පීඩනයන් ද එය එකවිට කැටිකරගනී.

ධනවාදය විසින් මානව සමාජය අරභයා සිදුකරන ලද මේ බෙදීම් නොගොස් ධ්‍රැවීකරණය ධනවාදයේ මූලික සමාජ වියංවාදයයි. මානව සමාජයේ ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතා වෙනුවට එය ප්‍රතිවිරෝධතාව සබඳතා ආදේශ කර ඇත. ධ්‍රැවීකරණය කරලීම් නියාවෙන් විඥානය කරායන මානව සමාජය නැවත එසි ප්‍රකෘති ස්වරූපය කරාගෙන ඒවේ මානව අරගලය වෙනට හරින තරුණ සමාජ විද්‍යාව කැපවී ඇත. එය මානවයා විසින් පරිසරයටද, මානවයා විසින් මානවයාට ද එරෙහිව සිදුකර ඇති ධනවාදී බෙදීම් හා ධ්‍රැවීකරණයට එරෙහිව බිහි වූ සමාජ විද්‍යාවකි.

..../

සමිඝාවය මාක්ස්වාදය තුලද සමාජ ශ්‍රේණීන්ගේ පැවැත්ම පිලිගනී. එය සමාජය තුල සිදුවන සමාජ ශ්‍රේණීන්ගේ බෙදීම තීරණය කරන්නේ සමාජය ගි ප්‍රධාන අරගලය වන මානව පරිසර අරගලයට සාපේක්ෂවය. එනම් නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයට සාපේක්ෂවය. ඒ අනුව සමාජය තුල වෙනත් සමාජ ශ්‍රේණීන් පැවතුන ද මූලික වන්නේ නිෂ්පාදන බලවේග වලට අදාල වන සමාජශ්‍රේණීන් පමණකි. එනම් ධනපති හා නිර්ධන සමාජ පන්තීන්ය. මෙයිනුත් යමාජ සංවර්ධනයේ ඓතිහාසික මෙකෙස් ඉටුකරන්නේ නිර්ධන නොහොත් කම්කරු පන්තීන්ය.

කම්කරු පංතිය ප්‍රධාන පංතිය වීමට මාක්ස් හේතු ගණනක් ඉදිරිපත් කරයි. – සමාජයේ පදනම හා ප්‍රධාන අරගලය වන නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයට අනුව ධනපති ක්‍රමය බිඳලිය හැක්කේ ද, අනාගත සමාජය ගොඩනැගිය හැක්කේ ද සමාජකුරණය වූ නිෂ්පාදන බලවේග වල ක්‍රියාකරුවා වන කම්කරුවාය. එනම් කම්කරුවාගේ ගුණාත්මක අගයය. – වහල් යුගයෙන් පසු අහිමි වූ නිෂ්පාදනයේ සාමූහික ක්‍රමය ධනපති ක්‍රමය විසින් පැන්වරිකූල නැවත ජනිත කරනු ලබයි. ග්‍රමය පමණක් විකිණීමට ඇති කම්කරු පංතිය මෙලෙස ප්‍රමාණාත්මකව සාමූහිකව ධනපති ක්‍රමය තුල ජනිත වේ. එය ධනපති ක්‍රමය තුල ප්‍රමාණාත්මකට ද බහුතර සමාජ පංතිය වේ.
– තවත් නිපදවන දේ තමන්ට නොලැබීම විසින් කම්කරුවා තුල සමාජ මානසිකත්වයක් හටගනී. මෙය – ධනපති ක්‍රමයට එරෙහිව නැගී සිටින්නට ඔහු විප්ලවකාරී ලෙස මෙහෙයවන මානසික සාධකයය.
– මේ සියළු කරුණු විසින් ධනපති ක්‍රමය එනම් පුද්ගලික දේපල සබඳතා බිඳලීමේදී ද නිෂ්පාදන බලවේග සාමූහිකකරණය කර අනාගත ලෝකය ගොඩනැංවීමේදී ද වඩාත්ම ප්‍රගතිශීලී, අරගලකාරී හා විප්ලවකාරී වන්නේ කම්කරු පන්තියය.

මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුල බිහිවූ ලෙනින් කම්කරුවන් තුල ගෙතිකමය සාමූහිකත්වයක් ගොඩනැගුවද මානසික සාමූහිකත්වයක් ජනිතනොවන බව ප්‍රකාශ කලේය. නවීන නිෂ්පාදන බලවේග හා විද්‍යාව මෙන්ම මෙහි නිර්ධන පන්තියේ විඥානයද කම්කරුවාට පිටතින් රැගෙන එන බව ප්‍රකාශ කලේය. විප්ලවවාදී පන්ෂය මෙහි ක්‍රියාවලියේ හිසමුවාය. පොදුවේ මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුල සිදුවූ සෑම විප්ලවයක්ම කම්කරු පන්තියේ මූලිකත්වයෙන් සිදුවූ එවා නොවීය.

මේ අනුව සමිඝාවය මාක්ස්වාදී මතය මාක්ස්වාදී සංස්කෘතිය තුලම නිශේධනය වී ගියේය.

භෞතික සමාජවාදය ආර්ථික පීඩනය විසින් පමණක් සමාජපරිනාමී බෙදෙන බවද ඒ අනුව පමණක් සමාජ විඥානය බිහිවන බවද පිලිනොගනී. එය ආර්ථික උනිතවාදයකි. එමෙන්ම ආර්ථිකය තුලද නිෂ්පාදන බලවේග වල වඩාත්ම දියුණු කොටස ලෙස ගොවීන් – අත්යන්ත්‍ර ශිල්පීන් ආදීන් සිටියදී පැන්ටරි කම්කරුවා නවීකෙරුම පිලිගන්නේ ආර්ථික උනිතවාදය තවත් උනනය කරලීමක් ලෙසය.

භෞතික සමාජ විද්‍යාවට මුලිකවම මේ නිෂ්පාදන බලවේග පිලිනොගනී. පවතින නිෂ්පාදන බලවේග කාර්මිකරණ සමාජමය ලෙස පහත සඳහන් විකෘතීන් කැටිතරගනී.

– පළමුව එය ගීව නිෂ්පාදනය වෙනුවට අගීව පදිවර්තන මූලික කරගැනීම විසින් මානව අවශ්‍යතාවයන් විකෘති කරයි.
– දෙවනුව එය මානවයාගේ ග්‍රමය සතු වටිනාකම වෙනුවට බලහත්කාර ආදේශ කරයි. එයින් මානව ගීව ක්‍රියාවලිය නිෂ්ඵාදනයෙන් විසුන්න කර මානව නිර්මාන ක්‍රියාවලිය අඩපන කර මානව ගීව අර්බුදයක් ජනිත කරයි. එමෙන්ම අතිවිශාල මානව ප්‍රතිභාසයක් නිෂ්පාදනයෙන් පලවා හැර විරැකියා බලවේගයක් කනයි. ප්‍රමාණාත්මකව ධනවාදය තුල වැඩිව මෙහි ජනනොවය වන අතර අසිමියාව වැඩිම ඔවුන් අතරය.
– තෙවනුව පවතින කාර්මාන්ත ගීවමය සාමූහිකත්වය අවසන් කරයි. පැන්ටරි කම්කරුවා තුල ජනිතවන්නේ සුදු මානව එකතුවක් මිස ග්‍රමය විසින් බැඳුනු ගීව මානසික සාමූහිකත්වයක් නොවේ. මෙය ඔහු තුල ජනිත කරන්නේ පවතින සංවර්ධනය තුලම වැඩි වැඩියෙන් ඉල්ලීම් සිය සමාජය වෙනස් කරලීමේ මානසිකත්වයක් නොවේ.

..../

ධනවාදී සමාජ විප්ලවය:

යුරෝපය තුල ඓතිහාසිකව සිදුවූ ධනවාදී සමාජ විප්ලවය පූර්ව සමස්ථ සමාජ විප්ලවයකි, පාදිසරීය අර්ථයෙන් ධනවාදය විසින් එතෙක් ආරක්ෂණ ප්‍රභාරයේ සිටි මානවයා පරිසරයට වරෙකිව ආක්‍රමණික ප්‍රභාරයකට එලැබුනේය. ආර්ථික අර්ථයෙන් එතෙක් පිට නිෂ්පාදන කුඨාගැන්වීමේ නියැලුව සිටි මානවයා අපිට පදිවර්තන මූලික කරගත් අතර එය පෙරලා පිට නිෂ්පාදන කුඨාගැන්වීමට ද බල පෑවේය. සංස්කෘතික අර්ථයෙන් එය පුද්ගලික ජාතිය බිහිකළේය. සමාජමය අර්ථයෙන් එය පුද්ගලිකත්වය ආර්ථික බලය හරහා අධිකාරියක් ඔවට පෙරලූයේය. පුද්ගලික දේපල වර්ධනය මූලික කරගත් සමාජයක් හා සංස්කෘතියක් බිහිකළේය. දේශපාලනික ලෙස පුද්ගල අධිකාරිය මුල්කරගත් 'ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක්' බිහිකළේය. මෙලෙස ඓතිහාසික සමාජ විද්‍යානුකූල අර්ථයෙන් පාදිසරීය – ආර්ථික– සංස්කෘතික – දේශපාලනික සෑම පරිමාණයකම සමස්ථ වෙනසක් සිදුවිය.

මානවයා සමස්ථ පරිසරයෙන්ද, ධනපතියා සමස්ථ මානවයාගෙන් ද වියෝවූ ශ්‍රමණය වූ මානව පරිසර පද්ධතියක් හා අධිකාරීවාදී ඒකීය පරිසර පද්ධතියක් බිහිකළේය.

බලශක්තියෙහි ඒකාග්‍රතාවය හැකියාව මත පදනම් වූ සංවර්ධන සංස්කෘතිය බිහිවිය.

මුල් පරිවර්තේදයන සටහන් තල පරිදිම ධනවාදය ඓතිහාසිකව බිහිවූයේ සමාජීය කරුණු ඥණන ක්‍රියාකාරීත්වයෙනි. යුරෝපීය වැඩවසම් ක්‍රමය තුල ඉඩම මුල්යරගෙන් පැවැති ගොවියා හා රදලයා අතර අභ්‍යන්තර ආර්ථික අරගලය එක් පයෙහින් විය. තාක්ෂණික ආගමික මතවාදී ආධිපත්‍යයට එරෙහිව ද්‍රව්‍යවාදය වෙනට යොමුවූ විද්‍යාත්මක චින්තනය අනෙක් පයවිය. මේ අනුව බිහිවන ක්ෂණික විප්ලවය මානව සමාජයේ පදනම ඉඩමෙන් පැන්වරිය වෙත ගෙන ගියේය. පෙරලා සිදුවූ නිෂ්පාදන බලවේගවල කාරක වර්ධනය හා සංස්කෘතික පෙලඹවීම් විසින් 'ආක්‍රමනය' අනිවාර්ය වී තිබිණ. මෙයින් ගොඩගැසුනු සමිපත් ඉදිරියේ පුද්ගලික නිදහස ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා අවයානයේ පුද්ගලික ජාතිය බිහිවිය. ඒවායේ බිහිවීම පෙරලා නිෂ්පාදන බලවේග හා ආක්‍රමනය වේගවත් කළේය.

මේ ක්‍රියාවලිය යුරෝපය තුලදී සිදුවීමට (මෙසා පරිමානයෙන්) මානව පරිසර පද්ධතියේ වූ ස්වභාවික හා ඓතිහාසික වූ සංස්කෘතික පදනමක් ද විය. සංක්ෂිප්තව එය දුෂනර පරිසර ක්‍රම හා එයින් බිහිවූ ආක්‍රමණික සංස්කෘතියය. වඩාත් ආක්‍රමණික සංක්‍රමනීය ජනකොටස්ගෙන් සැදුම්ලත් යුරෝපය තුල මෙලෙස ධනවාදී සමාජ විප්ලවය පරිපූර්ණ විය.

මෙලෙස වූ සංවර්ධනය බිහිවීම හා ධනවාදය එහි අනිවාර්ය සමාජක්‍රමය වීම අහඹුවක් නොව අනිවාර්යක් වෙයි. ඒ අනුව පවතින සංවර්ධනය දැනට එය වර්ධනය වන් දිගහන්කිය ඔස්සේම වඩාත් ඝෝරීන් වර්ධනය කරලන්නට වෙන කිසිදු සමාජක්‍රමයක් යමක් වන්නේ නැත. මානව ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වරට ධනවාදය සමස්ථ මානව ගිල්ඨාකාරයේම අධිපති සමාජක්‍රමය වී ඇත. මේ අනුව ධනවාදය වෙනුවට වෙනත් සමාජක්‍රමයක් බිහිවන්නේ ද මානව පරිසර පද්ධතිය තුල ධනවාදය සිදුකල විප්ලවය වෙන්ම වූ සමස්ථ සමාජ විප්ලවයක් වගිනි. එනම් පාදිසරීය – ආර්ථික සංස්කෘතික හා දේශපාලනික ලෙස පූර්ණ අයුරින් වෙනස්වන සංවර්ධනයක් හා සමාජක්‍රමයක් විසිනි.

මාක්ස්වාදී සමාජ විප්ලවය:

සමිඥාවය මාක්ස්වාදය සිය දයලෙක්තික භෞතිකවාදී දාර්ශනයට අනුව ඓතිහාසික භෞතිකවාදය බිහිකළේය. එවගින් සමිඥාවය මාක්ස්වාදය මානවයාගේ අතීතය තුල වූ සමාජයන් පැහැදිලි කර ඇත.

".... ඓතිහාසික භෞතිකවාදයට අනුව සෑම මානව සමාජයකම පදනම රදාපවතින්නේ මානව මොලයෙනි. ඔහුගේ ඇදහිලි හා සංකල්ප වල නොව භෞතිකයෙහිය. එනම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුලය. දයලෙක්තික අර්ථයෙන් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය යනු පරිසරය සමඟ මානවයා ඇතිකරගන්නා අරගලයය. ප්‍රතිවිරෝධයය. මෙයින් මානවයාට යහපත් සරල දේඛිය ජයග්‍රහන නොව විශ්ව සදිපිලාකාර ජයග්‍රහනයන් ලැබේ. නිෂ්පාදන බලවේගවල– කාර්මනයේ– අනවරත වර්ධනය නිසා එයය. ඛිනැම සමාජයක පදනම හා ප්‍රධාන අරගලය වනුයේ නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයය. මේ ප්‍රධාන අරගලය විසින් පාහි විරහිත ප්‍රාග් කොමියුනිස්ට් සමාජය බිඳවැටී අනිවාර්යය යයි පැහි සහිත වගල් සමාජ ගොඩනැගිය. ඉන්පසු ප්‍රධාන අරගලයට අමතරව අනුරු අරගලයන් ද

..../

හටගත්තේය. එනවි පන්සි අරගලයය. පන්සි අරගලයට ඇත්තේ සාපේක්ෂ ස්වාධීනත්වයක් පමණය. එය සැමවිටම ප්‍රධාන අරගලයට යටත්ව ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව එහල් යුගයේත් වැඩවසම් යුගයටද එහෙයින් ධනවාදී යුගයටද පන්සි සබඳතා වෙනස්වූයේ නිෂ්පාදන බලවේග වල වෙනසත් ද සමගය. එහෙයින් ධනවාදය බිඳවැටී සමාජවාදය උදාවන්නේ ද නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයට ධනවාදී සමාජ සබඳතා-පන්සි සබඳතා-විලංගුවන් ලෙස ක්‍රියාකරන විටය. එසේ නවී පමණැත්ය..."

සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදී මේ මතය සමාජ ක්‍රමයන් පිළිබඳ වඩාත් ඌඩි චිත්‍රයක් ගෙන ඒමට සමත්විය. එහෙත් එහි දුර්වලතා රාශියකි.

පළමුව මානව සමාජයන සැම කල්හිම පදනම් ලෙස නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනය ක්‍රියාත්මක වී ඇතිද යන ගැටළුවය. අඩුම තරමින් එහලුන් හා එහල් ගිමියන් අතරද, ගොවියන් හා රදලයින් අතරද ඇතිවූ ආර්ථිකමය අරගල සඳහා ප්‍රාථමිකව ක්‍රියාත්මක වූයේ මෙයද යන ගැටළුවය. ගොවි අරගලය හරහා බිහිවූ ධනවාදයට නවී මෙය බොහෝදුරට සත්‍යය. එහෙත් එය අතීතය සඳහා එලෙසම වලංගු නැත.

දෙවනුව සමාජ විප්ලවවල පදනම ශුද්ධ ආර්ථිකමය නොවේ. එය සැමවිටම සංස්කෘතිය සමඟ වෙලී පවතී. මෙය කිසිසේත් දේවිකියන කරුණක් නොවේ.

තුන්වෙනුව මේ ආකාරයට සමාජ විප්ලවවල සිදුවීම යුරෝපයට පමණක් (යුරෝපය තුල පවා මේවා වෙලෙසම පූර්ණව සිදුවූ එකදු යුවිශේෂ දේශයක් සෝ නැත) සීමා වූවකි. එය සමස්ථ ලෝකයේම ඓතිහාසික ගෞනිකවාදය නොවේ.

සිව්වෙනුව සමාජවාදී සමාජ විප්ලවයෙන් පසු නිෂ්පාදන බලවේග වල ස්වරූපය අඩුවට නොදැන්වීමය. එය සරල ලෙස ධනවාදය තුල වර්ධනය වූ නිෂ්පාදන බලවේග අත්පත් කරගෙන සැලසුම්කරණයක් සිදුකර ධනවාදී දිගහකිය මග්සේම සාමූහිකව වර්ධනය කරලීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබීය. මේ අනුව ධනවාදී සමාජ විප්ලවය මෙන් සමාජවාදී සමාජ විප්ලවය පූර්ණ විප්ලවයක් නොවේ. සමාජය තුල සිදුවන දේපල සබඳතා මාරුවීමක් පමණි.

පස්වෙනුව එහලුන් හා එහල්හිමියන් අතර අරගලයෙන් රදලයන් බලයට පත්වීමද රදලයන් හා ගොවියන් අතර අරගලයෙන් ධනපතියා බලයට පත්වීමද ලෙස වූ තුන්වෙනි බලවේගයක ජයග්‍රහණය දයලෙක්තිකය තුල පැහැදිලි කෙරීමය. ධනවාදීන් හා නිර්ධනයින් (කම්කරුවන්) ගැටෙද්දී තුන්වෙනි සමාජ බලවේගයක් (සමාජවාදී පක්ෂය - බුද්ධිමය පක්ෂය - නිලධාරී පක්ෂය?) බලය අල්ලා ගැනීමට ඇති හැකියාව මේතුන් පැහැදිලි වී නැත. ධනපති නිෂ්පාදන බලවේග අත්පත් කරගැනීමේ සමාජවාදයකදී ස්ථිර ලෙසම නවීකරුවන්ට බලය නොලැබෙන බවත් එය කාර්යාරූඩ විද්වතුන් වෙත රැඳෙන බවත් පැහැදිලි වී ඇත.

සයවෙනුව සමාජවාදී විප්ලවයෙන් පසු සාමූහික තොවියුනිස්ට් සමාජය දක්වා පරිවර්තනයේ පසුවද ඉතිහාසයේ සිදුවූවාක් මෙන් නැවත පන්සි සහිත සමාජය බොහෝවිට හෙතිනවාදී සහසිනය තුමක්ද? සංක්ෂිප්තව නිෂ්පාදන බලවේග වල වර්ධනයේ සිතා ඇතිද යන ගැටළුවය.

අවසන් කරුණු තුනම සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය දුටු සමාජවාදී සමාජ විප්ලවයට අදාල බැවින් ඒවා කවදුරටත් හැදෑරීම අත්‍යවශ්‍යය.

<u>සමාජවාදී සමාජ විප්ලවය:</u>

සමාජවාදය යනුවෙන් සාමාන්‍යයෙන් අර්ථදක්වන්නේ සමූහයක් ලෙස නිෂ්පාදනයේ යෙදීම හා සමූහයක් ලෙස පරිභෝජනයේ යෙදීමය. ඒ අර්ථයෙන් ගත්කල සමාජවාදය මානව ඉතිහාසයේ විවිධ අවස්ථාවල පැවතුණු සංකල්පයක් මෙන්ම සමාජක්‍රමයකි.

එහෙත් සමාජවාදය සඳහා භූතන පිලිගැනීම වර්ධනය වූයේ ධනවාදයේ නැගීමත් සමඟය. මේ අනුව සමාජවාදය සඳහා එහි අවශ්‍යතාවය සඳහා විවිධ සිද්ධාන්ත ඉදිරිපත් විනි. ඒ සෑම බලවේගයක්ම එසේ සිදුකලේ ධනවාදයේ නැගීමට සාපේක්ෂවය. මේවා පහත දැක්වෙන ලෙස වෙන් වෙන් ප්‍රවාහ ලෙස හඳුනාගත හැක.

..../

ජීවවාදී සමාජවාදියෝ:

මේ මතය දැකෙවින් වෙසේය.

".....යෙසු සෑම ජීවීන් අතුරින්ම මානවයා තීරණාත්මක ලෙස වෙනස් වන්නේ ඔහුගේ ජීව පදනම සාමූහික වීම නිසාය. යෙසු බොහෝ ජීවීන්ට සිය ජීව අවශ්‍යතා නඩත්තු කරලීම (ප්‍රාථමික ආහාර-ආරක්ෂාව- වර්ගයා බෝ කිරීම ආදි) තනි තනිව හෝ කුඩා රංචු වශයෙන් කළහැක. එහෙත් මානවයා සඳහා එය එසේ නොවේ. ඔහුගේ අවම ජීව පැවැත්ම පවා රදා පවතින්නේ සාමූහිකත්වය තුළය. එහෙයින් මානවයාට වඩාත්ම ගැලපෙන සමාජ්‍රමය ජීව විද්‍යාත්මකව සමාජවාදයයි. ධනවාදී පුද්ගලික දේපල ක්‍රමය විසින් මෙය බිඳදමා ඇත. එහෙයින් මිනව ජීව පැවැත්ම අභියෝග ම ඇත. එහෙයින් ජීවමය වශයෙන් විනාශවීමට ප්‍රථම එයි අවශ්‍යතාව පිලිගනිමින් සමාජවාදයට පිවිසිය යුතුය.

මානවවාදී සමාජවාදියෝ:

මේ මතය දැකෙවින් වෙසේය.

".... මානවයා ගේ මානසික පැවැත්ම පවතින්නේ ඔහුගේ සංඥාවේදනය මතය. උපතින්ම සියළු මිනිසුන්ගේ මොළ වල අතර පරාර්ථතාවේද වෙයි. මානව සමාජයේ පැවැත්ම රදා පවතින්නේ පරාර්ථකාමී ලෙසත් සමානාත්මතා ලෙසත් මානව සමාජය දැකීමෙනි. (මෙහිදී යුරෝපීය ව්‍යවහාරය ලෙස සමාජවාදය යනු සමාජ සාමූහිකත්වය විසින් පුද්ගලවාදය ඝටපත්කර අගෝඩිකෙරුවය. ආයියානු සාමානාත්මතාවය වූයේ පුද්ගලයා තුලින් එනම් මම මෙන්ම සෙසු අයද සම වෙනිය යන දෘෂ්ටියෙන් සමාජය දැකීමයි. එහෙයින්, මේ අතර සියුම් නමුත් අතිශය වැදගත් වෙනසක් පවතී.) ධනවාදී දේපල සබඳතා හා පුද්ගලික ආත්මාර්ථය වර්ධනය විසින් සමාජයේ පැවැත්ම සඳහා එය පරාර්ථකාමී වූත් සමානාත්මවූත් මානව මානසිකත්වය බිඳදමයි. එහෙයින් මානව සමාජයේ ස්ථාපිත පැවැත්ම උදෙසා හා එය උසස් සදාචාරවත් සමාජයක් සඳහා ධනවාදයේ සූරාකෑම විරහිත සමසමාජයක් පරාර්ථයේ පදනම මත බිහිකරගතයුතුය.

ජාතිකවාදී සමාජවාදය:

මේ මතය ඝාතිවාදී – පැයිස්ථිවාදී ආකාරවලින් ද ප්‍රයෝජනයට ගැනුනද මෙහිදී අදහස් කරනුයේ අධිරාජ්‍යවාදය සමඟ ආසියානු – අප්‍රිකානු – දකුණු ඇමෙරිකානු ගිජ්ඣාචාර නඩා බිඳදමමින් ජාතීන් ඝටක්කර විනාශකරමින් පැහිර සිය ධනවාදයට එරෙහිව නැගුණු පීඩිත ජාතිකවාදය පිළිබඳවය. මතය දැකෙවින් මෙසේය.

"මානව සංඥාවේදනයේ හා සාමූහික ක්‍රියාකාරීත්වයේ අවසාන ඵලය ජාතියය. යටපී ප්‍රදේශවල – ඉපැරැණි ජාතික ආකල්ප හා සමාජය මුළුමනින් ගොඩනැඟී තිබුනේ සාමූහිකත්වය හා සමාජ සාධාරණත්වය මතය. ජාතිය පිළිබඳ ආකල්පයම් සමාජ සාමූහිකත්වයේ පිළිබිඹුවකි. ධනවාදී ආක්‍රමණය විසින් ආර්ථික ලෙසද සංස්කෘතික ලෙසද ජාතිය සාමූහිකත්වය බිඳදමමින් මානව සමාජය පුද්ගලික වර්ධනයට තෙන්ද්‍ර කරගත් අතර බිඳුණු සමාජය තුල ආධිපත්‍යවාදී සංස්කෘතිය තැබූහ. එහෙයින් පීඩිත ජාතීන් විමුක්ති අරගලය තලයුත්තේ පීඩක සංස්කෘතියට පමණක් නොවේ. එහි ගෙනින බලය වන ධනවාදයටද එරෙහිවය. එමගින් පැරැණි සාමූහික ජාතික සමාජය සතුව සංකල්ප මත නව සමාජයක් ගොඩනැංවීමටය.

මෙලෙස පීඩිත රටවල මෙන්ම යෝචියට් සංගමයේ පවා (ශ්‍රේෂ්ඨ දේශප්‍රේමී අරගලය) සමාජවාදය පිහිටුවීමට දේශප්‍රේමී ජාතික විමුක්ති අරගලය බරපතල ලෙස දා යනු වූයේය.

විද්‍යාත්මක සමාජවාදය :

සවිභාවය මාක්ස්වාදය සෙසු සෑම සමාජවාදයන්ම දුටුවේ මනෝදාර්ශනවාදයන් ලෙසය. රොබට් ඕවන්, ෂෙන් සයිමන්, ප්‍රූදොන්, පුරියේ, බකුනින්, පෙයර්බස්, ඩුරින්ග් ආදී සෑම ආකාරයකම සමාජ-වාදීන්ට එරෙහිව සවිභාවය මාක්ස්වාදය අනවරත වාදය දී අරගලයක් ගෙන ගියේය. එය එහෙයින් අනන්‍යතාවය සඳහා විද්‍යාත්මක සමාජවාදය විය.

විද්‍යාත්මක ක්‍රමය කුටන්ද සන්නට අද වනතුරුදු විසඳුවක් ලැබී නැත. එනම් නූතන විද්‍යාව දැනුම

.....

සොයන්නේ කවර නිශ්චිත ක්‍රමයකටද යන්නය. එක් තලෙක විශ්ලේෂය වූයේ විද්‍යාත්මක ක්‍රමය වූ කලී නිගමනීකරණය. (Deductionism) කවුත් තලෙක මතය වූයේ එය උද්ගාමී ක්‍රමය. (Inductionism) පසුව එය තාර්කික සධනවාදය (Logical Positivism) සහ තාර්කික ආනුභවිකවාදය ලෙස (Logical Empiricism) ලෙස පැහැදිලි විය. මේ සියල්ල සාමාන්‍ය විද්‍යාව පැහැදිලි කෙරුම් සඳහා යෙදවිය. ඒ අනුව අන්දැනීම් මෙන්ම නිර්මාණාත්මක සිතුවිලි විසින් විද්‍යාත්මක ආකෘතීන්, සිද්ධාන්තයන් නැනීමද එහි ක්‍රියාවලීන් පැහැදිලි කෙරුම් සහ අනාවැකි ඵල කෙරුම්ද සිදුවිය. අනාවැකි සහ ප්‍රායෝගික ප්‍රතිඵල සිද්ධාන්තික ප්‍රතිඵල සමග සමගාමී නම් සිද්ධාන්තය සත්‍ය ලෙස පිළිගත්හ.

මේ සාමාන්‍ය විද්‍යාව අනුව පූර්ව අන්දැනීම් වලින්ද (හෙගල් සිට අතීතයට) කල නිර්මාණාත්මකතා වයද පරිහරණය කර මාක්ස් තර්කයන් (දඟලෙක්තික හෙතිකවාදය) බිහි කළේය. දෙවනුව ඒ මගින් දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාවේ, සමාජ විද්‍යාවේ විවිධ ආකෘතීන් හා සිද්ධාන්ත බිහි කළේය. ඒ අනුව පැවතුන හා පවතින ලෝකය විග්‍රහ කළේය. (ඓතිහාසික හෙතිකවාදය, සමාජ සංවර්ධන න්‍යාය, වටිනාකම් න්‍යාය) අනාවැකි ඵල කළේය. (සමාජවාදය උදාවන බවට-දියුණු ධනපති ලෝකයේ එය සිදුවන බවට) සාමාන්‍ය විද්‍යාවට අනුව නම් මාක්ස්ගේ ප්‍රකාශිත කෙරුම් සහ අනාවැකි නිරීක්ෂණවලට එකඟ නම් ඔහුගේ සිද්ධාන්තය සත්‍ය වේ.

මාක්ස්ගේ අනාවැකි අභියෝග කළේ (විද්‍යාත්මක අර්ථයෙන්) කාල් පොපර්ය. විද්‍යාත්මක ක්‍රමය සහ සාමාන්‍ය විද්‍යාවෙන් බැබෙහි වූ විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත (නිව්ටන්ගේ සම්භවය හෙතිකවිද්‍යාව, අයින්ස්ටයින්ගේ සාපේක්ෂතාවාදය ක්වන්ටම් යන්ත්‍රනය ආදී) වෙතට පලමු පුලුල් කෙරුම් කළේ ඔහුය. 'අසත්‍යකරණය' (falsification.) ඔහුට අනුව විද්‍යාත්මක ක්‍රමය විය. ඒ අනුව මාක්ස්ගේ අනාවැකි සත්‍ය නොවූ නිසා සාමාන්‍ය විද්‍යාව අනුවද මාක්ස්ගේ මතය විද්‍යාත්මක නොවිය. තව දුරටත් මාක්ස්වාදය අසත්‍යකරණයට නිසි ලෙසින ලක්කල හෙතිකි නිසා එය නිසියේන් සම්භාව්‍ය විද්‍යාත්මක ආකෘතියන් හෝ නොවන බව පොපර් තර්ක කළේය. පොපර්ගේ ප්‍රහාරය යුරෝපය තුල අධිපති මතවාදයන් ලෙස පැවැතීමට මාක්ස්වාදයට තිබූ ශක්තිය හීන කළේය. එය හිට්ලර්ගෙන් එල්ල වූ ශාරීරික ප්‍රහාරය තරමටම බලවත් විය.

මෙයට එරෙහිව මාක්ස්වාදීන් තර්ක කළේ මාක්ස්වාදී කර්තෘ හෝ ආකෘතීන් හුදු හෙතික විද්‍යාත්මක ආකෘති නොවෙයි බවය. ඒවා සමාජ විද්‍යාත්මක වන හෙයින් මානව නිර්මාණාත්මකතාව අනුව ඒවා සදිවකාලීන නොවන බවය. ඒ අනුව වෙනත් ආකෘතීන් ඉදිරිපත් වී මාක්ස්වාදය සංවර්ධනය වනවා මිසක (නිව්ටන් වෙනුවට අයින්ස්ටයින් මෙන්) මාක්ස්වාදය අගෝසි නොවන බවය. මාක්ස්වාදය විද්‍යාව මෙන්ම ආකෘතියෙන් ආකෘතියට රෙඛීය ලෙස වර්ධනයක් නොවන බවය. (මාක්ස් - එංගල්ස්-ලෙනින්.....)

මේ අනුව සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය පිළිබඳ ප්‍රශ්න ගණනාවක් පැන නගී.

පලවුව මනෝරාජික සමාජවාදය පිළිබඳ මාක්ස්ගේ විවේචනය වූයේද ඒවා මනසෙහි ආකෘති වූලික කරගත්තා බවය. එයට පටහැනිව වාස්තවික හෙතික පදනම් මත පදනම් වන ලෙසය. එහෙත් හොපර්ට පිලිතුරු දුන් සැම මාක්ස්වාදියෙක්ම වාස්තවික හෙතිකයට වියහැකි ඇති සබඳතාව පෙන්වා දුන්හ. එනමින් ඔවුන් කලේ හොපර්ට පිලිතුරු දීම නොවේ. සාපේක්ෂ ද්‍රව්‍යවාදයෙන් පැහැදිලි කරගත නොහැකි ලෝකය පැහැදිලි කෙරුමට සාපේක්ෂ වියහැකිවාදයේ පිහිට පැතීමය! මෙය දඟලෙක්තික තර්කයේම විසංවාදයකි.

දෙවනුව සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය අවිද්‍ය යන්නය. එය දඟලෙක්තික හෙතිකවාදී දෘෂ්ටිය පමණක්ද? දඟලෙක්තික හෙතිකවාදී දෘෂ්ටිය මත පදනම්ව මාක්ස් විසින් ගොඩනැගූ විද්‍යාත්මක ආකෘති වන ආර්ථික වටිනාකම් නියමය, සමාජ සංවර්ධන නියමය හා සමාජවාදයට මග පෙන්වූ ආකෘතීන් ප්‍රායෝගික මාක්ස්වාදීන් සමස්ථයක් ලෙස අභියෝග කර නැත. එහෙත් මාක්ස්ගේ නිරීක්ෂණ හා නිගමන පදනම් වූයේ වේ ආකෘති මත හෙයින් එහි නිරීක්ෂණ හා නිගමන වල අසත්‍යයන් ආකෘතීන්වල අසත්‍යයන් වීම නොවැලැක්විය හැකිය. ඒ අනුව මාක්ස්වාදී දෘෂ්ටිය යනු හෙගල් හා පෙයර්බාහ්ගේ එකතුවක් ලෙසද මාක්ස්ගේම වෙනස්කම්ද සහිත දඟලෙක්තික හෙතිකවාදී දෘෂ්ටියය. එය එසේ නම් එය තර්කයන් මිස තවදුරටත් සාමාන්‍ය විද්‍යා ආකෘතියන් හෝ නොවන්නේය.

එහෙත් අධිභෞතික විද්‍යා නියමයන් හා සිතුවිලියන් යුල සාමාන්‍ය විද්‍යාත්මක ක්‍රමය ප්‍රාථමික

.....

නොවේ. විශේෂයෙන් නිදහසට පසු ස්වායත්ත නොවන බවත් ඒවා තුළපිත – සිද්ධාන්ත හා සමානව ආනෘතිමක රූපා පවතින බවත් පෙනී ගොස් ඇත. ඒ අනුව බිහිවූයේ 'සාපේක්ෂතාවාදය' විද්‍යාත්මක ක්‍රමය බවය. එනම් එකනට වැඩි විද්‍යාත්මක ක්‍රමය පවතින හා පැවැතිය යුතු අතර එහි විද්‍යාත්මක ක්‍රමයය තුල සාමාන්‍ය විද්‍යාව ත්‍රියාත්මක වන බවය. විද්‍යාත්මක ක්‍රමය ප්‍රතික්ෂේප වීමේදී හෝ පිලිගැනීමේදී එය සිදුවන්නේ සාපේක්ෂතාවයට අනුවය. තෝමස් කුන්ගේ මේ මතය පොල් පෙරළුබන්ධ විසින් වඩාත් අරාජිකවාදී දෘෂ්ඨියකට පවා ගෙනයන ලදි.

මේ අනුව සමාජවාදය සඳහාද ආනෘතීන් ගණනාවක් පැවැතිය හැකි අතර ධනවාදී සංස්කෘතිය තුලද පොදු සමාජවාදී ආකෘතියක් පැවැතිය හැක.

සමීක්ෂය මාක්ස්වාදය යනු ධනවාදී සමාජ විප්ලවය විසින් ජනිත කල විද්‍යාත්මක ක්‍රමයෝ –සංස්කෘතිය තුලම ඉදිරිපත් කල සාමාන්‍ය විද්‍යා ආකෘතියකි. එහි මිනුම් දඬු පදනම් වී ඇත්තේ ධනවාදී සංස්කෘතියට අනුවය.

අද සමාජවාදයේ පොදු අවශ්‍යතාවය වනුයේ ධනවාදී සංස්කෘතිය තුල විකල්පය ගොඩනැගීම නොවේ. ධනවාදී සංස්කෘතියට – විද්‍යාත්මක ක්‍රමයයට එරෙහිව විකල්ප විද්‍යාත්මක ක්‍රමයක් බිහිකර ගැනීමය. ධනවාදී අර්බුදය වන්නේ ද එය එවැනි බහුවිධ ආකෘතීන් යටපත් කරලීමය.

භෞතික ආර්ථික විද්‍යාව, භෞතික සමාජ විද්‍යාව වේ අර්ථයෙන් නව ක්‍රමයකි. වේ පොදු ක්‍රමයය තුල එකනට වැඩි සමාජවාදය වෙනුවෙන් වූ සිද්ධාන්තවල පැවැත්ම (යුක්ති සහගත, ප්‍රායෝගික ඒවා) පිලිගැනීමය.

වේ අනුව මනෝරාජික නමින් ඉදිරිපත් වූ මතවාද පවා විද්‍යාත්මකය. ඒවා සම්භවක් ධනවාදී සංස්කෘතියෙන් (විද්‍යාත්මක ක්‍රමයයෙන්) පිටත්තර වටිනාකම් කැපීකරගත් හෙයින් ඒවා ධනවාදී සංස්කෘතිය තුල අවිද්‍යාව හා මනෝරාජික ලෙස සැලකීම සඟවුලින්ම අවිද්‍යාත්මකය.

එහෙයින් ධනවාදයට එරෙහිව අනාගතයේ බිහිකරගත යුතු සංවර්ධනය ධනවාදී නිෂ්පාදන බලවේග ඒ දිගානතිය ඔස්සේම වර්ධනය නොකරනු ඇත. පෙරලා එය විකල්ප තාක්ෂණයක් හා විකල්ප මිනුම් දඬු ගෙන එනු ඇත.

එමෙන්ම සමීක්ෂය මාක්ස්වාදය මගහැර ගියද, තවත් විටෙක අවධාරණය කලද නිෂ්පාදන බලවේගවල දියුණුව අසීමිත නොවන්නේය. සීමිත මානව පරිසර පද්ධතියක් එය එසේ සිදුවිය නොහැක. ඒ අනුව අපරිමිත භෞතික පුලඟාව විසින් අවශ්‍යතාව අනුව ලබාදෙන නොමිලයේ සමාජය සැබෑ මනෝරාජිකයකි. සමීක්ෂය මාක්ස්වාදයට අනුවද වේ සමාජය තවදා බිහිවන්නක් දැයි සැක සහිතය. ආරම්භය හා අවසානය සහිත දයලෙක්තික තර්කය අනුව හා නිෂේධයේ නිෂේධය නියමය අනුව කොමියුනිස්ට් සමාජයෙන් ඇරැඹි පන්ති සහිත සමාජ හරහා නොමියුනිස්ට් සමාජයකටම පරිවර්තනය වේ. මෙය අවසානය නම් කොමියුනිස්ට් සමාජය සංවර්ධන සරිපිලයේ අනන්තයේ එලඹෙන සීමාවක් විය යුතුය. නොවලේ නම් නැවතත් පන්ති සහිත සමාජ බිහිවෙමින් පැවතිය යුතුය.

අරගලය:

මාක්ස්වාදය ලෝකය පුරා බුද්ධිමතුනගේ අවධානයට යොමුවූයේ එහි තර්කයෙහි වූ සරල ආකර්ශනීය භාව නියාය. එහෙත් එය බහුතර පීඩිත ජනයාගේ ආකර්ශනයට ගොදුරු වූයේ එය අරගලයට දැක්වූ විද්‍යාත්මක පක්ෂපාතිත්වය නියාය. මාඕ සේතුං, හෝ චිමින්ගේ, වේ ගුවේරා ආදී බොහෝ අරගලකාරී පීඩිත ජනයාගේ මාක්ස්වාදය වෙනට ඇදී ගියේ බයිබලය හා කුරානය ලඟට අරගලය නියාගේ නොවසන් වීම නියාය.

ධනවාදය විසින් ප්‍රතිවිරෝධය ලෙසට ධ්‍රැවනය කල ආර්ථික හා සංස්කෘතික ලෙස පීඩාවට පත්කල සමාජයන අරගලය අත්‍යාවශ්‍යයක් විය. සමීක්ෂය මාක්ස්වාදයේ දුර්වලතාවය වූයේ අරගලය සමස්ථය ලෙස දැකීමය. එමෙන්ම අරගලය කරා මානවයා යොමුකරවන පුද්ගලික හා සමාජ සාධකය ආර්ථික පීඩනය ලෙස සැලකීමය.

සමීක්ෂය මාක්ස්වාදය එහි අකමැති ධනවාදී සාරය නිෂ්පාදාධිනාවයන් අත්පත් කරගැනීමටත් පෙරලා වඩාත් ප්‍රබල ශෝභන බලයක් (උදා සන්නද්ධ බලයක්) ගොඩනැංවීමටත් පක්ෂපාතිවෙයි.

.../

වඩාත් දියුණු එක ජයගනු ඇත. මාක්ස්වාදී සාහිත්‍යය තුල ධනවාදය බිඳදැමීමත් ගැන සඳහන් වුවද සමිතාවය මාක්ස්වාදය තරතර ඇත්තේ ධනවාදය අස්පත් කරගැනීමත් (ප්‍රාග්ධනය හා නිෂ්පාදන බලවේග) හා ප්‍රති පීඩන ශෙණිය බලයත් යෙදවීම ගැනය.

එහෙත් අද ධනවාදය තුල ධනවාදයට එරෙහි_වය දියුණු (කාරක අගය) ශෙණිය බලයක් ගොඩනැගිය නොහැක. එසේ සිදුවිය යුතුද නැත. ඒ වෙනුවට ධනවාදය තුල සිදුවන්නේ කමන් ගේම කාරක දියුණුවට එරෙහිව සමාජීය පෙල්ගස්වා ගැනීමයි.

හරිත සමාජවිද්‍යාවේ අරගලය ප්‍රභාරක අරගලයක් නොවේ. එය ආරක්ෂණ අරගලයක් වන අතර, අස්පත්කරගැන්වේ අරගලයකට වඩා ගොඩනැගීමේ අරගලයක්ද වේ. එය ආර්ථික පීඩනය පවත්නා නොව ලිංගික පීඩනය, බලකෘෂ්ණව වැනි වූ පුද්ගල පීඩනයන් ද (ප්‍රොයිඩ් හා නියමිතෙ මේරියන් පටන්ගෙන මාස්ස් මෙන් ලෝකයම විග්‍රහ කළේය) සංස්කෘතික සමාජ පීඩනයන්ද යන සියල්ල සැලකිල්ලට ගත් අරගලයක් දියත් කරයි. නැත්නම් ආර්ථික පීඩනය අඟෝසි වුවද වෙනත් පීඩනයන් විසින් මානව පීඩනය දිගටම පවත්වා ගනී. එමෙන්ම ධනවාදයට එරෙහිව අරගලයේදී බලයට සිදුවන පරාරෝපනයද අනිත සමාජයේදී විප්ලවවල සැලකිල්ලට ගත යුත්තකි. ප්‍රභාරක අරගලයක් තුල සිදුවන 'බලය' භේන්ද්‍රගත වීම ජයග්‍රහනයෙන් පසුද දිගින් දිගටම සිදුවේ. ප්‍රතිවිරෝධයන්ගේ අරගලය හා ඒකස්වරූ යන නියාමයට අනුව මේ බලය භේන්ද්‍රගත වීම යුක්ති යුක්ත තලද එය සැබෑ මානව පීඩනයක් ගෙන එන බව පෙනී යයි. නිදර්ශන පන්ති ආඥාදායකත්වය තුල පන්තිය-පක්ෂයක් පක්ෂය දේශපාලන මධ්‍යලයටත්- අවසානයේ තනි පුද්ගලයෙකුට ත් පරාරෝපනය වූ බව ප්‍රායෝගික අත්දැකීමයි.

එහෙයින් අරගලය ආරක්ෂණ අරගලයක් විය යුතුය.

එමෙන්ම ධනවාදය අස්පත් කරගැන්මත් නොව සමස්ථ විකල්ප සංවර්ධනයක් නිසා ධනවාදය විසුරුවා හරිමින් ඒ ප්‍රමාණයට ගොඩනැගීමේ අරගලයක් ද ජනිකවේ. මෙය දෙවැනි පාර්ශවයයි.

එහෙයින් අරගලය ගොඩනැගීමේ අරගලයක්ද විය යුතුය. හොදුවේ එය ධනවාදයේ කාරක වර්ධනයට එරෙහිව සමස්ථයේ නැගී සිටීමක් විය යුතුය.

මේ කරුණ සඳහා වූ පැහැදීම් සහ ජනතා පෙලගැස්වීම් අවශ්‍ය වේ.

විකල්පයේ මග: **සිමිකරන ස්ත්‍රීවාදය**

ධනවාදී සංවර්ධනයේ සහ එහි සංවර්ධන සංස්කෘතියේ බාහිර මෙන්ම අභ්‍යන්තර දාර්ශනික අර්බුදය සැනෙවින් සලකා බලා ඇත. ඒ අනුව ලෝකයේ මානව ඉතිහාසය තුල පැවැති සෑම අධිරාජ්‍යවාදයක්ම සමාජ ප්‍රවිඤානයට වඩා ධනවාදය සමස්ථයක් ලෙස වෙනස් බවත් සමස්ථයක් ලෙස පිබාකාරී බවත් පෙනී යයි. එමෙන්ම වැඩිවැඩියෙන් වර්ධනය ඉල්ලා සිටින සංවර්ධන සංස්කෘතිය තුල ධනවාදය සමාජවාදය නියා දෙයක් නොවැයි බවත් ඇත්තේ වත්මන් හා අනාගත පරපුර සූරාකෑම ධනවාදයම පමණක් බවත් පැහැදිලිය. සීමිත සම්පත් සහිත මානව පරිසර පද්ධතියක සුළුතරයකගේ වර්ධනය සඳහා බහුතරය පැවැත්ම විනාශ කරගත යුතුය. එහෙත් මේලෙසට කවකටුත් අසිමාන්තිකව ධනවාදී සංවර්ධනයට වර්ධනය විය නොහැක. එයට නිශ්චිතවම මානව පරිසර පද්ධතියේ සීමා විධින් බිලිංගු ලනු ඇත. එහෙයින් දැන් දැන් ධනවාදය අනුපාලික සංවර්ධනය – චිරස්ථායි සංවර්ධනය– පරිසරය රැකගැන්ම වැනි වදන් පරිභරනය කරමින් කිඹේ. මේ වදන් දුගීබව වියඳන බවට වූ ධනවාදීන්ගේ පොරොන්දුවලටද වඩා වංචා සහගතය. එවැනි විකල්ප සංවර්ධනයකට සමාජ ප්‍රවිඤාන් ලෙස ධනවාදයට සා නොහැක. ආර්ථිකික ලෙසම සංවර්ධනයෝ සිදුවූ මානව පරිසර පද්ධතියේ විනාශයට ධනවාදය සෑම පරිවර්ධලයකම අවියෝජනීය ලෙස බැඳී ඇති බව අප විසින් ඉහත පරිච්ඡේද වල සාධනය කර ඇත. එහෙයින් විකල්ප සංවර්ධනයක් නියා ධනවාදය හඳුන්වාදෙන්නේ පිඩිත ලෝකය එසි පස්ල දක්වාට විනාශ කරන කෲර වූස් නග්න වූස් සූරාකෑවකි. දැන් සූරාකෑම සිදුනරනවා ඇත්තේ පරිසරය රැකීමේ මුවාවෙනි. එහෙත් සංවර්ධනය ප්‍රසුත දෙන අර්බුදයේ යහපිය වර්ධනය සලකා බලන විට ධනවාදයට සිය සූරාකෑමේ යාන්ත්‍රනය වුව වර්ධනය තල ඇත්තේ වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස. නොව අර්බුදය තවත් වේගවත් කරන ලෙස බව පෙනී යයි.

..../

අවුල්වනු ලැබූ ප්‍රයෝජ තරනු ලැබූ ශ්‍රැවනය හරනු ලැබූ ඔනට ආවේගයන් හා ජීවය අතරද සීමිත පරිසර පද්ධතිය අතරද විසංවාදය පුපුරායමින් පවතී.

ඉදින් තවත් සියවස් ගරාජකට වර්ධනය සඳහා ගණන් බැලීමට ධනවාදයට ඉතුරුව නැත. එය නිසැකවම දඟන ගරාජක ප්‍රශ්නයකි. උදාව් ඇත්තේ ධවල ධනපති සංවර්ධනයේ කුණෙනි සාමයය.

එහෙයින් වහාම ඔනවය විශේෂයෙන් පීඩිත ලෝකයේ ගිම්හාන්තරයම වැනසී යෑමට තදම් නියමිතව සිටින ඔනවයා වහාම නැගී සිටිය යුතුය. ධනවාදී විප්ලවය මෙන්ම වූ එයටත් වඩා බරපතල සමාජ විප්ලවයක් සඳහා සැරසිය යුතුය. මෙවර අරගලය පුළුතරයේවත් බහුතරයේවත් නොව සමස්ථයේ අරගලයකි. එහෙයින් කෝරාගත් පිරිසක් නොව සැබෑම එක්වී විකල්ප විරස්ථායී සංවර්ධනය උදාකරගත යුතුය. ධනවාදී සංවර්ධනය ඝාදිසරික – ආර්ථික – සංස්කෘතික දේශපාලනික සෑම පරිමාණයකම පෙරලා දමමින් විකල්පය හදුන්වා දිය යුතුය.

එනම් සැලසුම්ගත විවිධාගත සමාජවාදී – විරස්ථායී සංවර්ධන විකල්පයයි.

දර්ශනයේ නව ඇරඹුමක්:

මෙතෙක් ලෝකයේ පැවැති සියළු දර්ශනවාදයන් ගේ සාරය හා අත්දැකීම් පදනම් කරගත් නව දර්ශනීය ඇරඹුමක් හා සැදිය ප්‍රවේශයක් අවශ්‍යව ඇත.

එය ලෝකයේ ක්‍රියාවලින් පද්ධති ලෙස පවතින බව පිළිගනී. චලනය එහි නියම ලක්ෂණයයි. චලනයේ ස්වභාවයන් තුනකි.

සමස්ථය

යුධිගේෂනාව

ඝාපේක්ෂනාවයයි

සෑම ක්‍රියාවලියක් තුලම මේ ස්වභාවයන් දැකගත හැක.

සෑම ක්‍රියාවලියක් තුලම පවතින ද්විත්ව සබඳතා ආකාර සතරකින් පවතී. ඒ ආකාර සතරද ඉහත ස්වභාවයන්ට සරිස්ය. මෙය චතුර්විධ තර්කය නමිවේ.

ධනවාදී සංස්කෘතිය විසින් ප්‍රතිවිරෝධතා බවට පත්කරනු ලැබූ එහෙත් ප්‍රතිබද්ධමය සාපේක්ෂතා සහිත පහත පද්ධති ගැටිය සමාජවාදී ආකෘතියක අතිශය වැදගත්කමක් උසුලයි.

මානව පරිසර පද්ධතිය, ද්‍රව්‍යය – විඥාන පද්ධතිය, වස්තු–අවකාශ පද්ධතිය, යවස්ථා අවකාශ–කාල පද්ධතිය ආදී ස්වභාව පද්ධතීන්ය.

කවදුරටත් සමාජමය වන,

ආර්ථික – සංස්කෘතික පද්ධතිය, පුද්ගලිකත්වය–සමාජබලය- පද්ධතිය, ආගමිකවාදය ආකෘත්මකවාදය ආදී පද්ධතීන්ය.

ප්‍රතිවිරෝධය හා ප්‍රතිබද්ධය නිවරදිව වටහාගැනීම විකෘතිය ප්‍රකෘතිය තේරුම්. චක්‍රීයතාව හා දේශීයතාවද ස්ථිතිය සමතුලිතතාව හා ගතික සමතුලිතතාව හදුනාගැනීමද ගැටික සමාජවාදයේ දාර්ශනිය පරිනතාවයෝ අවශ්‍යතාවයන්ය.

ගැටික සමාජවාදය:

මානව පරිසර පද්ධතිය චිරාත්කාලයක් රැකගැනීම සඳහා මානව අවශ්‍යතා හා ආශාවන්ය රැකදෙන සමාජ්‍රමයක් සංවර්ධන විකල්පයක් අවශ්‍යව ඇත. එය ගැටික සමාජවාදයයි. ධනවාදී ඒෂණිත සංවර්ධනයෙන් විනාශනොවී ගැලවී ගැනීම සඳහා මානව වර්ගයා සඳහාම වෙසවස්ථ සංවර්ධනය යෝජනා වේ. එය එක් අතකින් සමස්ථ සැලසුම්කරනයයි. තවත් අතකින් උපරි විමධ්‍යගතකරනයයි. මානව සමාජාර්ථිකවාදී – පරිසර සමාජාත්මකවාදී සමාජවාදයයි. විරස්ථායී සමස්ථ සංවර්ධනයක් සඳහා වෙනැති ගුරුංග වලින් යුතු සමාජ්‍රමයක් අවශ්‍ය ඇයි සන්න යලහා බැලිය යුතුය.

මෙහිදී සලකා බලනුයේ සමස්ථ අවශ්‍යතාව පමනි. මේ යෝජිත සංවර්ධන වූහය පාරිසරික හා ජාතික දේශසීමාවලදී ඒකාබද්ධ වූ අනන්‍යතා සිදුකර ගනු ඇත. එය විශේෂයෙන් ධනවාදී සංවර්ධන යේ පිඩනයන් වහ දැඟුල් දිග පීඩිත ආසියා, අප්‍රිකා, ඇමෙරිකා ජනතාවට පිදේ.

..../

සැලසුම්ගතභාව අවශ්‍ය ඇයි?

මානව පරිසර පද්ධතියේ සමස්ථය එහි වස්තු නිෂ්පාදන සබඳතා හා ගතික ස්වභාවය රැකගැනීම සඳහා සැලසුම්කරණය අවශ්‍ය වෙයි. එය මධ්‍යගත සමාජවාදයේ හා සම්ප්‍රාග්ධන වාස්ථාවාදයේ එන සැලසුම්කරණය නොවේ. එය උණිත සැලසුම්කරණයයි. මෙය මානව-පරිසර පද්ධතියේ සමස්ථයය.

පාරිසරික අර්ථයෙන් විශේෂයෙන් ධනවාදයෙන් විශේෂවේදී සැලසුම්කරණය විශේෂ කාර්ය භාරයක් ඉටුකරයි. සීමිත සම්පත් හා පරිසර කව්වයන් ද පරිසරයේ වලනයේ නියාමය හා ගතික සමතුලිතව ආරක්ෂා කරගනිමින් සමස්ථ සංවර්ධනයක් සිදුවනවාද යන්න මැනීම සඳහා විනුම් දඩු යනස් කෙරුම හා අවශ්‍ය ප්‍රතිශෝධනයන් ලබාගැන්ම මෙයිදී බලාපොරොත්තුවේ. සමස්ථ නිෂ්පාදිතාව සමස්ථ කාර්යක්ෂමතාව, සමස්ථ වර්ධනය ආදිය සඳහා සම්මත යනස්වනු ඇත.

ආර්ථිකමය අර්ථයෙන් නිෂ්පාදන වාසය අනුව ඝාර්ඩ හා සේවාවන් වලද හානව ප්‍රියතාවීන්වය වද වටිනාකම් නියම කරලීමට අවශ්‍ය එන් මිනුම් දර්ඩන් (මැනිය හැකි දේ) ලබාදීමය. ඝාර්ඩයන ඝාවික අගය-පරිවර්තන අගය නියම කරලීම හා ශ්‍රමයෙහි සමස්ථ වටිනාකම ගෙවීම පිලිබඳ සම්මත යනස් කරලීම සැලසුම්කරණයා බලාපොරොත්තු වේ. ඒ අනුව ආර්ථික ඉලක්ක යනස් කෙරුම හා පවතින සම්පත් හා ශ්‍රමය එහි උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයෙන් යෙදවීම ආදිය, සඳහාද වූ හාද්ගවීය අවශ්‍යතාවයන් සඳහාද සැලසුම්කරණය යෙදවේ. සැලසුම්කරණය අවසාන වශයෙන් නව ආර්ථික සිද්ධාන්ත හා සම්මත ඝඳුන්වා දෙනු ඇත.

සංස්ථානික අවශ්‍යතාවයන්ද සැලසුම්කරණයක ඇත. සමස්ථය මැනිය හැකි මෙන්ම මැනිය නොහැකි සංස්ථානික ආකාරයන්ද ගනී. දියුණු සංස්ථානියන් කුලට ප්‍රමයෙන් මැනිය හැකි වටිනාකම් පවා අවශෝෂනය කරගත හැක. සංස්ථානික විවිධත්වයට ඉඩදෙන අතර ඒවා අතර සමස්ථ වර්ධනය හා වටිනාකම පිලිබඳ සංස්ථානික සම්මත බිහිවන දිශානතිය ඔස්සේ සංස්ථානිය මෙහෙයවනු ඇත. ආත්‍රමනිය සංස්ථානිය අන්තවාදයන් අවශ්‍ය පරිදි පාලනය කරමින් සමස්ථය සඳහා සංස්ථානික පෙලඹවීමක් ලබාදෙනු ඇත.

දේශපාලනයේදීද සැලසුම්කරණය ප්‍රියාත්මක වේ. සමස්ථ ලෝකය හා සමස්ථ පරිසර - පද්ධති ලෙසත් සංවර්ධනයේ සිරා හා තලමණාකාරීත්වයේ සබඳතාවයන් පවත්වාගැනීම මෙහි දේශපාලන සැලසුම්කරණයේ අරමුණය. එය මධ්‍යගත රාජ්‍යවාදයන් හා ජාත්‍යන්තර අධිකාරියන් නොව නිරන්තර යෙන් නිරෝගී මානව සබඳතා පවත්වා ගන්නා දේශපාලන සැලසුම්කරණයක් විය යුතුය.

විමධ්‍යගතභාව අවශ්‍ය ඇයි?

ධනවාදය හා ධනවාදී සංස්ථානිය පදනම් වන්නේ වැඩි වැඩියෙන් මධ්‍යගතභාව වෙනුවෙනි. ධනවාදී සංවර්ධන සංස්ථානියෙන් උපන් සමාජවාදය ද මධ්‍යගත සමාජවාදය විය. ධනවාදී සංවර්ධන සංස්ථානියට පටහැනිව නවීන සමාජවාදය පදනම් කරගන්නේ විමධ්‍යගතවාදයයි. වැඩි වැඩියෙන් විමධ්‍යගතවාදයයි. එබැවින් මානව පරිසර පද්ධතියේ සුවිශේෂතාවයන් පෝෂණය බලාපොරොත්තුවේ.

පාරිසරික අර්ථයෙන් විමධ්‍යගතභාව අවශ්‍යතාවයකි. සමස්ථ ලෝක පරිසර පද්ධතිය තැනී ඇත්තේ අනන්‍ය මානව පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වයකිනි. මේ සුවිශේෂතාවයන් ආරක්ෂා කෙරුමට නම් සංවර්ධනය එසී පදනම් පදනම කරගෙන පැවැතිය යුතුය. එමෙසින් දැවැන්ත ඒකීය කරනය වූ පරිසර පද්ධතියන් වෙනුවට ස්වභාවය විසින් නැසීම් සහස් කරන පරිසර පද්ධති විවිධත්වයන් විමධ්‍යගතවාදය සටහේ ලැබේ.

කවදුරටත් පිට විවිධත්වය හා මානව පිට පදනම්වල විවිධත්වයද මේ මඟින් පෝෂණය වේ.

ආර්ථික අර්ථයෙන් ද විමධ්‍යගතවාදය විශාල පදනමකි. එන් අතින් සීමිත සම්පත් කාර්යක්ෂමවට හා පරිසර විනාශකාරී නොවන ලෙසත්, ශ්‍රමයෙන් අනන්‍ය නිර්මාන ඵලය ලැබෙන ලෙසත් යෙදවීමට නව නිෂ්පාදන ඒකක ඇඩා විය යුතුය. විමධ්‍යගත විය යුතුය. දෙවනුව වෙළඳපොල් සඳහාය. ඝාර්ඩ කිසියේන් සමස්ථයක් ලෙස සැලසුම්ගත තලනොවේ. සහස්කල

හැත්තේ යම්මත සා ප්‍රවීති පමණි. ඉන්ඩියේ භාවිත අගය තුල පවතින 'මානව රුචිතත්වය සහ අවශ්‍යතාව වෙළඳපොල තුල නිරූපනය විය යුතුය. මේ සඳහා වෙළඳපොල තුඩාවීම සහ විවධ්‍යගත වීම් තුල මානව අවශ්‍යතාවයන් සහ රුචිතත්වය වර්ධනයවේ. කෙවනුව අපහරන ප්‍රතිඵලය ඒවා පාලනය කලහැත්තේ සහ පරිවර්තනය කලහැත්තේ ආර්ථික පද්ධති විවධ්‍යගත වීම තුල පමණි. අවයන වශයෙන් ආර්ථික කළමණාකරනය සඳහාද විවධ්‍යගතභාවය අවශ්‍යතාවයකි.

මෙලෙස ආර්ථික නිෂ්පාදනය-වෙළඳපොල සහ පරිභෝජන අතුරුඵල ගලනය සහ ආර්ථික කළමනාකරනය යන සෑම අංශයකම විවධ්‍යගතකරනය අවශ්‍යතාවයක් වේ.

සංස්කෘතික අර්ථයෙන්ද විවධ්‍යගතකරනය අවශ්‍යය. මානව සමාජය නිර්මාන කරනයේ සහ විවිධත්වයේ අද්ඛුදවලින් පෙරට ගමන් කරන්නේ සංස්කෘතික විවිධත්වය විසින්ය. මේ සංස්කෘතික විවිධත්වය පෝෂණයවීමට නම් විවධ්‍යගත කරනයක් අවශ්‍යය. එය නිර්මාන කරනය, තෘප්තිය, මානව අධ්‍යාත්මික අවශ්‍යතා සහ විවිධත්වය පෝෂණය කරනු ඇත. විවධ්‍යගතභාවය දේශපාලන අවශ්‍යතාවයකි. ධනවාදය තුල විනාශව ගියද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තුල ඇතුරු අර්ථයක් ඇත. එනම් එක් අතකින් වැදිමි වලින් ලිහී ගිය පුද්ගලිකත්වය නිදහසේ ක්‍රියාවට නැගීමක් පෙරලා බහුමතය මත සමාජ බලය නිරූපනය කරලීමත්ය. ධනවාදය වෙස ප්‍රාග්ධනය චක්‍රයට සහ වෙළඳපොලට සාපේක්ෂව මිනිසු ලබන නිදහ මේ එක ගුණයක් වත් එයින් නිරූපනය නොවේ. පෙරලා මධ්‍යගත සමාජවාදීන් වෙන්ම සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ද මධ්‍යගත නිෂ්පාදන බලවේග මත පදනම් වන හෙයින් එහි ඵල ලැබිය නොහැකි විය. සෑම සංවර්ධනයකම ජනතා මතය අත්‍යවශ්‍ය වේ. සැලසුම්කරණය වුව ජනතා මතය අනුව සිදුවිය යුතු අතර දියුණු සංස්කෘතික - දේශපාලනික තත්ත්වයන්ද සැලසුම්කරණයේ අවශ්‍යතාවයද ගිලිසි යනු ඇත. මානව ස්වයං පාලනය සහ තම ඉරණම තමාට නිදහසේ සමස්ථයට බාධා නොකර, ඉටුකර ගැනීම් සඳහා දේශපාලන බල ව්‍යුහයන්ද පදනම් විය යුත්තේද විවධ්‍යගත ජනතා පාලන ඒකක මතය. ප්‍රාග්ධනයෙන් මුදාගනු ලබන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මතා සම්මතය දක්වා පෙරට ගෙනයා හැත්තේ එවිටය.

<u>සමාජවාදය අවශ්‍ය ඇයි?</u>

සමාජවාදය එනම් සමූහයක් ලෙස නිෂ්පාදනය සහ පරිභෝජනය අවශ්‍ය ඇයි යන්න සලකා බැලිය යුතුය. විරස්ථායි සංවර්ධනයක් සඳහා සමාජවාදය වඩාත්ම යුදුසු සමාජක්‍රමය වන්නේ ඇයිද යන්න සලකා බැලේ. මෙහිදී සමාජවාදය ඉහතින් විස්තර කල සැලසුම්කරණයෙන් සහ විවධ්‍යගතකරණයෙන් වියේ නොවේ. හරිත සමාජවාදය අර්ථදෙනුයේම සැලසුම්ගත විවධ්‍යගතවාදය තුලය. එනම් මානව පරිසර පද්ධතියේ සමස්ථ සම්මත යන්න විවධ්‍යගත තුඩා සා ඵුහිත නිෂ්පාදන ඒකක සහ පරිභෝජන ඒකක සඳහාමය. සමාජවාදය සමස්ථය සහ සුවිශේෂතා අතර <u>සාපේක්ෂතා වය</u> උදාහරනු ඇත.

පරිසර අර්ථයෙන් ධනවාදයේ විසංවාදය නම් සමස්ථයේ පොටයක් වත මාත්වයා එය ජය ගැනීමට සැරසීමය. එහෙයින් විනාශය දක්වා අද්ඛුදයට යාමය. සීමිත මානව පරිසර පද්ධතියක වර්ධනය අත්‍යන්ත තරගත හැත්තේද ගහිත සීමිතභාවයකිනි. මානවයාගේ පැවැත්මේ නියාමයට් අනුවය. සංවර්ධනයේ සමස්ථ සීමා විසින් වර්ධනය සඳහා නොව වඩා හොඳ පැවැත්මක් සඳහා සංවර්ධනය අවශ්‍ය වේ. සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදය අනිවාර්යයක් ලෙස වූ හෙයින නොන්දේසි දුටුවේ ධනවාදී සංවර්ධනයේ අනවරත වර්ධනය තුලමය. එයට ඵටහැනිව හරිත සමාජවාදය ධනවාදයෙන් විනාශකාරී වර්ධනය විසින්ම පැවැත්ම සඳහා වූ සංවර්ධනයක් සඳහා වූ පීව-අපීව නොන්දේසි සිය හෙයින පදනම් ලෙස සලකයි. සීමිත මානව පරිසර පද්ධතියක විනාශයෙන් කොර පැවැත්ම සඳහා මෙයින් සමාජවාදය අනිවාර්ය වේ. එහෙයින් විනාශයෙන් කොර විරස්ථායි සංවර්ධනයක් තුල පැවැතිය හැකි එකම සමාජක්‍රමය වනුයේ සමාජවාදයය.

විශේෂයෙන් බලශක්තිය මූලික වූ නිෂ්පාදන බලවේගවල බිඳවැටීම විසින් සා මූලික ක්‍රමය නැවකක් නව වටිනා ශක්ති ලබනු ඇති අතර වෙනත් බලශක්තිමය පරිවර්තන සඳහාද එය අනිවාර්ය වනු ඇත. මෙහෙත් පැවති නිෂ්පාදන බලවේගවල භාරත වර්ධනය වෙනුවට සමස්ථ වර්ධනය යෙදවෙන විට සමාජ ක්‍රමයක් ලෙය සමාජවාදය අත්‍යවශ්‍ය වනු ඇත.

එමෙන්ම මානව සමානාත්මතා ව ඇතිවූ සමාජයන පවරාගෙ සැ බෑ අර්ථයෙන් පරිසරය වෙනද සමානාත්මභාවය ඵලනල හැතිවනු ඇත. එසේවන් පරපුර අතර සමානාත්මතාව ඇත්නම් පවරාගේ අනාගත

.....

අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් සමාන්තීමකට එලනල හැකිවනු ඇත.

පීවවාදී සමාජවාදය දුටු මානවයාගේ රංචුවය පීව පැවැත්වෙන වේ අනුව ස්ථාපිත වනු ඇත.

මෙලෙස විරස්ථායී සංවර්ධනයක පාදිසරික අර්ථයෙන්ද තාත්ත්වික අර්ථයෙන්ද සමාජවාදී සමාජයට නව අගයන් ලැබෙන්නේය.

සමාජවාදය ආර්ථිකමය ලෙසද අතිශයින් වැදගත්වේ. නිෂ්පාදනයේදී හා නිෂ්පාදන බලවේග වල ප්‍රියකාරීත්වයේදී ආර්ථික ලෙසද යහුමින නිර්මාණ හා සාමුහික ශ්‍රමය අත්‍යවශ්‍යවේ. විරස්ථායී සංවර්ධනයකදී ආර්ථික නිෂ්පාදනය සඳහා එහෙයින් සාමුහිකත්වය අවශ්‍යවේ. එමෙන්ම අලෙවිය සඳහා වන වෙළඳ පොළ සඳහාද සමාජවාදය අත්‍යවශ්‍යය. බොහෝ විට අසන ප්‍රශ්නය. නම් පුද්ගල වර්ධනය සඳහා හාර්ඩ හා සේවා හඹායෑම සමාජයක පාලනය තල හැකිද යන්නය. ධනවාදී වෙළඳ පොළ තුල එසේ තල නොහැකිවන්නේ අසමාන පරිභෝජන තත්ත්ව විසින් නිකරම අධිපරිභෝජනය දෙසට ද්විතීයක හාර්ඩ පරිභෝජනය දෙසට යොමුවන් ඇතිවන නිසාය. සමාජවාදී වෙළඳපොල තුල මෙයට එරෙහි යාන්ත්‍රනයන් ස්වයංවම පවතී. එන් අතකින් ආදා යම් සමව ලැබීම විසින් ද්විතීයක හාර්ඩ සඳහා ඉල්ලුම අභෝසිවන අතර පරිභෝජන විෂමතා අවවර්ධම විසින් ඉල්ලුම් ප්‍රත්‍යස්ථාවද අවම වේ. එහෙයින් සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස ආයෝජනය වේ. පැවැත්වේ නියමය ආරක්ෂා වේ.

එමෙන්ම සමාජවාදය තුල සූරාකෑමක් නොවන හෙයින් (හරිත සමාජවාදය තුල වස්මන් මෙන්ම අනාගත පරපුරද සූරාකෑම අභෝසි වේ.) වර්ධනය සඳහා අතිරික්තයක් ඉතිරි නොවේ. වර්ධනය සඳහා අතිරික්තයක් ලබාගන්නේ සමස්ථය වර්ධනය තුල මිස සූරාකෑම තුල නොවේ. මෙසේ හෙයින් ලාභ සිඟුන විසින් වේගයෙන් වර්ධනය වන ප්‍රාග්ධන සමුච්ඡතරාශය අභෝසිවේ. හරිත සමාජවාදය තුල සිදුවන මේ කාරක ප්‍රාග්ධනය අභෝසිවීම විරස්ථායී සංවර්ධනයක එක් තීරණාත්මක ආර්ථික පදනමක් වේ.

මෙලෙස නිෂ්පාදනයේදී – ගුවමාරුවේදී – බෙදුම පොල යාන්ත්‍රණයේදී – පරිභෝජනයේදී හා අයෝජනයේදී, සමස්ථ නිෂ්පාදන චක්‍රයේදී සමාජවාදය තුල විරස්ථායී සංවර්ධනය දෙසට යොමුවූ ස්වයං යාන්ත්‍රනයන් පවතී.

හරිත සමාජවාදයේදී සංස්කෘතිය ආර්ථිකයෙන් වියෝවූවක් නොවේ. ආර්ථික හා තාත්ත්වික නටයුතු නිර්මාණාරනය – ආර්ථික පරිභෝජනය පාලනය– පරිභෝජන විවිධත්වයන් පෝෂණය කෙරුම්– යුදු සංස්කෘතිකමය වූ අධ්‍යාත්මික හා මානසික විඥානයක් පවත්වා ගැනීම සංස්කෘතියේ අරමුණය.

සංස්කෘතිය යනු සාමුහික මානසිකත්වයකි. එම සාමුහික මානසිකත්වය ප්‍රබෝධනය වන්නේත් එය ආර්ථික සාමුහිකත්වය සමඟ සිය සජීවී ප්‍රතිබද්ධතාව වූ චතුර්විධ සබඳතා ඵේෂනය කරගන්නේත් සමාජවාදය තුල පමණි. ධනවාදය තුල අධිපති සංස්කෘතිය පීඩනයට හසුව පීඩාවිඳී සියළු සංස්කෘතීන් නිදහස ලබන්නේත්, පුද්ගලික කරුණු බවට පහත හෙලනු ලැබූ, ගුවමාරු වටිනාකම් බවට බිඳ දමනු ලැබූ සියළු සංස්කෘතික වටිනාකම් ඒවායේ නිසි ස්වරූපයෙන් පෙනී සිටින්නේත් සමාජවාදය තුල පමණි. මා නවවාදී සමාජවාදීන් හා ජාතිකවාදී සමාජවාදීන් විසින් සිය න්‍යායධර්ම වූල පදනමක් කරගනු ලැබුවේද සමාජවාදය හා සාමුහික මානසිකත්වය වන සංස්කෘතිය අතර පවතින මේ අවියෝජනීය සබැඳියාව නිසාය. ප්‍රායෝගික මධ්‍යගත සමාජවාදය තුල ආර්ථිකය ප්‍රාථමික ලෙස ගැනීම නිසා මේ සබැඳියාව බිඳ වැටින. එහෙත් එය පීවමය සබැඳියාවක් බවට නැවැත පත්කල හැකිවනු ඇත. ධනවාදය විසින් බිඳලනු ලැබූ විඥානය් බව නැවැත ඔහුට ලැබෙනු ඇත.

දේශපාලනයේ අත්‍යවශ්‍ය කොන්දේසිය වනුයේ සමස්ථය ගැන සැලකිලිමත්වූ බහුකරයාගේ හෝ අවසාන වශයෙන් සමස්ථ මානවයාගේ නැ මැත්ත මත පදනම් වූ ප්‍රාලනයක් රැගෙන යාමය. විමධ්‍යගතවාදය තුල මුදා හරින ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය එහි ඇබ්බැහි සැබෑ අර්ථයෙන් පිටතර දමන්නේ හා අර්ථවත් වන්නේ සමාජවාදය තුලය. ස්වයංපාලිත මානවයාගේ සමාජයක් දක්නා ඡේතිය බැමිවලින් වියුත්තව මානවයාට ගමන්කල හැක්කේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සමඟ යෙදීමෙනි. ජනතාව විසින්. තමන්ගේ සංවර්ධනයේ මග පිළිබඳ තීන්දු ගැනීමේ ප්‍රාථමික අධිනිය මේ මගින් ජනතාවට ලැබෙන්නේය. ධනවාදී ප්‍රාග්ධනය විසින් පරාරෝපරාය තල අනෙක් අතින් වානග තල මානව නිදහස නැවැත මානවයාට ලැබෙන්නේය. එමෙන්ම බලය ඇත්තා විඳීමද සීමිත පිරිසකට සිමානොවී සමස්ථයට ලැබීම විසින් එතෙක්

.....

බලය ලැබූවන්ගේ පීඩනය මෙන්ම බලය අයිති නැවුන්ගේ පීඩනයද අයෝජි වී යන්නේය. සැ මට ස ම හැනියවන් අනුව සමාජයට හා තමාටම සේවය කල හැකිවනු ඇත.

විකල්ප ආර්ථිකය

මෙතෙක් ධනවාදී සංවර්ධන සංස්කෘතිය තුල ආර්ථිකය හා ආර්ථික විද්‍යාව නමින් වෙනම දැනුම් පද්ධතියක් පැවතිනා. අර්බුදය ඉදිරියේ පරිසරය හා පරිසර විද්‍යාව නමින්ද කවත් දැනුම් පද්ධතියක් ගොඩනැගින. අර්බුදය කවත් උත්සන්න වෙතීම මේ වෙන වෙනම වූ දැනුම් පද්ධති දෙක සාත්ත්‍රිකව එක් කරන්නටද වෑයම් තෙරේ.

එහෙත් ධනවාදය තුල වේ ක්‍රියාවලිය ඉටුකරගත නොහැකි විසංවාදයක්ව පවතින බව අප විසින් පෙන්වා දී ඇත.

ඔදින ආර්ථික විද්‍යාව යනු ධනවාදය තුල බිහිවූ පරිසර විද්‍යාවේ හා දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාවන්ගේ සරල එකතුවක් නොවේ. එය නව විකල්පයන දේශපාලන ආර්ථික විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත පෙලයි. මේ අනුව එය ධනවාදී ආර්ථිකය විවේචනය කරන අතර එහි අර්බුදයද පෙන්වා දෙයි. එනැහින් නොනවතින එය ගොඩනගන සමාජයේ පැහැනඩන් බවට පත්වේ.

ඔදින ආර්ථික විද්‍යාවේ සිද්ධාන්තික පදනම් සංක්ෂිප්තව විස්තර කර ඇත.

මේ අනුව ඔදින ආර්ථික විද්‍යාව සිය වටිනාකම් නිරූපණ කරලීමේදී ප්‍රාරම්භික කරගන්නේ පිට-අපිට පරිසර වස්තුයි. එහි ගතික සමතුලිතතාවයයි. ඒ අනුව එය නිෂ්පාදනය හා එහි ආහාර දෙන (ප්‍රාථමික - ද්විතියික) හා ඒවා අතර චතුර්විධ සබඳතා දනී. පෙරලා පරිභෝජනය හා එහි ආහාර දෙන (ප්‍රාථමික-ද්විතියික) හා ඒවා අතර චතුර්විධ සබඳතා මෙන්ම පැවැත්මේ නියාමයද පැහැදිලි කරයි. එමෙන්ම නිෂ්පාදන ආහාර හා පරිභෝජන ආහාර අතර චතුර්විධ සබඳතා ද එලෙසම දනී.

සවිස්ථ වටිනාකම

ධනවාදය වටිනාකම් දෙනුයේ නිෂ්පාදනයට නොව භුවමාරුව සඳහා වන නිෂ්පාදනයටය. එමෙන්ම එය වටිනාකම් දෙනුයේ අතීත - වර්තමාන - අනාගත ලෙස නොව වත්මන් ශෝධිතත්වයට පමණි.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව ඔදින ආර්ථික විද්‍යාව සමස්ථයට වටිනාකම් දෙයි. එය භාණ්ඩයක සාධිත අගය මෙන්ම එහි පරිවර්තන අගයද ඒවායේ සමස්ථයද යලහ බලමින් සමස්ථ වටිනාකම් පද්ධතියක් නිහිකරයි.

එමෙන්ම ඔදින ආර්ථික විද්‍යාව භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක මැනිය හැකි අගය (අන්තර්ගත ද්‍රව්‍යමය ප්‍රමාණය - එය පරිවර්තනය කල හැකිද - අන්තර්ගත බලශක්තිය හා අඩංගු පුනර්ජනීය නොවන බලශක්ති ප්‍රමාණය - අන්තර්ගත ශ්‍රම ශ්‍රමය හා ප්‍රවීන ශ්‍රමය - පරිභරනයේදී වැයවන ශක්තිය හා අමුද්‍රව්‍ය - පරිසර දූෂණ අගය - අපද්‍රව්‍ය අගය හා සමාජමය අගය - ප්‍රාථමික ද්විතියකතාව ආදී....) මෙන්ම මැනිය නොහැකි සංස්කෘතිකමය අගයන්ද පවතින බව පිළිගනී. ඔහෝ මැනිය හැකි වටිනාකම් පවා අවශ්‍යතාවී සංස්කෘතිය තුල වටිනාකම් ලබාදිය යුතු. මේ අනුව සවිස්ථ වටිනාකම් නම් මැනිය හැකි මැනිය නොහැකි වටිනාකම් වල සමස්ථයය.

භුවමාරු වටිනාකම් විවිධත්වය :

ධනවාදී ආර්ථිකය තුල භුවමාරුව සඳහා එකම පදනම් ලෙස යොදාගන්නේ මුදලය. එහෙත් මුදල්වලටම ඌනනය කල නොහැකි තවත් වැදගත් භුවමාරු අගයන් පවතී. ඒවානම් ශක්ති ප්‍රභවය තුල පවතින බලශක්තිය හා මානව ශ්‍රමයයි.

සාමාන්‍යයෙන් පරිසර පද්ධතිය තුල පවතින අපිටමය පදනම් ප්‍රමාණාත්මකව සිමිත වන අතර තවද පරිවර්තනයකදී වුව මේ ප්‍රමාණාත්මක අගය විනාශ නොවේ. එහෙත් මානවයාට සාපේක්ෂව එහි ගුණාත්මක අගය - අසංවිධානාත්මව - පරිභරනයට අප්‍රයුක්තිමේ ගුනය - පිරිහී යා හැක. සවිස්ථ යන් ලෙස ද්‍රව්‍යමය පදනම් ප්‍රමාණාත්මකව වෙනස් නොවන මුත් එය සතුව ඉහත අර්බුදය ඇත. ධනවාදය භුවමාරුවේදී මේය සහමුලින් අවතක්සේරු කරයි.

..../

පෙරලා අපිවමය පදනම් පිවමය හා එසේ නොවෑහ පදනම් බවට පෙරලන්නේ ශක්ති ප්‍රභවය මගිනි. බලශක්තිය හා කාලය ශ්‍රමය මගිනි.

ශක්ති ප්‍රභවය පිළිබඳවද ගුරුත්වජ අගය පිහිටියේ නියාමය බලපවත්වයි. එනම් එක් පරිවර්තනයක් සිදුනල පසු එය පූර්ණ ලෙස ප්‍රතිවර්ත්‍ය වෙරුවට මුල් පරිවර්තනයට වඩා වැඩි ශක්තියක් අවශ්‍යවීමය. (කාපශක්ති දෙවන නියාමය) වෙය පෙරලා අපිවමය පදනම්වල ගුරුත්වජ අගය පිරිසිදු සමඟ යාවූ බැදී ඇත.

ධනවාදය ශක්ති ප්‍රභවයේ අගය මුදලට උනහය තර ඇත

භෞතික ආර්ථික විද්‍යාව මේ කරුණ විගහැර ගැනීම සඳහා යුවමහරු ඒහා වල විවිධත්වයන් යෝජනා කරන අතර ඒවා එහිනෙහාට පරිවර්තනය කරගත හැකි පරිවර්තන හැකියාවක්ද පෙන්විය යුතුය. එනම් මුදල්වලට අමතරව යාවූ ශ්‍රමය හා බලශක්තිය ද ඒහා වශයෙන් සොදාගැනීවය.

ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් සඳහා පරිවර්තන හැකියාව ලෙස බලශක්තියට සියල්ල උනහය කරගැනීම වැදගත්වේ. එසේම එය පරිසර පදනම් වලින් අරඹා නැවත පරිසර පදනම් දක්වා වූ පූර්ණ නිෂ්පාදන චක්‍රය තුල වැය වූ සම්පූර්ණ බලශක්තිය නිරූපනය කල යුතුය. එනම් සමස්ථ බලශක්තියය.

බොහෝ ක්‍රියාවල ප්‍රතිඵලය බලශක්තියට උනහය කල නොහැකි නිසා මෙය බලශක්ති ප්‍රභව හා ඉංජිනේරුමය තටයුතු සඳහා සොදාගත හැක.

සමාජීය අර්ථයෙන්ද, නිෂ්පාදනීයත්ව ආදිය තුලද වැදගත් වන්නේ ශ්‍රමයයි. එනම් නිෂ්පාදන චක්‍රය තුල වැයවන සමස්ථ ශ්‍රමයයි. සමන ශ්‍රම ඒකක වල සුවහරුවයි. ප්‍රවීන ශ්‍රමය තුලද ගැබ්ව ඇති යාවූ ශ්‍රමය මේ අනුව සොයා ගත හැක.

සැමදෙනා වැඩෙහි නියලිවත්, සැමදෙනාට වැඩ අනුව ගෙවීමත් සඳහා සමස්ථ ශ්‍රම අගය දැනගැනීම අතිශයින් වැදගත්වේ.

මුදල් ඉතිහාසය තුල බිහිවුයේ සුනමය සරල අනාගතය සඳහාද වටිනාකම් රැගෙන යන ගුනයන් සැටිකරගත් හුවමාරු මාධ්‍යයන් ලෙසය. ධනවාදය මුදල්වලට සියල්ල උනහය කලේය. කාරක වටිනාකම් පෙන්වන්න වූයේද මුදල්ය.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව භෞතික ආර්ථික විද්‍යාව මුදල්වල පවතින සාධනීය අංග රැහගනිමින්ම එය වෙනත් තලයකට රැගෙනයයි. එනම් සමස්ථ වටිනාකම් නිරූපනයන් ලෙසය.

මේ අනුව ප්‍රාග්ධනය නමින් වූ කාරක අගය ගොඩගැසීම භකර වේ. ඒ වෙනුවට සමස්ථ ප්‍රාග්ධනයන් බිහිවේ. එය පුද්ගල සන්තක නොවන අතර සමාජ සන්තක වේ. මේ සමස්ථ ප්‍රාග්ධනය භැසිරවීම සැලසුම්කරණය සමඟද බැඳෙන්නේය. එහෙයින් නව ජනකායාදි බැංකු ක්‍රමයන් බිහිවේ.

මුදල් සෙසු ඒහා වන ශ්‍රමය හා බලශක්තියට පරිවර්තනය කල හැකි අතර සංස්කෘතිකමය වටිනාකම් වෙනම පවත්වා ගනු ඇත.

විභල්ප ආර්ථිකයන් තුල පවතින සුවිශේෂතාද වටහාගත යුතුය. සමස්ථයන් ලෙස එය සමස්ථ වටිනාකම් නියම කරලීම සඳහා පදනම් සිද්ධාන්ත ගොඩනගයි. එමෙන්ම එය ධනවාදයට ප්‍රතිපක්ෂව නව කාර්මික පද්ධතියන්, කෘෂිකාර්මික පද්ධතියන් බිහිකරයි.

විභල්ප කාර්මික පද්ධතිය – භෞතික කාක්ෂරාය

භෞතික කාක්ෂරාය නව සිද්ධාන්ත හා පදනම් මත සිටගනී. යාන්ත්‍රික ක්‍රියාවලියක් ඵලදායකත්ව ය මනිනු ලබන්නේ නිෂ්පාදන චක්‍රයෙහි සමස්ථය හා ගණික සමතුලිතතාවට අනුවය. මේ අනුව පරිසර පද්ධති වලින් උනහ ගෙන පරිසර පද්ධතිවලට අපහරනය වනතෙක් සමස්ථ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියම, සමස්ථ ආයුකාලයම සලකා වටිනාකම් නියම කෙරේ. සමස්ථ වැයවූ ශක්තිය සහ ඵලය සලකා සමස්ථ කාර්යක්ෂමතාව මනිනු ලැබේ. සමස්ථ වැයවූ ශ්‍රමය හා ඵලය සලකා සමස්ථ නිෂ්පාදනීයත්ව මනිනු ලැබේ. මේ අනුව කාර්මික පද්ධතිවල යථෝක්තව පිලිබඳ මෙතෙක් මානව ඉතිහාසය තෙපෙරලන ලද නව පරිවර්තේදයක් විටහන වනු ඇත. භෞතික කාක්ෂරායේ පදනම් ගොඩනැගෙනුයේ මේ නව්‍යත්වය තුලිනි.

..../

ප්‍රායෝගික ලෙස පවතින සල්පැනගිය සාප්ෂරය සමඟ වුහුදාව මුහුණ දිනල්ප සහිත සාප්ෂරය යෙදවිය යුතු ආකාර සහ ඒවායේ ගුණාත්මක වෙනස්කම් සලකා බලමු.

1. පරිසර සහජීවනය

පවතින සාප්ෂරයේ ඉලක්කය පරිසරය ජයගැනීමය. එනම් එය අවධාරණය කරන්නේ පරිසර පද්ධති වලින් වැඩි වැඩියෙන් උකහාගැනීම පිළිබඳවය.

විනල්ප සහිත සාප්ෂරය මෙයට පටහැනිය. එය මූලිකව පරිසරය සමඟ මානවයාගේ ඇති අවියෝජනීය සබඳතාවයක් වෙන්කල නොහැකි සමස්ථයක් දකී. සමස්ථයේ කොටසකට විඥාණයෙන් තොරව සමස්ථය ජයග්‍රහණය කල නොහැකි යන සහිත සිද්ධාන්තය අනුව එය පරිසරය සමඟ සහජීවනය පතයි.

එමෙන්ම පරිසර පද්ධතිවලින් උකහාගැනීම - පරිභෝජනය - අපද්‍රව්‍ය කරනය යන නිෂ්පාදන ව්‍යුහයේ සමස්ථයම සැලකිල්ලට ගනිමින් සිදුකරන සමස්ථ උකහාගැනීමක් සිදුකරයි.

සංක්ෂිප්තව විනල්ප සහිත සාප්ෂරය පරිසරය, එනම් අනාගත පරපුර සූරා නොකනු ඇත.

2. පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වය රැකගැනීම සහ පෝෂණය:

පවතින සාප්ෂරය දැඩි මධ්‍යගත එකකි. එය පරිසර පද්ධති වල විවිධත්වය අහෝසි කරමින් (සාද්වික-කෘෂිකාර්මික දෙකෙහිම) ඒකීය කරනය සහ මධ්‍යගතභාව වෙනුවෙන් පෙනී සිටී. ඝුවතැරුව (අපනයනය) සන්නිවේදන සහ තලමණකරන ජාලයන් සියල්ල ගොඩනැගී ඇත්තේ මේ යෑදෙන්ය.

විනල්ප සාප්ෂරය පද්ධතියට පුලුල් සැලසුම්කරන අර්ථයෙන් මධ්‍යගතභාවයක් ඇතත් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් එහි සීමා ස්වභාවික පරිසර පද්ධති සීමාය. මෙහිදී ප්‍රභාහනය -අපනයනය- මධ්‍යගත සන්නිවේදනය ආදියට වැඩවන සවිපත් විඥාණය තනර වන අතර සම්පත් වඩාත්ම සාර්ථක්ෂම ලෙස ආයෝජනය පරිහරණය සහ තලමණකාරීත්වය සහතික කෙරේ. පෙරලා පරිසර පද්ධතියේ පැවැත්මේ අවශ්‍යතාවයක් වන පරිසර - මානව පද්ධතියේ විවිධත්වය ආරක්ෂා කරදේ පෝෂණය කෙරේ.

3. අමුද්‍රව්‍ය පුනර්චක්‍රීය හෝ පුනර්භාවිත වනු ඇත:

පවතින සාප්ෂරය මූල නිෂ්පාදනය සඳහා උකහාගත් අපිරවමය ද්‍රව්‍ය පුනර්චක්‍රීය කරනය හෝ පුනර්භාවිතය අපහසු ව් ඇත. නැසඟොත් ඒ සඳහා විශාල ගක්තියක් අවශ්‍ය විය.

එහෙත් විනල්ප සහිත සාප්ෂරය අපිරවමය ද්‍රව්‍ය උකහාගනු ලබන්නේම ඒවා පුනර්චක්‍රීය හෝ පුනර්භාවිතය පිළිබඳ අදහසිනි. මෙය ස්වයංවම හෝ (එනම් එක් නිෂ්පාදනයක අපද්‍රව්‍ය එම නිෂ්පාදනයේම ප්‍රදාන අමුද්‍රව්‍ය බවට හෝ) සාපේක්ෂව හෝ (එනම් එක් නිෂ්පාදනයක අපද්‍රව්‍ය වෙනත් නිෂ්පාදනයක ප්‍රධාන අමුද්‍රව්‍ය බවට හෝ) සිදුකරනු ඇත. මෙලෙස විවිධ සාප්ෂරණීය ක්‍රියා අතර චක්‍රීය සබඳතා ඇතිකරනු අතර ඒවා සාප්ෂරණීය පද්ධති දක්වාද අවශ්‍ය විටෙක වර්ධනය කරනු ඇත.

මෙය සැලසුම්කරනය, විමධ්‍යගතකරනය යන ක්‍රියාවලින් මුසුවූ තලමණකරන රීතීන් සමඟද සම්පාත වනු ඇත.

4. පුනර්චක්‍රීය කුඩා බලශක්ති ප්‍රභව භාවිත වනු ඇත.

පවතින සාප්ෂරණයේ පදනම නම් පොසිල ඉන්ධනය. පිඩිඳා නැවත නොවන මේ බලශක්ති ප්‍රභව වක පදනම් වීම එහි කීරණාත්මක අර්බුදය වනු ඇත. එයට එසේ වීමට සිදුව ඇත්තේ එය මධ්‍යගත මහා පරිමාන සූරාකෑම් පිළිබඳ උනන්දු වන නිසාය.

විනල්ප සාප්ෂරණය ස්වභාවයෙන්ම කුඩා විමධ්‍යගත පුනර්චක්‍රීය ශක්ති ප්‍රභව ගරුතාවයින් සමන්විත වනු ඇත. රල පිදුලිය- සුළං බලය - ජීවාවයුව - ස්වභාව ඉන්ධන ආදිය විනල්ප බලශක්තියේ පදනම් වනු ඇත. ඉහා විශාල ඉල්ලුමක් සපයනු ඇත්තේ මහා පරිමාන බලශක්ති

..../

ප්‍රභව එනසින් නොව විමධ්‍යගත එමෙන්ට අන්තර්සම්බන්ධිත බලශක්ති පරිෂද වලිනි. මෙය ශක්ති පද්ධතියේ සුනම්‍යතාව මෙන්ම කාර්යක්ෂමතාවයද ඉහල යවනු ඇත.

විමධ්‍යගතකරණය හා සැලසුම්කරණය යන ක්‍රියාවලීන් දෙනම මෙසිදී තීරණාත්මකවේ.

<u>අතුරුඵල හානි අවම හෝ නොමැති වනු ඇත.</u>

පවතින තාක්ෂණය තුල යන්ත්‍ර ඉහා විශාල වශයෙන් ක්‍රියාක්මතවීමේදී විශාල අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් හෙලයි. එය සෙසු පීව විවිධත්වය විනාශ කරන අතර පීව විනාශයද සහතික කරයි. අපීව පදනම් සියල්ල දූෂණය කරයි. ධනපති වෙළඳ පොල විසින් වෙළඳ සිප්‍රතා විසින් මරණයට පත්කරන ලද්ද සහ සේවා විසින් අර්බුදය තවත් තීව්‍ර වේ.

විකල්ප තාක්ෂණය මේ සියල්ට ආකාර අහෝසි කරයි. තාක්ෂණය (පීව තාක්ෂණයද ඇතුළුව) සිදුකරන ස්වභාව පීව විවිධත්වය අහෝසිකරලීමද පීවීන් විනාශවීමද, පරිසර දූෂණයද අහෝසි කරනු ඇත. පෙරලා යන්ත්‍රවල හෝ භාණ්ඩ සේවාවල අගය ස්වාභාවික අගයම බවට පත්වේ. (එවිටවී අනුපානික අර්බුදය පැන නොනගී.) නිෂ්පාදන චක්‍රයට අනුව යන්ත්‍ර භාවිතයේදී මෙන්ම, ඒඩාසේ අපද්‍රව්‍ය අගයද ආරම්භයේදීම තීරණය කරන නිසා මෙය සිදුවල සැස්සක් බවට පත්වේ.

අතුරුඵල වල තවත් ආකාරයක් නම් සදිසි අනතුරුය. පවතින මධ්‍යගත ඝාතීය වර්ධනය මූලික කරගත් තාක්ෂණය ඉහා විශාල හානි සිදුකරයි. එය පිටෙන සම්ස්ථාවට පවා බිඳලිය හැක.

විකල්ප තාක්ෂණයේ අනතුර ඉහා තුඩාය. එහෙයින් එය සම්ස්ථාවට සිදුකරන බලපෑම නොගිනිය හැක. මෙයින් සම්ස්ථ පද්ධතිය මෙන්ම සෙසු පද්ධතියද ආරක්ෂා වේ.

<u>6. නිෂ්පාදන ඵල සමාජකරණය වේ. සමාජය සඳහා විවිධ විසඳුම් ගෙන දේ.</u>

පවතින තාක්ෂණය පුද්ගල වර්ධනය ඉලක්ක කරගන්නකි. මේ පුද්ගල වර්ධනය සඳහා සම්ස්ථය බිලිදෙමින් පවතී.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව විකල්ප තාක්ෂණය මානව පැවැත්ම මූලික කරගනු ඇත. මානව පැවැත්මේ නියාමය සුරකිනු ඇත. එමෙන්ම සමාජය වෙනුවෙන් නිපදවනු ඇත. එනම් පොදු ජනයාගේ අවශ්‍යතාවයන්ය. පොදු ජනතාවගේ පැවැත්මය. සමාජවාදී ආර්ථික ඉලක්කයන් සඳහා තාක්ෂණයේ පදනම ගොඩනැගෙන්නේ එසැනිනි. මූලික ආහාර, ද්‍රව්‍යමය අවශ්‍යතා හා ප්‍රවාහනය එහිදී මූලික වේ.

පවතින තාක්ෂණය සමාජය සඳහා දෙනුයේ ඒකීය විසඳුමකි. ඒකීය ශෝගවශාව – ඒකීය භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ලෙසය. එයට පටහැනිව විකල්ප තාක්ෂණය සමාජය සඳහා විවිධ විසඳුම් ලබාදෙනු ඇත. එය එක් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහයක් මත රඳා නොපවතින අතර එකම නිෂ්පාදන පද්ධතිය තුල විවිධ නිෂ්පාදන සබඳතා වර්ධනය කරනු ඇත. එකම නිෂ්පාදනයකින් සමාජයේ විවිධ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් ලබා දෙනු ඇත.

මේ සඳහා සමාජවාදී විමධ්‍යගත වෙළඳ පොලක්ද අවශ්‍ය වේ. විකල්ප තාක්ෂණයේ සමාජමය පදනම නම් සියල්ල මහජනයා සඳහාය යන්නයි.

<u>7. විකල්ප තාක්ෂණය මානවයා සම්ස්ථාරණය කරයි – මානවයා ස්වභාවික කරයි.</u>

පවතින තාක්ෂණය මානවයාගෙන් වියුක්තය එය විශ්වය සහ කබුතුයේ මානවයා නොවන ශක්ති ප්‍රභව සෙදේය. ධනවාදී වෙළඳ පොළ යාන්ත්‍රණය තුල බලශක්තියට නියග අගයක් නොමැති නිසා මානවයාගේ ශ්‍රමය වෙනුවට පොසිල ඉන්ධන ආදේශ වෙමින් ඇත. මෙය ප්‍රකාශ කරන කළී පුද්ගල් නිෂ්පාදාධිකා වයක් සත්‍ය ලෙසට නොපෙන්වුවද එමගින් විශාල පිරිසක් සංවර්ධනයෙන් පලවා හැරී. විරැකියා බලවේගය බිහිවේ. සංවර්ධනයට වෙර බඳින බලවේගය හා සමාජ අර්බුදය බිහිකරයි.

විකල්ප තාක්ෂණය මෙයට පටහැනිව මානවයා හා පරිසරය එක් කරයි. මානව ශ්‍රමය වැදගත්ම බලශක්ති ප්‍රභවය ලෙස සලකයි. එක් අතකින් ශ්‍රමය වැගිරීමේ නිරෝගී පීව අවශ්‍යතාවයකි. තවත් අතකින් එය ලෝකයේ වඩාත්ම නිර්මාණාත්මක බලශක්ති ප්‍රභේදය වඩ වඩාත් පිබිදවීමකි. සංවර්ධනයෙන් පිටස්තරයින් – විරැකියාව – ඵිස් නැත. සැලසුම් කම් ඉරරාම හැ පැවැත්ම වෙනුවෙන් ශ්‍රමය යෙදෙනු ඇත.

.....

පවතින භාෂාරූප ක්‍රියාකාරී වන්නේ විශේෂිත අවස්ථාවල පමණකි. මෙය වැඩ හා විවේචය ලෙස විසංවාදී – ප්‍රතිවිරෝධාත්මක සංකල්ප දෙකක් බිහිකර ඇත. පවතින භාෂාරූප දියුණුව හා සංහිඳියාවය යැයි ප්‍රකාශ කලේ මේ විසංවාදයේ වර්ධනයටය.

විකල්ප භාෂාරූප මෙයට පටහැනිය. එය වැඩපොතට නිර්මානශීලිත්වයේ අවශ්‍යතා වශයෙන් දකී. වැඩ හා විවේචය අතර ප්‍රකාරයන් බිඳ ඒවායේ ස්වාභාවික සහජීවනය ලබාදෙන යන්ත්‍ර වශා දියුණු හා සංහිඳියා යන්ත්‍ර ලෙස සලකයි.

පවතින භාෂාරූප බාල-මහළු ලෙසද ස්ත්‍රී-පුරුෂ ලෙසද ජනකාව බෙදා ඇති අතර එහි බෙදීම් පුලුල් කරලීම දියුණුව යැයි ප්‍රකාශ කර ඇත. ස්ත්‍රීන්ට-පුරුෂයින්ට බාලයන්ට හා වැඩිලන්ට විශේෂතා ඇති බව පිළිගන්නා විකල්ප භාෂාරූප සුනම්‍ය හා සරලතරරූප්‍ය් තුලින් මේ බෙදීම් පාලනය කරනු ඇත. ලිංග බේදයෙන් හෝ වයස් භේදයෙන් සිදුකරන භාෂාරීති සුරාකෑම් අහෝසි කරනු ඇත.

පවතින භාෂාරූපයේ නොපෙනෙන බලවේග සුරාකෑමක් ඇත. එනම් එය සංහිඳියා හා දියුණු යැයි පවසන්නේ එහි ආනුභවික දැනුම අතිශයින් අල්ප විශේෂිත ප්‍රවීනයන් පිරිසක් අතට පත්වීමෙනි. මේ විශේෂිත ප්‍රවීනයන්ගේ නවීන සමාජ පන්තිය නොමැතිව ධනපති සංවර්ධනයට බුද්ධියක් නැත. සත්‍යවශයෙන්ම ධනපතීන් ලාභ ඉපයුවද මේ භාෂාරූපයේ සැබෑ උරුමකරුවන් මේ නවීන ප්‍රවීනයන්ගේ සමාජ පන්තීන්ය. මෙය තෙකරමී බලවත් සමාජ පන්තියක්දයක් ධනපති ක්‍රමය මූල සිය ලාභය අහෝසි වන විට භාෂාරූපයේ ශක්තිය හා ධනපති ක්‍රමයට අභියෝග කෙරුමට වුව මොවුන් සූදා නමිය. සමාජ අරගලයේ විකල්පයේ වැඩ පොරය මේ නවීන සමාජ පන්තිය විසින් ඉටුකරනු ලැබීම ඉතිහාසය පුරා දැක්නට ලැබුනකි.

කම්කරුවන්ගේ ස්වය විඥානය ආදර්ශවාදී සැබෑ ප්‍රකාශ කල ලෙනින් සමාජවාදී චින්තනය කම්කරු පන්තියට එන්නේ මේ නවීන සමාජ පන්තියෙන් බව අවධාරණය කලේය. පිලාස් විසින් ප්‍රකාශ කලේ වහලුන් හා වහල්සිටියන් අතර මූලික අරගලය පවතිද්දී අතරමැදි රදලයින් ජයගත්තාසේ, රදලයින් හා ගොවියන් අතර මූලික අරගලය පවතිද්දී අතරමැදි ධනපතියන් ජයගත්තාසේ, ධනපතීන් හා කම්කරුවන් අතර මූලික අරගලය පවතිද්දී අතරමැදි සමාජවාදී පන්තිය ජයලබන බවයි. මේ මත දෙකම පදනම් වුයේ මේ නවීන පන්තිය සතු විශාල බල්පෑමේ ශක්තියයි. එනම් මොවුන් පවතින භාෂාරූපයේ සැබෑ හිමිකරුවන් වීමය. සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදයට අනුව සෝවියට් සංගමය තුල භාෂාරූප නිෂ්පාදන බලවේග කම්කරු පාලය සහ අතට පත්විය. එහෙත් ඒවා මොවුනගේ නොව ශාක්‍ය වී විශේෂඥයන් ගේ වීම විසින් ස්ටාලින්ට නැවතත් නව තළමරාකාර දිනීන් යටතේ නවීන ප්‍රවීනයන් තලමරාත්කරුවන් කරලීමට සිදුවිය. සෝවියට් සංගමය තුල බිහිවූ නිලධාරී පන්තිය සි භාෂාරූප පදනම එබඳුය.

එහෙයින් පවතින භාෂාරූප තවුරුක් අත්පත් කරගත්තද මොවුනට නවීන ප්‍රවීන පන්තියේ සිරකරුවන් හා සූරාකන්නන් මෙවට පත්වීමට සිදුවේ. විකල්ප සමාජ අරගලයේදී මේ නවීන ප්‍රවීනයන්ගේ අගය නිවැරදිව තක්සේරු කරනා සහිත සමාජවාදීන් වන අප තිසේත් අනාගත සමාජයක් පැවැති විශේෂ සමාජ පන්තියක බිහිවීමක් සිදු නොනැරසි.

මේ සඳහා භාෂාරූප තවුරුක් අත්පත් කරගත්තද මොවුනට නවීන ප්‍රවීන පන්තියේ සිරකරුවන් හා සූරාකන්නන් මෙවට පත්වීමට සිදුවේ. විකල්ප සමාජ අරගලයේදී මේ නවීන ප්‍රවීනයන්ගේ අගය නිවැරදිව තක්සේරු කරනා සහිත සමාජවාදීන් වන අප තිසේත් අනාගත සමාජයක් පැවැති විශේෂ සමාජ පන්තියක බිහිවීමක් සිදු නොනැරසි.

මේ සඳහා භාෂාරූපයේ පදනම් වෙනස් විය යුතුය. උහත් – නූහත් බේදය විකල්ප භාෂාරූප පදනම්ම බිඳලනු ඇත. එය නිෂ්පාදන බලවේග සමාජ සන්නාවීමෙන් උදාවන්නක් නොව පවතින නිෂ්පාදන බලවේග වෙනුවට විකල්ප නිෂ්පාදන බලවේග බිහිවීමෙන් සිදුවන්නකි. එහෙයින් විකල්ප භාෂාරූප සැබෑ ජනකාවාදී වනු ඇත. විශේෂඥභාවයකින් තොරව සැම මටම සරලව භාවිත කල හැකි වනු ඇත.

පවතින භාෂාරූප මානවයා ඖෂධ හා සේවාවලින් වියුක්ත කරවයි. තමා නිපදවන ඖෂධ තමා වම පරිභෝජනය කල නොහැකිවීමෙන් හා මානව ශ්‍රමයෙන් වියුක්තවීම විසින් මෙය සිදුකරයි.

.....

මෙයට පටහැනිව විනල්ප ක්‍රමශිල්පය තමා නිපදවන ශාස්ත්‍රය හෝ ඒකායේ ඵල සම්පූර්ණයෙන් භුක්තිවිඳීමට ජනතාවට ඉඩකඩ ලබාදේ. තමාගේ නිවාස භාණ්ඩ ආහාර ආදියේ සිට සෑම සරල මූලික අවශ්‍යතාවයන්ම තමන්ම නිපදවා ගැනීම අර්ථවත්වයි. එමඟින් ඇති පීවමය බැඳීම සහතික කරයි. පෙරලා යන්ත්‍ර විසින් සිදුකරන මානසික පීඩනය ඉවත් කරයි. එය නව කලාත්මක ක්‍රියාවලියක් හා චින්තනයක් බවට පත් කරවයි. එමෙන්ම වස්තුන් ක්‍රමශිල්පය එක් ක්‍රියාවලියක් හෝ විශේෂතා වය සඳහා ශ්‍රම විභජනය මූලික කළමණාකරණ උපායක් ලෙස යොදවයි. මෙය තමා නිපදවල සමස්ථ ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ අදහස මොටවී යමින් මානව නිර්මාණ ක්‍රමකතාව විනාශ කරන යල් පිනූ මතයකි.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව විනල්ප ක්‍රමශිල්පය සමස්ථ ශාස්ත්‍රයම පිළිබඳ අදහස නිෂ්පාදකයා තුල කෘවද්දයි. ඔහුගේ නිර්මානශීලිත්වය කුණ්ඨිත වෙනුවට විවිධ වෘත්තීන් වෙකට චක්‍රීය ලෙස යොමුකරලීමෙන් වෘත්තීය පරාරෝපනය ඛිඳදමයි. විවිධත්වය හා ඒවලනය ගෙන එයි.

8. විනල්ප ක්‍රමශිල්පය නව නිර්මාන හා පාලනය ජනතාව සඳහා

පවතින ක්‍රමශිල්පය ගොඩනැගෙන්නේ ජනතාව තුල නොව ඔවුනට මඟ පෙන්වනවා යැයි කියන බලවේග තුලය. තෙවියෙන් ලාභ සිද්ධිය හා ප්‍රාශ්ඨනයට පරාරෝපනය වීමෙනි.

එහෙත් විනල්ප ක්‍රමශිල්පය ජනයාවගේ තැමැත්ත වන ඔවුනගේ අත්දැකීම් වන පදනම් විය යුතුය. ක්‍රමශිල්ප ආනෂ්ඨි පිළිගැන්ම හා ප්‍රතිත්ක්ෂේප කෙරුමද නව නිර්මාණ බිහිකරගැන්මද සිදුකල හැක්කේ ස්වයං පාලිත ප්‍රජාතන්ත්‍රික පාලනයකය. විමධ්‍යගත පාලනය එයි පදනමය.

පවතින ක්‍රමශිල්පයද නව නිර්මාණ බිහිකර ඇත. බොහෝ නිර්මාණ ප්‍රතිත්ක්ෂේප කර ඇත. මේ සියල්ලේ අද සංකෘල්පනා වයක් පවතී. මේ නිර්මාණ බිහිවූයේ සමස්ථය සලකා නොවේ. වෙළඳ පොළ ආධිපත්‍යය සඳහා තල යුද්ධ විසින්ද, ඉඟිත ලාභදායී වෙළඳ ඉලක්ක විසින්ද පවතින සෑම නිර්මාණයන්ම සිදුකර ඇත. යුද්ධය හෝ ලාභය සලකන්නේ කාරක අගය මිස සමස්ථය නොවේ. එහෙයින් සමස්ථය සලකන නිර්මාණ පවා පවතින සංස්කෘතිය තුල පිළිනොගැනේ. එය අද මානසික අර්බුදයකි.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව විනල්ප ක්‍රමශිල්පය නිර්මාණ බිහිකරන්නේ ජනතා අවශ්‍යතා මතය. යුද්ධ ජයග්‍රහණ හෝ ලාභ සිද්ධිය එහි නැත. එහෙයින් සමස්ථ වර්ධනයක් සහිත නව ජනතා ක්‍රමශිල්පයක් මතුව එනු ඇත. විනල්ප ක්‍රමශිල්පය අධ්‍යාපනයත මෙන්ම සමාජයේ වර්ධනය සඳහා වෘ මානසික මෙහෙයුමද මෙයය.

9. සංස්කෘතික විවිධත්වය ආරක්ෂා කර පෝෂණය කුරුනු ඇත.

පවතින ක්‍රමශිල්පය සංස්කෘතික විවිධත්වය අහෝසිකර අධිපති සංස්කෘතියකට යටත් කර තැත. මෙමඟින් විවිධ සංස්කෘතීන් සතු විවිධ දැනුම් පද්ධතීන්ද, විනාශ කර ඇත. එහෙයින් අධිපති දැනුම් පද්ධතිය බිඳ වැටුණු විහාර සමස්ථය බිඳවැටීම දැන් අනිවාර්ය වී තිබේ. උකහා ගන්නට විනල්ප දැනුම් පද්ධති නොමැතිවීම අද්‍යතන ක්‍රමශිල්පයේ සංස්කෘතික අර්බුදයය.

විනල්ප ක්‍රමශිල්පය සංස්කෘතියද පදනමක් ලෙස පිළිගනී. සංස්කෘතික විවිධත්වය තුල විවිධ ක්‍රමශිල්පීය ආනෂ්ඨි බිහිකල හැකි බවද පිළිගනී. පෙරලා සෘජුවම ක්‍රමශිල්පීය වන (වෛද්‍ය – ක්‍රමශිල්පීය – ක්‍රමශිල්පීය ඉදිනිර්මාණ ආ එසේ නොවන (විවිධ ඇදඟිම් කලා රූපිකත්වයන් අධ්‍යාත්මික රැහැන්) සංස්කෘතික පද්ධති අතර සහජීවනය අත්‍යවශ්‍යයක් ලෙස පිළිගනී.

නව නිර්මාණ බිහිවීමේ මෙන්ම බිහිවූ නිර්මාණ පැවැත්මේද, අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස සංස්කෘතික විවිධත්වය – දැනුම් විවිධත්වය පිළිගැන්ම උනන්නගැන්ම හා පෝෂණය විනල්ප ක්‍රමශිල්පයක සංස්කෘතික පදනම වේ.

විනල්ප ක්‍රමශිල්පීය පද්ධතිය – ඝටක ක්‍රමශිල්පය

ඝටක ආර්ථික විද්‍යාවට අනුව ක්‍රමශිල්පය බොහෝසෙයින්ම ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය හා ප්‍රාථමික පරිභෝජනය සමඟ බැඳී පවතී. එහෙයින් විනල්ප ආර්ථිකයක පදනම් ඒකකය වන්නේ ක්‍රමශිල්පීයය. මෙය පෙරලා විනල්ප ක්‍රමශිල්ප ක්‍රියාවලිය සමඟද වෙලී පවතිනවා ඇත්තේය. මෙය පහත සඳහන් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැගෙනවා ඇත. එය පරිසර සහජීවන වූද, මානව සහජීවන වූද, වස්තූන් හා

.....

අනාගත පරපුර අතර සම්බන්ධතාව වැය ගෙන එන්නාවූද චිරස්ථායී තෘප්තිමත් තෘප්ති විනල්පයක් වනු ඇත්තේය.

1. භූමිය සැලසුම්කරණය වේ. සාමූහිකකරණය වේ. සා මූහිකකරණය වේ විමධ්‍යගතකරණය වේ.

මානවයාගේ අපිව පදනමේ වැදගත් අංගයකි භූමිය. ඔහුගේ ආහාර අවශ්‍යතාවයන් අවසන වශයෙන් තීරණය කරගන්නා භූමියය. භූමියෙහි භූ විෂමතා දේශගුණික හා සම්පත් විෂමතා වැනි පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වය හා අනන්‍යතාවයද රැඳී ඇත. මානවයාගේ භූමියට ඇති බැඳීම තවද කාර්මණයකට සෝ වියුක්ත කල නොහෙන්නක් වී ඇත. එහෙයින් මේ සෑම අර්ථයකින්ම භූමිය නොහොත් ඉඩම් පරිහරණය අතිවාදිය අංගයක් බවට පත්වේ.

භූමිය සැලසුම්කරණය නමින් හඳුන්වන්නේ පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වය හා අනන්‍යතා වැනි මානවයාගේ පීව අවශ්‍යතාවන් ප්‍රථමයින් සැලකිල්ලට ගෙන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණයක් සිදුකෙරුවය. එනම් සමස්ථය ක්‍රියාවට නැංවීමය.

විමධ්‍යගතකරණය තුල අදහස් වන්නේ පරිසර පද්ධතිවල විවිධත්වය හා අනන්‍යතා වැද. මානව විවිධත්වය හා අනන්‍යතාවයද අනුව නිෂ්පාදන ඒකකය තීරණය කරලීමය. එය අවශ්‍යයෙන්ම කුඩා වේ.

සා මූහිකකරණය තුල අදහස් වන්නේ භූමිය සමඟ ඇති මානවයාගේ පීවමය හා මානසික බැඳීම සමානාත්මතාවයකින් ක්‍රියාවේ යෙදවීමය. එහිදී වඟා කරවන්නාට හොව වඟා කරන්නාට ඉඩම් අයිතිය ඔබවේ. මෙහිදී මධ්‍යගත සමාජවාදී රටවල මෙන් වියුක්ත රජයනට ඉඩම් අයිතිය ලබා නොදේ. පීව පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය භූමිය අත්පත් කරගැනීම හා අයිතිය තහවුරු කරනු ඇත. ඒ මත කුඩා නිෂ්පාදන ඒකකවල සා මූහික අයිතිය තහවුරු කරනු ඇත.

සා මූහිකකරණය වඩාත් ප්‍රගුල් වන්නේ ග්‍රාමය යෙදවීමේදීය. ඉඩම් පරිහරණයේදී සාමූහික ග්‍රාම යෙදවුම් විසින් භූමිය පිළිබඳ සා මූහිකත්වය තවත් වර්ධනය වනු ඇත.

මේ ප්‍රතිපත්ති තුල ගොවියා හා ගොවිපොළ අතර බැඳීම තහවුරු වේ. මින් භූමියේ චිරස්ථායිභාව පිළිබඳ භැඟීම ගොවියා තුල තහවුරු වේ. භූමිය කුඩා වන විට තවදුරටත් ජනතා ග්‍රාමයට – ප්‍රාග්ධනය අධිගවා ගුල්භැන ලැබෙනු ඇත. එමෙන්ම පවතින ඡේග වඟාවන්සි තිබිය යුතු අවම පරිධාරණ ආදිය පිළිබඳව සැලකිලිමත්විමද මෙමඟින් සිදුවේ.

2. පූර්ව ජන කළමරාකාරිත්වයන් සිදු නොවේ.

පරිසර සහජීවනකාවා දී ජල ප්‍රතිසංස්කරණයක් සිදුකරනු ඇත. ගොවි බිම වලට ජලය යන පිළිවෙත් යටතේ පසුගිය වසරවලට තුල දියත් කල මහා පරිමාන ජෝජනා ග්‍රාම හා වෙනත් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති නිසා නියඟය දරුණු වී කලට වැසි නොලැබී, ජලය රඳවා ගැනීමේ ශක්තිය හීනවී ජෝජනා ග්‍රාම ආශ්‍රිතව ජලය බෙදා හැරීම අතර්මන්‍යවී තෙත්බිම් කාන්තාර විය. නැත්නම් එසේ වෙමින් පවතී.

පූර්ව ජල කළමරාකාරිත්වයන් සැලසුම්ගත එනම් සමස්ථය ගැන අවධානය යොමු කල විමධ්‍යගත සාමූහිකකරණයක් සිය මූලධර්ම කරගනු ඇත.
මෙහිදී යොදා ගන්නා සිද්ධාන්තය වනුයේ බෝගවඟාවන්ට හෙළුමනය යන්නය.

මේ අනුව ඉහා කුඩා පාලියන්ත ඒකකයන් හට ස්වකීය ජල අවශ්‍යතාවයන් ඉටුකල හැක්කේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව අවධානය යොමුවේ. ඉහළ කුඩා ප්‍රමාණයේ ජල සැපයුම් ජෝජනා ග්‍රාම වලට මුල්භැන ලැබෙන අතර ඒවායේ වර්ධිය අනු සම්බන්ධතා සහතික කෙරේ. පද්ධතියේ හෙළුමනය ආරක්ෂා කෙරුමට වගාන්කර, භූමිය සහජන ග්‍රාම ආදියට දැඩි අවධානයක් යොමු කෙරේ. මේ තුල වඩා සහජත් ස්වයං පාලිත දේශගුණික බලාපා බිහිකරගත හැක. සා මූහික ග්‍රාමය හා ගුවමාරුව ජල සම්පත්ත්‍රය බිහිකරගැනීමට හා නඩත්තුවේ මූලික පදනම වනු ඇත. විමධ්‍යගත ජන කළමරාකාරිත්වය එහි අවසන් ඵලය වනු ඇත.

වැසි ජලය ඉවත් කරෙවක් ජල ගිහිය සඳහා ජල සැපයුමක් සිදු කරනුයේ දීර්ඝකාලීන හා මානව පරිසර සමස්ථය පිළිබඳ පූර්ව සැලසුමක් හි අනුගමික දැනුමක් සහිතවය.

.....

3. බහුවිධ ඡේග වගාව

බහුවිධ ඡේග වගාව යනු පවතින අපනයනය මූලික කරගත්, ඒකීය ඡේග වගාව වෙනුවට පීච විවිධත්වය පෝෂණය වන විවිධ වගාවන් සැලසුම් සහගතව විමධ්‍යගතව සහ මුහිතව සිදුකරලීමය.

මෙයින් ප්‍රයෝජන කිහිපයක් ඇත්වේ.

පළමුව භූමියේ සීමාසහිතභාවය ඉදිරියේ භූමිය පරිහරණය කෙරෙහි කාර්යක්ෂම කෙරෙමය. ඒකීය ඡේග වගාව යටතේ ඵල දරන්නේ එකම ස්ථානයකය. බහුවිධ ඡේග වගාව ය තේ තුඩේ ඈබුරු යට සිට ඉහළ අහසට විවිධ ඡේග (අල – පල ආදී) පැවතීම විසින් එකම භූමි ප්‍රමාණයේ කාර්යක්ෂමව කාව ටැඩිවේ. මෙය සූක්ෂම ඡේග වගා උපක්‍රමයකි.

දෙවනුව ස්වභාව උපදා ව ජය ගැනීමය. ඵල උකසා වය, සරුබවේ උකසා සහ දේශගුණික උකසා වල සිට විවිධ පලිබෝධ උවදුරු දක්වා ස්වභාව අදහස ස්වභාව උපක්‍රම තුල ජයගැනීමය. මෙමගින් එක් එක් ක්ෂුද්‍ර දේශගුණික තලාපවලට, පරිසර පද්ධතිවලට මරොක්කු දෙන ඡේග වගා නෙදී. පෙරලා චීකක කුඩාවීම විසින් වැලැක්විය හැකි පලිබෝධ උපද්‍රව වල කාතිය අවම වේ. මෙය අනුභවික සහ පරිසේෂණාත්මක දැනුම විසින් සිදු පෙරේ.

තුන්වෙනුව විවිධ ඡේග අනුභව කරලීමෙන් මානවයාගේ පරිභෝජන විවිධත්වය වර්ධනය කෙරුමය. එමගින් කෘෂිකර්මය තුල සිදුකරන කෘතිම පිසිමේ විවිධත්වය වෙනුවට අපිරිමිත ස්වභාව විවිධත්වය විඳ ගැනීම සඳහා මානවයා යොමුකරලීමය.

4. භෞතික කෘෂිකර්ම වෙවලම්

ගොවිතැන පහසුකරලීම සඳහා සහ මානව ශ්‍රමය ඉතිරිවන වර්ධනය සඳහා සමස්ථය ගැන සැලකිලිමත්ව සැලසුම්කල, විමධ්‍යගත විවිධත්වය වර්ධනය කරන්න සහ වුහිත හෞතික මානසික පදනම් ගොඩනැගීමත් කරන්න නව භෞතික කාර්මික උපාංග බිහිකරනු ඇත.

මෙහිදී ගොවිපල මට්ටමේ සෘජු ශ්‍රමය යෙදවීම හා කාර්යක්ෂමතාව ඉහල නැංවීම අනිවාර්ය වනු ඇත. එමගින් පොසිල ඉන්ධන අධෙර්ය කරනු ලැබේ. එමෙන්ම එය විගෝෂ්ඨ කාර්මිකයන් නොව උගත් තුගත්, බාල-මහල්, පුරුෂ – ස්ත්‍රී භේදය අවසන් කරන නව ජනතා කාර්මිකයන්ද වේ. මේ මගින් යන්ත්‍රය විසින් සිදුකල හිර්මානශිල්පීත්වය මොට කල මානසික අසහනයද දුරු වෙයි. විරැකියාවෙන් කොර තුබිය මත ධිය ශ්‍රමය වගුරුවා වල ලබන කාප්පිමත් ජනතාවත් බිහිවනු ඇත. පාංශු වායුභය, විෂඝටීම පසු රසායනිකකරණයවීම, වායු සහ ජලය දූෂණයවීම අතෝසි වී මිනිසාගේ උරුමයන් අනාගත පරපුරටද උරුමකර දෙනවා ඇත්තේය.

(කාර්මික විකල්පයේදී සහ බලාපොරොත්තු කල සියලු පදනම් යොදා ගනු ඇත.)

5. ස්වාභාවික ඒකාබද්ධ පලිබෝධ වර්ධන ක්‍රම

යුද්ධය සහ ලාභය විසින්ද, විශ්ලේෂණය වුල්කරගත් විඥානය විසින්ද බිහිකල රසායනික පලිබෝධ නාශකය දැන් යල් පැනගොස් ඇත. ඒවා භාවිත කල යුතු ප්‍රමාණය සහ ගුණය වැඩිවී ඇතුවා මෙන්ම ඒවා කියා විවිධ පලිබෝධ වර්ගද 70 ගුණයකින් ඉහළ නැංවී ඇත. සම්පත් සිඟය සහ පරිසර දූෂණය පීච විවිධත්වය අහෝසිවීම ආදිය විසින් මේ ක්‍රමය යල්පැන ගොස් ඇත.

ඒකාබද්ධ පලිබෝධනාශනය නමින් හඳුන්වන්නේ එක් ක්‍රමයක් හෙව සමස්ථය ගැන කල්පනා කල විවිධ ක්‍රම ගරුකාවක් යොදා ගැනීමය. එහිදී,

හෝග වර්ග රාශියක් එකට වගා කෙරුම, කාලානුරූපව ඡේග වර්ග වෙනස් කෙරුම, ස්වාභාවිකවම පලිබෝධවලට මරොක්කු දෙන ඡේග වර්ග දේශගුණයට උචිත අයුරින් වගා කෙරුම පලිබෝධ නැසීම සඳහා පීච විගෝෂ භාවිත කෙරුම සහ පලිබෝධ ගහනය පාලනය කෙරුම් ආදී ලෙස විවිධ උපක්‍රම ගරුකාවක් භාවිත කරයි.

6. පීච පොහොර යෙදවුම්

පසේ කාර්මිකව රැකගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. රසායනික පොහොර යෙදවුම් පෙට්‍රෝලිය ආධාරිත්වයන් හෝ වුවද දීඝකාලීනව විනාශකාරීය. සමස්ථය, විවිධත්වය සාපේක්ෂතා වය ඇලසිල්ලට ගෙන

.....

සැලසුම්කරණය වූ විවිධාකාරවූ සහ යුගිත වූ නිෂ්පාදන ඒකකවලට ස්වාමීත්ව හොඳොර යෙදවීම් යොදනු ඇත.

පරිසර පද්ධතියේ වලනයේ නියාමයට අනුව අපිවමය දේ පිටමය දේ වුහට පසු පිටමය දේ නැවැත අපිවමය දේ විය යුතුය. ගත් දේ නැවැත ගැනීම සඳහා ආපසු දිය යුතුය. පරිසර පද්ධතියේ වලනයේ නියාමය ස්වාමාවික පිට හොඳොර යෙදවීම් වලට පදනමය. ඒ අනුව අස්වනු වල අතුරුඵල, සස්ව සහ ඔනව පිට අතුරුඵල නැවත භූමියට ලබාදෙනු ඇත. අවශ්‍යතා අවස්ථාවල සමස්ථය ගැන තල්පත හොට හේතු පදාර්ථ ලබාදෙනවා ඇත්තේය. මෙමගින් පසෙයි සරුබවද, ජල රැඳවුම්ද ආරක්ෂාවනවා ඇත්තේය.

14. කළමනාකරණය සහ වෙළඳ පොළ

ආදේශය තුල පවතින සුවිශේෂතා – ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනය + ද්විතීයික නිෂ්පාදනය, තෘතීය නිෂ්පාදන සහ සාදිත නිෂ්පාදන අතර සම්බන්ධයද ඉහා වැදගත්ය. කළමනාකරනය සහ වෙළඳ පොළ වැදගත් වන්නේ එතැනදීය.

වත්මන් ධනවාදී කළමනාකරනය පිළිබඳ සෑම සිද්ධාන්තයක්ම සුවිශේෂතා මතම පමණක් රැඳී පවතින විශ්ලේෂණය මුල්කරගත් උපකාරක දැකි. ආදේශ විද්‍යාව – පිට විද්‍යාව – ඔනව විද්‍යාව සමාජ විද්‍යාව ආදී සුවිශේෂ ක්ෂේත්‍රවලින් විශේෂිත ලෙස උකහා ගත්තද (අනාගතයේදී එයට පරිසර විද්‍යාවද එක්වුවද) එයට සිසිවිටෙක අර්බුදය තිබූ තරනවා ඇරෙන්නට දැන් වෙන විකල්පයක් නැත.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව අන්සියල්ලම මෙන් නව කළමනාකරනය සිද්ධාන්ත සහ ප්‍රායෝගිකකරණයන්ද අවශ්‍යය. එය පටන් ගත යුත්තේ සමස්ථයෙනි. ආදේශ – පිට – ඔනව – සමාජ – පරිසර ආදී වෙන් වෙන් විද්‍යාවෙන් ලෙස නොව සමස්ථ ඔනව – පරිසර විද්‍යාව ලෙසය. ඉන්පසු පාරිසරික තරැුව – සමාජමය තරැුව – පුද්ගලමය සුවිශේෂතා ආදී සියල්ල එක්ව අවියෝජනීය සම්බන්ධතා හේතුවිගත් නව කළමනාකරන විධිත්‍රම අවශ්‍ය වනු ඇත. සැලසුම්කරණයේ විවිධාකාරණයේ මේන්ම සමාජයතාදයේද දිනියක් වනුයේ මෙයි කළමනාකරණ විධිත්‍රමයන්ය.

වෙළඳ පොළ බිහිවනවා ඇත්තේ මධ්‍යගත කාරක ප්‍රාග්ධනයේ කේ බැංකු මත පදනම් වූ වෙළඳ ප්‍රාග්ධනයේ ස්වාධිපාදියක් ලෙය නොවේ. සමස්ථය තුල පදනම් වූ ආදේශ සම්මත මත සිට සා යුගිත නිෂ්පාදන ය. පුද්ගල නිෂ්පාදන වල විවිධත්වයට ඉඩ ප්‍රනා කැමැත්තට වුල්භූත ලුණ් ස්වයං පාලිත වෙළඳ පොළයි. සමස්ථ ප්‍රාග්ධනයේ විවිධත්වය සුවමෙදු විවිධත්වය ආදිය රැකෙන වෙළඳ පොළක් පැවැත්ම සහතික කර වර්ධනය ඇයියාවට අනුව නිරරාක කරන වර්ගයේ වෙළඳ පොළයි.

සංස්කෘතික විකල්පය

සංස්කෘතිය නමින් මෙයිදී හඳුන්වන්නේ ඔනවයාගේ ආචාර ධර්ම පද්ධති, චින්තනය ආදියට බලපාන්නාවූ සමාජමය ප්‍රායතාදීත්වයය.

සංස්කෘතිය ප්‍රායතීවක වන්නේද සමස්ථය – සුවිශේෂතා වය සහ සාපේක්ෂතාවය යන ප්‍රායවලිය තුලය.

සමස්ථය:

ඒ නව පරිසර සමස්ථ පද්ධතිය තුල ඔනව සමාජය නව විශේෂතාව පවතී. මේ විශේෂතා වය එක් දෘෂ්ඨි කෝණයකින් බලන විට ආදේශ සංස්කෘතික ලෙය පෙනි යයි.

එහෙයින් සංස්කෘතිය ආදේශයෙන්ද – ඔනව පදනම්ින්ද විසුක්ත නොවේ. එය ඒ සියල්ල සමඟ බැඳී ඇත. එහෙයින් සමස්ථයක් ලෙය සංස්කෘතිය තුල මේ සමස්ථය නිරූපණය විය යුතුය.

ඔනව සමාජය ඉතිහාසය තුල අර්බුදයෙන් අර්බුදයට නොනැසී පැවතුනේ සංස්කෘතික විවිධත්වය විසිනි. මෙය නිතරම මතුවූයේ ආදේශ විඥානවල විවිධත්වයන් ලෙසය. ධනවාදයේ සමස්ථ සංස්කෘතික අර්බුදයද වනුයේ මේ සංස්කෘතික විවිධත්වය විනාශ කරලමින් එක් සංස්කෘතික ආධිපත්‍යයට ඔනව වර්ගයාව යහුපොරුවය.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව සංස්කෘතික විවිධත්වය රැකගැනීම සා පෝෂණය විකල්පයේ පදනමයි මේ. එහෙයි එය සිදුනල යුත්තේ සමස්ථයේ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම මත, සිටගෙනය. එහෙයින්

.....

වී විඤ්ඤාණයේ සිහිනට සුදා නාස්තියා වය වේ, යොදු ඔනව සමාජය සා පරිසර සමස්ථය පිළිබඳ සමාන්‍යීකරණවයේ පදනම සංස්කෘතික විවිධත්වයේ පදනම වේ.

මේ පිළිබඳ වඩාත් හරුරු සංස්කෘතික අර්බුදය යටතේ සාකච්ඡා කර ඇත.

සුවිශේෂතා

සංස්කෘතියට සමස්ථයක් වෙන්න එයටම වූ සුවිශේෂතා වයක්ද පවතී. එනම් මානවයා ජීවමය කාර්ය පදනමින් පමණක් නොව මානසික පදනම්හින්ද සමන්විත වන නිසාය. නයට වෙන්න මනසටද ආහාර ලැබීම මානව පැවැත්මේ වෙන්න කෘත්තියක් පිළිතයේද අවශ්‍යතා වයකි.

එක් අතකින් මානව නිර්මාණශීලිත්වයද පිළිබඳ මානව දැනීම ඔහුගේ අධ්‍යාත්මික දැනීම සා කෘත්තිය. ඔහුගේ පුද්ගලික මානසික පිබිදීම, සමාජමය මානසිකත්වය ආදී සියල්ල විසින් මානවයාගේ මානසික පදනම සා මානසික ජීවිතය සකස් වේ.

සංස්කෘතිය සතු සුවිශේෂතා වය් නම් මේ මානසික පදනම යතු පුද්ගලික - සමාජමය විවිධත්වය පෝෂණය කරමින් සාපේක්ෂතා වර්ධනය කරමින් සමස්ථය වර්ධනය කෙරෙවිය.

විකල්පය සංස්කෘතිය අන්ත වාදිකවාදය සා අන්ත සුළු විඥානවාදය අතර පවතින ධ්‍රැවනය වන මානව සමාජය එසින් මුදාගෙන මානව ස්වභාවික පදනම් වන කබයි. ඔහුගේ අධ්‍යාත්මය ස්වභාවික නරයි.

මෙකී අධ්‍යාත්මික ස්වභාවිකත්වය සඳහා විවිධ මාවත් සා විවිධ දෘෂ්ඨීන්ද පවතින බව විකල්ප සංස්කෘතිය කවදුරටත් පිලිගනී. එනම් එහට අධ්‍යාත්මික ස්වභාවිකත්වය එනිනෙකට වෙනස් මාවත් වලින් ලබිය හැකි අතර එය එසේම පැවැතිමි පිහිගැන්මය. මෙලෙස ආධ්‍යාත්මික ඔහු විවිධත්වයට වුව සීමා පවතී. එනම් සමානත්වතාවයේ සීමාය. සමස්ථය තුල වේ ආධ්‍යාත්මික විවිධත්වයේ පදනම ද තීරණය වේ. ඒකායේ සාපේක්ෂතා සා ඒකායේ සමාජ විඥානාත්මක එකඟතාද තීරණය පෙරේ. සංක්ෂිප්තව විවිධ ආකම් සා විවිධ දෘෂ්ඨීන්හි සමස්ථයට එකඟ වූ පැවැත්ම පිලිගැනේ.

සාපේක්ෂතා :

සංස්කෘතිය ආර්ථිකයෙන් හෝ පරිසර පද්ධතියෙන් වෙන්කල නොහෙන. පරිසරය සා ආර්ථිකය තුල සැලසුම්කරණය කරන බොහෝ වටිනාකම් වල මැනිය නොහැකි පාරිභාවයක් ද ඇත. එය යපුරා තීරණය කරන්නා සංස්කෘතියයි. එවෙන්ම මැනිය හැකි වටිනාකම් පවා එසා දියුණු කෘත්‍යයන් තුල සංස්කෘතික වටිනාකම් හෝ සංස්කෘතික භාරයන්ගෙට හෝ පක්ෂව හැන.

කෙටියෙන් ප්‍රකාශ කලහොත් ආර්ථිකය දැල්වීමේ වෙන්ට නිවීමේ. කාර්යභාරයක් ද සංස්කෘතිය සතුව ඇත. ආර්ථිකය සා එය සංයෝජනීය ලෙස බැඳෙන්නේ එබැවිනි.

ආර්ථිකය දැල්වීම යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුල සමස්ථයට එකතු වුදුවරන මානව විඳිමානශීලිත්වය පෝෂණය කෙරුවය. විකල්ප අධ්‍යාපනික පදනම් වනුයේද විවිධ දැනුම් පද්ධතිවල දැනුම් උකහා ගනිමින්, ස්වයං දැනුම් පද්ධතිවල දැඩුම වර්ධනය කරමින් නිර්මාණශීලිත්වය සා නව සම්මත බිහිවාර ගැන්මය.

ආර්ථිකය නිවීම යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ පරිභෝජනයේ සමස්ථයට විනාශකාරී වූ ප්‍රවනතා අඩෝසි කරලීමය. එය හෙතික බලයෙන් නොව සංස්කෘතිකමය හිත්වීමකින් සිදුකෙරුවය. අවසාන වශයෙන් එහෙත් ප්‍රතිඵලදායක වනුයේ එයය. එමෙන්ම දැනට හෙතික පරිභෝජන විවිධත්වය තුල පවතින් දනික වර්ධනය වෙනුවට සංස්කෘතිකමය විඳීම විවිධත්වය වර්ධනය කරනු ඇත.

ආර්ථිකය තුල පවතින් සොව සමස්ථ පරිසර පද්ධතිය තුලම මෙය මෙසේය. සංස්කෘතිය මේ සමස්ථය තුල අවශ්‍ය ප්‍රවනතා දැල්වීමත් අනවශ්‍ය ප්‍රවනතා නිවීමත් සිදුකරනු ඇත.

විකල්ප රාජ්‍ය බිහිවීමට පෙරද සංස්කෘතිය විකල්පයට වැඩි කොටසක් ඇත. එනම් විකල්පය මුලින් බිහිවන්නේ සාරව විඥානයෙනිය. එය පෝෂණය කර වර්ධනය කරලීමට නව පවතින අධිපති සංස්කෘතිය සවිය අරගලයක් අවශ්‍යවේ. මේ අරගලය සාධ්‍යය කලා ශේෂ්ඨවල සිට මතවාදය හා චින්තනය දක්වා සිදුවෙදේ. එමගින් ආර්ථික සා පාරිසරික සබඳතා වෙනස් කරලීම සමඟ එක්ව සංස්කෘතිය විප්ලවයක්ද අවශ්‍යවේ. එය පූර්ණත්වය ලබන්නේ පාරිසරික සා ආර්ථික ප්‍රතිඵලයක් සමඟ සාධ්‍යීකරණය වීමෙනි.

අවසානයේ බුදුගාරේඩ සහ සං නිර්ණාමව තුල මානව තෘප්තිය සෙ සාසෑම වෙනුවට සංස්කෘතික විඥානය විවිධත්වයට ලක්වෙරුම සාහිත්‍ය තලා – මතය දි සහ චින්තනමය තෙතෙත්‍රවල සිදුතරනු ඇත.

<u>විකල්ප රාජ්‍යය</u>

පවතින සං වර්ධනයේ රාජ්‍යයේ පද්ධතිය නම් පරිසරය සුරාගැනීමේ අතිරික්තයය.

මෙයට ප්‍රතිපක්ෂව විකල්ප රාජ්‍යය පරිසරය සුරාගැනීම අහෝසි කරනු ඇත.

විකල්ප රාජ්‍යයේ සිතුවනු ඇත්තේ පරිසර පද්ධතිවල සිතුය. එනම් භූගෝලීය –දේශගුණික සම්පත්-ජනගහණය –ජාතික විඥානයෙහි සිතුය. පවතින රාජ්‍ය තුලද පරිසර පද්ධති වල පාරිශ්‍රවීය අනන්‍යතා වයන් අනුව උපරිම විවධ්‍යගතා වයන් ඇතිකරනු ඇත.

ස්වභාව පරිසර සහ ජාතික සිතුවන් බස්සේ විමධ්‍යගත ඒකක, සමස්ථ රාජ්‍යය තැනෙන ස්වභාවිකත්වය නැ වතත් මානවයාට ලැබෙනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර වශයෙන්ද පාරිශ්‍රවීය පරිසර තලාප සහ අවසාන වශයෙන් සමස්ථ විහිගෝලය දැක්වා වූ තට ස්වභාවිකත්වයක් බිහිකල යුතුය. ධනවා දය යටතේ සූරාගත් සම්පත්වල පිළිබිටුව වූ ප්‍රාග්ධනයෙන් සිදුකල දේශසීමා සහ ප්‍රාදේශීය සීමා වෙනුවට මානව-පරිසර ලෝක සමස්ථය-තලාපීය සමස්ථය – ජාතික රාජ්‍ය සමස්ථය සහ විමධ්‍යගත ඒකක ලෙස ස්වයං පෝෂණ සීමා බිහිවෙනු ඇත.

විකල්ප රාජ්‍යයේ පාලනය පදානුගත අර්ථයෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රික ස්වයං පාලිත එකක් විය යුතුය.

එය ජාතික විඥානවල අනන්‍යතා සමස්ථයට අනුව ආරක්ෂා කර පෝෂණය කල යුතුය.

එය පුද්ගලයා හා සමාජබලය අතර ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතාවය ආරක්ෂා කර පෝෂණය කල යුතුය.

එය ආර්ථිකය හා සංස්කෘතිය අතර ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතා වය ආරක්ෂා කර පෝෂණය කල යුතුය.

එය මානවයා හා පරිසරය අතර ප්‍රතිබද්ධතාව සබඳතා වය ආරක්ෂා කර පෝෂණය කල යුතුය.

<u>බලයට මග '– අරගලය</u>

ධනවා දි සං වර්ධනය තුල මානව–පරිසර අර්බුදයන් පවතී. මේ අර්බුදය නම් ධනපතියාට එදෙසිව මානව–පරිසරය සමස්ථය නැ ති සිටීමය. මේ අර්බුදය මානව ශිෂ්ඨාචාර ය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යන්න කළයි තීරණාත්මක අර්බුදයකි.

මේ අර්බුදයේ වස්තුව මුහුරුවරය. මානවයාගේ අනාගතය ගැන සැලකිලිමත් වන. මානවයා දින් තවත් පාරිශ්‍රවීයක් ගැන කල්පනා කරති. එනම් ගොඩනඟන විකල්ප සං වර්ධන මාවත, එය සහ පරිසරය අතර සබඳියාව, එය හා මානව සමාජය අතර සබඳියාව, එය අර්බුදයේ චින්තනය හා ප්‍රායෝගික අර්බුදවලට විසඳුම් සැපයීම ආදිය පිළිබඳවය. ගොඩනඟන විරස්ථායී සං වර්ධන මාවත ලෙස විමධ්‍යගත සැලසුම්ගත සමාජවාදී සමාජයක් ඇති විසින් යෝජනා නොවේ.

ඒ අනුව ධනවා දයට එරෙහි අරගලය වෙනුවට විකල්ප ගොඩනැගීමේ අරගලය ලෙස එතිනෙත හා ප්‍රතිබද්ධතාව ලෙස බැඳුනු අරගල දෙකක් මුල් යුගයේදී පවතී. මේ අරගල දෙකට සහ පෝෂණ. මානව සමස්ථය තුල ප්‍රතිවර්තය කරනු ලැබූ ආන්තික කරනු ලැබූ සමාජ බලවේග තෝරාගත යුතුය.

<u>පූර්ණ සමාජ විප්ලවය</u>

ධනවා දයට එරෙහිව සමාජ විප්ලවය ඔබ ප්‍රත්‍යාගතරාසිද යනුවෙන් ඇසුවහොත් අපි ඔව්! එසේය කැපී උස්ඝෝෂණී තියමු. එහෙත් අපගේ සමාජ විප්ලවය මානවයා අතර සමාජ–ආර්ථික සබඳතා පමණක් වෙනස් කරන්නක් නොවේ. ධනවා දය සෙසු සමාජ වලින් වෙනස් වුයේද එය හුදු සමාජ ආර්ථික–විප්ලවයක්වීමෙන් පමණක් නොවේ. ධනවා දිනි ඉතිහාසයේද සිටියහ. එහෙත් එය විප විප්ලවයක් වූයේ එය සමාජමය පමණක් නොව මානව–පරිසර සබඳතා වශයද විප්ලවීය වෙනසකට බඳුන් කල හෙයිනි. එහෙයින් ධනවාදයෙන් බබිබට සිදුවන සමාජ විප්ලවය ධනවා දයේ පරිසර ප්‍රයාග්‍රහි සබඳතා අත්පත් කරගත යි එක ගොඩනඟන නව සමාජ සබඳතාවයක් පමණක් නොවේ.

.....

ධනවාදය විසින් බිහිකල සමාජ-ආර්ථික -සංස්කෘතික සබඳතාද මානවයා හා පරිසරය අතර සිදුකල සබඳතා ද සඟවුලින් ඉවත්කරලීමති. එනම් ධනවාදයෙන් විසෝවන්නේද ධනවාදය සෙසු සමාජ වලින් විශේෂ වූ ආකාරයටමය. පූර්ව සමාජ විප්ලවයකිනි. සමස්ථයේ සිදුවන පූර්ව වෙනස් වීමකිනි.

කෙටියෙන් ප්‍රකාශ කලහොත් පාරිසරික-ආර්ථික-සංස්කෘතික යන සෑම ක්ෂේත්‍රයකට අවශ්‍යෝජනීය ලෙස සිදුවන සමස්ථ විප්ලවයකි.

<u>පඤ්ඤත් අවශ්‍යයෙද?</u>

භෞතිකවාදයට අනුව නම් භෞතික හෝන්දේසි විසින් ස්වයං සිද්ධව මානසික හෝන්දේසි ගොඩනැගෙන හෙයින් විශේෂ සවියානික උත්සාහයක් අවශ්‍ය නැත. එහෙත් අපි භෞතිකවාදීන් (හෝ විඤ්ඤාණවාදීන්) නොවේ.

ධනවාදී සංවර්ධනය එක් අතකින් කායික සහ මානසික වින්දනය තුල මෙන්ම සැගව ගිය විඤ්ඤාණවාදී ප්‍රවේශයකද විසංවාදයක් ඔබට පත්ව ඇත. කෙටිකාලීනව ආකර්ශනීය වන ධනවාදී ප්‍රයාසය පරාජය කෙරුම පහසු නැත. ධනවාදී ජාගර සිතුවිල්ල සෑම මානවයෙකුගේම සැගව සිට එලියට පැමිණි ආධිපත්‍යය දරු ඇති හෙයිනි. එහෙත් මේ කෙටිකාලීන ප්‍රඥාවට එරෙහිව භෞතික - මානසික-පිට-අපිට සමස්ථය කැරලි ගසමින් සිටී. ස්වයං සිද්ධකාවයට ඉඩ දුනහොත් එසින් අත්වන්නේ මානව ගිණ්ඩාවාරයේ විනාශයයි. එහෙයින් 'සවිඥානකත්වය' - සවිඥානක සමාජ පරිවර්තනය අත්‍ය වශ්‍ය හෝන්දේසියක් වේ.

මේ සවිඥානකත්වය මූලික ලෙස ගොඩනැගෙන්නේ සමාජයේ අල්පයක් තුලය. භෞතික - මානසික - පිට-අපිට සමස්ථය විසින් එහි අල්පයේ සවිඥානකත්වය පොදු සවිඥානකත්වයක් බවට පෙරලේ. පෙරළිය යුතුව ඇත.

මේ සඳහා සඟවුලින්ම නැපවූ ජනතා බලවේගය පූර්ව සමාජ විප්ලවය හරහ සමාජ විප්ලවය වෙනුවෙන් පෙනී සිටිනා පක්ෂයය. අරගලයේ සමස්ථය නිරූපනය කරන්නා වනුයේ පීවිත පූජාවෙන් නැපවූ පිරවූ හරහ සමාජවාදී පක්ෂයය.

හරහ සමාජවාදී පක්ෂය සෙසු වධ්‍යගත සමාජවාදී පක්ෂයන් මෙන් එක් උකහ සමාජ බල-වේගයක් මත රදනවී වූවක් නොවේ. එය පදනම් වනුයේ ධනවාදයේ පීඩිතයන් වන බහු විධ සමාජ බලවේග මතය. එමෙන්ම මේ සෑම සමාජ බලවේගයකටම නිසියම් නිශ්චිත කාල අවකාශයකදී ප්‍රධානත්වයක් පවතින බවද හරහ සමාජවාදී පක්ෂය පිලිගනී. සුවිශේෂතා -සාපේක්ෂතා හා සමස්ථය නැවතත් පක්ෂය සංවිධානය විවේදී අවශ්‍ය කරන මූලධර්මයන්ය.

විසුරුනු සුවිශේෂ ආලෝක කිරණ උත්කල ක්‍රමයක් විසින් අහිසා දී කරන අයුරින් ධනවාදී සංවර්ධනයෙන් පීඩිත වූ විසුරුනු සුවිශේෂතා හරහ සමාජවාදී පක්ෂය විසින් අරගලය සඳහා නාහිගත කරනු ඇත.

<u>විවිධ සමාජ බලවේග</u>

විවිධ සමාජ බලවේග හා ශ්‍රේණීන් පොදු අරමුණ එනම් ධනවාදය බිඳීම හා නව සමාජය ගොඩනැගීම යන අර්ථයෙන් බවුනගේ ඇති සාධනීය අංග වෙන්ම නිශේධනීය අංගද හෙටියෙන් සලකා බලමු.

<u>- කම්කරුවා -</u>

කම්කරුවා යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ හුවමාරු භාණ්ඩ නිපදවීම සඳහා සා මුහිතව කම් ශ්‍රමයද හුවමාරු භාණ්ඩයක් ලෙස අලෙවිකරන මානව ප්‍රජාවය.

කම්කරුවා පොදුවේ ධනවාදී සංවර්ධන රටාව තුල සිටින පීඩිතයාය. ඒ අනුව ධනවාදය තුල පීඩිත අර්ථයෙන් හෝ බහුට වටිනාකමක් ඇත. කම්කරුවා සතුව යුග දෙකක් හරහ සමාජ විද්‍යාව දනී.

.....

.....

– නැවුම් යුගය –

කම් පැරැණි සමාජ– සංස්කෘතික සබඳතාවයන්ගෙන් වියෝවී නව ධනවාදී සමාජ – සංස්කෘතික සබඳතා වැලඳගත් යුගයයි. මේ තත්ත්වය තුල ඔහු වඩා පුලුල් සහ මුසිකත්වයක්, පුලුල් විටිකෘතිය පද්ධතියක් හා නව සංස්කෘතියක් අත් විඳී. මේ තුල ඔහු ප්‍රබෝධමත්වීම මෙන්ම එතෙක් කම් පැරැණි ජීවිතය සබඳතා බිඳවැටීම පිළිබඳ තලතිරීමද කැටිකර ගනී. මේ යුගය ඔහුගේ නව හිඳිමාරිතිලිස්වය සමාජමය ගුරුය හා අරගලකාරීත්වය වර්ධනය වන යුගයයි. මේ යුගය තුලදී ඉහ ම පසුගුවෙන් නවීකරුවා විප්ලවකාරීත්වය දක්වා සංවිධානය කරගත හැ ත. එසේ නොවුනහොත් ධනවාදී සංස්කෘතියේ අධිපති ප්‍රවනතා තුලට ඔහුගේ කයද මනසද ගිලී යනවා ඇත.

– පරිපීඩිත යුගය –

පැත්තෑව තුල සමාජ සහ මුසිකත්වය ස්වයංව ගොඩනැගේ සැ යි විද්‍යාත්මක සමාජවාදය උපන්දනය කළ එය එසේ නොවීය. සහ මුහිකත්වය මා නසින කැඟිමක් වන්නේ පරිසරයේ ජීව සබඳතා වය තුල පවතින නිෂ්පාදනයන් සඳහා ය. යන්ත්‍රය විසින් මේ ජීව සබඳතා වය තුල පවතින නිෂ්පාදනයන් සඳහාය. යන්ත්‍රය විසින් මේ ජීව සබඳතා විනශ කල අතර ධනවාදී සළමාරාහරන උපත්‍රම එය තුට ප්‍රාප්ත කළේය. මේ නිසා පැත්තෑව තුල මා නව එකතුවක් මිස සමාජ සහ මුහිකත්වය නොලැබින. පරිපීඩිත යුගය තුල නවීකරුවා මෙය අනිවිදී. ඔහු ධනවාදී සංවර්ධන සංස්කෘතිය තුල පූර්ණ වහලෙකු බවට පත්කරවනු ලබයි. තමා විසින් නිර්මාණය කරන්නා දේ පරිභෝජනය කරලීමට නොහෙකිවීම විසින් ඔහනිය අර්බුදයකටද පත්වේ. මේ ඩියැල් තත්ත්වයන් විසින් පරිපීඩිත නවීකරුවා තුල ජනනය වනුයේ ත්‍රාසය තුලවී වැඩි වැඩියෙන් ලෙසවූ ආර්ථිකවාදය පමණකි. එහෙත් ධනවාදයට එක්කරා යුගයකදී අනාගත පරපුර වෙනුන් ලබාගත් අසිරිත්තය නවීකරුවන් වෙතටද සොවිවමක් ලෙස විසිකල හැකි වුවත් වත්මන් තත්ත්වය සටහේ එයද වලංගු නොවේ. එහෙයින් සංවර්ධන අර්බුදය තීව්‍ර වන විට පරිපීඩිත නවීකරුවාගේ ආර්ථිකවාදයද ගැත්තිමක් වේ. ඔහු සංවිධානගත කල යුත්තේ පැවැත්ම අහෝසිවීමේ ආර්ථික අරගලය තුලය.

පොදුවේ ධනවාදී කෘෂ්ණය අවසන් වගයෙන් ශ්‍රියාකරන්නා ලෙස කරන ප්‍රාර්ථනය නිපයන්නා ලෙස නවීකරුවාට ධනවාදී සංවර්ධනය තුල ගුරුත්වය තත්ත්වයක් ඇත. හරිත සමාජවාදයට අනුව එහෙයින් ධනවාදී කෘෂ්ණය සහ ප්‍රාර්ථනය අත්‍යන්තරගෙන වර්ධනය කරන්නා ලෙස නොව එහි වර්ධනය බාල කරමින් කෘෂ්ණරූප සහ ප්‍රාර්ථනය ඇතිවන්නා ලෙස වූලික කාර්යභාරයක් නවීකරුවා සතුව ඇත. එමෙන්ම විකල්ප මහාර්ණ ව්‍යාපාරය සඳහා මුල්යුගයේ ප්‍රාර්ථන සැකසුම් සඳහා ද ඔහුගේ දායකත්වය අගතේය.

වෙලෙස ධනවාදය බිඳලීමේදී ප්‍රාරම්භික කාර්යභාරය, නව සමාජය ගොඩනැංවීම සඳහා කම් ගණ්‍යකාවයන් කැපකරලීමෙහි විෂයෙහි පාර්ශ්වීය කාර්යභාරය නවීකරුවා සතුව ඇත.

කෘෂ්ණරික ප්‍රවනතා

නවීකරුවන්ට ඉහලින් සිටින විශේෂඥයන්ගේ ශ්‍රේණීන් ධනවාදී කෘෂ්ණරූපයේ සැබෑව උරුම කරුවෝය. ධනවාදී සාම්‍රාජ්‍ය පිළිබඳව වැ ඩිම දැ නුම් පවතින්නේ මෙවුන් සතුවය. මේ නිසා මෙයින් ප්‍රවර්ධන දෙයක් ඔට ගනී. එහෙත් නව ධනවාදී නිෂ්පාදන බලවේග වල සැබෑ කාරනයන් කම් නිසා එහි නිෂ්පාදන බලවේග අත්පත් කර ගැනීමේ ව්‍යායාමයය. විද්‍යාත්මක සමාජවාදය විශ්වාස කළ හැඹුයේ මේ නවීන බුද්ධිමතුන් ගැනය. එහෙත් ඒවහිය ශිල්ප ඥානය තුලම අත්පත් කරගන්නා දක්ෂ කුලින්ම පවතින කෘෂ්ණරයේ සහ සංවර්ධනයේ පාදිසරික අර්බුදය දනිත කෘෂ්ණරූ-යන් පිදිසත් ද ඩිසිවේ. ඩිගිවෙවින් පවතී. හරික සමාජවාදීන් සිය අරගලයේදී විශ්වාසය තබනුයේ වඩාත් නවීන මේ පාදිසරික බුද්ධිමතුන් වෙතටය.

අද ධනවාදී ප්‍රවිරාධන් අතර අර්බුදය වී ඇත්තේ ඔවුන් විශේෂඥයන්වී ඇත්තේ එම් ත්‍රේණ්‍යානවීමය. එහෙයින් විකල්ප බුද්ධිමතුන් පවා සංවර්ධන අර්බුදය ප්‍රකාශ කරන්නේ අලියා දුටු ලේඛා. පරිසරවා දීන් දේශපාලන අර්ථ ඥස්ත්‍රයන් – ඉංජිනේරු විද්‍යාව – සමාජ විද්‍යාව වෛද්‍ය සේවය ආදී ලෙස එක්තොක අර්බුදය ප්‍රකාශ කරයි. මෙය ධනවාදී උකතවාදයෙහිම

.....

ගෞතම සමාජවාදය වේ උනතතා ව බිඳලමින් දාර්ශනික ඥෙත්‍රයේ සිට දේශපාලන ආර්ථික විෂයව – සමාජ විද්‍යාව – පරිසර විද්‍යාව – ස්වභාවික ශෙණිය විද්‍යාව දක්වා සමස්ථය දාර්ශනිකව විශ්‍රහ කර ඇති අතර එය ඉදිරියේ චිනල්ප බුද්ධිමතුන්ගේ සමස්ථය විසින් තව තවත් පෝෂණය වනු ඇත.

මෙය පූර්ණ සමාජ විප්ලවය සිදුවනුයේ විගේෂතා – උනතතා දැනුමටද එරෙහිවය. එහෙයින් තම දැනුම් පද්ධතිය සැබෑ ලෙසම පදනම්වීම් බිඳදමන තම විගේෂතා පදනම්, අන්‍යගත ලෝකය වෙනුවෙන් පුදදෙන සැබෑ හිරුමිය චිනල්ප බුද්ධිමතුනගේ බලවේගයක් බිහිවේ. එය නව සමස්ථ බුද්ධිමතුනගේ ලෝකයන පදනමය.

ගෞතම සමාජවාදී පෂය චිනල්ප බුද්ධිමතුන් උනතගාහ්න අතර ඔවුන් සමස්ථතර්ෂය කරයි. පෙරලා ගම්‍යබද සමස්ථතර්ෂය වේ.

<u>ගොවියා</u>

ධනවාදය තුල ගොවීන් වර්ග දෙකක් බිහිවේ. එක් පිරිසක් ධනවාදී සංවර්ධනය තුලය. එනම් ග්‍රුවමාරුව (අපනයනය) සඳහා සිය කෘෂි නිෂ්පාදන සිදුකරන ගොවිතැන්ය. අනෙක් කොටස සංවර්ධනයෙන් පිටතය. එනම් තම පරිභෝජනය සඳහා වගා කරන්නන්ය.

ග්‍රුවමාරුව සඳහා වගා කරන්නන් ධාන්‍යික කෘෂිකර්මීය තුලට ඇද ගන්නා අතර ඔවුනට එහෙයින් වටිනාකම් ලැබුනද පද්ධතිය තුල අර්බුදයට ලක්වේ. ඔවුන් සැබෑ ලෙසම කෘෂි කම්කරුවන්ය. ඒ අනුව ග්‍රුවමාරු වෙළඳ පොළේ සිදුවන බිඳවැටීම්, කාර්මිකයේ හිමිකරුවන්ගේ ග්‍රහරය ආදිය විසින් ඔහු ත්‍රමය තුලම පීඩාවට පත්වේ. පෙරලා ඔහුගේ පීවමය සාත්‍රප්තිමත්වය පවා බිඳ වැටේ. පැවැත්ම අහෝසි වන තරමට ග්‍රුවමාරු වටිනාකම පහලයෑම, ආ දිසෂිත – ආර්ථික බෙදාවාරකයන් උත්සන්නවීම විසින් ආර්ථිකවාදී ලෙස ගේ ගොවීන් සටන්කාමී වේ. පොවුන්ගෙන් දියුණුම පිරිස පැරැහි ගොවිතැන් සැබෑ නවහරය පවා ස්වයං කෙරුවී ගනී. ගෞතම සමාජවාදී පෂය එහි දැනුම අකුතිව ආර්ථිකවාදී ලෙස හැරී සිටින මේ ගොවීන් සංවිධානය කරයි.

ග්‍රුවමාරුව සඳහා නිෂ්පාදනය නොකරන ගොවි බලවේගය සිසිදු වටිනාකමක් ධනවාදය තුල නොලබයි. එසින් සැබෑ ලෙසම පිටත්කර වේ. එහෙයින් වටිනාකම් ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුන් මුල් ප්‍රවනතාවයට ඇදී යාමේ ප්‍රවනතාවයක්ද එමෙන්ම එයට එරෙහිවන ප්‍රවනතාවයක්ද කැටිකර ගනී. තවමත් විනා ග නොවනු පීව සාත්‍රප්තිකත්වය විසින් පොවුන් වඩාත් වේගයෙන් අරගලය කරා ඇදී එයි.

පොදුවේ ගොවීන් යෑව පවතින ඌමයෙහි උරුමය අසිමිවීම. පැවැත්ම අහිමිවීම හා තම පැරණි ත්‍රමය හා නව ත්‍රමය අතර අතරමංවීම ආදිය විසින් ගොවීන් පීඩිත වේ. ඔවුනගේ සැබෑ ජීව සාත්‍රප්තිකත්වය මත පදනම්ව නව දැනුම මත ඔවුන් සංවිධානය කරලීම ගෞතම සමාජවාදී පෂයේ පදනමය.

පවතින සංවර්ධනයෙන් චිනල්ප සංවර්ධනයට මාරුවීමේදී වියේ ඉයෙන් ගොඩනැගෙන නව සමාජයේ වටිනාකම් ලබන්නවුන් ලෙස ඔවුනට ප්‍රාර්ථිත වටිනාකමක් ඇත. විශේෂයෙන් සුරාකෑමට එරෙහිව ගමෙහි පාරිසරික – ආර්ථික – සංස්කෘතික පදනම් ගෞතම සමාජවාදී පෂයට දායක දෙන්නේ ඔවුන්ය.

<u>අතරමැදි ශ්‍රෝණීන්</u>

ධනවාදය තුල ක්‍ෂුද්‍ර හස්ත කර්මාන්ත ශිල්පීන් ආදී නිෂ්පාදන පොටද්දී, සේවාවන් සැපයීම මූලික තරඟයේ අතිවිශාල බලවේගයක්ද සිටී. මේ දෙපිරිසම අරගලය කරා එලැඹෙන්නේ වෙළඳ පොළ තුල සිදුවන බිඳවැටීම් විසින්ය. හස්ත ශිල්පීන්ට අනාගත සමාජයේ ප්‍රයුක්ත භාවිතයන්ද නියත වී ඇති හෙයින්ද, ඔවුනගේ පීව සාත්‍රප්තිකත්වය රැකී ඇති හෙයින්ද ඔවුන් අවශ්‍යයෙන්ම සංවිධානගත වේ.

සේවාවන් මූල්‍යකරණයේ බලවේග (සන්නද්ධ හමුදා, ප්‍රවාහන, ආහාර සැපයුම් සන්නිවේදන–සෞඛ්‍ය –අධ්‍යාපන) සංවිධානය කරලීමේදී මසවා දී ආධිපත්‍යය අත්‍යවශ්‍ය. ඔවුන් අරගලයට එක්වන්නේ අවසානයේ වන අරුත, ධනවාදී සංස්කෘතිය තුල වඩාත්ම ගිලී ඇති බලවේගයන් වීම විසින්ම පාලනය හා සංවිධානවීනය අත්‍යවශ්‍ය වේ. පොවුන්ගේ සංවිධානවීමක් සමඟ ධනවාදී ආර්ථික පද්ධතිය සමස්ථයක් ලෙස බිඳ දැමීම සඳහා අස්පන් කරගැනීම සම්පූර්ණ වේ.

විරිය බලවේග

විරිය බලවේගය ආහාර දෙවන් ගත්තේය.
අධික විරියාව එනවි සුදුසුකම් වත රැකියා නොලැබීම.
පූර්ණ විරියාව එනවි සිසිදු රැකියාවන් නොලැබීම.

විරියාව ඇතිවීමද ධනය දී සංවර්ධනයේ කරුණු දෙකින්ම සිදුවේ. පළවුව යන්ත්‍රයෙහි කාරක හැකියාව ඉහලැමි විසින්ද, සමස්ථ හැකියාව වෙනත් බලශක්තීන් විසින් පිරවීම විසින්ද ශ්‍රමයෙහි අගය ඝාතනයක් සමස්ථය තුලින් අවප්‍රභාරය වීම.

යන්ත්‍ර නිර්මාරය වන වේගයෙන් ඒවා ප්‍රමාරාත්මකව වර්ධනය කරලීමට ලාභය හා ප්‍රාග්ධනය පෙන්වන සිතුවත්.

වටිනා කවි ලැබෙන්නේ නිෂ්පාදන බලවේග තුලට දැනුලන්වීම විසින් නිසා කුනටමත් පරිශෝජනය සඳහා කැපිවා ම ඇති අයද ඒවා අකුරු වටිනාකම් ලබාගැනීමේ හේලිවට එන්නීම.

ධනවාදය උදව් අනන්නේ විරියාව බලවේගයන් කිසිදු නිෂ්පාදනයකින් තොරව නඩත්තු කරලීමට තම නිෂ්පාදන බලවේගවල කැපිවත් බවය.

මධ්‍යගත සමාජවාදය ප්‍රායෝගිකරනුයේ විරියාව ධනවාදය තුල නිෂ්පාදන බලවේග වර්ධනය වීමට එහි ඇති තැති සබඳතා විලංගු වීම නිසා මතුව ඇති කස්ත්‍රියන්ද ලෙසය.

මේ කරුණ දෙක ඔස්සේම විරියාව දැකීම විනාශය මුව විට කරනා විසිඳය. දැනටමත් සාමාන්‍යයට වඩා 22 ගුරායා සවිපත් ගත්තින් ධනවාදය අනාගතයෙන් සුරාගනී. මේ සුරාගැනීම් වලින් පවතින ජනගහනයෙන් අඩක් නඩත්තු කරලීම නොව එමෙන් 22 ගුරායන් නඩත්තු කල හැක. මේ වගෙහි ධනවාදය විලංගු විරහිතව වර්ධනය වුවහොත් විනාශය තවත් වේගවත් වේ.

ධනවාදය තුල සිසිදු වටිනාකමක් නොලබන පිටස්තර බලවේගයක් බවට විරියා බලවේගය පත්වේ. මෙහි බහුකරුවා කරුවරුය. ඉතා තෙවිනලත් වෙළඳ සංස්ථාවියෙහි සිරකරුවන් වන මේ බලවේගය වේගයෙන් සංවර්ධනය සමඟ ගැටෙන්නට පටන් ගනී. ඔවුනගේ පිටස්කරුකමවයන්, ජේවල් තෙරුමට හෙනම් හුවමාරු ගත්තියන්වන් නොමැතිවීමන්, සංඛ්‍යාවේ විශාලත්වයන් විසින් ප්‍රබල අරගලයට ඔවුන් යොමුවීම අනිවා්‍ය වේ. ධනවාදයට විරියාව අවශ්‍ය වන්නේ දැනට විරියාවල නියැලි සිටින්නන් ජේවල් තෙරුමට පමිනි. එයනි එවිට විරියාව ඔවුනට අතිරික්ත ජනගහනයයි. එහෙයින් මහා පරිමාර ජනයෙහන වෙවැනි හුදකලා හෝ සංවිධානාත්මක ප්‍රවර්ධන්වයේ ප්‍රතිඵලයයි.

සමික සමාජවාදය විරියා බලවේගයේ ප්‍රමාරාත්මක අගය මෙන්ම ගුරාත්මක අගයද (උගත් බව, තරුරු බව) දනී. එමෙන්ම එහි ඉන්නන් ජීවලනය මෙන්ම බිඳවැටීමද දනී. මෙහිදී ආධිපත්‍යයද ගත්තිවත් සත්තය සටනේ විරියා බලවේගයේ ජවය කැටිකරගන්නා අතර එය සැබෑ බලය සෙයු බලවේග සමඟ මිශ්‍ර කරලීමෙන් උකහා ගනී.

කාන්තා බලවේගය

ධනවාදය විසින් කාන්තාව වෙනම විශේෂ පීඩනයන් ඉදිරිපත් කර තිබේ. එක් අතකින් කාන්තා ශ්‍රමය (ගෙදරදොර) බහුලව පවතින ක්ෂෙත්‍ර වල හුවමාරු වටිනාකම් නොමැති නිසා කාන්තා ශ්‍රමය ධනවාදය තුල වටිනාකම් නොලබයි. පෙරලා ඇය කාර්යාල හුවමාරු වටිනාකමක් බවට පත්කර තිබේ. එසින් ඇගේ ආදීන අගය පිටිසි කාර්ය අගය එවා හුවමාරු වටිනාකමට උණනය වේ. කාන්තාව සිටිනුයේ මේ අන්ත දෙක අතරය. මෙය හුදු ලිංගිකමය පුරුෂ පීඩනයකට උණනය කල නොහෙන. එය ධනවාදී කාර්මරය – බිඳුද සංස්ථානිය විසින් සිදු කරන ක්‍රියාවලියකි.

අනාගත සමාජය තුල කාන්තාව වේ ආයාර කුනෙන්ම වුදවා ගන්නවා ඇත්තේය. එහෙයින් වෙන්වන් සවා ජයේ පිබිදෙන දී ඔට එරෙහිව වෙන්ව ගොඩනගන අනාගත සමාජය තුලද ඇය ට ප්‍රාථමික වටිනාකමක් ඇත්තේය. රජය පිළිබඳ වකවා දී. ආධිපත්‍යය ගොඩනැගීවේදීද බිඳ දැමීවේදී ඇයගේ මහා උදාරත්වය සහ සංවේදනය අත්‍යවශ්‍යය.

එහෙයින් සමික සමාජවාදී පක්ෂය ඇය සමස්ථය තුල සංවිධානගත කරයි.

ගිහිය බලවේගය

ගිහිය බලවේගය එක් අතකින් කරුවරුය. අනෙක් අතින් උගත්ය. කරුවරුයා තුල පීවමය

.....

ප්‍රබෝධනය විසින්ද , මානසික පිබිදීම විසින්ද අවංකත්වය තැපවීම හා සමාජශීලීත්වය පැන නගී. මෙය පිටමය සහ මුහිතස්වයන් බවට පත්වන්නේ අධ්‍යාපනය හා සම වයස විසිනි. මෙය බුද්ධිමය ශ්‍රේණි සමඟ එක් පැත්තකින්ද විරැකියා බලවේගය සමඟ තවත් පැත්තකින්ද සම්බන්ධිත වේ.

ගිණුම් බලවේග පෙරමුණු උද්ඝෝෂනයෙහු ලෙසද, ක්‍රියාධරයන් උපකා ගන්නෙහු ලෙසද ඉතා වැදගත්ය. එහෙත් එහි ක්ෂණික වේගවත් අරගලය නිසා එය අරගලයේදී සෙසු බලවේගවල සෙවන යටතේ පවත්වා ගැනීමත්, නියමිත කාලයක දී තරලියට ගැනීමත් එහි සීමාන් හේරුම්ගත යුතුය.

අනාගතය උරුම, අනාගතය සඳහා නවලෝකයක් සැකීමට යන, ධනවාදී අධ්‍යාපනයට සහමුලින්ම විකල්ප වූ අධ්‍යාපනයක් සහිත වූ හදිත සමාජවාදය සිය වාහකයෙහු ලෙසද, ක්‍රියාධරයනුද ලෙසද නියමුවෙහු ලෙසද කරුණු ගිණුම් බලවේගය පිලිගනී.

<u>ආගමික හා ජාතික බලවේග:</u>

ධනවාදී වෙලඳ සංස්කෘතියේ ආධිපත්‍යය විසින් ජාතික–ආගමික විවිධත්වය බිඳදෙලා එය කාමික ගුඩ වාදයනට සිරකර ඇත. මාංගත්‍ය විඳීනය විසින් ඇදවැටෙන ජනයා ගුඩ ආධ්‍යාත්මවාදවලට උපකා ගනිමින් පවති. සංස්කෘතික විප්ලවය තුල ආගමික – ජාතික සX බලවේගවල මතුවීමක් ඒවා බොරුවලවල් වල නොවැටී නිවරදි පාදිසරික–ආදේශික – සංස්කෘතික දේශපාලනික– ඉලක්කය කරා මෙහෙයවීමක් අවශ්‍යවේ.

විශේෂයෙන් පීඩිත ලෝකයේ අරගලය මතුවන්නේම ජාතික විමුක්ති අරගලයක් ලෙසය. එය සමස්ථය තුලට ගනිමින් ජනතාවගේ මතවාදී ක්ෂේත්‍රය ගැන්නීමක් කරමින් පෙරට ගතයුතුය.

හදිත සමාජවාදී පක්ෂය ජාතික–ආගමික බලවේග සමස්ථය තුල අර්ථ දක්වනු ඇත. අන්තවාදයන් හා ධනවාදී බොරුවලවල් මගහරිමින් ජනතාවගේ සැබෑ ආධ්‍යාත්මික හා ජාතික සංස්කෘතික අවශ්‍යතා, ජාතික දේශපාලන අවශ්‍යතා දක්වා මෙහෙයවයි.

<u>බලවේග සංවිධානය</u>

බලවේග සංවිධානය වනුයේ ප්‍රතිපත්ති තුනක් මතය.

- හදිත සමාජවාදය පිලිබඳ මතවාදී ආධිපත්‍යය හා මතවාදී සංස්කෘතිය – <u>බුද්ධිමය සවියනතස්වය</u>
- හදිත සමාජවාදී පක්ෂය සංවිධානය කරලීම – <u>සංවිධාන විනය</u> පූර්ව කාලීන අර්ධකාලීන– ක්‍රියාකාරී. සාමාජික සංවිධාන හා විනය.
- හදිත සමාජවාදය සඳහා වන අරගලය–මෙය පවතින ධනවාදයේ අර්බුදය තුල පමණක් නොව ගොඩනගන්න ලෝකය පිලිබඳ ජනතාවට විශ්වාසනීයත්වයද සහිත ප්‍රායෝගික දේශපාලන අරගල්යක් විය යුතුය. – බලය සඳහා අරගලය.

මේ ක්‍රියාවලීන් තුන එකිනෙකවත සුසංයෝගයෙන් ජනතා ක්‍රියාකාරීත්වය ගොඩනැගේ. කාලය හා අවකාශය අනුව මෙයින් කවරක් හෝ ප්‍රමුඛ වනු ඇත.

සංවිධානාත්මකතාව තුල නිබිය යුතු වන්නේ සමස්ථය, සුවිශේෂතා හා සාමේක්ෂතා පිලිබඳ කල්පනා කල ප්‍රජාතන්ත්‍රික වියුහයකි. නැවුම් දේ වැලඳ ගැන්මටත්, අතීතයෙන් උගෙන ගන්නටත් එමගින් අනාගතය නිර්මානය කරගන්නටත්, කම මෙන්ම අනුයයත්වද සමානාත්මතා විවේචනයන් තව සමාජය සඳහා නියමුවෙහු නිහිකරලීමත්, සෑම මානවයෙකු තුලම සැඟව ඇති හැකියතා මතු කර ගැන්මත් සංවිධාන කලමනාකරනයේ පදනමය.

<u>බලයේ ආහාර:</u>

හදිත සමාජවාදය සඳහා කාලය විසඳෙයි අවධි දෙකක් ඇත. පලමු යුගය උතුරු දිග ආධිපත්‍යයෙන් දකුනු දිග ලෝකය ගැලවී ගන්න ධනවාදය අස්සක් කරගන්න යුගයය. මේ යුගය තුල ධනපති නිෂ්පාදන බලවේග, ප්‍රාග්ධනය ආදිය කාටකාලිකව අස්සක් කරගන්නවා ඇත්තේය. ජනතාවගේ හා ජාතික බලය ස්ථාපිත කරනවා ඇත්තේය. ස්වයං යැපුම් හා පරිසරය ගැන විශ්වාසය කඩා නවයුගය දෙසට පියවර හා සවිමත සැසඳී කරනවා ඇත්තේය.

...../

දෙවන යුගය හදිස සමාජවාදී යුගයය. සාරය ප්‍රාග්ධනය වෙනුවට සමස්ථ ප්‍රාග්ධනයන් නව විකල්ප ජනතා හදිත සාක්ෂාත්කාරී, ජනතා සංස්කෘතික විප්ලවයේ අවශ්‍යතා අදියරක් දියත්වේ. පරිසරය හා මානවයා අතරත් මානවයා හා මානවයා අතරත් සමාහාත්මකභාවය උදාවන සේ මේ අරගලය හා සහජීවනය පවතිනු ඇත.

හදිත සමාජවාදය සඳහා අවකාශයේ අවධි දෙකක්ද පවතී. පළමු යුගය උතුරුදිග ආධිපත්‍යයෙන් පාඩගවීය විප්ලවය සිදුවන ජාතික විමුක්ති යුගයය. දෙවන යුගය ලෝකය පුරාම සමස්ථ ලෙස හදිස සමාජවාදී සංවර්ධනය පිලිගන්නා යුගයය.

කාලය හා අවකාශය අතර පවතින් මේ යුගයන් අතර චතුර්විධ සබඳතා පවතී.

බලය ලබාගැනීම:

ඉහත විග්‍රහ ලෙස සාපවිජා කර ඇති නමුදු නිර්මිත පිලිතුරක් නොමැති කරුණකි. ධනවාදී රාජ්‍යය තුල විකල්ප බලවේග බලය ලබාගැනීම.

ධනවාදී රාජ්‍යයක් සැදුම්ලත්තේ කරුණු තුනකිනි.

- සංවර්ධනයේ ගොඩනැගීමේ වර්ධනයේ හා පැවැත්මේ හෙජිමනි බලය ලෙස ප්‍රාග්ධනයෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය.
- වර්ධනයේ විනාශයේ සහ ප්‍රමයෙහි පැවැත්මේ ඇතිහාසිකව උදෙසා සන්නද්ධ බලයෙහි අවශ්‍යතාවය.
- ඉහත ක්‍රියාවලීන් දෙක සමඟ බැඳී පවතින සංවර්ධනය පිලිබඳ විශ්වාසනීයත්වය නැති කරගත් මතවාදී ආධිපත්‍යය. මෙය පුද්ගලික පැවැත්ම, වර්ධනය, කාර්යක්ෂමතාව, ආගමික හා ජාතිකවාදී ලෙස ධනවාදය සිය වෙළඳ සංස්කෘතිය තුල පවත්වා ගනී.

රාජ්‍යයේ මේ ආකාර තුනම යෝ වෙයින් එකක් හෝ තිරාකාරමනව පරාජය කෙරුම මත ධනවාදී රාජ්‍යය බිඳවැටේ. විකල්ප රාජ්‍යය බලය ස්ථාපිත වේ.

කවිකරු පාක්ෂිකේ සැඩපරදීජනය මූලික කරගත් බලවේග තල්පහ තලේ ධනවාදී ප්‍රාග්ධනය හෙව්බත් කර ඝටක් කරලීමය. කනි රටක සමාජවාදය යටයේ සෝවියට් සංගමය ලෝක පරිමානයෙන් ක්‍රියාත්මක කරලීමට උත්සුක වුයේ ලෝකයේ ධනවාදී ප්‍රාග්ධනයට වරෙකිව විකල්ප ප්‍රාග්ධනයක් හෙජිමනි බලයක් ගොඩනැංවීමටය.

මහජන යුද්ධය-එක්දින පහරදීම හා ගරිල්ලා යුද්ධය මූලික පදනම් කරගත් බලවේග තල්පහ තලේ ධනවාදී සන්නද්ධ හෙජිමනි බලය වඩා බලවත් සන්නද්ධ බලයකින් අවසානයේ ඝටක් කරලීමය. සෝවියට් සංගමය ලෝක පරිමානයෙන් උත්සාහ කළේ මෙවැනි ප්‍රතිවිරුද්ධ සන්නද්ධ හෙජිමනි බලයක්ද ගොඩනැගීමය. (ලෝකයේ බොහෝ සන්නද්ධ සමාජවාදී විප්ලව ජයගත්තේ හා පවත්වා ගත්තේ ලෝක පරිමානයෙන් වූ සෝවියට් යුධ බලයෙන්ද අවියෝජනීය සම්බන්ධය විසිනි).

ගාන්ධිගේ අවිහිංසාවාදයේ පදනම් වූයේ මූලික වශයෙන් මතවාදී ආධිපත්‍යය පරාජය කරලීමය. එය යාමනය පාර්ලිමේන්තුවාදයෙන් පෙනෙන් වුයේ එය ප්‍රාග්ධන ආධිපත්‍යය අභියෝග කෙරුමින් සෘජු නොදිව විසිත් එය බිඳලීමත් විකල්ප ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රමයෙන් ගොඩනැගීමත් විසිනි.

අද ධනවාදය වර්ධනය වී ඇති ආකාරයට මේ පොලොවෙහි සම්පත්ම සොදා ගනිමින් ධනවාදී ප්‍රාග්ධන-සන්නද්ධ ආධිපත්‍යයට වරෙකිව ප්‍රතිවිරුද්ධ හෙජිමනි බලයක් ගොඩනැගිය නොහැක. ධනවාදය වී ඔස්සේ උපදින වර්ධනයක්, අවශ්‍ය නම් කිසිපටරත් ලෝකය විනාශකරවන හෙජිමනි බලයක් ගොඩනගාගෙන ඇත. එහෙයින් අභිනයේ තලයේ මෙන් ධනවාදයේ හෙජිමනි බලයට වරෙකිව ප්‍රතිවිරුද්ධමය හෙජිමනි බලයක් ගොඩනැගිය හැක්කේ සිමා සහිතවය. ධනවාදය බිඳවැටීමේ හෙජිමනි හෙන්දේසිය ඇත්තේ ධනවාදය ගොඩගසාගෙන ඇති (ප්‍රාග්ධනය-සන්නද්ධ බලය) හෙජිමනි බලයට වරෙකිව ගොඩනැගී ඇති සමස්ථ හෙජිමනි පදනම් තුලය. හදිත සමාජවාදය ඇති විශ්වාසයක් නම්වුයේ මේ හෙජිමනි පදනමේ සමස්ථ ක්‍රියාවලිය පෙරෙකිය.

..../

හටිත සමාජවාදය සිය අරගලය ආරම්භ කරන්නේ සමස්ථ හෙළිත පදනම මත සිට මතවාදී හෙළුයෙනි. ධනවාදයේ සෑම අද්බුදයක්ම මතවාදී ආධිපත්‍යයටද අද්බුදයක් වේ. එහෙයින් එය ධනවාදී මතවාදී ආධිපත්‍යය බිඳියනතෙක් සිය උපරිම වැරෙන් මතවාදී ආධිපත්‍යයට පහර දෙයි. ජනතාව තුල නව සංවේධනය පිළිබඳ විශ්වාසය ජනිත කරවයි.

හටිත සමාජවාදය මතවාදී අරගලයෙන් පමණක් නොනවතී. එය ප්‍රාර්ථනයට ඇරසිවද සටන්වදී. අවශ්‍ය විටකදී අස්පත් කරගන්නටද තවත් විටෙකදී වේධනය අඩාල කරන්නටද රය ක්‍රියා කරයි. පෙරලා එය හටිත සමාජවාදය උදාකරන්නේ යොල්දාදුවන්ටද සමානය. ධනවාදය තුලම සන්නද්ධ බලය පරිහරණය කරලීම සීන කරලීමට සාමවාදී ව්‍යාපරවලක්, පෙරලා සන්නද්ධ බලය මහජන බලය නකර තරතා විට එය අස්පත් කර ගැන්මටත් තවයුතු කරයි.

හටිත සමාජවාදය අරගලයේ විධික්‍රමයක් ලෙස පුද්ගල ත්‍රස්තවාදය හා පුද්ගල ප්‍රවර්ධන්වයට එරෙහිවේ. එය එවැනි ධනවාදයට අසිටිත්ත ජනගහරාය විනාශ කරලීමට උපකාරී වන උපාය උපක්‍රම වලට එරෙහිව සටන් කරයි. එහෙත් එය බහුජන ප්‍රවර්ධත්වය ප්‍රතික්ෂේප කෙනරයි.

හටිත සමාජවාදය අරගලය ආරක්ෂණ අරගලයකි. එය ධනවාදයේ ප්‍රහාරයෙන් ජනතාව ආරක්ෂා කරයි. කිසිම මොහොතකදී ජනතාව අරභයා ප්‍රහාරාත්මක නොවෙයි. බලය ලබාගැනීට දක්වා එය සිදුකරනුයේ ආරක්ෂණ අරගලයයි. ඉන්පසු සිදුකරන්නේ ගොඩනැගීමේ අරගලයය. එය ආරක්ෂණ අරගලයෙහි එක්තරා සීමාවකදී පැන නගියි.